

ژ وەشانىن ئىكەتيا نڧيسەرىن كورد/دەۋك
ژمارە (۱۹۵)

رۇمان

ئالى دى يى پرى

تەحسین ناڧشكى

ئالىدى يى پرى

- ☆ رۇمان
- ☆ تەحسین نافشكى
- ☆ ژ وەشانىن: ئىكەتيا نقىسەرىن كورد / دھۆك
- ☆ وەشاننا ھژمار: (۱۹۵)
- ☆ تىپچىن: بابى ھەفگىرى
- ☆ دەرھىنانا ھونەرى و بەرگ: محمد ملا حمدى
- ☆ چاپا ئىكى: ۲۰۱۰
- ☆ چاپخانا: ھاوار/ دھۆك
- ☆ ژمارا سپاردنى: (۲۱۸۰) ل سالا ۲۰۱۰

دياريه بۆ:

هەر ژنه كا بوويه قوربانا هه فرکيا
شارستانين سه دئ بيست و ئيکي.

نڤيسهر

- ۱ -

جره نىخا بۆچى، چاوا، كەنگى و....؟؟؟؟!!!!

زەلامى خولكى بەرپرسىن ھەرىما ژىيى وئ
ھەقدە سالى ددت، ل ژۇرا روونشتنا مېھقانان ژ

- 4 -

تەرزى كولىپتەكە كى بەردايە خەملا بەھارى، ۋەسا
خوارىن خەفتىيا ھەڧزىنى دىخوارن و سوحبەتا
جورىن خوارنان؛ دگەل رۋونشتىيان گەرم دكر؛
ھەرۋەكى بەرى خەفتىيەكى كابانىيا ئىكى ژ
ۋان، دوورى ۋى خۋە سۆتى و پىرانىيا رۋونشتىيان ب
چاۋىن تژى پرس و خىبەتى! تەماشەڧاۋىن رەڧتارىن
ۋى يىن ژنوۋ دىتىن بوون و ھندەك ب سەلىقەيا
زمانى پستەپستى د گۋھىن ھەڧ دا دپەيفىن و
ئاڧرىيىن ۋىر تېۋەردكرن!

ل ژورا دى، بازارەكى جودايە و بەھىچنىن ژن
خوھا مەھا تەباخى ڧەدمالى و پرسىن ژ ڧى
جورى، ل بن بايى پانكا دەنگەكى گلىزانكان ڧەدكت
ژى دەھىت، ئارەستەى كچا سەروسىمايىن ۋى؛ مينا
سەروسىمايىن كچەكا مشخەتبۋويە ((چەلى)) لى
ھاتىن دكرن:

-نەبەرئاقلە رەۋشەنا تىگەھشتى و دژى
خۋەسۆتنى و عادات و تەڧاليدىن بەرى، دژى خۋە
راۋەستت و ڧى چامى ژ خۋە چىكەت؟!

-چاۋا رەۋشەنى خۋە سۆت؟!
-بۆچى بەرى خۋە ب سۆزت؛ ھەۋە نە دبرە
دختورەكى نەڧسى؟!

-مسۆگەر، ئەۋ دى ھەتا قىامەتى د ئاگرى
جەھنەمى دا سۆزت!

-باشه، ما وئ نه دزانی کیژ شوؤفیره دگهل
چووین؟!

-هوون چاوا دهیلن کچا کچین، دگهل خوه بیته
ناف وان گاوران؟!

-ما هه وه نه دزانی دئ وئ کاره ساتئ کت؟!
-بوچی چو زه لام دگهل نه دچوون؟!
-ئه وئ دایکا ته پشتی ره قاندنئ هینای کورد بوو
یان ئه ره ب بوو؟!

-ما چیروؤکا خوه بو هه وه نه گوؤت؟
-چهند روژان به رزه بوو بوون؟!
-ما هه وه نه دزانی دگهل کی چوو بوون؟
-هه وه چاوا هیلا کچا کچین بیته ناف وی
ئاگری؟!

-ما چاره کرنا وئ ل قئ دهری نه دبوو؟
-هیشتا خووشکا ته یا بی سهروشوونه؟
-هه وه ژئ بوچی پاره نه ددان دا به ردن؟
-کچئ هه وه بوچی هیلان بچن؟!
-خوناف دایئ ما هه وه نه دزانی دئ وه لی
که ن؟!

-کی دییژت ل باژیرئ پران ره قاندینه؟!
-ئه ری دئ، کی دییژت دهستی قان دگهل نینه؟!
-راسته، خوه نه ل خواری ب تنئ تیرورست
هه نه؟!

-بۆچى ھوون ناييژن: بى لۆمە خودى ژ كەسى
نەستىنت؟

ھەمبەر ھېرشا فان جوونە پرسان، خوناڧا ل
سەرى ژۆرى، سەرەكانىيىن چاۋين نېرگىزى، ژ
رۇندكان ھشك بووين، بەردوام ب دلەكى پر كەسەر
و كوۋانقە، بەرسقېن وان، ب گەورببەكا كزگريوۋكى
خەتماندى ب قى شيوەيى خوارى ددان:

-پىشتى چووينە ناف وى ئاگرى و يازدە رۇژان
بەرزەبووين و مە چو ژى نەزانى، ژ نشكانقە مە ھند
دیت، سپدەبەكى، وى زەلامى ئەرەب ب خېرا خوە
دايكا من يا ناف دايك؛ ھەرۋەكى وى گاڧى ژ گورى
ھىنايە دەر، يېنى خووشكا من خووسارى، ب تنى
ھىنا؛ ھەرۋەكى نە ئەو دايكا سوحبەتچى و ھەردم
دەڧ ب كەنى! ھەما ھەر يا دامايى بوو و خوارن ب
زۆرى دخوار؛ ھەرۋەكى ل قى دنيايى نەيى؛ دا ھند
بينىن، ئەو دايكا ھند بەشۆش، سوحبەتچى و
خېرخواز، پىشتا خوە دا ديوارى و رۇندكېن وى ھاتنە
خوار! ھندى مە دگۆتى: دايكى رەبەنى، بەس بو
مە يېژە، كانى چ ب سەرتە ھاتىيە؛ نەھەرى ژ
قەستابوو، ھەما سەرى خوە باددا و رۇندك دەھىنانە
خوار؛ ھەرۋەكى لال و بى ئەزمان كرى؟! پاشى دا
چتە د ژورا خوەڧە و دەرۆكى ل خوە گرت؛ ۋىچا
ھەتا ب دلى خوە دەرەكەت. ديارە ئەو جامپىرى

ئەرەب ژى تېگەھاندبوو؛ وى ژى ب زمانى خوه دگۆت: يا گرنگ ئەقە مە دەينى خودى دايى و مە ئەمانەت گەھاند. بابى من گۆت: ((ھەر ئائاخاقت، جارى بلا سەرى خوه بشووت و پېچەكى خوه ب سەروپەر بکەت، پاشى دى بينە مەرکەزى پۆليسان و دى شكايرتتەكى ل تاوانبارىن بەرزە كەين))!

پشتى ھىنگى مە داخواز ژى كر، بينە سەنتەرى پۆليسان؛ لى وى ھەر ھېجەت دگرتن و دگۆت: ((پاشى دى جارەكى چين))! ھەموو چەند رۆژەك پېقە نەچوون، پشتى نغيزا ئيقارى گۆت: ((كچا من خوناڧ، ئەقرو دلى من يى دچتە دەوينكى، دى شىيى بۇ من لېنى؟ دەوين و دانقوت و خوارىن دى يىن خومالى ھەر ئەو بوون يىن وى دايكا جەرگسوتى بۇ مە دلېنان! ئاخ! دادى، دى بلا پشتى تە و خووسارا بەژنراقا چاقبەلەك ئەز نەمىنم!)) ئەو بوو، پشتى دوسى كچكىن دەوينكا ژ دل و مراد من بۇ خوەشتقېترىن دايك ل دىيائى لېنپايى، ب تى دوسى كچكەك خوارن و خوه قەكېشا و جارەكادى، وەكى ھەرۆژ پشتا خوه دا ديوارى و كەتە د ناعورا ھزروگومانان دا و رۆندكىن وى ھاتن خوار!

پشتى خرىقېنەكا پر ئاخىنك! خوناڧى بەردەوامى ب ئاخقتنى دا:

-پاشی بوو پسته پستا لیځین وئ یین قه شاقی و
 رابوو چوو د ژورا خوه قه... قی جاری ئەز ل دووف
 چووم و من دیت دو نغیز کرن و بوو نمه نما وئ و
 قورئان خواند... پاشی دهستین خوه سەر ئەقراز کرن
 و ئەز هاتمه د ژورقه و من گوټ: پاشی دئ ئامانان
 شووم. من هند دیت، وهکی سیتا فکی؛ ههروهکی
 دئ چته هه جی، وهسا یا پړچای بوو و ده رکهت!
 گه لهک پړقه نه چوو، بابی من هیشتا خوارن دخوار؛
 ده می بیهنا سوټنی ل د فزین مه دای! لی مه هزرا
 مرنا خوه کر و مه هزرا هندی نه کر، دایکا پینجی
 سالی، بسلمان، تېگه هشتی و نغیسه را پرتوو کین
 پرسا مافی ژنی دکن، دئ وهسا ب ساناهی وئ
 کت یا کری! دئ بلا تیدی ئەز نه مینم بو ته دایکی
 ره به نی، زولم لی کرییی، ئیشه لالا خودا مالا
 بیبهخت و خائینان خراب کهت.

پشتی گریه کا بی روټک، ل دووف داخوازییا
 به هیچنان، ب گریقه ل ئاخفتنا خوه زقری:

- د وئ گافی دا، مه هند بهیست ب هه وارکی
 دهنگی دهروکی هات و تژی ژور دهنگین بلند بوون!
 ئەم زی ل دووف دهنگی ب هه وارکی ده رکهتین و
 ئاگرئ ب سه رشوو پړقه! هه تا دهروجیرانان ئاگر
 قه مراندی و دهروک قه کری؛ ئەم هند دبیین، ئەو
 زه ژن بوویه قورمه کهکی ره شی چهرمی سهران

خولۆله دکت! وهی ئەز نەمینم بۆ تە دایکی بی
خودانی، زولم لی کرییی!

پشتی پیلین کوزیرکا د سینگی خوه دا
دارشتی، ب گهورییه کا کزگریۆکی بهردهوامی ب
ئاخفتنی دا:

-هه موو ژ بهر خاترا خووشکا من خووساری،
به رهف وی ئاگری چوون. ئەو سالهك بوو نوژدار و
حه کیمهك ل ده قهرئ نه هیلا و خووشکا من نه برته
دهف و نهشیان که مباخه کولکا د له شی ره هاتی
ساخ بکن! ئەو بوو مه جبۆر بوو رابوو به رهف نوژدارین
ناق وی ئاگری بر و بی خودایی وه لی کر یا لی
کری! ئەو جارا دووی بوو، دگه ل ژنکه کا دی دبر و
کولکا وی دهر دکر و چو ئاریشه بو چینه دیوون. خودی
ئیشه للا مالا وان بته بهری میراتی، ئەوی ئەف
مسییه ته هینایه سه ری مه. ما هه که بابی مه
هۆسا نه بایه و مه خودانهك هه بایه؛ دا چاوا هیلین
کچا کچین بته ناق وی جهه نه می د ناق ده ستین
وان کافران ده؟! پاره یی پی به رددن، ما دینارهك و
دونه؟ هوون هه موو دزانن؛ ئەف تیرۆرستین گاور، ژ
ئزمانی کوشتنی و ره قاندنی و ده فته رین دۆلاران
پیشه چو ئەزمانین دی نزانن!

پشتی فه مانه کا کورت و هه لکیشاننا
هه ناسه یه کی، ب ده نگه کی هی دی پشه چوو:

-شکر ژ خودی، یاره بیی تو ل مه نه گری. وه کی دی، وی بیافئ هندی نه دا، به حسئ بهردانی بهرانبه ر بهیته کرن. خودی ئیشه ل لا کوچکی هه وه رهش کت؛ وهی دایکی ئه ز نه مینم بو ته، دی بلا مه تشته ک ژ خووساری ژی زانیایه؛ هه ما کیم کیم ئه م دا بیهیفی بین. خه رجیاتین مالی و مه هه ردو خووشکین دخوینن، ل سه ری راتبی وی یی فهرمانه ریئ و مخه سه ساتین نافه ندا ژنان بوون. نوکه ب خیرا مروؤین مه نه بایه، ئه م نه دشیان هفتی و سی روژکین وی بدین.

پاشی پیچه کی فه ما و جاره کا دی پیقه چوو؛
-گه لی ژنکان: راسته بابی من ژی راتبه کی باش وهردگرت، به س ژ خودی باوه ر بکن، دایکا من ژی ژ راتبی خوه ددانی و هه ری دهیندار بوو!
ژ نشکانفه ژنکه کا ب دههمه نین کراسی شین باوه شینکی ل خوه دکت و دهنگی وی یی ب خوه بلند ده رکهت:

-وه لا کچا من، پانقه بو بابی ته شو ل بکت ویره ناگه هت!
د ناف پینگوهورینا ئافرین ژنان ره، ئیکا دی لی فه گیرا:

-مسی راست دپیژت، مروؤ چو ل سه ر دلی خوه نه هیلت و ب دوو هه وایی نه فسا خوه

بکەفت؛ ما دى چ دراف تېرا مروڤى کت؟!
ههروه کى خوناڤى خوه تېنه دگه هاند و
بهردهوامى ب ده کرنا ئاخينک و فيغانين خوه دا و
تهوه رين سوحه تى پتر به رفرهه بوون!

- ۲ -

راهیلانا سیه ری

ئهلبوما بیره وه رین دایکى، ل هه ر کوژیه کى
خانى د مه ژيى خوناڤى دا قه بوو و گیزک د ده ستى
دا راهه ستيا و تژى کانييا چاڤين وى روندک بوون و
پوسیده یى ديمى وى جاره کا دى دا گیرکر... پشتى
بيسته کى ژ ته رزى په يکه ره کى خه مگينى
په يمانگه ها هونه رين جوان د وى کراسى دا مايى،
چاڤين روندک د سه ر دا چووین نقاندين و روندکه ک،
مينا شه مالکا ل نه ورۆزى هه لکرى ب ديمى وى يى
پیتوو دا هاته خوار و د دلى خوه دا پېڤه چوو: ((مرن

ئەمرى خودى يە. يا گرنگ وى بۇ مە گوڭتايە، كانى
چىرۇكا وى چىيە و چ ب سەرى ھاتىيە؟؟؟ ئاخ!
دايكى رەبەنى دى بلا پىشتى تە ئەز
نەمىنم!!)) دەنكى دەرکەتتا گىريا وى و دەنگى
قەبوونا دەرۇكى تىكەلىوون و ھند دىت، بابى ب
خەملا قاتى زىقى و بايمباغا رەنگورەنگ، ماقووليا
رېفەبەرېن دەزگەھىن كۆمپانىين خوەدى سەرمايەدار
دايى ب ژورکەت و روويىن وى يىن خەتاقا نىقرۇيا
چىريا پىشىيى دتەيسىنن، پلەك ل پستوويا خوە دا و
قەبەيى سلاق كر. خوناڧى ب دەنگەكى مريتۇ
لېفەگېرا. بەرى باب بچتە د ژورقە، دەنگى وى يى
خەمگىن نەزقراند. پاشى ل دووڧچوو و د دەرۇكى دا
راوہستيا و دەنگى وى بلندتر ھات:

-تە نەگوڭتە من، تە چ كر؟

چاكيى خوە ب داركى ھەلاويستنا جلكانقە كر
و بەرى وى كەتە ديوارى دى و بەرسقا داي:
-كچى ھەر يا ژ خوەيە.

پاشى دەستى خوە ب دېمى وەستاندن ژى
نەھىت دا ھىنا و پېفە چوو:

-بابۇ يى ئەقرۇ چوو ئەو ژ كىستى بابى خوە
چوو.

-ئانكو ئەو زۇردارىيا ل دايكا من و خووشكا من
ھاتىيە كرن، ھەموو ب سەر دفنا خائىنانقە چوو؟!

-کچا من، ئەفە راستتیا واقعی مەیه.
پاشی دوسی پینگاڤین دن بەرهف بابی روو ب
روو نەبووی چوو و ب دەنگەکی کزگریوکی گرتی
بەردەوامی ب داییشی دا:

-باب، بەختی خودی، خوە پتر بوەستینە و بزانه
کانی کی ئەف کارەساتە ب سەری مە هینایە؟!
دەنگی بابی ژ بەرەژەنگین غەیدینی نەیی قالا
بلند بوو:

-کچی ژ خوە یە، ئەزی دبیژمە تە: هەچیئی
ئەفرۆ ل فی وهلاتی چوو؛ هەروەکی دایکا وی
نەبووی.

بەری کچ ئاخفتنەکا دن بیژت، پتر ب سەرڤە کر:
-تە ئاگەھ ژئ نینە، ئەفە بیژیکی دو هەیفانە،
ئەز پڤه، هەر دبیژن((ئەم نەشیپ ب مرنا یئ
زۆرداری لی هاتییه کرن، ب گەهینە تاوانباران.)) ئەو
ژی دەهەقن؛ دئ بلا خوە نەسووتبایه، چووبایه
شکاییتا خوە کربایه، دا نوکە ئەم شیاباین گازندەیی
ژ دەستەهلاتی بکەین، بو مە چ نەکریه. یا دی،
هەموو دزانن، تاوانا دژی دایکا تە هاتییه کرن،
دەرڤە سیئوری مە یە. وی هزری بکە، جەنابی
سەیدایی جەمشید قەلغان، وی نەهەنگی، نەشیا
چو ب دەستڤه بینت، سەرەراییی پیکۆلین وی دگەل
دۆست و هەڤهیمانان ل دەڤەرا پری؛ ڤیجا نزا ئەزی

خوہلیسہر چ بکم؟
-ٹانکوؤ خوینا دایکا من و خووشکا من د بہر ٹاقی
دا چوو!

بابی ب گرنژینہ کا چیکری بہرسقا وی ب
دنگہ کی تنگڑی تر دا:

-خوینا ب ہزاران یین وہ کی دایکا تہ، نہ ٹہ فرویہ
ل فی وہلاتی د بہر ٹاقی دا دچت. پرسا سہیدایین
خوہ بکہ، دبت تو ژی بزانی، ٹہو دی بو تہ پتر
رؤھنکن؟

-باب، مہوم ٹہوہ، نوکہ ٹہ فہ پتر ژ دو حہفتیان
ب سہر چلینیا دایکا منقہ چووین، ٹہم ہہر چو ژی
نزانین!

-ٹو تو نزانی ژی. من گرتی مہزانی ژی، چیروکا
وی ژ سہری ہہتا بنی یا چاوانہ؛ ٹانکوؤ چ؟

خوناقی ب دیمہ کی بی ہیغیاتییی ٹہ نفالکری ل
دیمی بابی ژ نوو گہنج دبت نیپی و ب زوری قورچا
خوہ داعوورا. بہری باخفت، ٹاخفتن ہہر بوو یا بابی
بہرہف دہرؤکی چووپی:

-خوناق، ژ منقہ ییہنا دانقوتی ناہیت، دیارہ تہ
نہ لپنایہ؟!

-ٹا دانقوت؟!

بہری کچ پیقہ بچت: ((مہتا من ہاتبوو ویرہ و ٹہز
نہ گہ ہشتم.)) ہہر ٹاخفتن بوو یا وی:

-مسوځگر دى وهكى دايكا خوه هيجه ته كى
گرى.

پاشى د گاځى دا سهرى وى چه ميا و داخوازييا
ليبورينى د دل دا ژى كر: ((دؤيت من وه نه گوتابيه!))
پاشى دهستين خوه كرنه د بهريكين پهنه روئى دا و
ب دهنگه كى بهرژه نكين ليغه بوونى لى ديار نه كرن و
شوونى گوټ:

-ئيللا تو بېهنا مروځى هند تهنك كهى، مروځ
باخت!

د وى دهليفه يى دا، خوناځ ژ جيهانا هزر و گومانان
قه گه ريا و پرتووكا خوه پيكدادا و سهر هه ژاند و پشستا
وى كه ته كورسيكى و چاځين، مينا نه ساخين ب
نقستنا مه گناتيسى دنقين نقانندن و د بن
ليځلايځكانفه بو خوه گوټ:

-ئز نه شيم بخوينم! ئهزا دبينم، ب قى
دهستودارى ئهز كورسى ئيكي ب داوى ناهينم!

پاشى جوانى و رهنگوره نگيا گولين پاييزى، نيرينا
وى كېشا و گلپش و داځين كرتيبهك دايه حه ودا
گولان، وهلى كر د دلى خوه دا بيژت ((مسوځگر نوكه
دايكا من يا ساخابيه، باخچه هوځا بى سهر و بهر
نه دبوو! ئهز يا دبينم بابو ناگه هينته نيځا سالى و دى
ژنه كى هينته. هيشتا مه ههفتيا وى نه دابوو، ريپون
خوه تراشين! ئى باشه، پا هه كه ب عشق و

ئەقىنى داىكا من نە ھىنابا دا چ كت؟! دوور نىنە
 رەقند ژی وەسا بت؟! مشكىلا مەزنتەر ئەو، بابى
 من مەلاقىيا قى جەمشىد قەلغانى خوينمىژ دكەت.
 ھەموو دزانن روژا نىقرو جەرىمىن ئەو دىن مەتالا
 خەباتىقە دكەت حاجى سەقەفى نەدكرن!
 مشكىلە ئەق داسنىيە خىر سەرشوون، ھەموو
 بەرامبەر، قەلغانى گەواد ئەزبەنىيى دېنە زىرى و ل
 پشت ئەزمانى خوە مترەكى درىژ دكەن! تف نفشى
 نامووس ژی چىنەبت!! خوناقا بەژنا وى مينا
 نەمامكەكا سپىندارا دو سالى ل بەر لىقېن چەمان
 دچىن، گەلابىيى شىنتارى گولپىن وى يىن زەر ب
 سەر ملاندا؛ مينا پىلپىن خابوورى ل چاخى بوھژىنا
 كەقپىن بەفرى، ل سەرى كوپ و زىنارپىن زوژانان
 بزالەبووين، گران رابوو و پرتووك دا بەر سىنگى خوە
 و دەنگى لپدانان دەرووكى راوہستاند.

که‌نی و گری

حه‌یتینا مامۆستایی بوو وانه‌یا زانستی ئابۆری
شروۆقه دکر و خویندکاران ئاخفتنن وی کوپی دکرن؛
ب تنی خوناڤ تینه‌بت، پینقیس د ناڤ تیلین وی دا
راوه‌ستیا بوو و سه‌ری وی بوو بیوو بازارێ زۆرانبازییا
مژاران و مژاری ل ییهنقه‌دانا وانه‌یا بۆری، هه‌ڤاله‌کا
وی سه‌باره‌ت بابی وی و مه‌یاسه‌تا سستی، خوه‌ب
سه‌ر هه‌موو مژاران دادابوو! کفانی ل ته‌ختی
ویقه‌تر، د به‌ر نغیسینی‌را ل سه‌روبهری وی دزی‌ری
و نه‌و ژێ نه‌دشیا ب دورستی ب ئه‌رکی خوه‌ب
رابت... ده‌مه‌کی بی ده‌ستی وی، پینقیس که‌ته
سه‌ر میژکا ته‌ختی روونشتنی و د د لی خوه‌ب دا

بهردهوامی ب مالخولیاناں دا: ((باشه ههکه وی ب
 عشق و ئهفینی دایکا من نه هینابایه، پا دا چ
 کهت؟! وهی ههوار، خهلهکه دئ مه ب لومهیان
 خوت؛ دئ وی چکئ دنه مه؛ هئشتا ئهم نزانین
 نه یارین مه یین دورست کینه و نه بوویه دو مه ه
 وه غه رگری و فی کاری بکت؟!)) د وی رهوشئ دا،
 سیمایین تیکچوونئ و نه ئارامیئ ل لقینین وی
 پهیدا بوون و ئافرین ماموستایئ ژئ به رهف خوه
 راکیشان! بهری ماموستا پرسا رهوشا وی بکت، وی
 ب شیویه کیئ سه رنجا خویندکاران راکیشایی،
 دهستی خوه بلند کر و ب چاؤین روئدکفه داخواز ژ
 ماموستایئ خوازت کو دهلیقه یئ بدتی ده رکهفت!
 دهنگئ که نییا بیئ سینورا خویندکاره کی؛ وه کی
 هه رجار، ژ سه متا داویا ریژی ئافرین ماموستای و
 پرانییا خویندکاران، ب خوه فه گریدان و ناچاؤین وی
 بوونه گری و به رسفا وی ب گرنزینه کا ژ سفکاتیئ
 نه یا قالا دا! پاشی پرانییا وان بهری خوه دانه
 ماموستای؛ دگه ل ئاماژه دانا دهستی روئاهیا
 که سک دایه خونافئ سه ربخوه یا خوه وه ربگرت و
 خویندکاری ل داویا ریژی، گه لهک جاران ژ نشکانفه
 که نییه کا وه کی که نییا دینان به ردت، نه زفراند و ب
 پشت ده روکی کهت.

* * *

د وی رهوشی دا، بهرهښ باخچهیی کتوجوئین
 خویندکاران، پیاسهیی د ناف دا دکن و سوحبه تان
 گهرم دکن چوو و نیرینین پرانییا وان بو خوه کیشان و
 پیلین داییش و سوحبه تین وان گوهورین. بهری ل بن
 دارا ههردهم نه و کفان ل بن دگه هنه ههښ
 راوه ستت؛ دهنگی وی سهری وی ل سهر ملی
 زفراند و دیت کفانی دهیت و پیغه دچت:
 -دیسا ته خپر بوو، تو وهسا ل دووف سهری خوه
 ده رکه تی؟!

دهستی وی ما ب قورمی داریغه و ب گه ورپیه کا
 کزگریوکی به رسفا وی دا:
 -کفان سهری من ئیدی دی پهقت، ئیدی
 نه شیت باری فان ناخفتن و گوټگوټکان هه لگرت!
 ته ناگه ه ژ که نییا وی چغیلی هه بوو؟
 کفان ب چاځه کین نه قینی تژی کرین لی نیری و
 به رسفا وی ب هیمنی دا:

-خوشتقییا من، تو دزانی، هه موو خویندکار
 که نییا ریپینی ب نورمال دزانن؛ هه تا ئوستادین مه
 ژی ب ئیشه کا نه فسی ئیدگه هن.
 پشتی ئینانا کوخکه کا نهل ده می خوه، باشتر
 هه مبه ر راوه ستییا و ب سهر څه کر:
 -هه که گوھی ته ل ناخفتن خه لکی بت؛ تو
 دی بو خوه رهځی! خوه شتقییا من، خه لک هه موو

دزانت دايك و خووشكا ته، زۆرداريا لى هاتيهه كرن
و حاشا چو شولین قارى نه كرنه؛ قیجا لهوچهیهك ل
قیری و ویراهه نه زماندریژییه کی بكت، بلا سه ری
خوه ل دیواری بدت.

پشتی خوناڤی په یامی هه ڤالا وی سپیده یی ل
دور بابی وی و مه یاسه تا قهیره کچ گه هاندیی و
گه لهك سه بارهت ره فتارا بابی خوه غهیدی بووی،
كفانی ب تشته کی هه چکووه یی به رسفا وی دا:
-خوناڤا من، بابی ته هیشتا زه لامه کی
که یسما قوول و ل سه ر خوهیه؛ دڤیت نه م زور عادی
ره فتار وی وه گرین؛ هه که هات و ژن ژى هینا!
ب چافه کین روڼدکان ته یساندین مه یزه کر و لى
زفراند:

-هاا، تو ژى پشا وی دگری؟!
-خوه شتقییا من، نه ز پشتا راستییی دگرم.
سیسته می جیهانی یی نوو، نه قرو ل سه ر قی
راستییی ب ریغه دچت. مه ره ما من چه رخى
نایدلییاتان و مانایدلییاتان قه شیا؛ نوکه مفا پتر د
کووری را ههیه، دڤیت نه م وی تایى بگرین.
-نه ڤه گوپیتکا براگماتیه تی یه!

-ئى نه م ژى یی وه دیژین.
-كفان، دلئ من، قهت به رئاقل نینه؛ هیشتا پین
دایکا من ژ ده رڤه و چاره نفیسی خووشكا من یی

به‌رزه‌بت و بابی من قی ره‌فتاری دکت!
ب گرنژینقه کفانی لی زفراند:
نه‌ئز و نه‌تو، نه‌شپین غه‌رزه‌یپن وی لغاق
بکین.

-تو هر پشتا وی به‌رنادی.
-یا دورست ئەز پشتا راستیی به‌رنادم.
پاشی خوناڤی ده‌ست دانه بن که‌فشپن خوه و
پڤقه چوو:

-کفان، ئەز نزا دی چاوا کاره‌ساتا خوه ژ بیرکم؟!
هندی ئەز ده‌یمه خوه دیمه‌زین کاره‌ساتا دایکا من
یا من ب چاڤین خوه دیتی ب وی ره‌زاله‌تی چوویی ژ
بیرا من ناچت! دبت ئیکا نه‌زان بایه، من هنده وه
نه‌گو‌تبايه؛ به‌س دی وه‌ره دایکه‌کا هو‌سا زانا و
تڤگه‌هشتی و دژی کریارا خوه‌سو‌تنی و ئەو ب خوه
بته قارامانا هزر و بیرین خوه یین پڤشکه‌فتی ژ بیر
بکه! مانی ته پرتوو‌کین وی خواندینه؛ کانی چاوا
به‌رگریبی ژ ره‌گه‌زی ژنی دکت؟!

ئیدی بوو کفته‌کفاتا وی و جاره‌کا دی گریبا خوه
به‌ردا!

کفانی ده‌ستی خوه د سه‌ر ملان ره‌هاڤیت و
ده‌ست د دلی نا و ده‌ستی خوه نڤشا دا و پڤقه
چوو:

-تو دبینی، ئەفه شوونا برینا به‌ری ده‌ه سالانه؛

نوکە ھەکە ئەو برین، ھەرۆھکی خوە مابایە، نوکە ژ
میژە ئەز نە مابووم؛ ئەقە ژێ ھەکە تو خودان ئیرادە و
شیان بی، دئ وەکی قئ برینئ چت.

-ئەز باوەرناکم ھەتا مرنئ، یا من ب چاقئ خوە
دیتی ئەز ژ بیرکم! دەمئ خەلکی بەحسئ
قەجنیقینئ کارەساتان دکر، من ھزر نەدکر، ئەز ژێ
رۆژەکی دئ بمە قارەمانا قان جوۆرە قەجنیقان! دئ
بلا نوکە ئەو تاوانبار کەتبانە دەستی من؛ دا من
وەکی ھندا ژنا ئەبو سفیانی خوینا وان فر کر بایە
و میلاکئین وان خواربانە!

-نە خونا قان من نە، ھەموو تشت بەس وئ جیھانا
خویناوی ل بیر نەئینە.

-کقان، برینئ دلی من کەو نابن.
-نوکە دئ چینە کافیتریایئ خوشاقەکا لەیمونئ
قەخون.

دگەل ئاخفتنا وی، دەنگو دۆرئ خویندکاران ژ
ئاقاھییئ دو قاتی دەرکەتن و جوۆتکی وان د ناقرە
بەرژەبوو.

شاشه و سه رشوو

جلك ژ جلكشووېي هينانه دهر و شوونوارېن
سوټنا سه رشووېي جاره كا دن ديمه نې ره شترين
رؤژ د ژيارا وې دا هينا بهرچاقان، دهمې ب چاؤين
خوه ديتي ل وې ئېقاريا هاقيني دهر و جيرانان ب
هه واركي پېكولا فه مراندنا ناگري كرى و قورمكې
دايكا وې ژ ناف دهر بخستې! سه ري خوه ب له ز
هه ژاند و نه فيا پتر ب ناف پانوراما فلميغه بچت و ب
هچكې دشداشه يې قورمچي و ره نكي خوه
ئېخستې، روندك ژ چاقان فه مالين و نه شيا كه كه
دفا خوه كپ بكت و بالاكره ته ستا تژي جلك و
دهر كه ت.

بهري هلباسكي پايسكين ل هنداق باخچه يې
مالي ببت، ده نكي بالكيشي ته له فزيوني ل زورا
روونشتنې د جو دا راوه ستاند و گوهيڼ وې مانه
فه چني! ته ستا خوه ب هشياري دانا و پېدزكاني
چوو و گوهي وې ما دهر و كېغه و ئاوازين كيارا

سپکسی نیشانیڼ مهنده هوشیڼی ل ناڅ چاقان
خرقه کرن! گلهك نه ما، کوخکا خوه هینا و ل
دهرؤکی دا و دیت بابی ل سهری ژورئ ل سهر
نه نیشکی و کونترؤل یی د دهسته کی دا و قودیکا
بیرئ یا د دهستی دی دا و ب شیوهیه کی
هه چکو هه یی ژپهل لی نیری و گوټ:

-من هزر وه سا کر، بهلکی نه و کافر خووشکا ته
ژی ل سهر که ناله کی نیشا بدن، نه ز هه ر لی
دگهرم!

پاشی فرهك ل قودیکی دا و دگهل بهردانا پرکه کا
دریژ ب سهرقه کر:

-وی پروژی هه قاله کی گوټ: ((نهف که نالی
"توحدی" هندهك جاران نهوین بهرزه نیشاددت و
مه رجین بهردانا وان بو خودانان دیار دکن!))

کچی سهری خوه هیدی بادا و ب نیرینه کا ژ
گومانی نه قالا سهح کره بابی و ب دهنگه کی هیدی
لی زفراند:

-پا ته نه دگوټ: بهرپرسی من: ((دگوټ نزا دی چ
کم))؟

ژ سهر نه نیشکی رابوو و بهرسقا دایی:
-جامپران، هه موو ته خسیریئ ناکن؛ بهلی پا
هند ژئ دهیت.

پاشی تژی دهقی خوه کر و دا بیژت: ((ب

راستی باب، خەلك دى مە ب لۆمەيان خوت؛ نوکە
تو کچا ستییا کرېتى بىنى!! لى جارەکا دن ئاخفتنا
خوہ پاشقە بر و شوونى گۆت:

-ما تو سەرى خوہ ناشوویى؟!

باوہر نە کر دى کەنگى وە بېژت؛ ھېشتا ئاخفتن د
دەقى دا، سەرى خوہ ھەژاند و قودىك ژ سەر
دەقى خوہ قەکر و بەرسقا وى دا:

-دیسا ئەز ژى دا وە بېژم، ژ مېژە من سەرى خوہ
نەشووشتییە.

دى بلا ئەز دى جلكين خوہ رائيخم و بو تە
سەرشوویى دورست کم، بەرى کارەب بچت.

-گەلەك لاوہ. ئەز ژى دى چاقدېريا قى كەنالى
کم؛ پېنچ دەقیقەكین ماین بو دەمژمیر چار دى
پەيامین ئیغارى خوینت.

سەرى چەماندى ب مەلوولى ھەژاند و دەرۆك
لى گرت و نەگرت و وى جارەکا دن برە سەر كەنالى
تژی شاشەيى بیستوچار لاشین رووت كرىن و
دەستى خوہ ب پسیرا تراکسوۆتان داپۆشكرى قەنا و
رکورك بوو تماشقانى ب تنى و د بەرە گوھى وى ما
ل دەرۆكى ب دورستى نەھاتییە گرتن و دیمەنى
گەلەك نەقەكیشا و بوو ريكلامەكا ژ فلمى گەرمتر.
لى وى ژ سەر برە كەنالى (ئوحدى) و فېرەكا دن ل
قودىكى دا و فستەقەك ژ سېنىكا ل بەر سىنگى

خوه هينا دهر و ب سهرداكر و قودىكا خوه دانا ب
رهخفه و بالا كره باليفكى و كره د كوشا خوه دا و
هزرا وى زقرى دهزگهه، ده مئ جه مشيد قه لغان
گوتىي: ((يا ژ من ژيغه، د مه سله حه تا ته دا نينه،
كچا ستيا كرىتى بينى!
-ئه زبه نى من سوژا دايئ ئەز به ختى وئ ب
رهش نه كم.

-هاهاها، بابو مه مويى سوژا دايه زيني به ختى
خوه لئ خراب نه كت!

-باوهر بكه سهيدا عشقا مه ژ يا وان هارتره!
-باشه تو بو ناهيى بو ته قئ موه زفكا مه يا
كومپيوته رى رازيكم؟!

-ها تو به حسئ هه فرستئ دكى؟ ئە زبه نى، ژ
بلى قه پره يئ، مشكيله يا سه قه ته.

-كورؤ تل و ده ستين وئ زيړن، سه قه تيا وئ
مرؤف زوو ب زوو تئ ناهينته دهر؛ وه كى دى كى
ديژت ئەو دئ ل بهر هپت؟

-ئه زبه نى جارئ كا دئ مه سلا مه پاسه تئ چ
لئ هپت؟

-خواستئ، ئەز پسمامين وئ دنيا سم، ئەو چ
مه ژى هسكن؛ باوهر بكه ژ بهر مالئ وئ ئەو ناهيلن
شوو ب ته بكت؛ هه كه نهر د ئەسمانى ماچى بكت.
به رى داييشا وان ب داوى به پت، ده ننگئ

دهرۆكى، ميمۆرييى دايىشى گرت و ديت جاره كا
دى خوناڤه ل بهر دهرۆكى ب ديمه كى نه عيم
بويسى ديپژت:

-باب نوكه يا دورسته.

-ئا دى بلا، ئها ئهڤه ئهز هاتم.

دهرۆك ل دووڤ خوه گرت و بهرهڤ سهرشوويى
زڤرى و د دلى خوه دا گۆت: ((ههچكوڤى جارى نه
بربوو سهر وى كه نالى. ئه وه موو چو نينه؛ بهس
وى خوه هوڤسا شه رمزار نه كرابيه. هى هى دادى
ره به نى كه سى بو ته چو نه كر. پا نى دايكا من
چووچكه كا وه لاتی مریایه، دهه شعر و نڤيسار پى
دنڤيسين! نزا ئهڤه كهس بو چو ناکت؟! دياره
هه جيى چوو، ئه و ژ جوانييا خوه چوو و خوه لى ب
وى وه ربوو! راسته ست وارخواز دوسى جاران يا
هاتى و چلينييا وى ب فهرمى و ريزگرته كا تايهت
بو كر و نافي وى و خووشكا من ل هه موو كه نالين
راگه هاندنى و ريكخراوين مافى مروڤ به لافكرنه؛
لى هه ر كيمه ب تنى راگه هاندنه و چو تشتى ب
كريار نينه. ئه ز باوه رناكم، هه كه رهڤينه رين وى
مه رجى به ردانا وان ب سى چار دهڤته ره كان گۆتبايه،
وان دابايه. ئوو ده ليل، هه موو هه ردو ده زگه هين وى
پينچ وه رهڤه بو تازييا وى هينان. ئه و ژى ناڤه ندا ژنان
هينان؛ هه ما ده زگه هى ميرى خوه پى نه هينا ده ر!

خوهزی ئیکئی خودان هه بیهت و حاشیه بایه، دابینین
 ئه و دا بو چ کن؟ بهس دیاره بی دهستهلات و
 خوهلیسهر بو بن ئاخئی باشن؛ ههر زوو بنه خوارنا
 کرم و کیزان. ل سهر دنیا یی بن، ل بن دنیا یی بن،
 ههر ئه ون دینه ئالفی رۆژانه.) پاشی زقری و ب
 ناف ژورا خوهفه چوو و خاولی و جلکین بابی ژ
 قومسوری ده ریخستن و زقری. بهری ل سهره دهرا
 سهرشوویئ ده ربا زبیت، جاره کا دی دهنگی کرپارا
 قه چاخ ژ ژورا بابی بهیست! پیچه کی فه ما و
 ئاخینکه ک! ژ کوورتیا ناخی داگرتی هه لکیشا و
 جلکین وی ب سهرشوویئ هه لایستن و ب لهز
 زقری و ده رۆک گرت و گورمینا وی جرفه ک بهردا بابی
 قودیک ب سهرده فیقه و د گاڤی دا دهنگی ته کبیر و
 تسبیحین مجاهدین که نالی (ئوحد) ئ تژی
 شاشه یی کرن و ههر دگاڤی دا، دهنگی بابی
 داسهر هه موو دهنگان:

-کانی خوناڤ تو پیچه کا وی قه لیمیلاکئی بو من
 گهرم ناکی؟!

-باب جارئ هه ره سهرئ خوه بشوو، قه لیمیلاک ههر
 یا ل ویرئ.

-مانی سهرشووشتن ژی یا ل ویرئ.

-بهس، ئاف دی تهزت.

-یا پشتراسته، ئهز قه لیمیلاکئی نهخوم، ئهز

سەرى ناشووم. ھا ئھا ئەفە ئەز دى چم بو خوه
گەرم کم.

ئىدى بوو پتەپتا خوناڧى و بەرەڧ لىنانگەھى
زڧىرى و ب دەھان بادەك د سەرى وى دا تىكەل
بوون.

- ۵ -

لېدانا زەنگلا پرتەقالى

دەنگى زەنگلى تى خانىيى روو مەرمەر كر و
ژنكا كەفى سىپى و ب كراسى گولگولى تارى،
دەرۆك ڧەكر و سى زره زەلامىن ب قات و بايمباغان
كەتنە بەر سىنگى و ئاگر ژ ناف چاقان دبارى و
دەنگى تنگى يى تىكى ژ وان تى خانى كر:

-ھا پىرەژن خاتوونا تە ل مالە؟!

ستى ب دەڧەكى گولۆلە بەرسڧا وى دا:

-ئەئەئە و بو چ بوو؟!

ئىدى ژ تەرزى لەشكرىن داگىركەران، كاربوونە
ژور و ژرىكا خوه پاشڧە لېدا و ل ژورا پىشوازيى
مەياسەتا وى گاڧى، كەڧىك كرىيى ھا تە بەر
سىنگى و ب زورى گرنژىن بەر دا لېڧىن پىڧازى و
گوت:

-ب خىرھاتن مام، سەرچاقان.

زهلامی ژ هه‌قالین خوه ب خوه‌ه‌تر، ل نیفه‌کا
ژۆری به‌رانبه‌ر راوه‌ستیا و چاقین دمه‌ژی دا سوږ
بووین و خوری ناچاقان:

-ئه‌م نه‌هاتینه تو و دپه‌لا دایکا خوه ب خیره‌اتنا
مه بکن!

دایکی ل پشت ده‌نگی خوه به‌ردا و ده‌نگی
کچی به‌رزه کر:

-جوان باخن؛ هه‌که هوون که‌سی ژخوه کریتر
نابین؟!

هه‌ر د گافی دا، ئیکی ژ وان ده‌ستی وی بادا و
ل پشتی راوه‌ستاند و ده‌ستی خوه ب ده‌فی فه‌نا و
ده‌نگی وی ژ ناڤ تیلان ب ژۆری ده‌رباز بوو! به‌ری
کچ ده‌نگی خوه بلند بکت، یی دی ب تیلی گه‌ف
ئاره‌سته‌کرن و ب ده‌نگه‌کی نزم کری خوری:

-هه‌ما ده‌نگ ژ ته بیټ، تو دی یا نه‌دیتی بینی!

مه‌یاسه‌ت مه‌جبۆر بوو و هاته ناشی هوور:

-دی بو مه مه‌سه‌لی بیژن؟

-مه‌یو خوه وه‌کی دایکا خوه خشم نه‌که، وی
رۆژی مه تو یا ئاگه‌هدارکری، شووکرنا ته ب
خاستویی هه‌جو کۆمپی، بنقۆنکی جه‌مشۆ
قه‌لغانی، خودانی نه‌جمین زابتین توزۆبا ب مرنا
مه‌یه!

هه‌روه‌کی ژ ده‌فی ده‌رکه‌تی، ب دیمه‌کی

شورقه لی قه گپرا:

-یا گوتی: ((دی ره سمی هیئت من ژ هه وه
خوازت))!.

پخه پخا ده نگی دایکی، وه لی کر ب دهستی
ئامازه یی بدتی کو دهستی خوه ژ ده فی قه کت.
دهستی خوه ژ ده فی قه کر و خوه ب سهر قه نه په ی
دادا و بیهنا خوه ته نگ کر! کچی خوه شه پلاند و
پیکولا خوه تیوه ر کرنی کر؛ لی خودانی سمیلین
حه پیه یاز و پرچا رهش کری، ل نیقه کایکی پاشفه
زفراند و گوت:

-تو باش سه نیومه نیین دایکا خوه دزانی، بزقره
به رسقا مه بده!

-پسمام، نه قه چند ساله ره حمه تی بابی من
یی ساخی و نه ز د مالی دا، هه وه نه ز نه
خواستم؛ نوکه نه ز گه هشتمه چل و چار سالیی
ژی هه لبه ت که سی ژ وه نه ز نه قیم. هه وون دی
که فاله تا مه کن، نه ز و دایکا خوه د فی قشلا
خانیه بینه تیخسیر و به لا ب خوه قه؟! پرس نه وه،
کی دی مه ب خودان کت؟

-مه یو، چو چیروک و چیقانوکان بو مه نه بیژه؛ مه
یا گوتی شوو کرنا ته ب نه فسه ری توزوبا، باش بزانه
ب مرنا مه یه.

یی دی ب دهنگه کی سفک ناخفتن کره یا خوه:

-مه يا زانى، خواستو دهټه ډيره و دچت، ژ
نه ډرو ويغه هم بزاین هاتيه ډيره، بزانه يا ته ژ بنی
چوو!

دایکې ژبهه ل چاډین خوه به له سپی کرن و ب
هه ناسه په کا ته نگ کری میزه کر و ب دهنگه کی
گری ب زوری به ردایې لی زځراند:

-هاتوچوو هوون پسین پسمامینه؛ وه چو
په یوه ندی ب من و کچا منغه نینن؟!

زه لامی دهستی خوه ب دهقی فه نای به رسف
کره یا خوه:

-قی جاری نه ز دهستی خوه ب دهقی ته فم،
نه ز تپهنی د ته ناهیلیم.

پاشی چاقی خوه دا زه لامی ب خوه فه و ب
سهرقه کر:

-مشه ختی، هه که تو دی ب من کی؛ بلا نوکه
ته له فونې بو بکت و بیژتی؛ په یوه ندین من و ته ب
داوی هاتن.

-هه ما ئها دډیت نوکه وه بکت.

پشتا خوه دایې و ب دهنگه کی ترساندی گوت:
نزا وه چ ژ منه؟!

-دی زووکا ته له فونې بو بکه و بیژتی.

هندي وئ و دایکې خوه فه کیشا و پیکول کر
فهرمانا پسمامان نه چه سپینن؛ نه هری بیهوده بوو

و داویئ رېبهرئ وان، خودانئ ره شه قاتی
 خیچخیچ، بالا ده بانجئ کر و کره د جېهنیکا وی ږا و
 دایکئ خوه هاؤیتئ و زهلامئ دی جاره کا دن
 دهستی خوه ب دهقی فهنا و ب ره خفه روونشته
 سهر قه نه پهی و مه یاسه تا ژ ته رزئ بیها د ناق
 ئاقئ دا دلهرزت، ل ژېر گه فین کوژه ک بالا کره موبایلا
 خوه و ژ سهر شه حنی هه لینا و په یوه ندی پیکر. د
 گاقئ دا زه نگلا ته له فونا ل بهر، ل پشت قودیکا
 بیرئ و سینیکا چه ره زان و ل ناقبه را کونترولان
 تیکه لی مه زیقا که نالی (توحدئ) بوو. نه خواستیئ
 د سهر شوویقه سهر و چاؤین وی د که فا سابوونئ ږا
 به له ک بووین، نو تین وی وهر گرتن و نه کچا ل سهر
 بانی جلکان درائخت، ب له ز هینا خوار... پشتی
 سی جاران ل وی سه لیکه ی لیدای، موبایل ژ
 ته رزئ یاریکا زاروکان، ل سهر دوشه کی خشیا و
 شه فین ژ کاشی هینا و ههر دهنگئ زه نگلی
 نه هاته یرین.

داویئ زهلامی ب هیز، پرچا وی ژ پشتی
 فه کپشا و ب سهر دایکئ دا هاؤیت و گه فین وی
 هارتر لی هاتن:

-ئه فه ئه م چووین، سوز بت ژ ئه قرو وېغه، ئه م
 بزاین هون یین د تیکت شقلین ژی، ئیلا ته یرین
 که له خان ل شیقا سهری، ل هنداقی ته بزقین.

ئېدى ھېلانە د وى رهوشى دا و ژ تهرزى
رهشه كېن ئاغال دهرۆكى دا و دهركهتن و ژ نوو
رابوون و دهنگى خوه د دووقدا بهردا و گهف لى كرن
و دايكى دهنگى خوه ب سهر دهنگى گريگرتيى
كچى ئېخست:

-سوباهى ههره شكايىتى ل تهرهسابان بكه.

-دايكى شكايىت چو ناهينت؟

-چاوا چو ناهينت؟

-ئەز دزانم، تو هزار شكايىتان بكى، ئەف
سهركۆيه دى چت فاشل كت. بهرى ژى خوون ل
ئەسمانان دبارى، ههر بو خوه هوسا دبوراندى!
-پا ئېجا كچا من ههما تهلەفونى بو بكه و بېزى
چىنابت.

مه ياسه تا حەيرىنى دېمى وى گرتى، رابووقه و
دهستين لهرزكى نه بهرداين، دانه بن كه فشين خوه
و بوو نمه نما وى و ب دهنگه كى نزم، بهرى ل
دهرۆكى دى دهرباس بيته ناف خانى بهرسقا وى
دا:

-جارى دا هزرين خوه بكم.

ب وان سهر و دلانقه چوو د ژورا خوه فه و بهرى
روونتە بهر ميژته واليتا كولاق و مكياج، مينا
فرۆشگه ههكا ميكياجان تژى كرى، بادا و گران خوه
ب سهر تهخته يى دومپره دادا و كه فيك ژ سهر پرچا

ژ شه ښې تېلچاڅکې ره شتر زه لیا و ب لږفا ته خته یی دا که ته سهر مه حفووری و چاښ وئ که تنه سپلښتی و پاشی دهستی خوه ب ناف پرچی ږه هاژوت و هزارا وئ نږیکې هفتیه کی پاشفه زږی (ښغه کا دره نگ، دگهل خواستی و مروغه کا وئ یا د ژیی شښست سالیی دا سواربوو و خواستی ب بسته یغه پشتی ب خږه اتنی یغه چوو:

-خالت، نهغه ژی هغه والا مه به گیخانه، بهرکی ههین، دی بین هنده ک وئ ئافی دهینی؛ بهلکی بهرکی گولچیسکی وئ بچن! هغه فالین مه ژی ل پښیا مه چوینه، نه م دی گه هینی.

که نیی تژی سینگی وئ کر و هند بهیست خواستی ب سهرغه زیده کر:

-به گیخان، نهغه ژی خالتا من قومریه، دی ئته دهف بووکا خوه ل (باژرکی کاژان) و پاشی دی دگهل مه زږت.

مه یاسه تی ب دیمه کی نیشانین که نیی ژی بارنه کری ب خږه اتنا خاله تی کر و سوحبه تا وان شاریا... پشتی خالت دانایه جهی وئ و ژقان دایي بهری ږوژ ئافابوونی ل وږی بت، ههر ئیک چوو سهر ږیکا خوه و تریقینین که نییا وئ و خواستی د ترومیلی کره دهرا! پاشی ئاخفتن بوو یا وئ:

-نه‌خپړ، تو نزانى خاله‌تې بخرينى!
چاځين وى ژ كه‌نيان دا تژى روڼدك بوون و ب
ده‌نگه‌كې وه‌كى ده‌نگين كه‌تيان لى هاتى:
-سه‌د خاله‌ت ب فلسه‌كى؛ ته‌خپره.
-ئه‌م ناكړين ژى.

د وى سه‌قاىي دا، چاځي روژا به‌ربه‌ركى تيفارى
دچت، چاځين وان نيغناڼدى كرن و ژ جاده‌يا تير
هاتنوچوون و ره‌خ و روويپ و ه‌موو داركاژ و
داروبارې دى، قاريبوونه جاده‌يا كي‌م هاتنوچوون...
پاشى چه‌پدا جاده‌يا ناخى يا ب زورى د ناف دارين
كووځى دا ديار دكت و به‌رزه بوون. تيدي چاځين وان
كه‌تنه تيك و ده‌ستين زفر و نه‌رم كه‌تنه شه‌ره‌نيخه‌كا
سه‌ودا و ليغين وايين كاسو، هه‌قدو كه‌قل كر و هند
هه‌ستپكر كوشن ژيره بوو دوشه‌ك و سقك خوه د
به‌رسينگى وى قوتا و جوتى مه‌مكين بووينه پزدان
ب سه‌ر سيخمه‌ى كه‌تن و تيدي دو تايين وان
شه‌ره‌نيخه‌كا كوره شاراند! به‌رى هه‌موو لاشى
وان، ديمه‌نئ ناده‌مى و ه‌وايى دوباره‌كن و بينه
لاشه‌كى د نافتيك دا بوه‌ژاندى) وى ب خوه جرفه‌ك
هينا خوه و دوباره‌كرنا فلمى راوه‌ستاند و پاشى
چاځين خوه نقاندى و هه‌ناسه‌يه‌كا كوور هه‌لكيشا و
رابوو و ده‌ركه‌ت و به‌ره‌ف لپنانگه‌هئ چوو و ديت
دايكا وى يا تامانان دشووت. به‌رى بچته شوونا وى،

جاره‌کا دی دیمه‌نی، گه‌فین به‌ری نیف ده‌مژم‌پره‌کی
لی باراندین خوه ب سه‌ر مه‌ژیی وئ دادا و
پاشپاشکی زق‌ری و ژ نشکانفه گرنگترین باده‌کا
به‌ری پازده سالان د ئه‌رشیفی سه‌ری وئ دا
جاره‌کا دی فه‌وو (ده‌می هژماره‌یه‌کا گه‌نجین ل
ژیی وئ و دبت د بچووکتر ژ وئ، داخواز ژئ کری
شوو پی بکن؛ ژبلی یین ویره‌کی نه‌ددا خوه، مژاری
ل جه‌م فه‌کن و وئ ره‌ت دکر. داوییی دلی وئ که‌ته
گه‌نجه‌کی ل شه‌هیانه‌کی هه‌فناسین ب ریکا
هه‌قالا وئ کری و د ده‌مه‌کی کیم دا خوازت و
تشتین نیشانیی کیرین. ب چند ده‌مژم‌پره‌کان
به‌ری نیشانیی بینن و داوییی کورکی هیلا!)
پاشی د وئ گیله‌شوکی دا، پاشپاشکی زق‌ری و
به‌ره‌ف په‌نجه‌ری پینگا‌فین گران ها‌فینن.

گرنژینه کا نوو

د بهر ټيکفه دانا قازانکي ږا، دهنگي بابي ب
ته له فوني دپه يفت، دهستی وي ژ ټيگفه داني
راوه ستاند و گوھين وي هيلانه فه چني و زاني
ټاخفتين وي ژ عشقا سنيله کي ژ پينجيبي ويغه
دبارکرينه. جاره کا دي ب له زتر بهرده وامي ب
ټيکفه داني دا و دهرپوشک دانا سهر قازاني و ټاگرې
وي کيمفه کر و دهستين خوه پاقر کرن و پاشي
دهستی خوه ب دهریکي سهری يي که وانترې ږه
گه هاند. بهری فه کت و قازانکه کا دي ژ ناف ټامانان
بينته دهر، دهنگي موزيکا موبايلي ل ژورا وي دا سهر
دهنگي بابي و دهستين وي بهردان. ژ سهر ميژه يي
ب ره خ پرتوو کين خوه فه راکر و ب ديمه کي که يفه کا
پيتوو گرتي به رسفا وي دا:

-ټيغار باستر.

-تو يا تنيبي؟

-بابی من ژى ب په یوه نديا خوه څه مژووله.
-خوناقا من، من دوهى تو نه دیتبوی، نه ز
گهلهك خه ریب بوو بووم!
ب گرنژینه:
-نه ز څه دزانم. گرنګ نه وه، مه سده رین
څه کولینا ته ب دهست ته که تن؟
-هندهك و یین دی ژى هه څاله کی سؤزا دای بو
من په یدا بکت.
-ټوکی.
د وئ دهلیښه یی دا، دهنگی بابی، جرفهك
به ردایى:
-نه ری هه ری نه څه ته ژى وه کر؟!
پاشی ب دهستی موبایل تیدا، جیهنیکا هندهك
موویپن پایزی که تینی خوراند و پیڅه چوو:
-من زانی تو نه یا څالایى!
یپی رهوشا وئ ټیکچت، هه مبهه بابی راهه ستیا
و لى زفراند:
-هه قی منه، وهك هه کچه کا مؤدرن نه ز
هه څالی ژیارا خوه هه لېژیرم. یا ژ منځه تو باش
دزانی ل زانکوپی نه څه دیارده یه کا نورماله.
بابی دیمى وى ژ نیشانین ئارېشه یا وی یا
سؤزی پاکژ نه بووی، سه ری خوه هه ژاند و ب
دهنگه کی ئارام کری لى زفراند:

-هیڅییا من ئهوه وهسا بت، چو ئاستهنگ دریا
هه وهدا پهیدا نه بن.

- پشتراستبه، ئه ز کچا دایکه کا پاکژم.
پاشی ب سه رڤه کر:

-باب، وهسا دیاره هه ر تو په یوه ندیان ژ وی قهیره
کچی قه ناکى؟!

بېهنه کا شه پرزه هه لکپشا و بهرئ وی که ته
بانئ خانى و ب دهنگه کئ خه موکى به رسقا وی دا:
-وهسا دیاره مه سه له ل دووڤ حه زا ته یا
چیدبت.

-ئه ز تیناگه هم.

-ئه و مروڤئ وی، یئن بابئ پینجئ شه شی
دگه هنى، گه فئ ل وی و دایکا وی کرین؛ هه که
شوو بکت، دئ یا نه دیتی بینت!.

خوناق پیچه کئ قه ما و د دلئ خوه دا
گوت: ((هزار جاران سوپاس بو خودایى!)) پاشی ب
دیمه کئ شادیی نیشائین خوه لی به لاق کرین،
پیچه کئ قه ما و گوت:

-من هینگی زانى ئه و خودانا وی مالی نه یا بی
خودانه؛ هه که وهسا نه بایه نوکه ب کچینی شووکر
بوو.

د وی گافئ دا دهنگئ هه قاله کا وی ژ وان هزر و
بیران زقراند:

-خوناق، نزا ته خیره تو خوه نادهیه ناف مه؟!
ب گرنزینه کا چیکریقه بهرسقا وی دا:
-سه رچاقا سهیران.

سهیرانا دیمی وی د ناف که فیکئی دا، مینا
هه یقه کا ل چاردی دیاردکت، ده همه زین ئیله کی ب
سه ر پهنه روئی کا بویدا کیشان و ب دهستی دی
چانته کی دهستی دا بهر سینگی خوه و پیقه چوو:
-کشان نه دیاره؟!

-دبت چووبت بو فقه کولینا خوه ل ژیده ران
بگه ریبت. ئا ویقه دهیت.

هه روه کی ئاف ب گوله کا چرمسی دا کری،
وه سا دیمی وی بشکوری! پشتی ل هه ف
گوهورینا سلاقان، سوحبه تا وان ل بن دارا پتیریا
خه ملا وی زهر بووی، ل کوژیی ویقه یی باخچه یی
کولیزئی گهرم بوو. ده مه کی سهیرانی گوت:
-ئه ز دی هه وه هیلم، بهری محارزه دهستی بکت،
من بیچه کا شولی یا ب وار فینی هه یی.

پشتی ده ستوور ژئی خواستی، سوحبه تا وان
دهستی بکر و ل پیشیی مزگینی دا کفانی کو بابی
وی ژئی چیروکا عشقا وان زانی! ده می زانی چیروک
ب شیوه یه کی هه چکوهه یی یا وه رگرتی، پتر که یفا
وی ژئی هات و پاشی مزگینیا خوه شتر سه باره ت
ئاریشه یا که تیهه دریکا بابی وی و ده زگرا وی

مه ياسه تا ستيبي دايي. ئيدي پاسه يا وان ل ناق
باخچه پي ل ژېر هه تاڤا بهري نيڤرۆپه كا ژ سه رمايه كا
هشكا دره نغه پاييزي نه ڤالا ده ستيپكر و ئاخفتن بوو
يا ده زگري:

-من زاني پشتي سي هه يقين ژ دهردي فيغان
و حه سره تان، نه ڤرۆ ديمي ته بشكفتيه!
وه سا دياره ئاخفتن ب و بيرا كاره ساتا دايكا وي
و خووشكا وي خووساري خويندكارا نه ستيوتا
ته كنيكي هينا بيري و جاره كا دن چرمسيني ل
ديمي وي دياركر. كڤان بزاق كر ئاخفتنا خوه ل بهر
بكته خهون و جاره كادي رهوشا وي بزقريت؛ لي يا ژ
قه ستا بوو. به رسقا دايي ب سه ره كي چه مي ايي و
ب گه ورييه كا خه موكي گوت:

-پشتراستبه بيرا دايكا د وي رهنگي دا من ديتي
و خووشكا جوان و هيژايا به رزه چو جاران ژ بيرا من
ناچن! كڤان نه زا دترسم ده رده كي دهرووني من
بگرت.

كڤاني نه گوتي: پرانيبا ژنان ب كارتيكرنا ڤان
ره نغه ديمه نان توشى قه جنقين و نه خوه شيين
دهرووني دبن!) شووني ب شيوه كي داماي
پشكداري ده دارهينانا وي دا كر:

-نه نه خوه شتغيا من، تو گه لهك ژ هندي
مه زنتري. تتهك نينه، من باوه ريبا هه هه قى

وان بهرزه نابت.

-دلئی من، ب من نینه، هندی ئەز دهیمه خوه
چرکه یه کئی ژى ژ هزرا من ناچن. ژ بهر چاؤین من
ناچن! نزا کفان ئەز دى چ کم؟!

-ئەزى پشتراستم، دى هه یامه کا دى دورستى
و خودى هه قى وان بهرزه ناکت.

-ئەز پتر یا ژهندي عاجزم، نه بابى من د خه مى
یه و نه دهسته لات چو پینگاؤین هه ژى بهرانبه ر ب
سه رهه لبوونا تاوانباران دهافۆرت.

کفانى نه گۆتى: ((بابى ته ژى هه قه)) ئاخفتنا
گۆتى:

-خوناق، راسته ئەمى ب هشیاری، ره خه پى ل
دهسته لاتى دگرین، بهس باوه ر بکه گه له کا ب
زه حمه ته بشین تاوانباران ل وپرى بگرن.

-دى بلا ئەوا ل سه ر وان د سینۆرى وان دا بکن؛
بلا نه چنه وپرى لى بگه ریین.

-ما دى چ کن و چ به لگه د دهست دا هه نه؟ بيرا
ته ناهیت، ده مى ئەم وى رۆژى چووین مه گۆتیه
ئەفسه رى دوو فچوونى پتر خوه بوه ستینن. وى

گۆتى: ((ئاریشه ئەوه هه وه شاشییا کرى، پشتى
دایکا ته زقرى، هه وه نه هینا مه علوماتان ژى
وه ربگرین و بو هه وه ب خوه ژى چ نه گۆت؟)).

مه گۆت بلا چه ند رۆژه کان ییها خوه قه دت و

خولكى مروڤان بدت؛ پاشى دى بين.
- خوناڤ، دڤيا بابى ته و وى ب خوه؛ وهك
رهوشه نبيرهك ئەڤه زانيبايه و كيشه چاره سەر
كربايه.

چاره كا دن روڤدكان د چاقان هاڤيت و ب
گه وريبه كا كزگريوكى پيڤه چوو:
- كڤان، داپكا من ئەو رهوشه نبير نه مابوو، وهكى
خهلكى باژيري نياسى و دچوو سەر مينبهران
سيمينار ددان و تيكستين رهوشه نبيرى و ويژه يى
دخواندن!. مروڤى دزاتى سهدمه يه كا مهزن بو
چيپوويه! بابى من ژى تو دزاتى دل دسينگى دا
نينه.

بهرى دهنگى گربيا وى دهره هى بيت، پاشڤه
زفراند و ناف ملين وى زرزقاندن و ديت خويندكار
به رهڤ ژور چوون و كڤانى دهستى خوه د سەر
ملان را هاڤيت و كه تنه شوپا خويندكاران و پيڤولا
هه دارهينانا وى كر.

- ۷ -

پرسگه هـ

بهري ل ترافيكي دهر بازبیت، گولوپا سوړ ههلبوو و (بی ئیما) مارونی راوهستاند و هزرا په یوه ندییا ته له فوڼی، بهری سی روژان سی چاران کری و نهو د سهر شوویي فه و بهرسف نه دایي و پاشی وی بو کری هاته بهر چاقان؛ ده می ب زمانه کی نه شارستانی خوریه ناف چاقان و گهف لی کرین؛ هه که خوه ژ مه یاسه تی دوور نه کهت، نهو دی یا نه دیتی بینت! گولوپا که سک ههلبوو و لیقین خوه گه زتن و مستهک ل ستیرینی دا و گیر گوهوری و دهر بازوو و سهر نشیف بهره ف ده زگایي له شکه ری گفاشت... پشتی ب ساناهی د دوسی زالگه هان پهری، گه هشته پرسگه ها ژورا سهیدایي کیم ده زگه ه ژ جوړی ده زگایي وی ل باژیري داسنیا هین و داخواز ژ کوره لاوکی پرسگه هی کر بچته ژور؛ لی وی ژ بهر میهفانین ل کوچکا سهیدایي ل پرسگه هی راوهستاند.

ب ره خ روونشتین دنغه ل داویا قه نه په یی روونشت و ل ته له فزیوئی زیری. راسته نهو دهمهک بوو چاؤین وی ب بهر نامه یین تی قی فه هاتبوونه بهستن؛ لی هزرا وی ژ ئافاهییی ده زگه ها له شکر ی دهر که تبوو و جیهانا ل بهر چاقان بوویه راستی (بهری دهست ب یارییا په رکانی بکن و ل

سەر خوارن و ڦه خوارنن روونشتنا وئ شه ڦئ بکن،
ئیسمه تی هه ڦالی وئ جاره کا دی ب ترانه ڦه گوت:
-خواستی به گ، ما دی هه مسافر مینی؟
-هیشتا زوویه.

-برا هه ما هنده، گاڤا ژنمری چلینیا ژنی کر،
ئیدی دی چاف گیرت.
ئه کره می ناسیار ب ناڤئ شیخ، پشکداری د
داییشی دا کر:

کورۆ ل سی ڤرۆژکی خودان هه لاک دبت.

سابر ژ لایئ دی ئاخفتن بو خوه هیلا:

-هوون غیر فاسقن!

شیخ ئه کره می لی ڦه گبرا:

-باشه، هه که ئاسۆ مر پاشی تو د کتکا ببوره!

ئیدی که نییا وانا د سینۆری خوه پهری و تژی
گازینۆیی کر! پاشی ئاخفتن هه ر بو شیخی ما و
پڤه چوو:

-بی سوحبهت، خواستی دؤیت بو ته پرس کین.

-پاشی دی سه حکه ینی.

-پاشی گه نگیه؟ هه ما ئها نوکه من ئیکا بو ته

دیتی!

-چ زوو؟! تو ب خودی جوانه؟!

جاره کا دن که نییا هه مووان ل سهر وئ رتمی

تژی ژۆری بوو... هه ڦالی که نی ژ ده ڦی ب داوی

نه هاتی، به رسفا وی دا:
 -ژته زیده یه.
 -یا ره شه سپیه؟!
 -نه یا ره شه نه یا سپیه، یا ژمنغه یا رهنگ
 چيله سوږه؟
 هه څاله کی بهری وی گوټ:
 -هه چکو ئیسمهت مجده؟!
 - بهرخی مامی، خوه ئه م ترانا ناکین، جیراین
 مه نه.
 پاشی لی زږری و ب گهرمی ب سهرځه کر:
 -مه یاسه تا ستیا کرټیه!
 -مه مه یاسه تا ستیا کرټیه؟!
 -به لی ملیوټیرن.
 - ئه ری هه ری ناسپارن. بهس هه که شوو پی
 بکت، ب روونی هه څیرکریه.
 پاشی پیچه کی ځه ما و پیځه چوو:
 -تو دزانی ئه و مه یاسه ت د ده می خوه دا ب
 هه موو که سان رازی نه دبوو؟
 پی دی سوحبهت وه رگړا!
 -ئه ری خواستی، هه ر ته چ ژ کچا خوه زانی؟!
 -ما کی چو ژ زه لامین خوه زانیه؛ هه تا ئه ز ژ کچا
 کچین بزانه؟
 هه ر وی سهری خوه هه ژاند و پیځه چوو:

-ئەوئ ل وئرى چوو، ھەروەكى دەرزىيەك د ناق
گووفكى پرە بەرزە بووى! پاشى خواستى دەستى
خوہ ب دئمى حولى را ھىنا و بەرەف نھىنئىن جىھنا
خوہ و سەيدايى جەمشيد قەلغان چوو. بەرى
كريارين وان يئىن مەژى ل چەرخى بيستوئىكى
پەسەند نەكت پتر قاژى بىن، ژ نشكەكى قە
دەنگى شىخ ئەكرەمى ژ گەرما مالخوليانى زفراند:

-ئەرى نەقىب خواستى تو ل ئۆرە چ دكى؟!

-ئەھلەن برا! تە خۆرە تو ھاتىيە ئۆرە؟

-باوەر بکہ ئەم ژى ھاتبووینە دەف سەيدايى مە
گۆت: بەلكى وى كوركى مەژى ل ئۆرە قەيد كت.

-پاشى چ لئ ھات؟

-پاشى گۆت: ((نوكە مە مىلاك نینە)). تىشتى
باش، ناقى وى ل دەف خوہ نقىسى؛ ھەتا مىلاك
دھىت.

-بلا پاشى ئەز ژى دى بئزىمى.

-ئەرى تو ب خودى كەكى خواستى، تو ژى ب
خۆرا خوہ تەئكىدەكى لئ بکہ.

-نەھەوجە شىخ، حساب كە ئەز دى بو خوہ

بئزىمى.

پىشتى سوھبوتا وان پىچەك درئزتر لئ ھاتى و
بەرەف كئشەيا وى دگەل مەياسەتى كئشا و
ھەقالى وى پتر ئاراند كوركمانيى دگەل پسمامئىن

وی بکت و ژ بهر نه دانت. د وی گاشی دا، هند دیت
پره کا دی ژ ژورا مه رمه ری دهر کهت و پره کا دی هر
ژ سهر کورسیکا رابوون؛ مینا په زی خو پیزی لاوکی
پرسگه هی د ناف خوه دا بهرزه کر و هر ئیکی
کاری خوه ل جه م سه بدایی گرن گتر ژ یی دن ژیره
دیار کر و شیخی ئاخفتن گوهوری:

-هلۆ تو ژ ی بو خوه سه حکئی هه که دی مینی.
-باوه ربکه خه به ری ته یه.

راست رابووقه. به ری ل پشتا کو مکا وان
رابوه ستت، هند دیت ژ نشکانفه سه بدایی پله یین
له شگری سهر ملین وی پاوان کرین و هژماره یه کا
زیره فاین په یت و لیکدایی؛ مینا کو ماندو یین
ئه مریکی کره د ناف خوه دا و ب گرنزینفه ل شیخی
و خواستی زفری و گوٹ:

-ها خواستی ژ دوهی وه ره تو چاوانی؟
-سه رچاقان ئه زبه نی. ئه زبه نی پیچه کا شو لی
من ب جه نابئی ته هه بوو.

نه گوئی ((ته له فوننه ک نوکه بو من هات، دؤیت ب
زووترین دهم بچم.)) ب دهنگه کی بلند گوئی:
-پاشی بلا بو جاره کا دی بت. ئوکی که کی
خواستی!

به ری پتر ب ناقفه بچت، سه یدا ل دهرؤکی دی
ژی دهر بازوو و سه قایی پرسگه هی به ره ف گل و

گازندهيان چوو. لى گلهك قهنه كيشا ژ لاوكى
پرسگه هئى و خواستى و شىخ ئه كره مى و قهنه په
و مېزه يئى ره پوروت پېشه ل پرسگه ها سه يدايى
جه مشيد قه لغان نه مان.

- ۸ -

جاره كادى هېرش ل سهر شاپه رېن ئه سمانى

ب لقينه كا گران روونشته سهر كورسيكى و
پرتووك قه كر و ب شه پرزه پى چهند بهرپه رهك
وهرگيران و دهست ب خواندنئ كر. ژ لقينئ وئ
دياربوو؛ ههر بهرپه رهكى دخواند، ب تنئ خواندن بوو
و هزرېرين وئ ل دهرقه ي خانى؛ دگهل ئاريشه يئى
بووينه تلؤفه، دكه تنه شه ره نيخه كا بئى دوماهى. ژ
نشكانفه وئئى (رئبين) ئ هه ردهم د پؤلا وئ دا

- 51 -

که نییه کا چقیل دبه ردت، هاته بهرچاقان و هه ولدا ژ
 هزرا خوه بیت؛ لی دیمه نی سپیده یی، ده می
 هه قاله کا وان وانه شوونا ماموستایی شروقه کری و
 هه مبه ر هه قالان و ماموستایی شاشبووی و
 خویندکاری به رده وامی بی ب که نییا تامسار ددت، ژ
 بهر چاقان نه چوو! بهری گرنژین هشکه لیقین وی
 داگیرکت، په ریماچکین وی نه حه واندن و دهستی
 خوه ب دیمی نه عیمترش دا هینا و پاشی پرتووک
 پیکدا و پشتا خوه دا کورسیکی و بهری وی که ته
 پانکی و بو خوه گوٹ: ((یا ژخوه یه خونا ف، هه چیی
 نه قرو کهت خوه لی ب وی وه ربوو. دادی نه ز پشتی
 ته نه مینم! ب راستی من وه سا هزر دکر، ده می
 ناریشه یه ک بهیته سه ری مه، نه ف منه زه مین پرسا
 مافی ژنی و جفاکی مه دهنی و ره وشه نبیری دکن،
 کانی دی بو مه دنیایی خراب کن؛ دی چ کن؛
 پاشی ده رکهت هه موو فشه؟ نه فه چه ند جاران نه ز
 چوومه باره گا و بنگه هین وان و من خوه هه وه جه کر
 کو دایکا من یا هه وه بوو نه یا مه بوو؛ نوکه نه و و ب
 کچفه بوونه قورباژین ته رو ری، هه وه بو چ کرییه؟
 ئیکی دیژت: مه نا فین وان یین داینه ریخراوین
 مرو فایه تی و نه نریژتی؛ به لکی تشته کی بو بکن،
 یی دی دیژت: مه یا پینش نیاز کری په یکه ره کی بو
 چیکه یین. یی دی دیژت: هیشتا دوو فچوون ب داوی

نه هاتييه. يئ دى يئ نزا چ قوزلقورتئ دخوت.
 راسته وارخواز و هندهك هه قالين خوه ته خسيريئ
 ناكن؛ بهس ههر چ نينه بهرانبهر ئهوا دييژن. وهكى
 دى ژى دايكا من كارگيرا وان بوو. مانئ كارگيرا
 دهزگايئ خوه ژى بوو، كانئ جارهكئ ريغه بهرئ وئ
 هاتييه پرسا ره وشا مه بكت؟ هه ما باشه راتبيئ وئ
 ددنى. يا ژ هه مووا خرابتر، بابئ منه، ب راستى وى
 پتر ئه م ئيخستينه ناف چا قوده وئين خهلكى. هه ما بلا
 سالهك ب سهر مرنا دايكا منغه چووبايه؛ پاشى بلا
 ته بو خوه كى هينابايه هينابا؟ دپاره كهس د خه ما
 كهسى نينه. باشه باب، پا هه كه ته دايكا من ب
 عشق و ئه فينى نه هينابايه، دا نوكه چ كى؟! بهس
 ئه ز گورى پسمايئ وئ بم، ئه وه لويست
 وهرگرتى. ئه ز باوه ردكم، ئيدي بابو نه شيئ بينت.
 دايكئ ره به نئ مال نه خرابئ، دئ بلا ته داوه تا من و
 خووشكا جانهمه رگ كرابايه، ئيدي مرن ئه مرئ
 خودئ بوو! ههر دگوت: "كچا من، من هوون ژ هه موو
 كورين دنيايئ خوه شتر دئين!" راسته دايكئ ته ئه م
 خوه شتر دقيان؛ هه كه ته جانئ خوه نه دكره
 قوربانى خووسارا چاف به لهك و ته بهرئ خوه نه ددا
 ناف وى ناگرى، پيخه مهت قورتالكرنا گيانئ وئ ب
 ههر ريكا هه بت.)) پاشى پشتا وئ ژ كورسيكئ
 فه بوو و سهرئ خوه هه ژاند و چا قوين هنگفينى ژ

رۆندکان پاقر کرن و بهرهف میژته والیتی پینگاڤین
گران هاڤیتن و ل هه مبهر روونشت و ژ نیغه کی پتر
خوه تیدا دیت و ب سه رکی تبلان دیمی پیتوو بووی
دهسته دا و د بن لیڤلیڤکانغه گوت:

-ئه ز گه له کا بی چاره ژی بوویم! ب راستی کفان
هه قه بیژته من: "دئ بیژی تو یا ژ نان و ئافان
پاراستی؟! " جارئ دا خوه وهزنکم؟" ئیدی سفک
رابوو و چوو سهر ته رازوو یا ئه لکترونی ل بنی ژورئ و
دیت نیزیکی سی کیلویان یا ل کیمی دای! سهرئ
خوه هه ژاند و د دلدا پیغه چوو: ((عه جیبه! من دهه
کیلویان ل کیمی نه دایی، ئه قه هه یفا سیئ یه،
ئه ز د قئ جههنه می دا؟! مالا من بو ته دایکی،
ئیدی ئه م دهنگی ته ل سهر مینه ر و شاشه یین
ته لفریونی نابھیسین و تو ب دهنگی خوه یئ زه لال
نازکه په یف و هه لبه ستان بو جه ماوه رئ خوه
ناخوینی! ئیدی کهس بلا پشته ته د هه وارا
خوه لیسهر و هه ژاران نه چت و مشکله و گرفتاریین
وان ژ نیزیك بینت و چاره کت! ب راستی دادئ تو بو
مه ژن و زه لام بووی. نزا دئ چاوا ته ژبیر کم؟! دئ
بلا خودئ، نوکه مه وهییا شعری دابایه من، دا من
جوانترین په یف و هونه ر ب ته گوته بانه!!)) ژ نشکانغه
دهنگی بابئ هیلا گوهشی و ئیکسه ر لیڤا په رده یئ
راکر و دیت ل بهر روناهییا گولویا ژ درقه دهیت و

دچت و ب موبایلی د ناخفت. پتر گوهین خوه
قهچنین و ناخفتنن بهیستین:
- وهلا من تهماعی د مالی وئ نینه!

.....-

-جوان باخفه و قهدری خوه بگره!

.....-

-ب راستی کهلهخین ههوه ئیخستینه فان دران
بیهنا ب سه رکه تی!
ئیدی په نجره فه کر و پتر بوو گوهدارا دیمه نی
گه ها ناخفتنا هه ر بوو بابی مای:
-فی نیفا شه فی پیدفی ناخفتنن تهرتورن نینه،
مه حکمه دی کپشه یی چاره که ت!

.....-

-کورؤ تو زه لامی، ناخفتنن عه جیان، د
ده ره هقی مروؤین مری دا نه بیژه!

.....-

-گه واد، هه که تو نه کی تو ژ ده لنگی ژنا خوه
کیمتر بی!

ئیدی ته له فون گرت و ل دیمی تف کر و پرچا ب
ناق چاقاندا هاتی پاشفه بر و ده نگی خه به رین وئ;
هه تا چوو به د ژورا خوه ژیفه ده ات! د وئ ده لیقه یی
دا، به ره ژه نگین شادیی و پوسیده یی دیمی خونا فی
ل خوه لیقه کر و پشتا خوه دا دیواری و سه ری

خوه هېدى هه ژاند و دېن لېفليښكانفه بو خوه گوټ:
-دياره مهسه له بو مجدهاى! ژ ويغه ژني
خه لکى بى خودان.

گازييا وي ژ نشکه کى فه جرفهک بهردايى:
-کا کچى وهره!

خوناف ل بهر دهروکى راوهستيا و ديت بتل و
قوديك ل بهر سينگى دچکلينه. بهرى باخفت،
ئاخفتن بوو يا وي:

-جارى زهلاته کا ب نوک و دندکين هناران بو بابى
خوه چيکه و کهرى ل ژنا وان بده!
-هنار نه ماینه.

-قوزلقورتى شوونى بکى؛ يان نهو ژى نينه؟!
بى دهنگيا وي بهرسقا وي دا، : ((نهو ههيه))
پاشى خوناف پاشقه زقرى و زانى پتر ب ناقفه
چوون د بهرزهوه ندييا وي دا نينه. بهرانبه ر وي
که نالين سه ته لايته ل ههق وهرگيران و بوو چيره
چيرا ددانين وي و زه لالو کين خوھى وي پاييزا پير
تهختکى نه نيا گريگرى، ل بهر نيوان تهيسانده و
هېدى سهري خوه هه ژاند.

په یامی گهرم

ل کوژیی وږه یی گازینوی، کهل دهینا بنی
نارگیلی و دهنگی بلقه بلقا یږهن هه لکپشانا نقوڤانان
ژی دهینا و هزر و گوماږین وی که تبوونه هه فرکییه کا
دژوار و مژاری مه یاسه تی هه موو مژار د مهیدانا
مهژیی وی دا ته په سهر د کرن (ږیږاره کا زوو بوو،
دهمی مه یاسه تی ب دهنگه کی ژ هه ناسه ته نگیی
نه قالا ته له فوږا وی کری و ژی خواستی، ب زووترین
دهم بگه هته مالی و یا د خه ربییا وه ربووی! نه وی
خه ربیتر، ب دورستی فراقینا درهنگ خواری بهس کر
و یی دهستووری ژ خوناقی بخوازت، ل ترومیلا خوه
سواربوو و ژ وی گهرمی گفاشت و دهرکه ت... ب
لهزا دهمه کی مهژی باوه رنه کن، هند خوه دیته ل
بهر دهروکی بهلهک و یی ل سهر ملی خوه بزقرت

و ل زهنگلی بدت، دایکا وی دەرۆك قهكر و ب كه نیقه
بهری سلاق كت ب خیرهاتنا وی كر.

پشتی ب ژۆر كه تنی، ل ژۆرا پیشوازییی، ل
سهری ژۆری ل سهر قه نه په یی روونشت... گه لهك
قه نه كیشا، دایكا مه یاسه تی عه پایی خوه هه لگرت
و دهستوور ژی خوازت كو بیسته کی بچته بازاری ژ
بو كاره کی فهر و وی پتر پرك ژیره خوهش كر كو ب
زووترین دهم بچت.

دهركهت و نه دهركهت، مه یاسه تا ب خه ملا
دشدا شه یی فانیه ی و پرچا ژ میویژئ رهش کری ب
سهردا بهردایی و دیمی ب حه ما و پودراییی، ژ
تهرزی بووکی ل جوانکارییی خه ملاندین لی کری
هاته دەرۆکی ژ ناقدایا خانی دهیته ژۆرا پیشوازییی
و ب نازكه گرنزینه كا خوری ئایوناتین ئیروسی سلاق
کری و ئیک بههژنی خوه ب بهرقه رابوو و بیی
پیشه کی، هه فساری گری خوه نه شیا بگرت و خوه
تیوهر کر و ب كه نیقه، بهرسقا وی دا:

-خواستی، هه ما بهیله دایکا من ب دورستی
دهرکهفت!

نه ههری، خواستی روو و بنگوهین بیهنا ههفت
گولاقان ژئ دفرت، پتر سهودا کری کر نه لالشی
پیره کی د عشقا تاوسی مه لهس دا هاربووی و
دهستین خوه دین را برن و ژ تهرزی زارۆکه كا

ساڦاخانى دايى دايه بهرسينگى خوه؛ وهسا
 ههلينا و ل ژورا دى ل سهر تهختى وى دريژر و
 گوليپن دتهبيسن ل سهر باليفكى بژاله بوون و ههر
 پرتهكا لاشى وى بو خوه چوو و ژتهرزى ئهلوهيهكى
 ل بهر پهريئ ناسمانان خوه د كيفريشكهكا كههه
 وهركرى، خوه تپوهركر و دهنگى ئاخين و ئوفينين وى
 يين ژ كووراتييا ناخى وى دهردهقن تيكهلى دهنگى
 تهختى و موزيكا موبايلا وى بوون! لى وى ب
 لهپهقوتى دهنگى موبايلى كپ و پيگولا هلدانا
 دههمهين دشداشى پيغازى كر و چو بهرخودان
 نهبوو بهرهنگار، ئيدى هيرشا كورهيا دهستين خوه
 يين زفر، ب رانين، مينا دو پرتين مهرمهرى د
 تهبيسن دا هينا و چ زالگهه نهديتن و ب لهز زفرى
 بن بيان و ئەزمانى گليزى گرتى، ژ كهلشتين پانين
 وى دهست ب ئاليستنى كر و هيدى فيره چوو و
 گوژهك و باقين پهنيرى دانه بهر و چاوين وى يين
 وهرگهرياي، گري وى شه ميوزتر لى كر! دمهكى ژ
 سهقايى ههمبىز و مرچوماچان و گهمراندنا سينگى
 نخافتى تيرنه بوو، ئيدى قوپچكين وى فاژى كرن و
 جوتى مهمكين سهركين وان ژ سينورى خوه پتر
 رهنگى قههوايى يى تارى گرتين تهبيسين و
 دهقوليفين وى ب دهقى وهكى دهقى كوره ماري
 كريبه شكهفت ئاليستن و پاشى داعورا و چاوين

وی ژئ وەرگه ریان! گه لهك پښه نه چوو، ئیدی
دهستین وی ب ناف مه رمه رین ران و جو مچوما
سینگیفه هاژوت؛ لی ب دهسته کی نیف بهنگ کری
بهر خودانا وی دهستپیکر و ژته رزی نه ساخه کا ژ نوو ژ
بهنگی هشیار بووی، خوه ژ ناف دهستان هه لکپشا
و ب دهنگه کی ئالوز گوټ:

-نه خواستی دلی من، بهس وی نوکه دگه ل
من نه کی!

-مه یاست، میلاکا من، بزانه هه که ئه فه مه کر،
خلاس تو یا منی.

-نه خواستی، تو ب خودی فی جاری نه؛ هه تا
هزرا خوه دکم، پاشی دی تشته کی بیژمه ته.
-خلاس، یا پشتراستبه، ئه ز دی هه ر ته هینم.
-ئه ز دزانم، بهس پاشی پاشی، ئه ز دی بیژمه
ته.

جاره کا دن دهنگی موزیکا ته له فونئ؛ لی فی
جاری یاری سارتر لی کر و ده زگرا ب دورستی
نه گه فازتی ب ساناهی خوه ژ ناف دهستان رزگار کر
و قهستا موبایلئ کر و گوټ:

-ئو ژ نوو هاته بیرا من؛ من ژفانی دایه روئدکی
بچینه مارکتئ، هندهك تشتان بکیرین!) بهری ژ وی
دیمه نی ده رکه فت؛ ئاخینکه هه لکپشا و فیره کا ب
هیزتر ل نارگیلی دا و دهستی خوه ب دیمی

نووسهك دا هينا و چاڤين مريتو ممراندن و هند
بهيست، دهنگه كي گوت:

-دووماهيئ تو دي ههر خوه ب دالغا كوژي!
هند ديت، ئه يهاني ته كي وي يئ ميژي و
بتلهي، ل هندافي سه ريبه و ب كه نيغه پښه دچت:
-خواستي ته خيره! ئه و نه، سه دين دي دي
هيفيا ژ ته كن.

چاره كا دن دهستي خوه ب دي مي داماي دا
هينا و پيگول كر، دي مي خوه ب دي مه كي هه چكو
هه يي ديار كت و ب دهنگه كي نزم پشته قانييا وي
كر:

-ته ل نيغه كي دا.

ئه يهاني كورسيكا هه مبه ر تزي كر. پشتي ب
خيره اتنا وي كري و هندهك ئاخفتين دن ب هه ف
گوهورين و گوت:

-تو نايژيبه من، ئه و پسمامين وي ژ كيغه
دهر كه تن؟!

- شه نسي خواستي به.

-كورو تو گوهي خوه نه دي، ئاخفتين وان
تشنگين داوه تiane.

-ب خودي خه به ري ته به.

-ما ئه ز دي ههر بو ته ساخيم.

-ب راستي ئه يهان تو ئه فله تووني.

-پا چاوا خزمو، ما تو هوّسا من دبيني؟! ب
 شهرت خواستی، سوبه هی چامه کی ژئ چیکه و
 بره ځینه مالا ناغایی؛ هه که نه هاتن هیڅی ژ ته رکئ
 ته کرن و ب تایی که زیئ نه داته؛ پاشی ریپین من
 یین که څه ر ب زوهای ب تراشه.
 فیره کا دی ل نارگیلی دا و ب سه ره ژاندنځه:
 -ب خودئ نه یهو تو خه بیری.
 پاشی ب سه رځه کر:
 -سه ر خاترا راستیا ته، ژ بلی نارگیلی دی چ
 خوهی ځه خوهی کیژ مه فتوحه؟
 -جاری بلا هه قال ژئ بهین، دا دو مینه کا چار
 قولی سه را روونشتنا نه ځ شه ځه ژئ بکین.
 -که یفا برایی منه.
 -ئیه چ ل رتبا ته هات؟
 -بیزیکه دی هیئت.
 -تانکو دی پلا رائیدی وه رگری؟
 -سه یدایی هیژا سوژا دایی، ځی جاری پله کا
 مقه ددمیی بدهت!
 -دی هه ځه مقه ددم خواستی، ته چ هه بوو؟!
 -برا هیڅکو من شه هاده یا دوو مته وهستی
 هه یه؛ هنده کا شه هاده یا کیری خوه گیزه ری نینه.
 -وئجا برا، هه ما نه که و بخوه.
 -دنیا هو په، جار هنگځینه و جار پیغازه!

-ئانكۆ چەپوراست قۇچانى دكەت؟!
 -بەس كاك ئەيھان، وى ژېيرنەكە، ئەوا من بۇ
 سەيدايى جەمشيد قەلغان كرى، دبت كەسى زوو
 ب زوو ژېرە نەكريبە!
 -ئەز وى ژ تە باوهر دكم. بەس خوەزى تە ھندەك
 ژ وى كرنى بۇ براىى خوە گۇتبايە!
 -ئەو پىشتى مرنا خواستىيە. ئھا وىنھەنى ((تۆم
 و جىرى)) ژى ھاتن.
 ئەيھان ل سەر ملئ خوە زقرى و ديت ھەر دو
 ھەقالىن وان، شىخ ئەكرەم و سەينى نە. ئەيھانى
 رېزگرتن دا خەلكەكى دى ھاژى نەبت و دەنگى خوە
 نزم كر:
 -دى وەرن تۆم و جىرى، دا جارەكا دى وە ل
 خازۇخى سلتانى بدىن!
 ھەر دوان پىشتى ب نەعىمەكا شىن سلاق
 كرى، روونشتن. پىشتى ب خىرھاتنى، ئاخفتن ھەر
 بوو يا ئەيھانى:
 -وہ خېرە مرىتا وە يا شىن؟!
 شىخ ئەكرەم ب دەنگەكى خەمگىن، بەرسقا وى
 دا:
 -دىارە ھەوہ نە بەيستىيە؟!
 خواستى فېرەكا دى ل نارگىلى دا و ھند
 بەيست، دەنگى شاگردەيى گازىنوئى ل ھنداف

سەرى ھات و ل بەر خزمەتا مېھقانېن نوو راوہستيا
و سەينى بەرسف بو خوہ ھيلا:
-برا، ئەم دى لەعبەكى كين و پاشى ئەم دى
ئاگەھداريا تە كين.

بەردەستك ب سەرھەژاندنقە زقرى و پېقەچوونا
ژناقدايا ئاخفتنا شىخى كرى بو خواستى ما:
-ديسا چ يە سەينى، تە ئاخفتنەكا نەخوہش بو
مە ھيناي؟!

ھەكە پەيامى نەخوہش ھات، ھەلبەت خەلك
خېر دى زانت.

ئەپھانى مژوولاهى ل مېزى كرن و دەنگى خوہ
بەردا:

ھەما پېژن كا چ چىبوويه، مە ب خوہ چ نە
بەيستىيە؟!

سەينى، پىشتى سەرى خوہ چەماندى
بەرسف كرە يا خوہ:

ھەما بلا ل سەر بەركى بيت، يى
ديژن: مەياسەتا كچا ستىيى مروڤين وى يا
برينداركرى!

ئىكسەر نارگيلە ژ دەستېن خواستى كەت و
دەستى خوہ ل مېزەيى دا و دەنگى وى بلند بوو
پرانىيا روونشتيان لى زقرين و پېقە چوو:
-نە نابت ئەو سە وى دەستدرېژيى بكن!

تېدى ژ تهرزى دېنان رابووقه و دهنكى وان پشت
گوهغه هاڅيت و بهرهف دهرؤكى چوو و ههرسيكا دا
ب شوپى دا و كورسيك قالا هيلان!

- ۱۰ -

راگه هاندنا مرنى!

ب لقينه كا دئالوزيبي وهربووي و سهره كى
چه ميايى، د ناف ميژه و كورسيكين نيغ تژى يين
كافيتريايى ره چوو و گه هشته ميژه يا كوژيبي داويى
و چانته كى دهستى و پرتووك و پهرين ل بهر
سينگى خوه هاڅيتنه سهر ميژه يى و روونشت و
پشتا خوه دا روونشتيان و ب سهره كى نخوون
دېمى خوه قه مالى و بيرا وى و بهرى يپنه كى ل
بهرخودىكا ته واليتى هات، ده مى دېمى رهنگ
بادارى يى ژ ميكاژى سل بووي ديتى و ژ
نشكانفه، دېمى هه قاله كا وى، مينا سورگوله كا
هه يفا گولانى گه ش دكت ل ره خى ويغه دياربووي
و ب گرنزينفه گوټيبي: ((خوناف، نهفه ته خيره، تو
هوسا خولككته تى بووى؟! كچى گيولى خوه خوهش

بکه، دنیا ب بهرهندي ناکهفت!) بهری بهرسقا ل
 وپری دایی بدت، ب سهرکین تیلان گفاشتته کا
 هیدی ل سهر روویین چرمسینی خوه لی کریه
 خودان کر و دیمی وئ که مباحتر کهفته ژیر پیقه رین
 تیلان و پاشی بالا کره چانته کی خوه و ب هشیاری
 خودیکا بچووک ژئ هینادهر و ل رهوشا دیمی نه فیای
 بینت نیری و د دلدا گوئ: ((گولفین راست دیژت،
 هه موو وه وه دیژنه من؛ هه تا کفان ژئ ئیدی ب
 شیوه یه کی نه ئیکسهر ئامازه یی ددی. ئاخ! دایکی
 دی بلا ئه ز ژئ دگهل ته شوونا خووساری چووبامه.
 هوون چوون بو خوه تهنابوون و باری خهم و کو فاین
 هه مووان بو من مان. ب راستی مشکيلا بابی بوویه
 کورکی دوهی، ژ یا هه موویان نه خوه شتره. ئه ز باوهر
 دکهم، ئه و رهفتارا ئه و دکت هه موو دزانن، کورکین
 دوهی ژئ ناکن! ئه ز وه سا ئیدگه هم، وی بهری
 ره حمه تیئی ژئ په یوه ندی دگهل وئ پیره کچی
 هه بووینه. مسوگهر هه بووینه؛ هه که چاوا هپشتا
 پیین وئ زده رقه، دا وئ کت یا دکت. ئه ز گوړی
 خودی پسمامین وئ لی په یدابوون؛ هه که دا ههر
 ئینت. ب راستی ئه و ژئ بوو قوربانا فی ده می
 ملعوون. بهس کی دیژت ناهینت؟ ئه و رژده ههر
 بینته سهر دلی مه. شو له ک ژ مه تا من نه هیلت وئ
 بینت. بهس یا ژ خوه یه ئه و نه، ئیکا دی دی ههر

هينت. من قهت باوهر نه دکر بابی من، هنده قووق و دلتهره! هندهك جاران کفانی ب ترانغه دگوته من: بابی ته دی ههر ژنه کی ب سهر دایکا ته هینت، من قهت باوهر نه دکر نهف حیزه که یه! وی هند ئاخ نه هیلا مرووق خوه پی فه شیرت! باشه بهر ئاقله مرووقی ئیک ب عشق و نه فینی هینابت و هووسا زووکا ژ بیر بکت؟! نهز دزانم نهو پشتنگه رمی وی جه مشیدی گه واده. هی هی جه مشیدی هه قه چ بکت بکت؛ بیرا گه له کا دهیت بهری بگه هتی نهو چ رووتهك بوو! مه تا من ب خوه دگووت "شیقین شه لوالی وی هه تا بهر مالدوخینی دچوون و نه قرو خودانی فان خه ده م و حه شه مانه" بهس دیاره چ یی بو سلتا گه نی بته تاثیریی زیچیری دی وه کی قه لغانی لی که ن. ئیشه للا د دفنان دا بهیت و سهری پی رانه که ت.)) بهری ئاخفتنا د دل دا ب داوی بهیت، ده نگی سلافا کفانی ده زیی رستکا هزر و بیرین وی قه تاند:

-ته باش به رسف دا؟

ژی بهل ب چاؤین نیشاین دامانی ژی بارنه کری میزه کری و به رسفا وی پشتی بهردانا پیله که نییه کا خاف دا:

-هه، ما من وئجا به رسفا دایی!

به رانه ر روونشت و وی ژی پرتووکی خوه دانانه

سەر مېزەيى و پېڦە چوو:
 -دېسا ژ چاۋيڻ تە ديارە، تە باش بەرسف نەدايە.
 -كڤان، من قەت گيولئ خواندنئ نەمايە. وئ
 ھزرى بکە ھندى من کرين، ئەز باوھرناکم ئەز ئيکئ
 ژى دەر بازبیم.
 -خوناف، ئەڦە ئیعلانا مرنئ يە!
 -خوھزى خودئ گول دەنگئ تە يئت.
 -نە خوھشتغيا من ئەڦئ نەيژە. بەس پېچەکئ
 گرنژينئ ل ديمئ خوھ ديارکە، ئەزئ بەرھەڦم،
 ھاريکارييا تە د ئيمتيجانان دا بکم و تە دەر بازکم؛
 ھەتا وەزعی تە وەکی جاران دزڦرت.
 -دئ چاوا ھاريکارييا من کی؟
 -ئەزئ حازرم، ھەموو جاران ب بلوئوسى
 ھاريکارييا تە بکم!
 -ھئ ھئ کڤانو، مشکيلەيا من نە ب بلوئوسى
 و نە ب تيژکا شەفاف چارەدبت...
 ژ نشکانڦه گرنژينئ ل ديمئ کڤانى ديارکر و
 ناخفتنا وئ پرى:
 -ئوھ ژ نوو ھاتە بيرا من، تە زانيه دەزگرا بابئ تە
 دوھى يا ھاتييه کوشتن؟!
 -مەياسەتا ستى يا کرئتى ھاتييه کوشتن؟!
 -من ژى ڦئ سپدەيئ بھيستيه.
 -چاوا، کئ کوشت؟؟!

-ب گوتنا گوتوی د مالقه کوشتییه.
-تو بیژی پسمامین وی وه نه کربت؟
-خودی دزانت.

-ئه و لهوما بابی من شفیدی هه مووی نه دهیلا
ئه م بنفین، کاروکه سپین وی جگاره کیشان و
قه خوارن بوو!

-موبایل ب کار نه دهینا؟
-من ناگهه ژئ نه بوو.

-دی به لکی ئیدی کیشه چاره بت.
-هه که که مباحتر لی نه هیئت، هه چاره نه بت.
پاشی کفان پیچه کی ما و ب ناقه چوو:
-ما تو بیژی ئه و بابی ته د گهلئیک دهر دکه تن؟!
-نزا. بوچی تو فی پرسى دکى؟!

-دیژن مانى پسمامه کی وی شولی موبایلان
دکت و وی ته سویره کی وی یی نزا چاوا د
موبایله کی دا دیتبوو!

-هه موو چیدین، بهس ئه ز باوه رناکم، بابی من
وه کربت. ئه و ب خوه ماده م ب دوو ف ژنمرى دکه فت؛
بزانه دی ب دوو ف گه له کین دی که فت.

پاشی کفان سوحهت پری و ب ده نکه کی بلند
د سه ر وی ره گازیکره به رده سته کی کافیتریایی، دو
شاورمان و کوکتیله کی و پیسییه کی ژیرا بینت. لی
خونافی ئاخفتنا خوه د دوو فدا ئاره سته ی

به‌رده‌ستکی کر و داخواز ژئ کر بو وئ ب تنئ
قه‌هوه‌یه‌که‌کا نورمال بینت. ده‌زگری ب چافه‌کئ
حیبه‌تیانہ هیف کرئ و وی ژئ هه‌مان خوارن داخواز
کر و به‌رده‌وامی ب ئاخفتنی دا:

-ته‌خیړه! هه‌تا تو ژ خوارنی ژئ دلره‌ش بووی؟!

-دلئ من، ب خودئ ب من نینه.

- تو دئ هوؤسا خوه‌کوزی.

-خوه‌زی!

-کچی ته‌خیړه تو هندا یا ل مرن ب له‌ز؟!

-دلئ من ب من نینه.

-یا ژمنغه هه‌موو تشت د ده‌ستی مروؤفی دایه.

ئه‌ز دترسم ئیدی ئییشه‌کا نه‌فسی ته‌بگرت!

به‌ری ل ئاخفتنا وی یا ترس به‌ردایئ بزقرینت،

به‌رده‌ستکی داخوازیین وان دانانه به‌ر سینگى و ئه‌و

رابوون و هه‌ر داریشا وان ل سه‌ر وئ پیلئ

به‌رده‌وامبوو و به‌رده‌ستکی جاره‌کا دی راکرن و تژی

ده‌فی خوه‌کر باخت؛ لی جاره‌کا دی ئاخفتنا هاتی

پاشقه‌بر و دگه‌ل خویندکاران به‌ره‌ف ری‌زا خواندنی

چوون.

ههوارا خوناڤی ل سهر شاهپه رین بای

پینفیس دانا و دهستی خوه ب ئەنیا سپی
ڤهنا. پاشی ب لڤینه کا گران بالا کړی و ژ ریزه کئی
کیمتر نفیسی و جاره کا دی پینفیس هاڤیته سهر
میزه پی د ناڤ رووپه لین بژاله بووین دا و پیچه کئی
ڤه ما. پاشی گران رابوو و بهره ڤ لپانگه هی چوو و
چایه کا سهر پی چیکر و زڤری. بهری بچته د ژورڤه،
دهنگی تینه گه هشتی پی بابی زڤراند و دیت بتلی
وی د دهست دایه و پرچا وی ههر موویه ک بو خوه
چوو په و ب دهڤه کئی گران و گولوله یی پښه دچت:
- کورین ما کهران، هه موو گه واددن! دی خوه ل
سهر سهری مه کنه شهریفین مه که هی، یان تو
دگه ل من نینی؟! ئەها جهنابی وی جهمشید
قه لغانی ژ مه یموونان نابورت. تو دزانی وی شکه فتا
میرووی ب دو بلوکین دۆلاری کړییه؟! یا ژ ویشه دی ل
سهر ناڤی ئیکی دی تاپو کت و بهرزه کت. هه هه پا
خشیمه! باشه ته شکه فت، بیرین ناڤی، گه راجی
دلی باژیری، کۆمپانییا ترومییلان، پانزینخانه یین مهزن

و نزانم چ ل سەر ناڤین وههمی سـجلـكرن، دى
جهزيرى ئهـجنهـبى ل سەر ناڤى كى نڤيسى؟!
هه، ئهـو جهـمشوڤى زيناڤايه، دزانت چاوا ديزى
چيدكت و چاوا چمبلى ئيختى؟! وهـلا عهـوافى
شهـشوڤيش ليـبدن روژ روژا وهـيه. بهـس پشتراستين
بو وهـ ژى نامينت. ئهـڤى ئهـز وهـناڤيژم، تاريخ شاهده،
ژ من وهـرگرن! ئهـهـ پا مروڤهـكى پيسه، ژ سينگى
تيربوويه؛ ڤيجا گايين وى ههموو ژ پشتينه. وى روژى
د كونكا كليلى را من ديت، دهـڤى وى ژى دگا. وهـى
پا مروڤهـكى چهـپهـله، باشه چاوا دلى تهـ دچتى؟!
ههـهـ پاى چهـپهـله، يى نهـ شارهـزا دى هزر كهـت
جهـمشيداڤايه، نزانن جهـمشيد ئهـڤيونه! ژ من
وهـرگه، سهـڤڤين تريك و قوزلقورتى بو ژ پاكستانى
دهـين. ژ من وهـرگه، سهـعهـتهـك ب سەر مهـوعدى
ويڤه بچت و نهـكيشت دى لهـڤا ل خوهـ دت. ئهـهـ پا
مروڤهـكه ههـرميه، تهـ ديتيه مروڤ قون و دهـڤان
بگيت؟! ههـموو چ نهـ باشه تهـ ديتيه ئيك برازا خوهـ
ئيغتيساب كت؟! ژ من وهـرگه، خوناڤ خان ئهـز
شاهدم. راسته هندی سەر بمينت قوون دى
عهـجيبيا بينت! بهـس ما چيه، ئهـڤه ههـر دى ههـبت
و تشتهـكى عاديهـ.)) د وى رهـوشى ده، دهـنگى
بايى پاشيىن وى تيكهـلى پهـيڤين وى يين
سهـرهـدايى بوون! خوناڤى ب شهـپرزهـيى گلاسى

چایى دانا سەر مېزهيا خوه و زقرى و پېكولا
هه دارهينانا وى كر و بهرهف سه متا ژورا وى پالدا. ل
دهستپېكى خوه نه قوله كر. پاشى ب زمانى خوه
يى نازك و خوهش نه قولهيا وى خهساند و بالا ملئ
وى كر و بهرهف سه متا جهئ وى ل سهرئ ژورئ
كيشا؛ لئ وى بادا و بهرهف مېزهيا بتله و خوديكان
قه گرتى راکيشا و وئ ههر بو لايئ دن زقراند و
پېكولا ژئ ستاندنا بتلئ پېچهك د بنى مايى كر و
بتله ب دهستقه بهرنه دا و دا سهر شاخين خوه و ب
دهقهكئ گلېز پېدا دهئيت پېغه چوو:

-بهئله دا مهژيئ وى دهر بيخم. ئەو فيله فيل،
زوو مهژيئ وى بكمه مزه و پئ بخوم.
هاهاهاها، مزه خوهشه، مزه خوهشه قوز
خوهشتره، قه لغان كهره، خواستى ماكهره ب
شاپهره! بر بر، گه وادان مهياسه تا من ژ من ستاندا!
وه للاهى دئ قوزين ژين وان كمه مهژيئ فيلى و
كمه قوزى ل سهر ساقرا بئ رزده و ب سهرئ خوه
دا كم. ب راستى خونا فه رقا ته و دايكا ته نينه.
ئهرئ دئ، ئەو سوئ ته جهئ وئ جوانتر گرت...

ئيدى ته زينكئ مهنده هوشيبئ ب سهر لاشئ
خونا قئ دا هاتن و دهستئ له رزكى گرتى ل
سينگئ خوه دا و لئ زقراند:

-باب بهختئ خودئ، تو چ ديئزئ، ته هه تكا مه

بر؟!

بابی که نیبی دهف لی خوارکری خوه ژ دهستان
قه کیشا و ل پشت میزه یا خوه روونشت و ژ بهل ل
به ژنا کچا د شداشه یی شینتاری د بهر نیری و
جاره کادی بتله دا سه ر شاخین خوه و دهنگی وی
گرانتر لی هات:

-نه نه، ته نه کوشتییه. ژ من وه رگره، تو ساخی،
مه ژییی فیلی دی هه ر خوم. نه جه مشید قه لغان
دی نه ناسه کا قل د دفنن خوه دانت. نه ه پا
مروقه ک چه په له. نه قه شهرتی خداما وی یا بیانی
بوو. تو دزانی هه روژ ژنا وی د دته بهر تف و نه عالان
و نه ویرت باخفت! نه ری ب خودی ل بهر چاؤین وی
بزنا رهش، سه د خه بهر و کریتاهیان دیژرتی و نه و
هه ر د که نت. مشکيله دیهلکا روت ژیناگه هت!

کچی ب چاؤین روئدکان ته بیساندین مه یزه کری
و سه ری خوه هه ژاند و هند دیت ب لاشه کی
راهه ژیاپی، هه مه بهر بلند بوو و هه میزکر و
به روینگوهین وی وه ک عاشقه کی ژ ده زگرا خوه دوور
که تی ته و افکرن! پشتی زانی لقیین وی یین کوره،
ژ سوړه سینورین کچ و بابان ده رکه تن، ئیدی پاشقه
هاؤیت و جاره کا دی؛ مینا زه لامه کی هه چکووه یی
روونشتی، کورسیک ژیکر و بتلین وی، مینا بتلین
یاریا بولینگی ب سه ر ئیکدا هاتن و خونا قی خوه ل

پاشییا ژوړی دا! جاره کا دی ژ وی کلهی راهه ژیاپی
رابوو و قورچا د بنی بتلی مایی فه خوار و هافیته
سه مه حفووری و که ته شوپا وی و گوټ:

-کچا فه حبی، تو که نگی وه لپهاتی خوه ل سه
سه ری من شه ریف بکه ی؟! ستیا دایکا ته ژی خوه
دکته هجیا ل سه سه ری مه، به لی خودی ته
دزانت چهند ته رک بن زکی که تنه!

به ری بگه هته به ده روکی، خوناقا مینا
نه ساخه کی مه لاریبی هنگافتی دلهرزت، ده روک
گرت و دورا وی دائیخست و ده نگی وی ل پشت
ده روکی تژی خانی کر:

-های شه ملانی شه ملانی مالا بابی ویرانی!

شه ملانی مه یاسهت بر ژ مالا جه مشید ده ربا زکر!
کچا کوپن مشکان لی بوینه فه یسه ری،
بالاکره موبایلی و ژ سه میزه یی راکر و گلاسی
چایی وه رگه ریا و روپهل و پرتووکی وی ته وزاندن و
ئاگه ه ژی نه ما! د وی رهوشی دا، دگهل ده نگی
بابی ستران و ناخفتنان تیکهل دکت، موبایل فه کر و
بره سه نا قی ده زگری، به ری په یوه ندی بی بکت، د
چرکه یا داوی دا راهه ستیا و په یوه ندی ب مه تا خوه
ده وله تی کر و به رسقا وی ب ده نگی کی زراف هاته
دان و پیکولکر ب شیوه کی هه چکو هه یی به رسقا
ئه لو بدهت:

-هونه ر دایکا ته ل ماله؟!
 -یا جلکان ئۆتی دکت.
 -کا جارئ موبایلئ بدهڤئ.
 هونه رئ دهه دوازده سالیئ پرتووکا وی د له پیئ
 دی دا، موبایل داف دایکا ئۆتی ل سه ر پاشییان
 دانایه سه ر میزه یا زراف و به رسفا وی دا:
 -به لی کچا بابوپی.
 ئیدی خوناڤئ پتر دهنگئ خوه کره ئیخسیرئ
 ئالوزیئی و ترسی و به رسفا وی دا:
 -مه تا دهوله ت، بهختئ خودئ بگه هه من، نه زا د
 ته نگاڤیه کا مه زن دا!
 چاڤین وی ژئ بوونه ئیخسیرین ترسی و میزه
 هیلا و ته له فون دا بهر گوھی دی:
 -خیره خوناڤا من، چ چیبوویه؟!!!
 دگه ل دنگه گه دنگا ده روکی و ئاخفتنن بابئ نه هینه
 گوئن، چیروکا وی ژیره فه گیرا و داخواریا هه وارئ ژئ کر
 و پیغه چوو:
 -ئه ز یا دترسم، ده روجیران د هه وارا مه بهین،
 ئیدی هه تکا مه بچت!
 یا ب مه تی مایی، ب له زوبه ز، ئۆتی ته مراند و
 بالا عه بایی خوه کر و ده ستور ژ خیزانی خوه
 خوازت کو دی چت هه تا مالا خالی وان و دی زڤرت!
 ب له ز و به ز ده رکه ت و ژیهه ل بادا و ب هه وارکی ب

عاشقی بهله کونا روژهه لاتی

کفانی پرتووک هاقیته سهر میزه یا تشتین
پیدقی، وهک عه تارپی ل سهر و دهستین خوه کرنه
د بهریکا تراکسوۆتی دا و دهروۆکی بهله کوۆنی فه کر و
پرانیا باژیړی ژ ته رزی ئه سمانه کی پری ستیرین دور
و ئه لماس ژ لای پی روژهه لاتی که ته بهرچاقان؛ لی
هه موو ل بهر چاقان شیلی بوون، ب تنی سه متا
مالا خوناقی تینه بت، کره ئارمانجا نیړین زیق و بالا
کره موبایلی و جاره کا دی فه ما و کره د بهریکی دا و
رکورک ل سه متا مالا وان ل په ری روژهه لاتی
باژیړی نیړی و د دلی خوه دا پیغه چوو: ((مسوگه ر ب
قی داستوداری خوناق دی ئه ف ساله ساقتبت و
دهرباز ناکت. ئه فه هزرا مه ئه و بوو، پاشی ب هه فیرا
ئه زموین بلندر بکین. دپاره قی ئاتافی که سوکیا
وی هه لوه شاندا! گرانییا باری دایکی و خووشکی
بهس نه بوو، سه ربارکی بابی ژی هاته سهر. ئیکجار
قی هه یامی، گه له ک بیسه روبه ر ل بهرچاؤین من
دیار دبت و روژه بو روژی یا ل کیمی ددت! ئا، یا
باش ئه وه ئه ز به ری وی ب ده مه نوژداری و خوه

چاره کت.)) ژ نشکانفه دهنگه کئی َ ستووری که تیه
داوین کوخکی، رستا هزریں وی قه تاند:
ته خیره تو هنده ل قی به له کوئی عاشق
بووی؟!!

-جه و گوهورینه.
پاشی ب سهرقه کر:
-دادقان، تو زانی بابو نه چوویه ب گونديقه؟
پیچه کئی قه ما و ب نیرینه کا گومان تیدا گازی
دکت به رسقا وی دا:

-خوه پهیت کر و تله فونه ک بو هات و جاره کا دی
چوو د ژورا خوه قه.
-ها ئی ئی.

-ته شول پی هه بوو؟
-نه هه ما هوسا، ب تنی پرس دکم.
پیچه کئی ل بهر رو ناهیا گلویی مهیزه کر و
پاشی ناخفتنا قیای پتر ب ناقه بچت داعوورا و پیلا
ناخفتنی وهرگیرا:

-ژ دهستوورا ته بت، من یاریا هه ی، دی چم.
-دهمژمیر چهند ته هه یه؟
-نه هی.

ل دهمژمیری نیری:
-نوکه هه شت و بیسته؛ هه تا دچین و خوه
دگوهورین دبت ب سهرقه بچت.

-خودئ دگهل تهبت.

دادقانی برا پشت دا و جاره کا دی ئەو هاته سەر بازارئ مالخولیانئن خوه و دهزگری: ((هندي من دیتی، ل قان سی هه یقین دووماهیئ پیر زهوقئ وئ گهلهکی خوهش بوو. یا ههقبوو، معاشین دایکا خوه یین سی مه هان ل سهرئیک وهرگرتبوون. بهس من نهگوئئ بابئ ته چ لی کرن؟ نهخوهشترین ږوژ ئەو بوو ل چلینیا وئ مه سهر گورئ دایئ! ب راستی حنیرا وئ ږوژئ کری، گریبا من ژئ هینا! نوکه قئ دادقانی ژن هینابایه ژ بهر ریزئ چوبابیه، دا ئەز شیاپام پشتی ده چوونئ ئیکسهر من خوازتابیه. ئئ برا دئ بینه نئ بابو ژئ هیقییا دکت؛ ئەها نوکه تو ئیکی بینی.)) د وئ رهوشئ دا، دهستین خوه دانانه سهر موحهجهلئ بهلهکوئئ و لئ یقین خوه کوئن و پاشی ب شیوهیهکی ئالوزیی گرتی، دهستین وی کهتنه خوه لیکدانئ و ل دهزمیرئ ئیری و موبایل هینا دهر و په یوهندی ل سهر شاپهرین بایئ؛ دگهل یارکا دلئ خوه کرن. بهری زهنگا داویئ ب داوی بهیت، ژ نوو راکر و ب دهنگهکی نهشیای نیشانین مریتویی ژئ فهدهرکت بهرسقا وی دا:

-کغان کهرهم که.

-پشتی پرسا رهوشا وئ کری و ب ناقفهچوو:

-دياره تو گه له كا بى گپولى، ته خپره؟!
 ئاقرپپهك ل مه تا پركور ك مپزه دكتى دا و به رسقا
 وى ب گه وريپه كا گزگريوكى دا:
 -پاشى پاشى دى بو ته بيژم؛ هيقي دكم نوکه
 من بهيلى!
 مه تا ده وله ت ب ئاماژه دانا ده ستى پرسا وى ژى
 كر و نه وى ژى ب ئاماژه دانا ده ستى ژپره ديار كر؛
 پاشى دى ژپره بيژت.
 پشتى چهنده هه فوكين دى ب هه ف گوهورين،
 داويى ده ستورا خوه ژ هه ف خوازت و ئاخفتن بوو يا
 مه تى:

-مه سه له چ بوو؟!
 پشتى پېزانين مېتى ل سه ر كه سوکيا كفانى
 و بنه مالا وى فياى داينى، مه تا وى ب سه ر
 هه ژانده پېغه چوو:
 -باشه ماده م بابى وى ژى به رپرسه كه، دبت
 گه له ك كار پى بغه تين.
 -ب راستى مروف دى مرت گه له ك پېكول كرن
 تشته كى ژ ره حمه تيان بزانت و يا ژ قه ستا بوو.
 پاشى گه رمتر ب سه رقه كر:
 -باوهر بکه نه وا وى كرى بابى من نه كره.
 -تو خودانا خوه و فى بابى، مادى بو ته چ كت؟
 -تو ب خودى مه تى قوسووريى عه فوكه من

جابا ته هنارت.
-نه کچا بابؤی، دقیا ته ژ میژه ئهز ئاگه هدار
کربامه.

-مه تی ما من زانی دی قی قباحه تی کت؟!
مانی پشتی مقده ری ژی تو هه یامه کا خواهش
مایه ل دهق مه، پاشی تو چوو به ناف خیزانا خواه؛
چونکی تو ژ مه پشتراست بووی.

-مه تی گوری، مه نه دیتییه؛ به لی وه کی ژی
دیژن: ده می مروقی ئه و گوو قه دخوار و سه رخو هس
بوو، حاشا وه کی که ری حه مشه ری لی ده ییت.

-مه تی نی هه قه دخوار، بهس چو جاران وه لی
نه دهات. هنده ک جاران هنده ده سندر ژین سقک
دکرن؛ بهس من هزرا مرنا خواه دکر و هزرا هندی
نه دکر؛ بابی من دی قی شه رمزاریا نه هیته گو تن
کت!

-هه ما باش بوو ته گوته من: ئاقی پیداکین.
بهس ته چاوا زانی دی وه سا چیت؟!

-هه قاله کا من بو من گو تبوو و من جاره کی د
فلمه کی ژی دا دیتوو، ئیکی سه رخو هس د گه را
ئاقی هه لینا و ده رکه ت، نژیکه دورست ببوو.

-هه تا سوباه ی دره نگ ده روک ل وی قه نابت.
دیاره یی نفستی؛ هوسا بی پیزن بوو.
-هه ر وی گاقی پخینا خه وی ژی بهیست.

-مه تی قەت بو وی هۆسا ناچتە سەری، هۆسا
دی مشکیلەپەکا مەزن کت. هەما باش بوو جیران
ب مەنە حەسیاین؛ هەکە هەر وی گاقی دا د
مۆبایلان دا؛ وهکی شەهمزارییا بەیرم جبوی دا
بەلاق بت.

-چ پینەفیت، نەکت ژێ خەلکەك بزانت دی
هەتک و نامووسین مە چن. بەس ئیک جاری وی
بەیرەمکی هەند ئاخ نەهیلابوو مرووف خوہ پی
بفەشیرت!

-مه تی، یا مە دایە کەمباختر بت.
نیزیکە ئاخفتنا وان ب وی دەستتوداری ژ
نیفشەف دەر بازبوو... پاشی مه تی ئاگەهدارییا مال
ب مۆبایلی کر کو وی شەفی، ژ بەر هەوجەیا برازا
وی، دی ل دەف نقت. بەرانبەر برازایی ب دەنگەکی
بلند ئاخفتنا وی رەتکر:

-مه تی تو ب خودی بیژی: دی گەلەك شەفین دی
ل دەف نغم.

-ئەری گەلەك شەفین دی دبت ئەز ل فیری
بنغم.

ئیدی بشکورینی بەردا لئیفین خوناڤی و بالا
پرتووکی کر و پشستا وی کەتە دیواری و هیدی
هیدی چاوخشاندا بەرپەران کر.

- ۱۲ -

پرپارا ره‌فینئ

ژ زالگه‌ها دووی دهر بازبوو و ترومیئل ل مه‌یدانکا
ب تنئ سی ترومیئلئ دی، ههر ئیک ل جهه‌کی
راوه‌ستاندی راوه‌ستاند و په‌یابوو. گه‌هشته
پرسگه‌هی و هاتنا سه‌یدای مسوگه‌رکر... ل
پرسگه‌ها قالا، ژ پیرقه سلاقه‌ک ئاره‌سته‌ی لاوکی
پرسگه‌هی کر و بهری ده‌ستورا چوونا د ژورقه ژئ
وه‌رگرت، لاوکی بهری وی ب دیمه‌کی بشکووری؛
دگه‌ل ئامازه‌دانا ده‌ستی رونا‌هییا که‌سک دایئ
بچت. پشتی لیدانا دهرۆکی ب ژورکه‌ت و دیت
سه‌یدایئ ب خه‌ملا جلکین کاژکارین ژ ته‌رزئ
جلکین مارینزین ئه‌مریکی و ستیر و ئه‌لهو و شوور و
خیتکین سوور سه‌ر ملین وی یین خه‌ملاندین! سلاق
کر و ده‌ست دا سینگی و ده‌ستی وی هه‌ژاند و
ده‌ستور دایئ و هه‌مبه‌ر میزه‌یا ژ نیغه‌کا ژورئ پتر
قه‌گرتی روونشت.

پشتی ب خیره‌هاتنی، بالا‌کره کونترۆلی و ده‌نگی
وی بلند بوو و خواستی لی زقری و دیت ههر
جه‌نابی سه‌یدایه شاشه‌ داگیرکری و چه‌یتینا وی یه
ل پشت میزه‌یی دقه‌بت. خواستی ئاقریه‌ک ل
ده‌مژمیری دا و دیت دوازده کی‌م بیسته. به‌ری

پرسکت: ((ما ئەفرۆ بېھنڤە دانە تەلەڤزېوڻ
هەپى؟!)) سەيداي ب گرنژينڤه بەرسڤا وى دا:
ئەڤە تەسجىلا سەمىنارا مەن يا دوھىيە، ل
بەنگەھى گروپپىن كۆمەلپن سڤىل مەن پېشكېشكرى.
خواستى باشتەر لى نېرى و ب سەرھەژاندنەكا
چېكرى ڤە:

-ھاا، بەلى بەلى گەلەك باشە.

ھەند دىت ھۆلا د دەڤى پرا ژ ھەردو رەگەزان ھاتە
سەر شاشەى و گەلەك ڤەنەكېشا زۆما كامىرى ئەو
چاڤپن زل و ركورك ل دەڤى سەيداي ھىنانە سەرە
شاشەى و دەنگى سەيداي ب شېوھەپەكى ڤەبەپى
بلند بوو و چاڤپن وى ژى زل كرن:

-جارەكا دى، دى پېژىن: ئەوئ دەستدريژىپى ل
سەر مافى ژنى و زارۆكى دكت، جھى وى د ناڤ
مە دا نابت. ھوون ھەموو ژى دزانن ژن نېڤەكا
جڤاكىيە؛ ھەكە پتر نەبت؛ ئەڤجا دۆيت مينا ببىكا
چاڤپن خوە ئەم مافى وى بپارىژىن.

ئېدى دەنگى چەپلا دا سەر ھەموو دەنگان و
ڤەبىنا وى گەرمتەر لى ھات:

-بەلى، ئەڤرۆكە ژى وەكى دوھى؛ ھەندەك ھزر
ژەنگى، ھېشتا ئېخسىرپن خەيال و ئەفسانەپپن
دېنى و گوپالى عەشیرەتئ سەرەدەرىي؛ وەك
وہحش و دورندەپپن بەرى؛ دەمئ كچپن خوە ساخ

دكرنه دبن ئاخېڼه، دگهل ژنا كورد، ئه فرۆ ل هزارا
 سيبی دژیت دكن! ب هه موو مقه دده ساتان كه مه،
 ئه فه د بنی دا نابت؛ چوونكه هه مان ره فتاره،
 تیرورستین دهرقه ی واقعی شوره شا ته نگه لوژی
 دژین، ئه فرۆكه ب ناڤی هندهك هزرین گه نی و
 بناغه نه یی، دگهل ژنی و ته ڤایا جفاکی دكن. نزا
 چو جوداهی د ناڤه را وان كه سان و ئه وین ئه فرۆ،
 وهك له شفرۆشان سه ره ده ری ئه دگهل ژنان دكن و
 ده یلنه دمالی دا و داوی ئه زوردارین باب و بران
 دكه نه قوربان؛ كانی چاوا مروڤ چووچكه كی
 دكوژت؟! ب راستی ب راستی ئه فه تشته كی
 گه لهك غه ریبه!

دگه رما ئاخفتنی دا، سه ری خواستی چه میا و د
 دلئ خوه دا گوټ: ((سه یدایئ جه مشید، ئه فه هه ما
 جه نابی ته یئ بو من دیژت! ئه فه نه كو چوریکا بو
 من نه بینت؟! بهس هه فساری وی د ده ست من
 دایه؛ مانی هه كه وه سا بت یا من هه ر چوو! بهس
 وه عد بت ئه ز به ری سیرین وی سپی كه م!))
 ده نگئ سه یدایئ ب سه ر ده نگئ ته له فریونئ
 كه تی، ژ هزرا د دلدا رادچینت زڤراند و ب چاقه كین
 خووس حولی، ل سه یدایئ مروڤ بن گوھین وی ژ
 پشتفه دبینت ئیری و ده نگئ زه نگا موبایلئ
 بهیست. به ری سه یدا به رده وامیی ب ئاخفتنی

بدت، بهرسفا تهلهفونئى دا و د بهره تهلهفزون كيم
كر:

-بلا بهريز؛ ل دوازده ونيقى دورست ئەم دى ب
ريكهفين.

-هەر بژى. ب خپر بمينن.

تهلهفون دانا و نه دانا، دهنگى تهلهفونه كا دى
هات و ژنيقه كا دو ئاويزين دى يين تهلهفونان راكر و
گوت:

-ئهلو.

.....-

-ئههلەن سهفين تو چاوانى؟

....-

-هزار متر ب چار بلوكان ناهين ژى؟

.....-

-ئەز دزانم دهينن، جارى ييژى ب سى و
نيقه كان؛ هه كه بدت، جارى هه ما پينچ دهفته ره كان؛
وهك دهستبعى دى.

.....-

-هه كه تشته كى دى هه بوو، پاشى
ئاگه هدارييا من بكه.

پشتى دهستوورخوازتنى، سهيدايى بهختيارى و
گرنزين ژ ناف چاقان دبارن ل خواستى زقرى و ژ
تهفنه ئالوزى هزروبيران دهريخست:

-ئېھ كەكى خواستى؛ تە گۆت: مەياسە تا
ستىيى زى كوشت؟!

-سەيدا قى گاقى تە دگۆت: نزا دى چل وى
كەين يى مافى ژنكىن مە بخوت؛ پا چو ل كوژە كىن
وى نە كر؟!

-ئەز ھەر دىيژم: بزانه ب دورستى كىنە
جەرىمە كرى؛ دا ئەم ب مافى وانى شەرىعى پرا
بگەھىنين.

-سەيدايى جەمشيد، ئەفە مەسەلا ھەرچى و
دەوسى يە!

-خواستى قانونون وە ناييژت. قانونونى دەلېلېن
گومانېر دۆين؛ ھەتا ئېكى توھمەتبار دكەت. راستە
قى گاقى، تو و دبت ھندە كىن دى زى پىسمامېن
وى توھمەتبار دكن؛ بەلى چو دەلېلېن گومانېر
نەھاتىنە دىتن كو وان وە كرىيە.

-سەيدا پىسمامېن وى ژ ھىنگى وەرە
دبەرزەنە....

ئاختنا وى پرى:

-بەرزە، ما ئەو دى ژ كوردستانى كىفە رەقن؟!
-ب راستى كونەك تنى ل تانى كوردستانى
ھەيە.

-ئەرى وەيە، ئەو زى سەرا وىنەيېن مۇبايلى
كوشتىيە؟!

-وینەیین مۆبایلی؟!
 ئیدی ب سەدان وینە هاتنە بەر چاؤین وی و ب
 حېبەتیقە! سەری خوە هەژاند و بەرسقەکا ئالۆز دا:
 -نزا، ئەو ژى چىدبت.
 -خواستى وهكى من زانى، مروقهكى وى
 شولى موبايلا دكر و هندەك لهقتين وى دیتنه ئیدا
 وهسا چىبوو يا چىبوو!
 -سەيدا، ئەقە وه تاوانبار ب دەلیل ئەشكەرا
 كرن؛ پا ئیجا چ دمىنت؟!
 -خواستى، راسته حاكم ئەقرو سوبه، دى
 ئەمرى گرتنا وان دەرئىخت؛ بەس ئەز دوور نابىنم يا
 تە ژى ب دەرئىخت!
 ئیدی زەرەتییى دیمى وی گرت و چاؤین وی د
 مەژى دا زىق بوون و مزارى وى و یى تاوانا كچا وی
 ل سپىدەیی ژ خووشكا خوە زانى تىكەلبوون و ب
 زۆرى شيا رىژت:
 -م من؟! من بۆچى ئەزبەنى سەيدا؟!
 -يا باش ئەوه ئەم رىكەكى بۆ تە ببىنن.
 پىچەكى سۆراتییى روویین وی گرتن و قورچا
 خوە داعوورا و گۆت:
 -سەيدايى جەمشید، ئەز ژى دا وه ییژم.
 -يان دؤیت تو بچیه خارج، هەيامەكا خوەش، يان
 ل جەهكى وهسابى، كەس نزانن تو ل كوردستانى

دڙی!

-ٺهڙبهنی، یاباش ٺهوه بچمه خارج، وهکی دیڙن:
(سهرڙو نه ٺیسه، نه ههوجهی چ دهرسوکانه)).

-ٺوو مال و خیزان کی دی ب ریڙه بت؟
-ٺهڙبهنی کچا منه، ٺهو ڙی ل کولیئی دهوامی
دکته، ٺهف ساله دی خلاس بت و شوو ب
جامپرهکی کت.

-ٺانکو چ ته ٺسیرین وهسا نابن؟!

-نه ٺهڙبهنی، پشتراست به.

پاشی ب چاقه کین ڙ شه پرزهیی نه دفالا، ل
دیمی خواستی، ٺالوزیئی داگیرکری ٺیری و پیڙه
چوو:

-خواستی، ٺهز دی ڙ بهر خاترا هه ڦالینیئی؛ نه ڙ
بهر خاترا وی ڦه نجییا تهل من کری، محاوله کی کم،
ته ڙ ڦی ٺاریشهیی رزگار کم.

خواستی بی حمدی خوه ڙ جه رابوو و خوه
هاڙیته دهستی وی و ماچیکر و پاشی ب روویین
وی ڙی ڦه ماچیکر و پیڙه چوو:

-سهیدایی من، ٺهز چو جاران ڦه نجییا ته ڙیر
ناکم.

-خواستی ٺهم ٺیکودو ناجه ربینین.

پاشی ب سهرڦه کر:

-یا گرنگ، پشتی دهه دوازده پروژین دی، دی

وهڦدهكئى مه ب شول چته ئوروپا؛ پاشى ناقئى ته
ژى دئ دگهل دا تهحشى كين. هندی مددئ
ڦيزهيا ته ههئى، دئ ل وئرى بؤ خوه بؤرينئ؛ ههكه
ناقلى ته نهئرى؛ پاشى دگهل شاندى بزڦره. ژ خوه
ههكه ب دلى ته بوو، پاسپورتا خوه بدينه و خوه
تهسليم كه. ب ههر تشتئ بت، دئ هاريكارييا ته
كم و مافئ پهنابهريئ وهريگرئ!

ئيدى كهوهك ب پهرڦه دا چته د دهڦئ خواستئ
دا و ب دهڦهكئى تژئ ئاخفتن لئ زڦراند:
سهيدا ئهز نزا ئيدى دئ چاوا سوپاسييا ته كم.
دهنگئى زهنگلا تهلهڦونهكا دى بهرسڦ بؤ خوه
هپلا و راكر و بهرسڦا وئ دا:
بهلى.

.....
-مام، نوكه چو پريارين وهسا بؤ مه نههاتينه.

.....
-بهس دهليڦه ههبت، پشتراست به ئهم
تهخسيريئ ناكين.

.....
-پلا رائيدى ژى نوكه گهلهك باشه و دهواما وئ
دئ بته روژا دهئت معاشئ وهردگرت.

.....
-باوهر بكه مام، خهلكئى خوه دهاڦئته بهر پئ

مه، يېنى پله تۆمار كين و نه خوه شترين ده قهر بينى
و ئەم هەموو كەسان تۆمار ناكين.

.....-

نەهەوجە مام، گەلەك مەمنون. ئەزى ل جەئ
خوه، مە ل بەرە بچين ئارېشه يەكا خوينداريى چاره
كين.

.....-

ئەرى هەرى، بۆ نيفرۆ ئەم دى ل وېرى بين.

.....-

نەنە تە شوْلە پى نەبت. دبت پشتى سى
هەبفە كېن دى فرېكېنە ژ دەر قە بۆ خولەكا تايەت؛
دى گەلەك مفاى بينت.

.....-

نە هەوجە مام، ما شېروان كىيە و ئەز كىمە؟!

.....-

سەرچاقان مامى عەزىز، وەكىلى سلاقان بى
ل هەمووان و دەستى ژنامى ماچى دكم.
تەلەفون دانا و پشتا خوه دا كورسيكى و گۆت؛
ئېم ئەم گەهشتبووينە كوودەرى؟ ئا ئۇجا هەما
يا باش ئەو تە بچىيە دەر قە، دى ژ قان مشكىلەيان
هەمووان رزگار بى.

خواستى ب سەرھەژاندنقە پېقە چوو؛

ئەقە من دگۆت: سەيدا دى ترۆمبىلا من

گوھوۆرت و دى خانى فروشم، دا ھاريكارييا من بكت، پارچه زه قيا خوه دو تهبه قى ئاڧاكم.

-مھوم نوکە مشکيلەيا تە چارە بت؛ پاشى ھەموو دى چين. مانى من گوته تە: ئەڧە مە نەقبيەك وەك تە ل بەر کۆمپيووتەرى ھەيە، دى دەمە تە، تە خوه ل قى توپا دى دا!
-سەيدا بوۆرى.

پاشى سەيدايى ل دەمژميرى نيرى و پڧە چوو:

-نوکه نيزيكە، سەعت دوازده و دەھە مەوعدى مە دگەل سەيداي ئەوہ ئەم ل دووازده و نيڧى بچينە گوندى، دا ھەردو مال خوارنەكى پڧيڧە بخون. دى بلا سەيدا، خودى دگەل ھەوہ بت.
-تو ژی ڧان روژان خوه بپاريزە؛ کا دى مەسەلە چ لى ھيت.

ب سەرھەژاندن بەرسڧا وى دا. بەرى كارى رابوونى بكت، دەنگى زەنگا موبايلى جارە کا دى تڧى ژور کر و ھيڧ کرى و وبنڧە ل خواستى نيرى و پاتکا خوه خوراند. پاشى دوگمى سور ليدا و دانا و نيرى و بو خواستى مەرەق بوو بزانت، کى بوو پەيوەندى کرى؛ لى بەرى پسيار کت، ل شوونى گوت:

-تو دزانى جلكين لەشكرى چەند ژ تە دەين؟!
-ئەز ديژم تو وہ ديژى، دا خانىيى تە بگوھورم.

ب کەننیه کا ب زۆری هینایفه:
 -نەباوەر بکە ئەزبەنی، نزا ژ منقە من نەدیتیە،
 تە چو جارەن جەلکێن کۆماندۆیان کرینی!
 -ئەز نە وەکی هەندە کامە، بکەم بەرخووە و
 فەخفەخێ پێ بکەم. ئەقرو ژێ من کرنی حساب
 بپهنگە دانە؛ وەکی دی ژێ، دی چینه ناف
 خەلکەکی؛ هەکە هۆسا نەبته دبت خەلکەك چ
 هزرا بو مروۆفی نەکت. مانە وەسا نە.
 -بەلێ سەیدا وپهتەرە. ب خودی ئەزبەنی، کیم
 بەرپرس د وەکی جەنابی وە نە؛ هەکە ئەم بیژین
 هەما یین وەکی جەنابی وە نین.
 سەیدایی بالا کرە پینقیسی و دوسی ریزکەك ل
 پەرکەکی کرن و دانەقی و گۆت:
 -ئەقرو ئەو کچکا مالیی نەهاتیە، سوباهی
 وەرە بو خوە ملیۆنەکی وەر بگرە.
 باوەرنە کر دی وە کت، هەر زوو ژێ وەرگرت:
 -وەی مال و مەزەلین تە ئاقا، ئەزبەنی دا ژ میژە
 وەکی.
 -ژ خوەیە، ئەف شەفە خەر دی ل گەورییا بتلە ی
 چن؛ یان تو نەو پری قان روژان وەبکی؟
 د وی گاقی دا، بیرا شەفاشەفا هاتە بیرێ؛ مینا
 گولەکا ل چلی هاقینی ئاف ژێ هاتیە بپین
 چرمسی و گۆت:

- نه باوهر بکه سەیدا، مه ئەو گۆل نه مایه.
دهنگی تەله فۆنه کا دی ئاخفتنا سەیدای بی به رهف
خوه کیشا. هه موو چهند په یهه ک ب هه ف
نه گوهورین، سەیدای تەله فزیون فه مراند و چاکیتی
ل پشت خوه هه لایستی کری و دا خوه و رابوو و
ئەو که ته شوپی و ده رکه تن.

- ۱۴ -

ب سه رهه لیبونا سه رکی ده زی

- 94 -

ل ژېر روڼاهييا نه لنده کا پير و گلوپا کهسک،
سهري وئ ل سهر باليفکی وهک نه ساخه کی ئيشا
ته به کی سفک گرتی دبرقی! ههر د گاځی دا بزقينا
وئ خورتتر لی هات و گه لهک فه نه کيشا؛ مينا
زاروکه کا کابووسی خه ونين وئ يين گولگولی
خوينه لو کربن رابوو ژ قوونقه و چاځين وئ د سهری
دا بلوق بوون و زه راتيبا ديمی وئ ژ ديمی ژ
خه و رابووی دهر باز کربوو! میزه کره جهی مه تا
دهولت و دیت قالایه! چاځين خوه زلقوتاندن و لیځين
وئ بوونه وارگه هی پسته پسته کا له رزکی گرتی و
کورانه ژ ته ختی هاته خوار و بالا کره ده سته کی
دهروکی و نه بالا کرئ و ژ ره خی دی، مه تی بهری
وئ فه کر و ب ده ست و چاځين تهر که ته بهر
سینگی و گوټ:

-چیه، نه فرؤ بهری نه ز ته هشيار کم، تو هشيار
بووی؟!

خوناق تپه ری و به رسفا وئ ب ده نگه کی خه و ته
دا:

-نه ری.

پاشی لی زقری و ب نرينه کا ژ حبه تيبی نه قالا
سه حکرئ و جلنځيشک ب ره خ نغينين خوه فه بهر
رووگه ه کر و که فیکا سپی کره سهری خوه و

دهستپېر... سوننه تا دوو ب داوی هینا و ژ نوو
خونافا چافشووشتنی زه راتییا دیمی وی گلهك
نه گوهوړی، ل پشت راوهستی و دهست و چاؤین
خوه ب خاویلیا ل پشت دهرؤکی هه لایستی زوھا
کرن. مه تی ژپهل لی نېری و گوټ:

-مه تی حهیران، خیرتره مروف دهست و چاؤین
خوه زوھا نهکت و نفیژی پی بکت.

خونافی پیین خوه ژی پی زوھا کرن و ب
دهنگه کی هیشتا خوه ب دورستی نازاد نه کری:

-ته نه گوته من به فرا دهیت؟!
-ئه ری وهلا، نه وهختی وی یه ژی، بهس یا
دهیت!

پاشی باوهر نه کر دی کهنگی وه بیژت، ل ناخفتنا
خوه یا به ری زفړی:

-دیژن: ((هندي له شئی مروفی ب ئافا
دهستنغیژی ته تر بت، مروف دی پتر خوه شیی ژ
رووبارین به هشتی بینت))!

وی ژی بژیین خوه ب دهرسوکی داپوش کرن و
ل سهر جلنغیژکی ل شوونا وی راوهستی و لی
زفراند:

-ئه ری راسته دایکا من ژی ههر وه دگوټ. وهی
ئه ز نه مینم بو ته دایکی به هه شتی.

-ئه ری مه تی حهیران، ئم به نیین گونه هکار

دخالفین.

پاشی ب سهرقه کر:

-تهغه چهند پروژہ بابی ته چووی؟

بهرسقا وی د دلی خوه دا؛ دگهل پسته پستا
لیغان د دا:

-ژ هه یغه کی پتره.

تیدی روودانین ملیو دراما خه ونین وی شهقی
دیتین؛ ب تایه تی خه ونا بهرئ سپیده یی دیتی د
میموریی سهرئ خوه دا دانه بهرئیک و پیکولا
مونتاز کرنا وان کر. لی ژ بهر شیلویلیا پتیریا دیمه نین
خه ونان نه شیا ب ساناهی پرتومرین مه حفوورا
خه ونان پیکفه کت... داویی دو رکاعه تین خوه
تیکوه رکن و دهر سوک د گافی دا ژ سهرئ خوه کر و
روونشته سهر لیغا تهختی و که ته د که قاله کی
دامای تر دا. مه تی ئاقریه ک لیدا و ب پشت دهر وکی
که ت و وی ئاقریه ک ل پرتوو کین ل سهر میزه یی دا و
دهستی خوه دریزکره پرتووکا وی پروژی تاقیکرنا وی
هه ی و جاره کا دی دهستی خوه زقراند و نژنین و
هه رافتنا هزرین وی د ژینوارئ خه ونا سپیده یی دا
بهرداوام بوو. مه تا وی زقری و سوپا ههلکری دانا د
نیغه کا ژورئ دا و تژی دهقی خوه کر پرس کت!
کانی بوچی وه کی پرانییا سپیده یان، پشتی نفیژئ
ناخوینت؟ لی جاره کا دی پرسا خوه داعوورا و ژور بو

وی و سوپی هیلا.

دهستین تهزی یین بیہنا سابونہ کا خوش زئی
دفرت، ب دیمیٰ خوه دا هینان و هیدی بالا
پرتووکه کی کر و چوارمیہقانکیا خوه ل بهر سوپہیی
فہدا و دهستین خوه دانه سوپہیی و که قالیٰ خهونا
سپندہیی یا کو چو جارن نہدیتی ل بهر چاقان
دوباره بوو. دهنگیٰ مهتیٰ یی ل هولیٰ دهیت، ژ ناق
ثاقاریٰ خهونان نہهینا دهر! پاشی تیلین خوه پتر
نیزیکیٰ سوپیٰ کرن و د دلدا پیٹھه چوو: ((چار هه یٹھه
دیمیٰ ته یی تژی ماقوولی و حهز ژیکرنا دایکینییی
ژ بهر چاؤین من بهرزہ بووی، ژ نوو بهریٰ سپدیٰ ته
خوه نیشا من دا؟! وچا ژ وی خوه نیشادانی! نہ
دؤیت قیٰ جاریٰ ئەز هه موو جھان سه حکم و
قمسورا وی قه کم و بزائم چ هه یه و چ نینه؟!))
دهنگیٰ مهتیٰ مالخولیانین وی مژدار کرن:
- قیٰ جاریٰ به فریٰ ب راستا لیٰ کر.

ب چاقه کین هزاران داعووراین، ژپهل بهریٰ خوه
دایی و پاشی ثاقریهک ل جامه یین په نجره ریٰ دا و ب
سهره ژاندنقه به رسفا دا و مهتیٰ ژوردا لیٰ نیړی و
ئاخفتنا بهریٰ هینگیٰ پاشغه بری زفراند:
- نزا، ژ منغه تو ئەقرو گه له کا دامایی؟!!

برازایی ب چاؤین ژ روئدکان دته بیسن ژپهل
میژه کر و نه شیا یا دلئی خوه ییژت و جاره کا دی

سهرى وى چه ميا و ئاخينكه راهيلا! مهت ب
ره خفه روونشت و دهستى خوه د سهر ملي ره
هاؤيت و دهست د دلى نا:

عهزیزا مهتا خوه، تو دى هوسا دهيه هناقان،
ئهم هه موو دى ل دووف وى چين و ئه و ل دووف مه
ناهيت! ئوو باش بزانه، كهس ب خهم و كوفانان
نازرت.

بهري ب وى سينگى تژى فيغان و گرى روودايين
خهونا سپيدهيى ديتى ژيره دهرههه بكت، گرييى
دبهره كر و تژى چاؤين مهتى ژى روندك كرن! لى
مهتى ههر ههول دا، گه شينبيى ل بهر چاقان
كههه كت و هه دارا دلى وى بهر فرهه كت؛ لى
چاره كرنا مهتى د كيستى وى دما... داويى مهتى
چاؤين خوه پاكر كرن و پرس كر:

ته نه گوته من چ خهونه ته ديتى؟!
پاشى ب سهرقه كر:

ژ بيرنه كه، خهون هه موو غه واغائى و درهون.
ب سهرهه ژانده لى زقراند:

مهتى، مه يا خواندى؛ هندهك خهون ژ
راستيى نه دقالانه!

ئهرى كچا من، بهس پترييا وان غه واغائى و
درهوين ژ بيركرينه.

پاشى خوناڤ، ههروهكى دههان راكرى، ژ

نشکانفه رابوو و توقا رهش ل پرچا خوه گریدا و چوو
 ژ دهرفه و پیچهکی ما گوھشی... پاشی زفړی و
 چهپدا د ژورا دایکا خوهفه و بهرزه بوو و پشتا خوه دا
 دهروکی و ئافرینه ل پرتوو کخانهیا وئ و میزه و
 کورسیکین توژگرتی دا و روئدکان؛ مینا کانی
 بهاریکان د چاؤین وئ ههلدا و سهري خوه بادا!
 گهلهک نهما، هپدی پشتا وئ ژ دهروکی فهبوو و دو
 پینگافان پيشغه چوو و پاشی ب لهز ل سهري پئ
 خوه زفړی و بالا کره دهستکی دهروکی و راوهستیا.
 پاشی جارهکا دی زفړی و تیلین سهريکین وان
 دهرمن ب هشیاری کرنه کورسیکا وئ و کهلا
 گرییی ناف ملین وئ لهرزاندن و سهري خوه د بهر
 بادا و پیکولا پاشغهبرنا لېهمشتا برچکین کهلا گرییی
 کر!.

داویئ بالاکره پرتووک و تینوسین وئ یین د بن
 توژا چار ههیفانغه بهرزه بووین و تینوسا تیبینیان و
 ره شه پینووسی سوفتی ل سهري دانای ئافرین وئ
 زل کرن! ئیکسه بالاکری و د دل دا دهست ب
 خواندنا نفیسارا دبن رهسید کرنا خیچومیچین لی
 کرینغه ب زوری دیار دکت کر: ((ب ناقی خودایئ بی
 ههفیشک

بو ههر کهسی پشته من فان ریزکان دخوینت:
 هندی نهز هاتمی من نهشیا فان ئاخشتان ل

چەند روژيڭ دەربازبوويى بۇ ھەر كەسەكى يېژم و
 ئاگرى قۇلكانا دلى خوه ژېرە قالابكم. ئەز دى بزاقى
 كم، د قان ريزكان دا، ب ھەر رەنگى بت ھندەك ژ
 چرىسكىن قى ئاگرى د ناق دلى خوه دا قالابكم، نە
 ژ بۇ ھندى دا تولا من ل ھوۋين ئەلندا دىرۇكى بھېتە
 قەكرن؛ دبت بتر ژ بەر ھندى، دا ھندەك راستيان
 بەرچاقكم و كەسى دى د دووف من و خووسارا
 جانەمەرگ پرا نەبتە ژ قوربايڭ راستيا روويى قان
 ھوۋين خوه ب خەملا رېيازەكا ژى د زربەھەر
 خەملاندى! ھزر نەكن ئەقە چىرۇكەكە؛ مينا ھەر
 تېكستەكى بەرى نوكە، دبت من پرانىيا
 كەرەستەيى رستن و راچاندنا وان ژ ئاشۇپا خوه
 ئافراندى. نە يا باشتەر ئەوہ ئەز روودانين قى
 تەراژۇدىيا كەس نەدىتى، ب دەقى ل سەر كاسيتا
 تۆماربەكەرا خوه يا كەسۇكى تۆماركم، دا ئەز ژ
 دەرھەق دەرکەقم و ھەر تىشتى من دىتى، ژ بن
 قافى سەرى خوه بېنمە دەر و ب تنى بۇ خوه د قى
 كونجېقە دەرەھى كم!) پاشى ھېدى تېنووسكا
 تېدىتتان دانا و چاقگەريانا تۆماركەرا وى يا ھەر دەم
 ل سەر مېزەيى ديار دكت كر؛ لى ب بەر چاقان
 نەكەت. چەكما مېزەيا وى كېشا و كىلدين وى ل
 سەر كەلوپەلېن وى كەتنە بەرچاقان و ب لەز راكرن
 و ل دەستپىكى كومەدىن قەكر؛ ژبلى ھندەك

پرتووك و نقيسارېن كهفن ټېده نه ديتن. پاشى
دهرؤكى بنى پرتووكخانه يا وى يا لاکېشه يى فه كر و
تؤماركه را رؤژنامه فانان ل سهر كه لوپه لېن وى يېن
كه سووكى كه ته بهرچاقان و ب لهز راكر و كاغزا ب
ستركى پېغه كرى و ل سهر نقيسى بو ههر كه سى
فى كاسيتى بخوبنت چاؤين وى زلتر لى كرن!

بهرى گوهداريا كاسيتى بكت، دهنگى لېدانا
دهرؤكى چاؤين رؤندك پېدا دهين بهره ف خوه كېشان
و ديت مه تا ديمى ډگروفر، د ناف دهرسوكا سپى
ده دياردكت كه ته بهرچاقان و ئاخفتنا هاتى
به رده فى: ((ما ته نه دگوت: ئەز نه شيم بچمه د ژورا
ره حمه تىي فه)) لى پېشقه بر و شوونى ب
شيوه يه كى نه هه چكووه يى گوت:

- ما تو ناهيى تېشتى بخوى؟

پاشى ب سهرقه كر:

- يا ژ خوه يه، هندی تو ل شوونوارېن وى بگه ريى

پتر برين دتازرن!

- نه هېشتا زوويه.

پاشى ب شه پرزه يى ل ئاخفتنا خوه لېغه بوو:

- ئەفرو ئەز دهرسا ئېكى ناچم.

ره فتارا وى يا نه ديتى، ل ناقبه را ميژه يى و

كورسيكىن داىكا وى و پرتووكخانه يا وى يا بچووك

ئاڤرين وى ژ پرسان باركرن؛ لى هه موو نه گوتن و

شوونا وان پڙه چوو:

-دياره ئه فرۆ نخته يه تو نه شيئي بچي؟
ههروه كي وي ئه و به هانه بو خوه گرتي؛ وه سا
ب گه رمي سه ري خوه هه ژاند و پشتگرييا وي كر:
-ئه ري ئه ري به فر يا ژ ئه ردو ئه سمانان لښكت.
مه تي سه ري خوه هه ژاند و نه شيا نيشاڙين
پرسښ هه مه رهنگ ل سه ر ديمي خوه به رزه كت و
به ري ده رو كي بگرت:
-ئه ز يال هيښيا ته.
-بلا بلا نوكه دي هيښم.

پيچه كي فه ما و درووشمي هزركرنه كا شه پلي
ل ديمي وي يي پڙوو دياركر. پاشي سه ري خوه
هه ژاند و جاره كا دن تو ماركه ر، وه كي به ري دانا
شوونا وي و ل دووف شوون پڙن مه تي زڅري.

- ۱۵ -

ده ستيپكا به وژيني

ئه وه هه يامه ك بوو، چاڙين خواستي د پشت
جامين زه لالين ئوتوييسي ږا، ب ديمه ني

شارستانییه تا دیرینه لیکه هاتبوونه گریدان. پاشی
 دگه ل هاتا باوشکه کی، ئافرین وی بهر وار بوون و
 ریښنگین ژ ناڤدایا ئوتوبیسی کرنه ئارمانجا
 چاڤچهرینی و ژ خوه و کتوماته کین وه کی خوه پیښه
 نه دیت بووینه ئیخسیرین هزر و گومان و نقر و سکان،
 ئەوین دی هه موو ب خواندنا پرتووک و وه شازین دنغه
 د مژوول بوون. بهری د دلی خوه دا بیژت: ((خوه
 ئەفه روونشتی ژی ده می خوه هه روه نابن!))
 چاقی وی ب نیشانا خالا په یابوونی کت و
 ئوتوبیس، ل ده مژمیر هه شت راوه ستیا. په یابوو و ل
 بهر روناهیا گلوپین کریه روژ، ده ستین خوه کرنه د
 بهریکیین چاکیتی دا و لحافه د بن گوڤین بووینه
 ئارمانجا هیرشین سه رمایه کا ژ نوو دیتی را هاقیت؛
 دگه ل په یاده یین دی، ل جاده یا گه له ک ساییدی
 ده رازبوو و که ته سینگی مزگه فتا مناره بلندا ب
 ده هان نفیژکه رین پرانییا وان خولکی روژه لاتی
 ددن، ژی د ده ردکه فن و بهرده وامی ب ریڤه چوونی
 دا.

هه موو سه د متره کان و پشه تر نه چوو، گه هشته
 بهر ده ری ئافاهییی ب روناهیا سه رییا گلوپین
 ره نگاورهنگ، ب زمانی بیانی یی کو نزانت بخوینت،
 ل سه ر نفیسی ((له یزۆکگه ها نه فرودایت)) و وینی
 نه فرودایتی ب ره خفه مه زنکری و ب گلوپین

دیزیتھلی گیان داپی، ژ کۆرهی ژی پرا دیاردکر بزانت
بخوینت، چ د ناف ئاقاهی دا ههیه.

پاشی خواستی بهرهف سهمتا دهروکی چهپدا
و دیت پیره میره کی ماقوولی خولکی دینه کی باژیری
وی ددت، ههیتینا ویه موزیکا هارمونیکی لپدت و
پرانیا که سازین دچنه د ژورقه بالا بهریکان دکن و
پاره کی دکهنه د ئامانی وی یی، مینا قاسه کا
زاروکان ل بهر سینگی دانای دا. ل هنداف چکلی و
ب هووری هیف کری و بیرا وی و قوناغا ژیارا وی د
که قنه سهنگه ری دا هاته بیر، ده می دودک بو
هه فالان لپددا و زیره فانی و ئه رکین دی یین
له شکری، شوونا ئاوازین وی یین خوارن ددا گیانی
وان نه دگرتن!) دگه ل ئاماژه دانا پیره میری کو ل
هنداف رانه وهست، دهنگه کی ل پشت زفراند و دیت
دو کورین سهر حوچ و ئیک کی پرچا خوه وهک
خه نجه ری تیژکری، ل پشت ب زمانه کی بیانی،
یی شکهستی دپژتی:

-تو ل هیقییا چ راوهستیاینه.

ژ بهر کو نه زانی بهرسقی ب زمانی وان بدت، ژ
بهر هندی زانی، دوورنینه، ئه و ژی دوونده ها نفسی
وینه و نه قییا بهرسقا وان ب په یقین نه ره هوانتر بدت
و ب ئاقرییه کا شور بهرسقا وان و هارمونی کژهنی دا
و گوه نه دا دهنگی بلندی هارمونی کژهنی ییهنه

گازندهيان ژى دهات و دەرۆك ڤه كر و دهنگى ئاواز و سترانين تېنه گه هت، دهنگى هارمونيكا پيره مېرى پيروايز كر و هلمما گهرم و بېهنين دلغه كرين له يزوك گه هئى، ب خېره اتنا خممكىن وى كر و ديمه زين ڤه خوارنى و كچين نيڤرووت، ل ژېر روڤا هيا چاقنيكا سور هه موو ديمه ن ل بهرچاقان مژدار كرن!

ب چاچه رينه كا هيدى، د ناف روڤا هيا سور به لك دا، ب ناف ميژه و كورسيكان ڤه چوو و ل پشت ميژه يه كا ب تنى ل كوژيى داويى روونشت و بوو ته ماشه ڤانى قيزا ل سهر ده پى شانويا سور، ب لڤين دانسه يه كا به هه شتى، هه ستين نه مېر و ژنين مريدين پانوپاناننى ژى دنارينت. هه روه كى خواستى ب سهر نيچيرا لى دگه رييت هه لبوويى؛ وه سا سهرى خوه هژاند و دووكيل ژ جگاره يه كى بر و دو تايا مينا دارقوسكى د ناف پاته كى روھنى تولى پيچايى ده يته بهرچاقان، كره ديمه نى زوما چاقين سور بلوق و د دل دا پيڤه چوو: ((مسوگه ر سوباهى سهيدا، دى بيست وه ره قين دى بو من ته حويل كت. دقيت ئەف شه ڤه ئەف مامرکه ژ بهر من قورتال نه بت. ئه رى هندى سهيدايى جه مشيد جواميرى ساخ بت، چو مامرکين ئه ورؤپا ژ بهر من خلاص نابن. يا نه خوهش ئه وه، هه موو دو رۆژين

ماین، دؤیت یان بزقرمه کلپسا خوه، یان خوه ب
 دهست پؤلیسپن دهوله تیغه بهردم. نه خواستی،
 زقرینا مال دؤیت د سهری ته دا نه مینت. ب تره تری
 من یا خوه ژ دهستین وان وه حشان رزگار کری. ما
 ئەز دشیم سوباهی سەرا مە یاسەتی من باؤیزنه د
 نهاله کی دا و تهیر و تهوالین کوردستانی ب گوشتی
 من خنپین؟! نه ئەزی هاتیم سی بهرکا ژی د
 دووڤ خوهرا بهاؤیزم. ما من چ دی دؤیت؛ لچوئی
 بدهن نهدن، معاشی من، دهه جاران هندی دی،
 جامیری دی بو من هنیرت. من گرتی، سوباهی
 ئەز که تمه دکه مپی ژیغه، ئەو دی پارهیی محامی و
 خهرجیاتان هه مووان دت و من ژ وبری رزگار کت.
 گرنگ ئەوه ئەف شهفه ژی بیژمه فهله کی وهله ک.
 ب راستی جوامیری ئەوا، گوئی؛ ههتا نوکه
 بهردهوامه. گوئ: "دی ته دگهل شاندهیکی
 حوکمهتی هنیرم، هه موو دهمی دهستووور بو وه ژی
 هه ل وبری بن، که شخهیا خوه بکه و جار جار
 خوه نیشا سهروک شاندى بده و پاشی دگهل
 بزقره؛ ته نه قیا ژی، پاشی پشتی دزقرن، تو نه زقره
 و پاستپورتا خوه بدرینه و خوه ب دهست پؤلیسانغه
 بهرده، پاشی ته شولهپی نهبت، خهرجیاتین
 وهرگرتنا په نابهریی هه موو ئەز دی دم." باوهر ناکم،
 برایی مروقی ژی، قی بو بکت!! ژ نشکانغه

دهنگه كى بيانى ژ وى هزر و گومانى سهرى وى بلند
كر و ديت زه گزه گى به رده ستكى له يزو كگه هئى؛ مينا
ههلامه ته كى ل هنداق و ب زمانى خوه يئ
دبيژتى:

-دى چ فه خوهى؟

پشتى ب نامازهدانا دهستان و هندهك په يقين ژ
نو و فېربووى، ب دورستى ژينه گه هاندى، كو ژېره
بيري و وېسكى بينت، ژيدى نامازهدا بتلى ل سهر
ميژه يا ب ره خفه كو وه كى يين وى ژېره بينت، ژ نوو
وى ب گرنژينغه سهرى خوه هه ژاند و چوو... پشتى
دهمه كى كيم ب سېنيغه ل هنداق راوه ستيا و ب
گرنژينغه، داخوازيين وى ل سهر ميژه يئ به لاقكرن.
خواستى د بهر فه خوارنى را، بوو ته ماشه قانى
له يزوكا قيزا ب تهنكه ته ته كى هه چكو هه ستى د
لاشى نه يى و وه سا دله ييزت؛ زه لامين بو خوه ژنان
دبنه د كونجين له يزو كگه ها گه له قاتيفه... يارپيا
پوكره و روليتى ل ره خى دى چاوين وى به ره ف
سه متا خوه وير كرن و بيرا بهرى سى شه قان هاته
بيري، ده مئ نه و ژى بوويه ياريكه ر و ل ده ستپيكي
دو گيم برين و پاشى بهريك لئ قازى كرين! پاشى
ده پئ شانويئ ته ماشه قانييا وى كيشا و
سهره ژينك هاتئ!

د وئ به هه شتى دا، ده مه كى ئاف كره سهر

شووشەيا وئىسكى و ب سەر قۇدىكا سىيى يا
 بىرى دا كر و رابوو و ب ئاليسەنگىيەكا تىكچوويى، د
 بەر دەپى شانۇيا لەيزۇكگەھى را بۇرى و ژ نىزىك
 بەندۇشكىن مەمكىن؛ مينا دوروورەشكىن بالىتەى
 لىداى، دىن تۇلىقە ئاقرىين وى سەودا كرن و بەرەف
 دەرۇكى نىشانا تەوالىتى ل سەر نەخشاندى
 چەپدا. ب پشت دەرۇكى كەت و سى كەسىن دى
 كەتنە بەر چاقان و يى روو ب روو بىتى، ل بەر
 جەى دەستاقا زراف چكلى و د زنجىرەيەكا
 پەنتەرۇنى كابۇى خەبتى و بەردا و دىمى؛ مينا
 دىمى ل وەلاتى وى ژ نوو ژ زىندانى دەرەكەفن د
 خودىكى دا دىت و چاۋىن بلۇقەسۇر بلۇقتر لى كرن
 و پرەكا سەركوتكرى شەرم بەردا لىقان و بنقەبنقە
 ل يى وىقە تر دەستىن خوە دشووت و ب چاقەكى
 نەرازىبوونى لى دنىرت نىرى و زوو روويى شەرمكرى
 ژى وەرگىرا و دەستىن خوە شووشتن و زقپرى. بەرى
 ل چەپى دەربازىبت، دەنگەكى راوہستاند و دىت
 ئىكى دى، ب دىمەكى گرنژى و ب چزاقرىيا زمانى
 تىنەگەھت؛ دگەل دپەيفت، ب ئاماژەدانا دەستان و
 ھندەك پەيفىن زمانى وانى شكەستى، بەرسقا
 وى دا. لى يى دى گرنژىنا خوە قەبوويتر لى كر و ب
 زمانەكى چىژا لىبۇرىنى ژى دەھىت و ئاماژە دانا
 دەستى ژىرە ديار دكر:

- ته ده ستین خوه ب سابوونى نه شووشتنه!
 وى كره تشته كى هه چكووه يى و ب
 سه ره ژاندنقه ژيرا ديار كر و دبه را گوت:
 -بپوره مستر من ژ بير كر.
 مسترى ب سه ره ژاندنقه گوت:
 -ئوكى ئوكى. باى.

پاشى ب سه ره كى شوور ده ستین خوه ب
 سابوونى و شامپوئى شووشتن و ب كلينسا ب
 ره خفه زوفا كرن و ژ نوو كه ته شوپا وى و زقپرى.
 جاره كا دى ل راستا ده پى شانويا نيقبازنه يى پين
 خوه گران كرن و ئاقرين وى ل سه متا مووین
 مرارین لاشى نازك كه تنه چهرينى. بهرى باش
 جوگرافيا ناف لنگين وى پين ژ پين يا بهرى هينگى
 ستوورتر دياركت بچهرينت، دهنگه كى ب زمانى وى،
 لى ب ده فوكا ژپرى، دگه ل دهنگين نزم هه فته ريب
 بوو و ئاقرين وى به ره ف سه متا دهنگى زقپرين و
 ديت هه قالى وى پيروت، ل بهر ميژه يا وى
 روونشتيه. دهستى خوه ژپره بلند كر و ب ده فكه كى
 كهنى قهست كرى و دهستى وى ب گهرمى
 گفاشت و ب خپره اتنا وى كر و بهرانبه ر روونشت و
 پاشى ئاخفتنم بوو يا هه قالى:
 -خواستى گيان، فشه يه، هيچ كه سيك ئه و كاره
 بوگه نه ته واو نه كردوو.

-كاك پيروٽ، من دي تهواو كم.
 -به و خوايه، هر هه موويان تهواوت بكى، ناتوانى
 نيوهى گورجستانيه كان تهوا بكه ي!
 -وهى بابو تو چ هوستاي؟! باشه ته چاوا زانى
 نه و گورجستاني بوو؟!
 -خاله خواستى، ئينسان له هاندهران زوو فيرى
 هندهك شت نه يٽ.
 پشتى بهردانا كه نييه كا ييسه ر، لى زفراند:
 -ئيدي هه كه پيروٽ بمریت ژى، نه ز ديټرم ته چ ژ
 خوه شيبى نه هيلايه.
 -به لام، له بيرت نه چى، توابوونى يگانه كان له
 هه موو شتى ناسانتره!
 خواستى ل سه ر بهردانا كه نييا چقىل
 بهرده و امبوو و پيروٽى سه رى خوه هه مبه ر هه ژاند!
 پاشى فه خوارنا قياى، بو وى ژى ل ميزه يى زيده كر
 و شه فيرى خوه شتر لى هات... ده مه كى ده قى
 خواستى به ره ف لالوته بوونى چوو و پيغه چوو:
 -پيروٽ، حهيران: دقٽ ئيدي تو هيرويينى بينى
 تام كمى!
 -نه خاله خواستى، لي ره حهزت له چيه بيكه؛
 ته نها نزيكى نه و شته مه به.
 -باشه، پا بوچى نه فه هه موو وى قوزلقورتى ب
 كار دهينن؟!

-ئەوان تازە تياچوونە.

-ئى ما پشتى چوونى، ژ فيلا پڙقه هەنە، ئەز
دى مەژيىي فېلى خوم! ئەھ پا تو سۆرايەكى
پېسى! بەس تو بو خوە دشېيە من.

پېرۆتى زانى، ئېدى دى پېستر لى كت، هەول
دا، ئېدى پتر نەفەخوت و گوۆتى:

-زوو هەستە دا با برووين، ئەم شەوہ لە بەر
خاترى تو، من كچيكي رەنگ ئەسمەر زيوى، بۆم
حيجز كرديوى. تەنھا يەك مانگيکە لە بەرازيلەوہ
هاتوہ.

-نە نە من ئيكا ل چەكوچى مۇنيكا كلتۇنى
دۆيت، چاۆين خوناڤى بقوقلېنت و دگەل مەژيىي
تېمساحى بخوم!

-قەيد ناکە خالە خواستى، كەى ئەوہ
مشكيلەيە، هەر ئېستا بۆتى دەهينم.

-ئۆھ ميز چەندا خوەشە؟! ئەزى ب قەخوارنا
مىزى مەلەڤان بوويم. دى چاڤى قوقلاندى و
مەژيىي تېمساحى و فېلى پى خوم! حەحە پېرۆتى
گەواد، پا تە نەگوۆت: دى ئيكا ئەفريقى يا خوەش و
رېھنا ئەنەناسا و فەحلى ژى دەھيت بو تە ئينم؟

ئېدى مۇزىكا كەنييا وان هەڤرکى دگەل مۇزىكا
لەيزوگگەھى کر و پېرۆتى دەستى خوە دېن
دەستى ويرا بر و پاشى بالاكرە بەريکا وى و چزدانکا

تژی ژئی هینا دهر و بهایی میزهیی هافئته ب رهخ
بتل و قودیکانغه. پاشی تلتلکی بهرهف دهرۆکی، د
ناف سوړه روښانیا نیقانی دکت، لاشی رادهژییت
ل دووف خوه راکیشا و دهر پیره میړی، هیشتا
هارمۆنیکایی لیددت را دهر بازوو و جاره کا دی زفری
و ل هنداف راوه ستاند و بالا کره بهریکا وی دهه
یورۆ ژئی هینانه دهر و دانه قی و هارمۆنیکژهنی دانا
سه سهری خوه و گرنژی.

- ۱۶ -

بهری دهره هیکرئی

کفانی بهژن زراف، ژ وانیا ئیکی دهرکت و
موبایل ژ کالۆخکی ب قاییشا په نته روئیغه هینا دهر و
ل بهر په نجه ری راوه ستیا و بهفرا ژ ئهرد و
ئه سمانان، وه کی پرتین په مبووی لیدکت، که ته
بهرچاقان و په یوه ندییی ده ستیپکر. بهری زهنگا

- 113 -

تەلەفونى ب داوى بېيىت، نازكە دەنگى وى يى
 گوهدار ھزر دكت، پەرسىقا لى بەرسف دا:
 -بەلى دلى من، كەرەم كە.
 -سپىدە باش. تو بوچى ئەقرو نہهاتى؟!
 -سپىدە باشتر. من ل بەربوو، ئھا نوکە
 پەيوەندىيى ب تە بكم.
 -خپره دلى من، خوه تو نہ يا نہساخى؟
 -نەنە ئەز نہساخ ژى بم، نوکە ئەز ساخ بووم!
 ب كەنىقە پشتا خوه دا پەنجەرى و پېقە چوو:
 -ئاھاھا، ديارە بابى تە لچوئا سياسى
 وەرگرتىيە؟!
 -دلى من ھىشتا دەمى وى يى قانونى؛ دگەل
 وەفدى چوويى ب دوماھى نہهاتىيە. دى مزگىنييا
 پەيامەكى گەلەك خوه شتر و گرنگتر گەھىنم!
 -دى بو من گەھىنى؟!
 -من فى سپىدەيى خەونەك ب رەحمەتیی قە
 دىت و ھەر وى گاڤى بوو راست.
 -چاوا بوو راست؟!
 -ما تە ب خوه وى رۆژى نہگۆت: ((دوماھى
 دووچوونىن زانستى دياركريبە، ھەر سەد
 خەونان ۲-۳ ژى راستن؟!
 -ئى بەلى، من د ئەنتەرنىتى دا ب درېژى، ئەق
 قەكۆلىنە خواندىيە. پاشى دى ئەدرېسى وى

ساييتي دهمه ته.
 -گهلهك باشه. ئه فرؤ ئهز ههر ناگههم بهيم....
 ئاخفتنا وئ پرى:
 -خوه دهستين ته دروونى ره بن، دؤيت تو
 محازه را سيئ ههر بگههئى.
 -جاري دئ سه حكميئ.
 -نه هه ما دئ ههر هئي، بهس ته نه گؤت: چاوا
 خهون راست دهركهت؟!
 -ئا دقيبا من زووتر گؤتبا! خوه شتفيئ
 من: كاسيئه كا ره حمه تيبئ ب دهنگئ وئ من
 ديتيه، درئزيا چوونا وئ بو لايئ دئ يئ پرى و
 ره فاندن و گرتنا وئ يا تئدا دياركرئ!
 -ئهو گهلهك باشه!
 ئيدي كفانى پرتووكا خوه دانا سه ر ميژه يئ و
 پشتا خوه دا كورسيكئ و گؤت: ئهز نه شيم بخوينم.
 پاشى چاؤين خهوته پهرخاندن و بالاكره كونترولئ و
 بهرئ وئ دا سپليئ و قولپكين يئجامهئ قه كرن.
 گهلهك پئغه نه چوو، ده رؤك زئ قه كر و دهستئ خوه
 ب ئه نيبا دته ييست دا هينا و ل نيغه كا ژورا ب
 مه حفوورا كاشانى رايئخستئ ما چكلئ و ژبهل ل
 بانئ نه خشاندى نئري و پاشى دهستين گهرم كرنه
 د بهريكان دا و دهركهت.
 ئيكسه ر دهستين خو دانانه سه ر محجه لئ و ل

پایسکین مەرمەری نېرى. پاشى سەرى تژی بادا و
 ب لەز ژوردا چوو و دەنگودۆرى خیزانى و تەلەفزیونی
 بەیست. ل نیفەکا پایسکا دیزاین کفانەیی، یا
 قاتی داویى، دەنگی بابی دا سەر هەموو دەنگان و
 هاتە د ناڤ دا، ل هۆلا ب قەنەپەیین دبرسقن و
 مەحفوورین رەنگورەنگ راڤخستى و ب سندانك و
 دار و پەیکەرین ژ دەرفە هاتین خەملاندی، بابی
 کەیس ماقوولئ ب بەرچاڤکئ و رۆبئ پەمبووی،
 بەژنا وی یا تژی خەملاندی ئاخفتن کرە یا خوە:

-کورئ من، چ زوو تە خواند؟! -

کفانی ب سەرەکی چەمیای بەرسفا بابی دا:
 -باب ببۆرە، باوەر بکە نزا ئەز نوکە نەشیام
 بخوینم.

بابی نیرینەك ل دایکا وی یا ل هەمبەر روونشتی
 دا و ب خوە نەهینا دەر و پێڤە چوو:
 -دئ جارئ وەرە پیچەکی بېهنا خوە قەدە و
 تشتەکی قەخوە و پاشی سەحکئ.

ل ناڤەرا دایکی و خووشکا ب تراکسوۆتان
 روونشت. پشتی ب خیرھاتنا وی کری، وی ژى
 دگەل وان پشکداری د تەماشەڤانییا تەلغزیونی دا
 کر. راستە چاڤین وی ب شاشەیفە بوون و
 کەلەخی وی دگەل وان روونشتی بوو؛ لی هەر هزر
 و بیرین وی ل سەر چیرۆکا وی و خوناڤئ بوون و

ھەر دىنژىنى و دەھرافت، كانى دى چاوا يېژتە بابى
 خوھ؛ ھەكە ئەق سالە ب داوى ھات و ئەز
 دەرچووم، دى ۋەكت ئەز كچەكى ژرۇژھەلاتى
 باژپرى داسنيا بەينم و پېقە دچوو: ((نزا ھەردەم
 بابى من باوھرى ب وى دىتنى ھەيە كو گەنج بو
 خوھ ھەقژىنېن پاشەروژى ھەلبژرن، بى ى
 ئاگەھداريا سەميانېن خوھ بكن. يا گرنگ ئارېشەيا
 داىكا وى و خووشكا وى ب داوى ھاتبايە، ئەقا دى
 دا ھەر چىبت. ھەر چاوا بت، دۇيت ئەز بابى خوھ
 ژى ئاگەھداركم. پانى ھەر ھىنگى دگوت: ھەما
 دەلېلەك ھەبت، ئەم پى دووچوونى بكىن، دى
 كېشەيا وى چارە كم. دۇيت ھەر مەوزوۋى دگەل
 قەكم. ئەرى ھەما دى قەكم، ئەندامى پەرلەمانىيە
 و حاكم بوو، ما مەققوولە قەبوول نەكەت؟)) پاشى
 ب تىيەكى ل بابى دگەل داىكى و خووشكى و
 روودانېن زنجىرەيا بيانى يا تايىلېن وى يېن داوى
 دەرکەتېن نېرى و ھند دىت بابى ب گەرمى گوت:
 -نزا ئەقە چ ئېشە ل جەم زەلامى مە ھەى؟!
 داىكى ب مەندەھۆشىقە! بەرسف دا:
 -ئېشا چ؟!

سەحكە وى باش بازرگانى خودانى خوھ و
 شەھادەيا دكتورايى د زانستى ئابوورى دا، ھىشتا
 ھەروەكى ل قرنى ھەقدى دژىت! براىى من، كچا

ته سهد جاران مالبات بت و خودان ناف بت، كورئ
سنه تچى دقؤيت، دئ بدئ و مشكيلئ ب داوى
بينه.

ئيكسه ر قئ ئاخفتنى سه ره كانيا وي ره كييا
كفانى په قاند و ب گه رمى پشته فانيا بابئ كر:
-وه لاهى خه به رى بابويه.

خووشكى ب ره خفه لئفا خوه لئ موچ كر و
دايكئ ب زيرينه كا ژ حبه تيان! نه قالا مه يزه كر و
ئاخفتن هه ر بوو يا وئ:
-به لئ وه للا، دنيا هو سا هاتيه و هو سا دئ
چت.

پاشى بابئ پيهك د سه ر پيه كى را هاؤيت و
لئ فه گيرا:

-به لئ دئ، دئ هيرفه هينت و ويثه بت و
دووماهينئ دئ كته شه رمزارئ.

كفانى پاتكا خوه خوراند و پاشى گوئ:
-باب تو دزانئ نه وه قالا مه يا تيرورستان دايا
وئ و خووشكا وئ گرتين و پشتى هينگئ خوه
سوئتى، ده ليله كئ قه وئ كه تيه ده ستان كو جاره كا
دئ دوو فچوونا فايله وان بكن!
-گه لهك باشه. چ دليه؟

به رى كفان ژ بابئ را ساخله تين گرؤقئ ديتى
دياركت، ده نگئ زه نگلا ته له فؤنا وئ پشكدارى دگهل

دهنگين دخانيقه كر و كچي بالاكري و سهحكري و
گوت:

-باب، رهقه مه كي نه نياسه.

ب سه رهه ژانده:

-جاري بينه.

دا بهر گوهي چهي و بهرسقا دايي:

-سهيدايي نه سه؟

-بهلي كه ره م كه، جه نابي ته؟

-بهلي نه زبه ني.

-من گوت: تو كي ته له فوني دكي؟

-نه زبه ني، نه ز خوارزايي وه وه وهيسي يي

خه ليلي ماري مه.

-سه رچاقان خال، كه ره م كه.

-خال من گوت: خولامكه كي ته مه هه يه، دي

شي ده ولت سه ري خوه، ل ده ف خوه ل دائيري

ته عين كي؟

-وه كي چ ته عين كم؟

-هه ما پوليس بت، به رده ستك بت؛ مهوم نه وه،

راتبه كي وه رگرت.

-باوهر بكه خالي وهيسي، مه خودان شه هاده

دوسييه ك دقيان؛ هه كه هه بانه دا وه رگرين.

-نه ز تيناگه هم.

-وهيسي خال، نانكو قه له مدار وخوانداقان مه

دۆڭين.

-وه لا قى خوه ليسه رى نه خواندييه. دى باش،
هه كه هوون هه و جه بوون، خال پاشى تو ب خودى
ئاگه هدارييا مه بكه.

-ناقى وى چييه؟

پشتى ناقى وى ژېره گوټى و وى ل دهف خوه
نقىسى، ئىدى دهستور ژى خواست و ژى
نه خوازت، د وى كليكى ده، كچى بالا بهريكا
تراكسوټى كر و موبايلا هه ژاندنى ئاگه هدار كرى
هينا ده ر و ل شاشه ي نىرى و ب لهز چوو د ژورا
خوه فه و ده روك پېغه دا و په يوه ندييى ل سهر
شاپه رېن بايى، ئايونېن عشقه كا سهرمه دى دگه ل
ده زگرى كورى قونته رچى تېكه لكرن و ئاخفتن يا وى
بوو:

-مه تينى من، ته نه ز خه ريبكرم ژ نيفرو وه ره ئهم
دگه لېك نه ئاخفتينه!

مه تينى ل ره خى دى ل پشت مېزه يا، ل سهر
تابلويى ل بهر سينگى نقىسى سه روكى جقاتا
كارگيريا كو مپانييى، گر نژى و پېله كا دوو كېلى بهر دا
و لى زفراند:

-ژ سپېده يى وه ره ژ نوو ئهم ژ ئيجتيماعى خلاس
بين.

ئاقانى دهستى نينو ك درېژ دا بن داقين پرچا

رهش و پڙفه چوو:

-دیاره ته کومبوون ژ من خوه شتر دځیت؟!

-کچی من تو ژ روحا خوه خوه شتر دځی.

-پابوچی ته نهز دا مه ب کومبوونی؟

دیمی ئه سمه ری مه تینی ما دناق دووکیلا

جگاری را و بهرسقا دای:

-ئاقانا من، باوهر بکه، مه مشیله کا شه ریکی

هه بوو. موه زفه کی مه پاره یی ئیکی دی مه ز

خواریه.

-ؤیجا گونه ها من چیه؟

مه تینی جگاره یا چروټ دانا سه ر لیفا ته بلیکی و

بایمباغا خوه سست کر و ب گرنژینفه بهرسقا وی

دا:

-کچی ملیون پاره خوار و شه ریکه خواران دی

گوری شمکا ته کم!

-بهس بهرسقا فی پرسیارا من بده، تو ب

هه مووی عه فو.

-ئه کید دی بیژی ته بریار دا خارجی بخوینی؟

-ئی دلی من، نهز ته بیعه تی بابوی دزانم، بهری

هه موو تشنان دی به حسنی شه هادی که ت، ده می

ل سه ر خیری ته نهز خواستم.

بهری سو حبه تا وان ب داوی به یت، ده نگی

زه نگلا ده روکی چاڤین ئاقانی زقراندن! ل پشت

دەرۆكى، دايكى ل هولا پيشوازيبي ل دەرۆكى
گرتى زيرى و بهرى گازيكته ئافانى كو ئەو بچت
دەرۆكى قەكت، ئەو گران رابوو و دەرۆك قەكر و ديت
كورى دووى كەتە بەرسينگى و موبایل ل بەرگوهييه
و پرتووكين وى ل بن كەفشينه و حەيتينا وييه ب
كەنيقه پيغه دچت:

-حەبييتى، ئەفە ئەز گەهشتمە مالى،
سوباھى من ئيمتيحان ھەيە، دؤيت ئەف شەفە
بخوينم.

دەزگرا ل سەر تەختى خوە ھاڤيتتیه سەر زكى،
دگەل جوونا بەنيشتى بەرسقا وى دا:
-سپنڊەيى بخوينە. ئەف شەفە ل جھى شەفا
دى دؤيت ھەر تە ببينم.

- زبیرنەكە، مېھقان بۇ نيفرۆ ل دەف مەنە.
-پاشى دى ژ دەھى وڤە پەيوەنديه كى ب
تەكم.

-دبت ئەز بهرى تە بكم، باى.

-گۆد باى.

دادقانى، بەژن نافنجيى سينگ فرەھ و
پيچەكى سەرى وى چوويى و پرچا رەش ب سەر دا
ھينايى، ژ نوو سلاقى دايكا راوہستياى و بابۆ براين
سوحبەتا وان گەرم كر... پشتى لڤشەگيرايى، ب
سەر پاييسكان كەت و ژ لايى دى ئافان ژ ژورا خوە

دەرکەت و نیشانیڻ شادییەکا بی سینۆر، ژ دیمی،
وهك شانەکا هنگڤینی روھن دفرین.

- ۱۷ -

خودی مه ژ رهخی دی یی پری بیاریزت

رهحمهتییی، ب حەفکەکا کزگریۆکی، پیڤه دچوو
و ڤه دگیرا: ((پشتی کولکەکا پیس ل جەهکی وەسا
ل لاشی کچا من خووساری هاتی کو شەرما وی
نەھیلا، نوژدارین زەلام بیین، مه بره دەڤ
هژمارهیهکا نوژدارین ژ رهگەزی وی، شارەزا و
نەشارەزا د بیافی نەخوەشیا وی یا مهلعوون دا؛
لی مخابن هەموو زەحمەتین مه ب بەر ئافی دا
چوون.

سەرەراییی بزاقا من، کچا دشیم بیژم:
جانەمەرگ ل بەر بهینم، نیشا نوژدارین زەلام بدم،
لی خووسارا مهستوور و باوەردارا پیچای و ب تنی

دیمی وی مینا هه یفا چاردی، د ناف عه قهره کی رهش دا شهوقی ددت؛ وهك كچه كا ل سالا ئیکی ل په یمانگه ها ته کنیکی (پشکا کومپیوتهری) داخوازییا لیبورینی ژ من کر؛ هه که نه بیژین ب شیوه یه کی نه گه لهك ئاشکه را ره تکر. ب راستی شاشییا د ژیی خوه دا من کری، من داخوازی ژئ نه کر، به رهف پایته ختی ((که لهه و مناره یان)) و باژیرین دی یین وهلاتی بيم و بگپرینم؛ بهلکی حه کیمه کی لوقمانه کی دهردی وی چاره کربایه... هه لهت ئاخفتین خه لکه کی ژئ کار تیکرنا خوه ل سهر مه ژییی مه هه بوو. ئاخفتن و ئه زماندر ژیرین وان وه ل مه کر، دووماهییی ئه مرر ټکا هاتوباتی بگرین و به رهف باژیرئ ((پران)) بچین. ئه و باژیرئ کافران ب کوته کی ژ مه ستاندی. جاره کی من گوته بابئ کچان:

- کچا ته پروژ بؤ پروژئ ل کیمی ددت و چاره ل فیره نینه، تو خه لکه کی دنیاسی، تو ژئ بزاقه کی بکه؛ بهلکی بشین چاره کرنا وی ل دهرقه ی وهلاتی بکین. یا من بهیستی، وی ب دفنلندیه کا هه ست ب بهرپرسایه تییی نه کری، بهر سفهك دا، ئه ز نه شیم ل فیره هه موویئ بیژم. ب تنئ دئ ئاخفتنا داویئ ژئ بیژم: ((خوه نه ئه ز ریخراوا خاچه یا سورم بگپرینم؟! کی من بته دهرقه ی وهلاتی چاره بکت؟!))

ههلبهت ئەف ئاخفتنه ل جهم وی نه ژ وان ئاخفتنن
کیمبوون دگۆتن! من دزانی بهرسفا وی ژ قئی
فهههنگا ژ ههستا بابینییی ههشک دههناکهفت. ب
راستی ههکه بابینی وهک بابینییا خواستی ب
عشق و ئەقینی من شوویپکری بت؛ ههما ههموو
دین و هارین باژیری دشین بابینییا هوسا بکن! درپژ
ناکم، ههما دی ههه بیژم: ئەو و خودی خوه؛ ههکه
وی ئازا کر، ئەم ژی دی وی ئازا کین.

هیرقه و یقه، ۆۆه کئی ل قهستیقاله کا
رهههنبیری ههقاله کا مه یا دههزگه هی (ناقهندا
ژین خوهسهه) ناسینا من و ههقاله کا دی کر کو ئەو
ژی کوری خوه یی بچووک؛ وهک وی دبهه ناف وی
ئاگری ژ بو چاره کرنی، ئوو نوکه گهلهکی باشه...
پشتی مه ژفان دایه ههف کو ئیکسهه پشتی
سهههه هههی بچین، ئەم ل دووف ژفانی خوه
ۆیککهه تین و زهلامی وی ئەم ب تاکسییی
گههانینه گهراجی و ئیکسهه شوویرهکی ژ وان ب
کرمانجیهه کا شههستی گۆت: ((دی وههه ئەفه تو
دیسا هاتی؟)) پشتی ههقالا من کهیفخوهشی؛
وهکی نیاسهکی دگهل کری و پرسا ساخلهمییا
کوری وی ژی کری؛ ئیدی ئەم ل تاکسییا وی یا
مۆدیلی نوو سواربووین و مه دیت ۆیئنگهکی دی د
پاییزا ژیی خوه دا، ل سینگی سواره. ئەم ژی ل

پشتی سواربووین و شوؤفیری ب بهرچاقکه کا تاری د خودیکی را دیری و ب که نییه کا خووسقه، پشتی ب خیرهاتنی گوت: "ئهفه زی ئبن عه منا، ئه وهندهك شوغل ل فیره ههیه؛ ههکه ژ دهستورا هه وه بت، دی بلا دگهل مه تبت." هه قالا من، بهری من و کچا من ب بشکۆرینه بهرسقا وی ب ئه رینی دا. ب راستی هه ر ژ ده می من خولکی وی یی خووس دیتی، من گومان ژئ برن، ئهفه حه رامزاده نه قالا یه؛ لی ژ دلنازکیا مه یا ئه م باوه ریی ل هه موو که سان دهینین، من د دلی خوه دا گوت: ما دی بوچی گوننه هین وی بو خوه هینم؟ هه ر دبه ره دیو پسته پستا لیقین وی و یی ب ره خقه و ئه ستغفار و ناقی خودی و پیغه مبه ران و جار ئه سحابی و وه لیان دهینان! ب راستی مینا که سه کی بهنجری، وه سا ئاخفتنن وان و سه روسیمایین وان یین باوه ردار، ده مارین مه به نجدکرن! ده مه کی کچا من ب ده نگه کی نزم گوت: "باشه دادی، خودی ئه م داینه دگهل ئه فین بسلمان و ته قوا، دیاره خودایی مه زن خیرا مه قیایه." ب راستی من زی ب دله کی ژگومانی نه قالا پشتگریا ئاخفتنا وی کر.

د وی رهوشی دا، ئه م ژ گه راجی ده رکه تین و چاچه رینییا من ل دیکۆری ترومیلا سومبولین دینی ل سه ر بووینه دکتاتور به رده وام بوو؛ لی حه مه ر کرنا

ده شېږول و ره خپن ترؤمېلئ ب خوديکين؛ مينا
 چافکين کاميران ئاشوپا من وينه دکر، گوماننا من ب
 دينداریيا وی پتر ب هیز ئیخست؛ نه مازه پشتی من
 خودیکال پشت گپری دانای و بهرئ وی دایه
 کوشین ریښگان دیتی. لی دیاربوو، هه که نه و
 بیچیرقانی پساتیئی بایه، نیچیرا وی ژ مه نه دگرت.
 ل ژیر بزوته تیروژکین هاقینه کا شنگری،
 چاچه رینیا من، دیمه نین ره خپن جاده یئ، ژ خانی،
 ده زگه ه، دهشت و گرکین، ب ئالایئ کوردستانی ب
 رهوش کرین و پیشمه رگه هین بهرگریئی ژئ دکن و
 ژ ناقدا یا ترومیلا وی بهرده وام بوو؛ مينا کافرئ جه ه
 ددایئ و نیشا گورگی ددا، دهه فرکیه کا بهرده وام
 دا بوو... پشتی ئەم ل زالگه ها سییئ ده ربازبووین؛
 ئیدی ئالایئ وهلاتی د ئافاهیئن دهشتا بهردریایی
 دا، د ره بییه و ئاسیگه هین ئاخئ ژ گوونیک و بلوکان
 ئافاکرین نه ما و شوونا ئالایئ پیروژ، ئالایئ
 داگیرکهری، خوینا وی ب ناقئ مه زناهییا خودایئ
 بی هه فپشک داپوشکری، که ته بهرچاؤین من و
 فه جنقینه کئ ئەز هنگا فتم! ب چ ره ننگئ هه یی، مه
 خوه دگه ل سه هما وی یا بهری پتر ژ بیست سالان،
 دو براین من و بابئ من و حهفت پسمامین من، ل
 بن سییه را وی، دگه ل پتر ژ سه دوهه شتیان ب
 ناقئ نه نفالین شه رمزار به رزه کرین گونجاند.

د وان هزر و گومانان دا، ئم ل زالگه ها داوييئ
 ده ر باز بووین و گه هشتینه سه ری باژیری ئه سمانيئ
 وی دوو کیله کا رهش داگیر کری و گورمین و حنځینیئ
 دا سه ر ده نځین ترومیلان و شوڤیری د خودیکی ره،
 ب کرمانجییه کا شکه ستیتر ژ یا فه لان گوټ:
 - خانوون، دی ل جها وی پروژی نازل بن؟
 هه څالا مه بهری من به رسفا وی دا:
 - پیچه کی ل هیږفه تر.
 - یه عنی ناگه هن بو جسر.
 - نه نه، جاری ب خیرا خوه ل ده ف جاده یا ئوتیلا
 (لگش) مه دانه.

ب سه ر هه ژانده به رسفا دا و هه څالی وی، پپلا
 زمانئ پسته پستی څه کر. لی زه نگلا ته له فوئا بهری
 هینگی سیم کارتئ وی گوهوری، پسته پستا وان
 راوه ستاند و به رسفا وی ب ده نگه کی کزی مروڤ
 تپنه گه هت دا! ب راستی هندی من گوھین خوه
 دڤه چین، نه ز دئاخفتنئ وی نه دگه هشتم! من ژ
 کره نه زماندریژی و ده فی خوه بره بن گوھی هه څالا
 خوه:

تو تیدگه هی چ دیژت؟!
 ئیکسه به رسفا من ب ده نگه کی بلند دا:
 - وهی حه رام بت.
 بهری ئم بگه هینه جهی ده ستیشانکری،

تەلەفۇنا خوە دانا و ب ئەزمانەكى گەلەك خوەش
گۆت:

- خۆش گەلدە. ئیە ھەكە وە شۇلا دى ژى
ھەپە؛ دى ئەز كم بۇ وە.

مە گەلەك سۇپاسىيا وى كر، ب تايپەت پىشتى
ھژمارەپەكا تەلەفۇنى مە ژى وەرگرتى، ل ھەر
جەھكى پىدقى تىشتەكى بن، ئەو دەھوارا مە
بەپت. وى نىفروپى ئەم ل وپرى داناین و پەنجین
گەرما تەباخى سەروچاۋین مە قەجناقاندىن. ھەقالا
مە بالا دەستى كورى خوە يى دلى وى ب پرىقە،
بەرى ئەم بگەھینە ناق ئاخا حەرام رابوویقە كر و
ئەم كەتینە شوپى. ھەموو ئەم سەد مەترەكان
نەچووين، دەنگى بۆمبەكى جرفەك بەردامە و
رەپەرەپا دلى مە ژ سەدى بۆراند و سۆراتى و
زەراتى ب دىمپن مەرە بەردان! لى ھەقالا مە كرە
چو نە و ب وپرەكىقە گۆت:

-ھندى ئەم ل قى رەخى پرى بىن، قەت
نەترسن.

-ئانكو ئەف رەخە ئارامە؟!

-ئەقە گەلەك جاران ژ پاروەرە ئەزا دەپمە قىرە،
تەقتەقۇشكەكا زارۇكان ژى من نەبەپستىيە. ئەف
دوژەھە ھەموو ل رەخى دى يى پرى پە.
خووسارا من، ب دەنگەكى دامایى گۆت:

-خودئ مه ژ ره خئ دی بپارژت!

پشتی هه قالا مه، ئەم پشتراست کرین کو ئەم
ل قئ ره خئ پری پاراستینه، ئەم ب هه قرا
گه هشتینه د دلی بازاری دا؛ ههروه کی ئەز ل
باژیری داسینیا خوه شتقی؛ وه سا خه لکه کی کارئ
خوه دکر و ټیکدهاتن و دچوون؛ ب تنئ جودایا وی ژ
باژیری من ئەو بوو، مه گه له ک دهنگئ بو مبان
دبھیست. لی مینا ئالایی خویناوی، یئ کو هیشتا
وه کی بهری سیه سالان مایی، ژه هرهیا
ده مارگیریئ، ب دیوارین ته والیتان ژئ قه
هه لاویستی، ئەم دگه له دهنگئ وان ژئ داویئ
که هی بووین.

پشتی ده مه کی، مه فراقینا خوه ل
خوارنگه هه کا ب زمانئ مه یئ خوهش و شیرین د
ئاخفن خوار... پاشی ئەم چووینه مزگه فتئ و سه
مه زاره کی د مزگه فتئ دا دگوتن ئەقه مه زارئ
(خودانئ نه هنگیه) و گه له کی پیروژه، هه چیئ
بچته سه ر و خیره کی بدت و دو عایا وی د زکی
نه هنگی دا ژ خودئ کری، سه داسه د، دئ ب مرادا
خوه را گه هت.

مه ژئ پشتی کرنا نفیژا نیقرو؛ مینا گه له کیئ
دی، شفشین مه زاری هه میژکرن و ده ستین خوه
پشتی خواندنا فاتحئ سه ره ئه قرازکرن و هنده ک پاره

د ناک نه خشه یی شفشین وبرا هاقیتنه سهر
پاره یین تربا وی نیزیکه بهرزه کری و ئەم زفرین.
پاشی نیزیکی دەمژمیر و نیقان، ل چەنگی ژنان، د
پیروزییا مه زاریفه مه بیهنا خوه ل وبری فه دا و خوه
دریژکر... دەمه کی من دهنگی هه قالا خوه گولیزاری
بهیست:

-دا زووکا بچین بو خوه ره قه مین نیزیك وه ربگرین.
ئەم دەرکەتین و دەر باز بووینە لایئ دی یئ
جاده یئ و ئەو دیوار و ستوون و بلنداهی، هه موو ب
پۆسته رین نۆژداران د خه ملاندى بوون. هندی ئەم
دشیاین مه نفیساین ل سهر پۆسته ران دخواندن و
ئەم ب کولانێفه چووین... بەری بگه هینه سهرئ
کولانی ناسیار ب نافی کولانا (حه ی ئەلوه حده) ئەم
هلباسکی پاییسسکین ئافاهیه کی چوار قاتی یئ
هلوه ریای کرین. پاییسکا ئیکی مه ب داوی هینا و
تیژکا د دووقیره نفیسی (دکتوره نه سیه یونس
شیخو) بیرا نافی نۆژداری ل روژا فه ستیغالی بو مه
گوئی، هینا بیرا من و کچا من بەری گوئی:
- دادئ ئەفه یه دختورا مه.
- به لی کچا من ئەفه یه.

پشتی هه قالا مه ب نیاسینی سلاقی سکر تیرا،
مینا کچا من پچای کری و ب خیره اتنا مه ب
گهرمی کری، ئەم ب هه ف داینه نیاسین، ل بهر

چاڧىن سى چار نەساخىن روونشتىن، دەقى خوە
هينا بن گوھى من و بوو پستەپستا وى و گوت:
-تو ژى ژبلى دەھين دختورى پىنج هزاران، بو وى
ژى بکە د ناڧرە، دا زووکا مە بمەشىنت.

ب سەرھەژاندنڧە، من بەرسڧا وى دا. پشتى
مە پارى داخوازکرى داىى، ناڧىن مە تۆمارکرن و
ئاڧەکا تەزى و خووشاڧەکا تەزىتر بو مە ب گرنژىنڧە
پىشکىشکرن. ھەموو ئەم چارىکەكى نەماين،
دەنگى زەنگلى ژ ژورا نوژدارى ھات! سكرتېرە ب لەز
چوو و من گوته ھەڧالا خوە:

-دختۆرە د کوودەرى ڧا ھات؟!

-ئېكى ژ پىن روونشتى، ھەر ب زمانى مە يى
شیرين بەرسڧ کرە يا خوە:

-د دەرۆكى پشتى ڧرە دەھت.

پاشى مە و وى ژى ھەڧ ناسىنى کر و ديار بوو
دايكا وى ژى ھەودانا پيس ھەيە و ھاتىيە
پشکىنپىن وى نيشا نوژدارى بدت... بەرى پتر ئەم
ب ناڧە بچين، سكرتېرى ناڧى كورى ھەڧالا من و
کچا من خواندن و بەرى ئىك ڧيتۆ ب کاربىنت؛ ب
وېرەكى ب سەر ئاخڧتنا خوەڧە کر:

-ببۆرن، ئەوان ژ پېروەرە ناڧىن خوە نڧىسىنە.

سەرھرايى بلند بوونا دەنگى گازندەيان ب زمانى
داگىرکەرى، لى ئەم چووينە د ژورڧە و نوژدارا برچ

زهرا زهلام باشا ب کراسی سپی و تیشیرتی
 پرتقالی؛ وهکی من، دژیی پینجیان دا؛ لی ئهوی
 نهشارهزا، دبت هزر کت؛ هیشتا قهیره کچهکا نه
 شوو کریهه! ب گرنژینهکا بی تاوان پیشوازی ل مهکر
 و ل پیشیی چارهیا کوری ههفالی کر... پاشی کچا
 من ب زمانی شیرین چیروکا خوه ژیره فهگیرا و
 پرسین پیدقی ئارهستهکرن... پاشی داخواز ژ
 خووساری کر خوه دریزکته سهر تهختی و پهرده
 گرت... بیستهکی مانه ل پشت پهردهیی و زفرین و
 بهری بروونت و باقین وی پین تهنگه تهنوری رهش؛
 ههتا چووکان ژی نهگرتی، د پشت میزه پیرا بهرزه
 نهبن و گوت:

-ههکه ژ دهستپکی وه هینابایه فیره، چارهیا وی
 نوت ژ سهدی دا هیته کرن.
 ئاگری جهگه ری د ناف هنافین سوئین دایکی
 دا، ئیکا هند هینا سه ری من، نهز بی همدی خوه
 بیژمی:

-ئوو نوکه دی چاره بت؟!
 -پینجی شیست ژ سهدی، هیفیا گه شه چاره
 بت.

ههر هندی وی ریژهیی، من ههستپدکر
 گه شبنیی ل دیمی من پیاسه دکر. نهز ل
 خووساری زفریم و من دیت گرنژینهکا پیتوو ل دیمی

وی یی نیشاپین خوهدانئی لی دیاردکن پهدابوون.
پشتی کولکا کهمباخ ب دیتنا خوه ژیره چاره
کری و پارئی وی و دهرمانین وی مه دایئ، ژفان دا
مه سهرئ هھیفا بهیئت نهساخین مه بینت.

ب راستی ئەم دهرکهتین و ب کهیف و شادی
مه خاترا خوه ژئ خواست و ئەم هاتینه بازاری، مه
هندهک کهلوپهل کرین... پاشی ئەم هاتینه گهراجی
و دیسا شوؤپیرئ مه ل ویرئ بوو و ب کهنیفه،
پشتی سلاق ل ههف گوهورینئ بهرسقا مه دا:
-ئهلعهفؤ برا، نوکه سرایی من یوخته ر نییه.

ژ نو من هزر ژئ برن، ئەفه دبت نه ژ وی نفشی
بت، ئەوی ئەز هزر دکم. لی ئەفه من بو ههفالین
خوه نهگۆت. د وی هزرئ دا، ئەم ل ترومیپله کا دی
سواربووین و هاژویئ وی یئ ب پهنترۆنی کابۆی و
کراسئ رهشی نیفهچک و خولکی ئەره بان دت؛
لی ب زمانی مه دئاخفت ب خیرهاتنا مه و ژنکا ب
عهبای د سینگی دا کر. پاشی ئەم دهرکهتین و
سوحبهتی سوحبهت کپشا و دهرکهت هاژۆ
خوارزایی مه و مالا وی ل باژیرکی هیرقهی باژیرئ
(داسنییا) جوان ئاکنجی یه.

بهری پتر دایکا دلۆفان، ب ناف سهرهاتییا خوه یا
تۆمار کریفه بچت، چرکین ژ تۆمارکهری هات و بی
دهنگ بوو و ئەفسهرئ سی ستیر ل سهر ملی،

دهستى خوه دانا سهر توماركه رى و گوته كوميسه رى ب ره خفه دنقيست و كشان و خوناڤين؛ مينا په يكه ران ل سهر كورسيكښ ههمبه ر بووينه گوهدار:

-گوهداريا كاسيټى، بلا نه فرؤ بهس بت، دهوام خلاس. نه ف لايى كاسيټى، دى پتر ل دووچين و پاشى سوباهى فى دهمى وهرن دى گوهداريا لايى دن ژى كين. ب هيذا خودى و زهلامين چاف هشيار و خودان باوهر، دى گه هينه نه نجامين باش و كوژه كين تاوانبار، دى ب هه قى خوه يى عاديلانه را گههن.

سهره اريى پيڅولا خوناڤى و كشانى كو ههر وى گافى گوهداريا لايى دى ژ كاسيټى بكن؛ لى نه فسهرى ب زمانه كى خواهش رازيكرن، كي شه ب دلى خوه بهيته چاره كرن و ژيرا مسوگهر كر، نه فه نيزيكى پينچ هه يغانه، گرفتاريا وان و قى باده كى چ گورؤفه بين گومانبر؛ وهك گرنا سهركى دهزيه كى وى نه بووينه. نه فرؤ نه ف گروقه كه ته دهستان؛ بلا د پشتراست بن دى نه نجامين باش ب بيهن فره هيا خوه ل سالى گرتى؛ بلا خوه ل مه هى ژى بگرن، دى پيغه هيى.

تف روژ ههلات!

راسته لاشی خواستی ل سهر تهختی ل
ناقبه را زهلامه کی پیست رهشی چاڤین وی د
سهری مینا سهری مهیموونان دا زیق دکن و ټیکی
چاڤقدانکی خولکی باداری ددا روونشتی بوو؛ لی
مالخولیانین وی یین سهبره دای، ل باژیری داسنیا
خیقه تا خوه قه دابوو و و دبنقه ههمبهر سهیدایی
جه مشید قه لغان بوو و داخوازییا هاریکارییه کا دی
ژی دکر. د دیمه نه کی دی دا، ل مه یخانه و گازینوین
باژیری، دگه ل هه فالان په رکانی و دو مینه دکر و
دبهره قه دخوار و نارگیله و جگاره دکیشان. د
ئه نسیرته کی دی دا، سینگی مه یاسه تی دچهراندا!
چار ل مال د بهر قه خواری پرا، که نالین
سه رانسه ری جیهانی ټیکفه ددان و د ناقرا، وه کی

سیتافکی دیمین پیتووین کچین وی و هه څرینا خوه کریه ره ژوو دیارد کرن؛ لی دیمه نین مه یخانه و له یزوکگه ه و قه هوه خانه یین دهر به ده ریئی و باده کین نه پنین ب تنی ئه و خودی و سهیدایی قه لغان، ب دیتنا وی دزانن، سه ری وی کربوو مهیدانا قوچه نه کا سه رکه فتی تپدا به رزه بووی. ده مه کی هند بهیست، ده نگئی دهر وکی تژی گوهان کر و هند دیت سه یین پولیسان ل پیشیئی ب ژورکه تن و فه رمان کر که س ژ شوونا خوه نه لغت! ناخفتنا وان ب داوی هات و سه یین ژ ته رزی گورگان، دفنن خوه کر نه د که لشته یین پاشیین وان ژی پرا؛ هه تا مووین مرار ژی داقداق تیکفه ددان و ل که ره سته یین بیهوشکه ر دگه ریان؛ لی چو تشتی د هیلین سور په ری، نه که ته د زومه یا نیچیرا ژ نشکانفه کری دا.

به ری پتر د ئه قیانوسی دیمه نین ده می دهر باز بووی دا نقوم بیت، سه ره ه ژینکه کا نه ئاسایی هاتی و چاقین ئه و ده مه که دمالخولیانا دا ماینه زل، زلقوتاندن و ده ستین خوه کر نه د به ریکین چاکیتی شوردا و هه ناسه یه کا کوور به ردا و هلما ده قی وی نیزیکه؛ مینا پر تین عه قری ل هنداق، جار چاقی ږوژی دگرن و جار ئازا دکن، لی هات و دیت هپشتا پیرو ت به رده وامه ل سه ر

وینه کرنا واری خوری داربن خهمل رهنگوره نگین، ژ
 داربن گورستانین وهلاتی وی د مهزنتر. سهح کره
 چاقی روژا عهقری پرانیا وی داپوشکری و دووکیلا
 جگارهیه کی تیکهلی هلمما دهقی خوه کر و ئاقریهك
 ل خانى و ئاهاهیین جورا و جورین د نافع داروباری،
 وهك دیمه نه کی بههشتی دیتی دا و د دلی خوه
 دا گوت: ((ئهزیم و سهیدایی جهمشید، ئیدی
 تهله فونا من ژى رانهکت؟! هی هی دنیا، من
 هینگی زانی یا من ژبنی چوو؛ دهمی من پاستپورت
 دراندی و خوه دایه دهست پۆلیسان و ب دهستی
 خوه د قی کهمپهیی دا خوه زیندان کری! مسوگه
 هندی من خوه نه دابایه دهست، نهو دا هر وی کت
 یا من دقیا. نزا خودی چ تهحتی برهونه چاقین من،
 نهز خوه بکمه ئیخسیری گوتین وی و قی پینگاقی
 بهاؤیژم؟! باشه من نهگوته خوه، چ لچوئه دی دنه
 کهسه کی ژ پینجی سالییی دهریازبووی؟! نهزی
 دبینم؛ ههتا ههقه کی ئینسانی ددنه گه نهجه کی،
 هزار ته حقیقان پی دکن. مشکيله وی وهل من کر و
 گوته من: "خوه ته سلیم بکه، نهوا ته بقیت دی بو ته
 کم." پشتی پارهیی محامی هنارتی، ئیدی تهل فونا
 من ژى راناکت! سهیدایی قه لغان، قهت مشکيله
 نینه. نه خواستی نه، تو نه نهو زهلامی هر زووکا
 پیربارا تولفه کرنی بدی! دقیت نهز هیشتا بیهنا خوه

فرههكم، دبت وی ژى مشكيلههك ههبت. یا دی
كى ديپژت سوبه من نازفرينن؟! ئانكو ئەز هەر
ئىخسیرى وی مه!) د وی رهوشى دا، هیدى
هیدی سهرى خوه ههژاند و بهرى وی كهته پیرۆتى
چاڤكى وینهگرى دایه ئەسمانى بالندهیین رهش و
سپى جوانیهكا دی دایى و بالاكره مۆبایلى و پىكولا
پهيوهنديان كر، لى بهرسفا وی ژ دهنگى مۆزىكا
رانهكرنى پڤه نهبوو. بهرى پهيوهنديى دوباره بكت؛
هژمارهیا پهيوهنديى گوهورى و ئىكسهر بهرسفا
وی ب دهنگهكى نازك هاته دان:

-بهلى باب كهرم كه!

بى حهمدى خوه پڤشفه چوو و جگارهییا خوه
هاڤیت و دهنگى وی پیرۆت زفراند:

-كچا من خوناڤ، تو یا چاوانى باشى؟؟!

خوناڤا دگهل كڤانى پياسهیی، ل ژیر
سهفایهكى زڤستانى، نهگهك سار، ل باخچهیى
كولیزى دكت، گهرمتر بهرسفا بابى دا:

-باب ئەز گهلهكا باشم. باب تو ب خودى تو
چاوانى؟!!

كزگريۆكى بهردا گهوریا وی و بهرسفا وی ب
زۆرى دا:

-بابۆ چهيران، ئەز نزا دى چ بیژم؟! ئەز گهلهك
گهلهك خهريبوومه! ئەرى بابۆ خهريبيیا ئەز

حەلاندەم!

-ئانكۆ وپرى نەخووشە؟

پشتى پتر ژ دەھ خۆلەكەكان بابى بەھسى
سەقايى كەمپى ب نېرنا خوە ژېرە فەگىراى و
ھەردو لايەنان تژى مۇبايلان گرى كرى؛ كچى ب
دەنگەكى د خرىقينييا چوويى، پىكۆلا وەرگىرانا
سوحبەتتى كر و چىرۆكا ب سەرھەلبوونا گروڤى
كارەساتا دايكى و خووشكى ژېرە ب كورتى
دياركر... بەرى باب ب دورستى دەرىرنا ھەلوپستى
خوە بكت، دەمى وانەيا سىيى ھات و دەستورا
خوە ژ بابى خوازت و سلاؤين كفانى چاقەرئك ژى ل
سەر شاپەرئن بايى لى كرن.

ئىدى پىرۆت لى زڤرى و ب كەنىڧە ھاتە نكڧە و
شاشەيى كامىرەيا دىژىتەل نىشادا و دىمەنى وى
ھاتە سەر شاشەيى، دەمى پەيوەندى بەرى
ھىنگى دكر. گەلەك كەيڧا وى ب وى دىمەنى ھات
و پاشى گۆت:

-بەس ئەز ھەز ژ وان لەڧتېن كامىرى دكم، ئەوېن
مروڤى ئاگەھ ژى نەيى دەھىنە گرتن.

-تەنھا ئەم ئەنسىرتانە، دەربرىنى راست لە
كەسايەتى مروڤ دەكەن.

پاشى كامىرا خوە گرت و كرە د چانتەيەكى وى
دا و ب ملئ خوە فەكر و ب سەرڧە كر:

-من وام زانیوه، گه وه رکەت ولامی نه داوی؟!
 -بۆ زانینا ته، ئۆ نادت ژى.
 - من زانیم بهو دەنگه بهرزە تو له گەل
 خیزانه کەت قسە ئەکەى.
 هەناسە یەکا کوور هەلکیشا و هلمەکا تیر ئازاد
 کر و ب دەنگەکی خەمگین:
 -دیاره سەیدای ئەز خاپاندم.
 -مەسئۆله کان هەموو کاتێک فیلبازی له گەل
 قوربەسەرى وه کو ئیمە ئەکەن.
 -ئەز دگەل تەمە.
 -منیش ووتم: بۆچی خاله خواستی خوی
 تەسلیمی دەستی پۆلیسان کرد و نه گەرایه وه؟!
 - کاک پیرۆت، ئەز ژى حەیری مايمە.
 -خاله، ئاخیر ئیستا من ئۆمپیدیکی به هیزم هەیه
 لچۆء وه ربگرم، به لام کابرایه کی وهک تو چوون
 دەتوانت ئیقامه ژ وه گریت؟!
 -کاک پیرۆت، هەر دى بیژم: سەیدای ئەز
 خاپاندم!
 -خاله خواستی، بۆ من زۆر ئاساییه لیره بم،
 به لام تو نازانم بلیم چی؟!
 -پسمام، تو چ هزر دکەى؟ ژبلی مەسەله کا
 عەمرى مروقى؛ وه کی دى هەقى منە ژى ئەز ژى
 ل ویره بم.

- بهلام من وهسائيقم زور ههيه كه وا لجوئي
سياسي پي وهرگرم.
- وهسائيقين چي؟

- من نه و روژش پيم ووتی، چگه كه من كورئ
ئيكه مين شاروچكهی شههیدی كيميبارن كراوه له
كوردستاني خواههويست و سييهم شار دوایی
شاره كانی هيروشیما و ناگازاکی ئوو سی
ئهدامانی خیزانی خوم بوونه به قوربانی رزگاربوونی
نه و شاره خوشهويسته. من كهسهکی نووسه و
روشنبيرم، بهشداريم، وهك هزاران خهلكی
بهشهرهفی نه و شاره خوشهويسته له راپهرينی
بهناوبانگی سوتاندنی مينيؤميتتی كه بو
ههلهختاندنی خهلكيك داناوه كردووم.

پشتی خواستی ژ پيروت داخواز كری كو پتر
واتهيا (مينيؤميتتی) ژيره روهن بكت و وی ب دريژي
ژيره روهن كری كو نهف مينيؤميتتی ب ناقي پينچ
هزار شههيدین بي گوننهه دانای، ژنو وهاته بيري،
نهف گهنجه ژي رهوشهنبيرهکی، وهك ههفژينا وی
يه. گهلهك پيقه نهچوو، خواستی ژي ديژيا ئاتافا
سهرهاتيا خو ب دورستی ژيره فهگيرا... سهرهرايی
شيوازي ههچكووهیي يي فهگيرانا چيروكا ههفژينا
خوه سوئی، روئدكان د چاوين پيروتی دايكا وی و دو
خوشکين وی ژي بوينه ژ قوربانين ههمان

ھۆقاتىيى ھاۋىت. پاشى پىرۋتى ب گەوربىيەكا
كزگريۋكىفە، دەستى خوە دانا سەر مىلى و گۆت:
-خالە خواستى، گەر بتوانى ئەو ۋەسائىقانه
بېيىنى كە ئەگەرى خۆسۆتاندنى خىزانەكەتى
تېدايە، زۆر سوودى لى ئەكەيت.

پاشى د وى گەرمى دا، خواستى سەرھاتىيا
خوە و مەياسەتى ژى ژېرە دەرەھى كر و ژ نوو
دانپېدان كر:

-ھەر ژ بەر ترسا تۆلغەكرنا وى بوويە، ئەز بەرەف
غەربىيا ھاتىم!

پىرۋتى لېغېن خوە يېن تەنك گەستىن و سەرى
خوە ھېدى بادا و د بن لېغلىقكائغە گۆت:

-ئاخ! رۆژھەلات، با تا مردن ئىمە لە ناو كەمپى
ھاندەران بژىن، باشترە نەك لە كوردستان كە
زىندانەكى گەورە دەچىت، تف رۆژ ھەلات... تف رۆژ
ھەلات!!

پاشى ب ھەڧرە ب وان سەرودلانغە ملېن خوە
دانه ئىك و ھېدى ھېدى ب ناڧ دارستانى بەلگېن
زەر بنى وان كرىنە بەركەكا بەردىرياي، ب وان سەر و
دلانىغە زڧرىن و پتر دەرۋكىن نھىنىيان ل ھەمبەر
ھەڧدو ڧەكرن.

دۆمبەلە يا حوووو!

ب گرنژينه كا پشتى چار مه هان ژ نوو ل سەر
لېغين قه شاقى ديتى، خوناڧى دەستورا خوه ژ
كفانى خواست و ژ ترومبېلا (بيكاچۆ) په يابوو و
چاڧى رۆژا ژ ميلاكا ئەسمانى دهربازبووى چاڧين
خوناڧى پيچه كى راشكاندن و دوباره دەستى خوه
ژپره هه ژاند و بهره ڦ رۆژ ئاڧايى؛ دگه ل ترومبېلېن
دى يېن رهنگاورهنگ شه قاند و شينه كولوشى ب
رووشى ب سەر كابووى دا هينا و ب جاديڧه ب
سهره كى چه ميايى ژپهل چوو... پشتى نيزيكى
پېنجى متره كان ريك هه لچنى، گه هشته بهر دهري
خانيى د نيغه كا بلوكى تاخى دا و دهروك لېدا.
پشتى بهرسقا وى ل ده مې پېدڧى نه هاتيه دان،
كليل ژ چانته كى دهستى هينانه دهر و دهروك ڦه كر
و ب ژوركهت و دهروكى دوويى ژى ڦه كر و پرتووگېن
خوه دانانه سەر ميژه يى و قهستا لېنانگه هى كر و ژ
ته باخا سار و ئامانېن شووشتى پېڧه نه ديت.
پيچه كى ڦه ما و د دلدا گوت: ((دياره مه تا دهولت

ژی شوله کئی ههیی، لهوما یا چوویی.) پاشی تهباخ هه لکر و قووری دانا سه ر و گوریا وئ کیم کر و ب له ز قری و کاسیت ژ چانتهی هینا ده ر و چوو د ژورا دایکی قه و کره د تو مارکه را ل سه ر میزه یا وئ دانایی دا و بهردایی و دوباره دهنگی دایکا کزگریوکی گرتی بهیست: ((گوهدارئ خه مخوار و خودان وژدانه کا زبندی: پشتی جارا سیی ئه ز و کچا خوه خووسار پیدقی چاره کرنا دهردئ وئ یی پیده رمان بووین، من ته لوفانا هه قالا خوه گولیزاری کر کو دا روژا دی سه ره دانا دخترئ خوه بکین؛ لی وئ ب لی بۆرینقه به رسقا من دا کو ئه و نوکه دا ته له فونا وئ کت، دئ دگه ل هنده ک مروؤین خوه وئ گافی رابت چت و داخواز ژ من کر؛ هه که من ژ وئ گافی بقیت، بلا بگه همی، دا بچین؛ لی ژ بهر کو ئه م نه لینگدایی بووین؛ هیشتا من راتبی خوه وه رنه گرتوو و من داخوازییا لی بۆرینی ژئ خوازت... یاگرنگ روژا دی ژقان دا من، پشتی نیقرو من ل کلینیکا نوژداری ببینت.

روژا دوویی پشتی من راتبی خوه وه رگرتی و هه ر ل ده مز می ده هی سپیده یی من ده ستووری ژ ده زگایی، ژ ست وارخوازی وه رگرت و ئه م به ره ف گه راجی باژیری له عنه تی چووین؛ هه تا نیزیکی نیقرو، ئه م ماینه ل گه راجی و نه فر نه بوون...

دهمه کی من هند دیت شوؤپری جارا ئیکئی ئەم
دگهل چووین هاته بهرسینگی مه و ب کرمانجییا
خوه یا شکهستی سلافا کر. مه سلافا ژئی وهرگرت
و ب دهنگه کی نزم گووت:

-هه که هه وه بقیت هه وه بیم، مانع یوختهر.

من گووتی:

-نه فر نینن.

-قایدی یوخ. دووری من ژئی نینه، لاکن ژ بهر خاترا
ههون ئەز دزانم ههون مسته عجل بچن.

ب راستی ئەز پیچه کی فهمام و من شهرم کر
بیژمی: پارهیی نه فه رین دی دی چاوا بو مه
حسابکی؟ وی بهری من گووت:

-من ژئی ئیشم وه، ب تنی دی کهروه ژ وه
ستینم.

-ئانکو ئەم بهس دی پاری خوه دین؟

بهرسقا من ب گرنژینه دا:

-باجم، خووشکی، خوه هه موو تشت په ره نیه.

پشتی مه سوپاسییا وی کری، ئەم که تینه
شوپی و ل ره خئی ویغه یی گه راجی و وی گه لیزانا
هافیننی، ئەم ل ترومیلا وی یا جووری (فولکسووگن)
سواربووین و من تژی ده فی خوه کر بیژمی: جارا دی
ته ئەم ب (سه نییه کا) مودیل نوو برین و فی جاری
ته ئەم ب (فولکسووگنی) برین؟! لی جارە کا دی

من ئاخفتنا خوه پاشقه بر و ئەم ل پشتا ترومیپلی
سواربووین. من دیت دیسا ژ نافدایا وی ژی تیر
خودیکه؛ مینا یا دی، خودیکهک یا ب پشت گیریه
کری و بەری وی دایه پین مه. ئەم ژ گەراجی بەرهف
باشووری دەرکەتین و د خودیکا خوه خەتی و
چاۆین وی پین ل پشت بەرچاقکا تاری ب چاۆین من
کەتن و سەری من چەمیا و د گاقی دا ئاخفتنا وی
سەری من پیچەکی هەلینا:

--قیزی تە ساخ نەبوو؟

-سوپاس، باشتەر.

-ئەو چاری کیمیاوی گەلەک چارەکی باش هەیه،

بەس مەفرۆزە، تەئخیر نەکن.

ل دەستپیککی من بەرسقا وی ب ئەرینی دا.
پاشی من هزرا خوه کر و بو خوه گۆت: ((ئەقە چاوا
دزانت، چارەیا مه ب کیمیاوییه؟!)) پاشی هەر من
خوه رازی کر و د دلدا گۆت: ((دبت گولیزاری گۆتتی،
ئەم هەردو دەیین عەیالی خوه ب دەرمانین
کیمیاوی چارە دکین.)) نزا هەر وهکی دلی من
شەهده دای، هەر ل دەستپیککی ئەز ژ فی مروقی
نەپشتراست بووم و هەدارا من ئاشی شووماتیان
دەپرا! لی ئەق ئاشە خورتتر لی هات، پشتی ئەم
ژ سینۆری ئالا و پێشمەرگەهین ئاخا پیروژ
دەربازبووین، من دیت وی کاسی تا ب دەنگی

((بیرگورۆ)) ی یی کو بهری هینگئ مه گوهدارییا وی
دکر کپ کر و دهنگئ سترانییژ ((سهعد ئهلحلی))
یی کو ناخفتنیئ سهقت دگۆتن بلند کر! وهکی من
بهیستی ژ هندهکان بهری بیست سالان، ئهو
دهنگئ سترانییژهکی مللی یی دهق بهردای بوو!
پشتی من ئالایی خویناوی، یی ب نافی خودئ
هوقاتییا وی داپۆشکری دیتی، ئیکسههیر بیرا قوتیرینا
ئهنفالکرنا باب و برا و پسمامین؛ دگهل دههان
هزارین دن هاته بیرا من؛ وهکی جارین دی
شهره نیخا پهیشان د کووراتییا من دا کهته
ههفرکییهکا ههقدژانه؛ مینا کانزین ل ژیر خان
دکهفنه ههفرکییین دژوار، جار دبنه قۆلکان، جار دبنه
بیغهلهز و پهقین ل سهه چرکهیان دما و ب ساناهی
ئهم ژ زالگهها دوویی ژی دهربازبووین و ب ناف
بازیری کهتین... گهلهک پیغه نهچوو، وی تهلهفونا
خوه هینا دهر و د بهر دهنگ و مؤزیکین تۆمارکهری
را، ب زمانهکی؛ مینا گوهی من وهگرگی و
خووساری ژی پشتهفانییا من کری، زمانی
ترکمانییه؛ دگهل ئیکی دئاخفت. ناخفتنا وی
بهردهوامبوو، دهمی ل ترافیکان دهربازبووی و ژ
جادهیا مه یا ههر ئهم تیرا دچووین چهپدایه جادهیا
دهستی رۆژئاقای. خووسارا من، ب دهنگهکی نزم
بهری من گۆت:

-دادی ئەڤه ئەم د پړیکا جارا دی پره نه برین؟!
 د وئ ده لیڤه یئ را، موبایل ما د ناف به را
 دهستی و ستیرنی دا و به رسف کره یا خوه:
 -قیزم، ئەز هه سه، نوکه خه بهر وه رگرت، ل وئ
 شارعی عبوه ناسیفه ک فه جر بوویه و پړیک گرتیه!
 ب راستی باوه ربیا مه ب ئاخفتنا سه بابی هات،
 لی ژ بهر بهیستنا په یامی روودانی، لیدانین دلی
 من زیده بوون! ئەز باوه ردکم، یین دلی شوخا من یا
 جانمه رگ ژێ رهوشا وئ من دزانی یین زیده تر
 لی هاتین!

د وئ گافی دا، ئەم گه هشتینه ترافیکه کا دن یا
 ترومیپل؛ مینا هه سپئاف و به تریقین بهر لئقین
 ئوقیانۆسین باشووری راوه ستیاین و من ئیرینه ک ل
 ده م ژمیرا ئیزیکی دوازدی بووی دا و وی بهری من
 گوت:

-ل زه مه نی ئەو روژ سه ریعتر، دی وه گه هینمه
 سه ر دختوری و ئیشه للا فی جاری دی ب ئیکجاری
 عیلاجی هه یه!

من ب ده نگه کی ترسی دۆرپچکری به رسفا وی
 دا:

-خودی ده نگی ته بهیست.
 پشتی پتر ژ دو سه د متران، ئەم ژ وان ترافیکان
 ژێ به ره ف روژه لاتی برین؛ مه هند دیت ئەم ل

سهرى پرا خاله كا له شكريں جلك پنيپنى و خودين
 مينا كووسه لپن ديم د سهرى، نيزيكي دهه
 متره كان ل پيشيا مه، ل تروميپلان دزيپن و بهرهب
 دكن و داخوازييا ناسنامه يا دكن... هه تا هم
 گه هشتينه بهرانبه ره شكريں بهرچا فكيں رهش
 چاوين وان داپوشكرين، هم د خوهي ره ترش
 بووين؛ ههروه كي شو فيري مه پرسكه ري ناسنامه يا
 دنيا سي؛ ب بسته يي و گرنيغه سلاف كري و
 زهرفهك ژ سهر ده شبولي تروميپلي راکر و دافي و
 ب سوپاسيغه ژي وهرگرت و بي پرسى ژ مه بكت،
 هم د گافي دا دهر بازبووين؛ ههروه كي دهفين مه
 دگريداين؛ ژ نوو من گوئي:

-برا، بهختي ته و خودي، مه دهر بازى لايي دي
 يي پري نه كه!

نه نيا گريگري ژ خوهي پاكر كر و ب گرنيغه كا
 خاپينوك بهرسفا مه دا و پاشى گوت:

-ته زانم، بهس هم ژ وهيه دور كه تن، مه فروزه
 پانزين بكم و بهعد دي ههسه دي زقپين.

پاشى قيا پتر؛ مينا كهسه كي پروقه كرين مه
 مزوول كت و ب سهرقه زيده كر:

-يا مه تلوپ، بهري دهوامي وه ب دختوري وهره
 بگه هينم.

پاشى جاره كا دن ته له فونهك ب دهنگه كي ب

دورستی د بهر دهنگی تو مارکهری را مه نه
 دبهیست کر و من و خووساری ئاقرین ترسی و
 ئالوزیئی خوارین ل ههف گوهوورین و ئاخفتن د
 گهورین مه دا ههشک بوون! پشته ئهم ژ نیفه کا
 پری بۆراندین، چافی مه ب پیلین رووباری
 ره خورووین وی هه موو داروبار و مروف ل بهر لیقین
 وی دهین و دچن و خوه دئینخی و مه لاقانییا دکن
 کهت و پیچه کی خوین ب دهستوپین من دا هات و
 هه دارئ خوه نیشا من دا و من بزافکر وی هه دارئ
 بهردمه کچا خوه یا زه راتییا مرنئ د خوهی را گرتی!
 لی ئاخفتنا وی پیکولا من هه زقاند؛ نه مازه دهمی
 من دیتی، بو جارا ئیکئی، هاژوی بهرچاڤکا رهش ژ
 بهرچاڤین خوه یین عه ورکی فه کری و گوئی:

-ئها نوکه ههر ل جادا دی ئهوا وه د گوئ: مه تیرا
 بیه و تورمیلهک ژی فهجر بوو!
 نزا چاوا ژ دهقی من ده رکهت:
 -پانی مه هاژئ نه بوو!

ب که نیفه بهرچاڤک دانا سه ر ده شبولی
 ترومیلی و موبایل کره د دهستی دی دا و ل سه ر
 ستیرنی و ب دفن بلندییه کا شاره زا ل من فه گئیرا:
 -باجم، مه دینه هند مه زنه؛ مه رات دهه ترومییل
 د یهک ساعه دا ته فجیر دبن و مه ل مالین خوه
 نازان!

بیرا ناخفتنا وی یا روژا ئیکئی هاته بیرا من؛
دهمئی گوتی: ((مالا من ژی جنوئی مه دینا
"داسینیا"یه و ئەز ژی کورئ قئی مه دینه مه و
ساکنی مه حەلی کەرامه مه!)) ئیکسەر من ژ
دهقی من فه گرت:

-پا ته نه گوت: مالا من ژی یال باژیرئ وه؟!

ب گرنژینفه به رسقا من دا:

-نوکه ژی ئەز وه دیژم.

-پا چاوا تو به حسی مالا خوه ل فیدهرئ دکئی؟

-ما ناچیبیت دو مال هەبن؟

پشتی ئەز پیچه کئی فه مايم و من هزرا خوه د
ناخفتنا وی دا کری، خووسارا من، ناخفتن بو خوه
هیللا:

-دادئ، دبت دو ژن هەبن.

د وئ کلیکئ دا، ل پیرئ دهربازبوو و ئیکسەر

پشتگرییا وئ کر:

-عه فیه، قیز زانی مه دو ژن هەنه، ئیک ل

(حه دباو) و ئیک ل ((داسنیا)) ساکن.

پاشی چه پدا باکوورئ پیرئ و پڤه چوو:

-به لی، ههسه ئیکا دی و دو یین دی ژی

هەبن، ئیلاه حەلال کرینه.

ترسا که تیبه هنافین مه به رسقا وی ل بهر مه

به رزه کر، نه مازه پشتی ئەم ژ جادهیا ب بهر پیرئ دا

برین و چه پدایه جاده یه کا ناخی؛ ئیدی ئەم نەشیاین
 ب قیژیقه بیژین: دئی مه کووڤه بهیی؟! لی هەر ئەو
 ل سەر هشیین خوه بوو، ههروهکی ئەم وی گافی ژ
 گهراجی دهرکه تین و ب دهنگه کی ئارام پیچه کی
 دهنگی تۆمارکه ری کیمکر و بهرسقا مه دا:
 -من گوٺ بو وه ئەم دئی چین به نزینا محه سه ن
 ل جه م مه عمیلی من فۆل کهین.

ب ناڤه چوونا ریکا ناخی، د ناڤ داروباری را، پتر
 لیدانین دلی مه بلند کرن و هه ناسه یین مه کورترن
 و مه کره قیری و بزاقا لیدانا په نجه ران کر! لی ئەو
 هەر دکه نی و دگوٺ:

-ژ وه به مایه سه بر کن، دئی گه هین و سه ریع
 زفرین.

دهمی دیتی، من پیکۆلا فه کرنا دهرۆکی کری،
 مه هند دیت؛ ژ ته رزی سیخوره کی مه شق د کاری
 خوه دا وه رگرتین، ده بانجه هینا دهر و به ری وی
 ئیخسته من و هەر ب که نیه کا خووسا نه عله تیقه،
 ب په پڤین سی زمانین ئیکه لکریقه پڤه چوو:

- اذا هوون تریدۆن بچن دختور و قیزا خوه
 چاره کی و ب سه لامه بو ئەهلی خوه وه رن و
 مشکيله یۆخته ر بن، دئی وه سکوت بن!

ئیکسه ر من و جوانا خوه، د وی ره وشا بی
 ره وش دا، خوه د هه ف وه رکر و قیژیین مه د سینگی

مه دا زبندان بوون و مه ههوارا خوه گه هانده خودی و پښمبه ران؛ لی ژ قه ستابوو! د وی گافی دا، مه هند دیت ل بهر کو مه لگه هه کا کوشک و که پریڼ چینکووی ئه م راهه ستاندين. راسته مه هنده ک مروف دیتن پانزینی دفروشن و کاری سنعه تکارییی دکن. پیچه کی خوین ب ده ستویڼ مه دا هات؛ لی گه له ک قه نه کیشا و مه هند دیت هه رسی دهروکین ترومیلی بوونه تاق و ژ هه موو ره خان کو مه کا چه کدارین ب تنی چاؤین وان د ناف کولاؤین رهش دا زیق دکن؛ مینا دزیکه رین فلمین هولیوډی، ب ژورکته تن و ده بانچه کرنه د سهرین مه ره و ده ستین خوه ب ده وین مه قه نان و چاقوده ف و ده ستین مه گریدان! د وی حه یسوبه یسی را، مه هند دهنگی شو فی ری بهیست ب که نییه کا تهر قه گوت:

-دومبه له، یا حوووو!

نیزیکی چاریک ده مژمیری، مه هه ستپیکر نیاندرتالین سه دی بیست و ئیکی، ئه م ب ترومیله کا دی یا پنهنا مه یه کا کیفکووی ژئ دهات؛ دگه ل له زا برووسییی دچت راهه فاندین! ژ بهر ناخفتنین وانین چقیل و دهنگی لیکدانا بتلین وان و که لیزانا گه رما ترومیپل کریبه تهنورا ئاگری، مه زوو ب زوو هاژ دهنگی ترومیلی نه دبوو... ده مه کی ئه م ژ وی که لی راهه ستاندين و سهری مه قوچانی

دگهل بانئ ترومبئلی کر و دهنگئ فه کرنا دهروکه کئ
مه زن من بهیست؛ مینا ره شه کئین ((سلو بو دان
میلوسیفیجی)) ل چنگلین ژنئین (بو سنی) دای و
به رزه کرین؛ وه سا ئه م ژئ چنگلکیشکرین و ل بایئ
به زئ، ب پشت دهروکی ئیخستین و ب ناف
ئا فاهیفه برین و خوهئ دبن ده ست و پئین مه
دها قئزت!) لئدانا دهنگئ دهروکی، وه ل خونا قئ
کر، ژ جیهانا دایکئ و خووشکئ و نیاندرتالئین
سه دئ بیست و ئیکئ بزقرت و دهنگئ تو مارکه رئ
بفه پم رینت و ل دووف دهنگئ بچت. دیمه نئ دیتی،
ئه فه مه تا وئ یه عه بایئ ل سه ر سه ری و یا
دیژت:

-ئه م چوو بووین مه تشتئین نیشانیئ بو وئ
جیرانا مه دکرین.

ب سه ره ه ژاندنقه به رسف لئ زفراند! پاشی ل
پشت دهروکی دهنگئ مه تی بلند بوو:

-مه تی حه یران، دیسا چیه تو دگری؟!

ل پشت دهروکی دوویئ ب دهنگه کئ نزم
به رسفا وئ دا:

-چوننه مه تی.

-چاوا چوننه، نئ ته خوه کوشت؟!

ب له ز چوو د ژورقه و جاره کا دی، دهنگئ
تومارکه رئ بلند کر. به ری باش بزانت چ دیژت، بلند

بوونا دەنگى مەتى گۆھدارىيا تۆماركەرى بەرەق
سەمنا خوە كېشا:

-خوناق مەتى، ئەفە غازا تە يا دچت!
جارەكا دى تۆماركەر تەمراند و ل دووق دەنگى
وئ ب لەز چوو و چاۋىن خوە ب كلينسى پاقر كرن و
ل دەرۆكى لېنانگەھى راوہستيا و ئاخقتنا بەيستی:
-ھەما باش بوو بېھنا غازى ھاتە من و من
شخات ھەلنەكر!

ژ نوو خوناقى دەستى خوە ل ئەنييا خوە دا و
بەرسقا وئ ب دەنگەكى ئالۆزىيى زىندانكريفە دا:
-ئەز ژ مەلبەندى پۆليسان ھاتم و من قورى دانا
سەر و...

ئاخقتنا دى داعوورا.
مەتا دەولەت پېفە چوو:
-تو چووبوويە مەلبەندى پۆليسان چ!
-ئەز و كقان چووبووين، ديسا...
ئاخقتنا وئ ب گەرمى پرى:
-ھاا، ژ بەر دەنگى رەحمەتییى ھوون چووبوون.
پاشى پېچەكى قەما و ب سەرۋە كر:
-داويى چ لى ھات؟
ب گرئزىنۋە بەرسقا وئ دا:

-نەقىب ديار و ھەقالېن خوە ھەمووان سوژا داي
ئەو ھىنگى ب راوہستن تاوانباران ب سزايى وانېرە

بگه هینن.

-دی کورهی ما ژ دو چاقین روھن و دورکا ب
دوھن پیڤه چ دی دؤیت؟!

-یا گوتی: بهس هوون بیھنا خوه فرهه کن، ئەڤه
مه ده زیبن گه هشتنا تاوانباران ب له پی خوه
ئیخستن، ئیدی ههوه شوله ب مه و وان نهبت.

پاشی پتر خوه ئیزیکی مه تی کر و داڤین پرچی
ژ سهر دیمئی به ره ژه نگین گه شبینییه کا ب گومان ل
وارگه هی وی سهرهلدای پاشقه برن و پیڤه چوو:
-تو دزانی ئەڤرۆ بابۆی ژی ته له فۆن کر و سلاڤین
ل وه کرین؟

-دیسا ئەڤرۆ ئیک شه مبه- ژاری تو ب خودی چاوا
بوو، چ گۆت چ نه گۆت؟؟؟

گه له کئی باش بوو؛ بهس دیاره خه ربییی چو تینه
هیلایه! پشتی پتر ب ناف سوحبه تیڤه چووین، ئیدی
دهستووری ژ مه تا ده ولهت خواست و جاره کا دی
زڤری د ژورا دایکیڤه و بهرده وامی ب گوهدارییا
چیرۆکا وی دا.

میعراجە کا دی

پشتی شیقه کا سفق یا ژ رژده یین ب
گۆشتماسی و نانی و هندەك كەسكاتییین
رەنگاورەنگ پیکهاتی؛ دگەل پیروٹ ل کافیتریا
کەمپی خوارین، پیروٹ رابوو و کوپین شیرى بو خوه
و خواستی هینان و وی بەرمايیکى خواری ل سەر
رۆژنامەیه کا وینە یین ژنێن رووت ل سەر پیکه
وه رپچان و راکرن و کرنه د تەنە کا گلیشى دا و ل
شوونا خوه روونشت و فیهك ل شیرى دا و دووکیل ژ
جگاره یه کی بلند کر... بەرى فرا دوویى لیدت،
پیروتی چاکیتی ب سەر کولاقك کیشا سەر ملین
فرهه و داخواز ژى کر بچنه د ژورقه؛ لی وی دووکیل
ژ جگاره یی بر و بەرسفا دای:

- دیسا ئەز نەشیم بهیم، ئەو گەواد وان ناخفتین
بەرۆقاژ بیژن!

- کوره گوپی مەدره ئەو کۆنە پەرئسان، ئەوانه
هەر خویان شین .

- کاک پیروٹ، کیشە ئەو نینه د کونە پەرستن، یان
ب تەبیعه تی خوه وه سابن.

- بەلام ئەوهش بزانه، لەهه مان کات، کابرایى
سعودى و مسرى زور له کابرایى مەغربى خرابترن.
پاشى ب سەر قه کر:

-هەر ئەو روژە ئېمەى پېكەوۋە بىردە سەر ئىشىك؛
بەلام كابرایی سعوڧى زمانى درېژكرد بە ھندى
قسەى ناشىرىن، ساحىبى ئىشەكەيش ئېمەى
دەركرد.

پىروتى فرەك ل شىرى دا و پېقە چوو؛
-خالە خواستى، چاك بزانه، ئېستا ناسنامەيان
بۆ ھەموو جىھان ئاشكرا بوو، كە چىن ئوو چى لە
ناو خەيال ياندايە؟
خواستى ژى فرەكا دى ل شىرى دا و پېلەكا
دوو كېلى بەردا و لى زفراند:

-برا ئەم ھەموو خوەلىسەرىن ھاتىنە ڧىرە، دا
نانەكى ب تەناھى بخوين؛ ژ نوو ئەم ل ڧىرە ژى
درەوا دگەل خوە بكين؛ وەك تە گوڧى: دنيا ھەموو
مە دىياست، ئەم چ تۆڧەكى ب كېر نەھاتىنە.
پىروتى كۆپى شىرى، دگەل خوە راکر و
دەركەتنە تەرمەپى درېژى ئافاھى و ل بەر روئاھىيا
گلوپىن كرىنە روژ، ب پىاسە ژپەل ھاتن و مۇبايلا
پىدەنگ، بەرووكا چاكىتى، دا بەر مستىن ھەژاندنى
و بەرسقا وى ب دېمەكى ئەڧىنى گرتى، ب زمانى
بىانى دا:

-ھەلو گيانەكەم.
وى ل سەر پايىسكى ل ناف دارستانى
بەردەوامى دا سوحبەتى:

ئەزا ژ تە خەرىبوويم، بەس دى ئەف شەقە ھېم
ماچەكى ل دېمى تە يى خوەش دم!
تەنھا بۇ ماچىك دىت؟!

مروڧ دىيائى بۇ ماچا ئەقنى تىكفە ددت ھەر
كېمە! ما بىرا تە ناھىت، ل شەقا كرسىسى ئەز پتر
ب پرىكى ھاتم، ب تنى بۇ گرنژىنەكى و سەما بەر
رۇناھىيا يارىيىن ئەسمانى و قەخوارنا پەرداغەكا
شەمپانىيى د وئ شەقا پىرۇز دا؟
- چاوت بخوم جۇلئىت گىان، چاوسەوزى
خۇشەويستم!

ئەز تە ھەموويى بخوم ئەسمەرى چاف نىرگىز!
-وا ديارە زۇر يادم دەكەيت؟!
ئەز بۇ دىتتا تە مرم!
-باوكت لە مالەوہىہ؟
-خەوتووہ.

ئەمرۇ پشووہ و ھىشتا خەوتووہ؟!
-دوئىنى شەو نەخەوتووہ
-باى.

پشتى د بەر ھاتنوچوونا پياسەيى رە چىرۇكا
خوہ و جۇلئىتا پازدە بەھاريا بابى وئ؛ دگەل خوہ دبرە
شۇلى، بۇ خواستى ب كورتى قەگىرايى، خواستى
ب ترانەقە گۆت:
-كاکە ھوون گەنجن، چ يا ھەوہ بۇئىت، دى

هيفيا ژ وه ڪت؛ پيره ڙنا ڙي ٽم ٽف پيره ميره نه ٿين.
-پرواٽ هه بي خاله خواستي، زور هه ولم دا ٽم
ڪچه له خوم دوور ڪمه وه؛ بهلام سوودي نه بوو!
بهلام ٽه وهش بزانه، ڪچا ٿيره ني ڪه خوشه ويستي
له گهلا ٽه ڪهن به راستي ٽي ڪهن. ٽه زاني باوڪي
ڪچه ڪه زور هه ولي دا، ڪه وا له مني دوور ڪانه وه؛
بهلام نه ٿي تواني!

-ٿيڊي باب مه جبور بوو و دگهل ته هپلا؟
-ٽهري وه للا، دوايي ٽه وه يي، ڪه مافي په نابريم
وه رگرت؛ ٿيستا زور به ٽا زادانه هاتو چووي ماليان
ٽه ڪم و له گهليا ٽه خوم!
خواستي ب ترانه ٽه، پشتي ڪه نيپه ڪا نه ل
دهمي خواهه هاتي، دهنگي خواهه بهردا؛
-بلا نيشانا پينچ هزار شه هيدان ڙي ههروه
بچت.

د بهر ٽه خوارنا شيري ره پياسه يا وان
به رده وامبوو و مروڦ د بهره دهاتنودچوون... ب وي
دهستوداري شيرين خواهه ٽه خوارن و مڙارين گهله ڪ
به رپه رين دي يين روڙانه دڪن وه رگيران و دوباره
دڪرن... داويا نه داوي، جاره ڪا دي به رپه ري مڙاري
پاشه روڙا وان د ڪه مپا ٽه لمانيايي دا ٽه بوو و ٽاخستن
بوو يا خواستي؛

-ڪاڪ پيروت، وي هزري بڪه، جه مشيد قه لغان ڙ

بهر من ره قه مین خوه یین ته له فونان ژى گوهوړینه.
-ته وه به راستیته؟! -

-من مخاږه بو دوسی هه قاله کان کر، وان
ناگه هداریا من کر، ته قه ده مه که سهدای
هژماره یین خوه یین گوهوړین و ته م ژى هندى پرس
دکین، ته م هژماره یین وى یین نوو نزانین!
-سه حکى ب پر ټکا هیلین ته ردی یا مالى
به لکى وه رگری.

-ته قه چه ند جاران، یا ته ردی ژى ده مى دزانت
دهنگى منه دگرت. قى داویى سکر تیرین وى رادکن
و دیرژن: سهدا ل ځیره نینه و ته ز دزانم مسوگه ر
وه نینه. کاک پیروټ به رثاقله مروټ هوټا زوو خوه ژ
بیر کت و خوه نه نیاست؟! بهس سهدایى
جه مشید هه قه، یی نه هه ق ته زم؛ هه که نوکه من
پیغازین وى سپیکر بانه و خه لکى زانیایه راستیا وى
چ په، وى ژى ته قه نه دهینا سه ری من؟! -

هه روه کى پیروټ ب سه ر کانزایه کى ب بها
هه لبووی؛ وه سا سه ری خوه هیدى هه ژاند و
پیکولا ناخاندنا وى پتر کر:

-وادیاړه، ته م کاک جه مشیده ی که تو باسى
ته که یت، خاوه نى رابردوویه کى خراپه؟! -

-کاک پیروټ، بهس ته ز دزانم وى چ کرییه؟!
-باشه زور ئاسانه؛ ته وه ی تو نه لئى، گه ر

راستبى ئەو شتەى تو ئەتەوى بوتى ئەكات!
-هەكە من زانى، ھەر ل سەر مەوقفى خوە
بەردەوامبوو، ئەز مەجبوورم ھندەك دەرۆكپن دى
بقوتم.

-من ئامادەم يارمەتیت بدەم، بە ھەر شپۆبەك
پیت.

-جارى دى ھزرا خوە کم.

پاشى پېرۆتى دەستى خوە دەستى وى
ھەلکیشا و پياسەيا خوە خوەرتتر لى کر و پېقە چوو:
-خالە خواستى؛ راستە من لە تەمەنى كورى تو
مە، بەلام باش بزانه، مروفى ئەم زەمانە و ھەموو
زەمانىك، بە سروشتى خۆى كەسپكى (پراگماتى)
و (مىكياڧللىيە).

ژ پەنگيانا كەريا د ھناڧين وى دا؛ وەكى جاران،
خواستى داخوازييا رۆھنكرنا زاراڧين (پراگماتى) و
(مىكياڧللى) ژ پېرۆت نەكرن و تنگژى تر پېقە چوو:

-بابۆ بلا چ بو من نەكت؛ بەس بلا ھزرا خېزانا من
بكت و بزانت چ ب سەرى مە ھاتىيە و جارجار
ھاريكارييا وان بكت. بەس ئەز چو نينم، دەمى من
پاستپورتا خوە ڧراندى و من خوە كرىيە د ڧى
كەمپى دا. دى بلا ئەز چارەكا دى زڧرىيامە سەر
دلئ وى و ھەموو دەما ژ بەر من داڭىراپايە.

-دلنپايە، جەمشيد ئەوہت بو ناكات، دەبى خۆت

به که لکی خۆت بییت .

- ما ئەزى خولیسەر دى چ کم، ههما حاکمى ئەز
دیتم و رەفز دا من؟! ئەز شەنسى خوه دنیاسم،
مسوگەر قى جارى رەفز و تەرد دى بو من هین.
- خاله گیان تو ژ ئەوها بیئۆمد مەبه، ئەم جارە
باشترین محامیت بو ئەگرین و ئەو دکیۆمینتانهى که
لاى تویه بو مانى بنیرن، من به ئۆمیدم هەر شتیک
مان بە دەستەوه دیت. پیم ووتى چوون منیش به و
مەوزوئعانهى له ناو رۆژنامەیه بلاووم کردبووه،
لجوئى سیاسى پى وەرگرت؟

- ئى کاکه گیان، تە رۆژنامە هەبوو، من چ هەپه؟!
پاشى پیچه کى قەما و ب دەنگه کى بلند
هەروه کى دەنگى ئەرخەمیدسى گۆتى: ((من دیت
من دیت)) دەنگى وى بلند بوو:
- ئوه، هاته بىرا من، ئەو کاسیتا دەنگى وى
خوناقى بو من هەنارتى مفاى دکت؟!

- ئى منیش وا پى ووتى.
- نى قان گەوادان هەموو تشت ژ بىرا من برن.
- باشه ئەو کاسیتە چى تیاپه؟
- جارى دا بچین گوهدارییى بکین.
هەردو ب هەف رە ە بەرەف ژورا وى زقرین. بەرى
بچنە د ژورفە شەرەنخا زمانین سە د ئەزمانى
سەپى نەگەهت گوهان کر و ب ژورکتن؛ هەروه کى

چووننه بازاری و سه‌قایی ژۆری نه هاته گوهۆرین.
خواستی کلیل ده‌ریخست و دۆلابا داری فه‌کر و
کاسیټا ب تنی ژ ناف سیدیان هینا دهر و پیروتی
تژی ده‌فی خوه تژیکر و بیژت: ((بوچی کاسیټه‌که
نه‌کراوه به سیدی؟!)) پاشی ئاخفتنا خواستی
پرسا وی پاشقه بر:

-ئها نه‌فه‌یه، وی رۆژی هنارتی و من گوهی خوه
دایی، ئیدی نه‌ف گه‌واده ل به‌ر من ره‌ش بووننه!
پاشی تۆمارکه‌را بچووکا ژ ته‌رزی تۆمارکه‌رین
رۆژنامه‌فانان ژخانه‌یا دی هینا دهر و پیروتی گوت:
-پیم بلی ئه‌و ریکۆرده له کوویی هینا؟!
-کریا وی رۆژی، من مه‌سه‌ه‌حا وی پیره‌ژنی پاقر
کری؛ دگه‌ل چاریکه‌کا سۆشیالی، من دانه پی، دا
گوه‌دارییا وی بکم.

-خاله ریکۆرده‌رم هه‌بوو، بو کریت؟
نه‌گۆتی: ((من نه‌زانی)) شوونی به‌رسف دا:
-هه‌ما مه‌سه‌ه‌ل د خوه‌شن، جار جار مروّف ل
فی غه‌ریبیی گوه‌دارییا ئاوازین ملله‌تی بکت.
به‌ری گوه‌داریا کاسیټی بکن، خواستی تبلا خوه
دانا سه‌ر دۆگمان و پېشقه و پاشقه هینا و به‌ردایی
و ده‌نگی کزگریوکی یی هه‌فزینی تیکه‌لی ده‌نگین
زمانین دی یین بیانی بوو و گوهین وان ب ده‌نگی
وئقه هاتنه‌ گریدان: ((خودی مالا وان خراب کت.

پشتی ئەم ب ترومبیلڤه ب پشت دەرۆکی مەزن
 کەتین، ب گەڤین تژی خەبەر و کریتاهی، ب زمانی
 قەسین نغیزان و فەرمۆدەیین پیروژ پی دەین گۆتن،
 ئەم تەوزاندین؛ مینا رەڤدەیا گورگین بە فر لی باری و
 میهەکا قەرمۆکی و بەرخکا وئ یا نەساخ، ل
 چۆلستانی کەتینە دەستان؛ وەسا یبەختین
 بیئیمان، ئەم قەپاچەکرن و چو سینۆرین پیروژ هەر ل
 ویری د لاشین مە نەهیلان و قیزی و هەوارین مە
 یین دگەهشتنە عەرشیی جەباری، د کیستی
 گەوریین مە یین پەقی دمان! پشتی چەند
 خولەکە کین کیم، من هەستییکر ئەم چنگل
 کیشکریه سەر ئاسنەکی پانی وەکی مەسەدی
 و ئەم ژۆردا برین.

من زانی پشتی ئەم ل چەند وەرچەپ و
 قونجالکان دەربازکرین، ئەم گریداین و بیرا ژیان بن
 دنیایی ل بەر چاڤین من بوو فلمەکی من ئاشۆپ
 نەکری! پشتی ئەم ب پشت سی دەرۆکان
 ئیخستین، ئیدی مروڤین ل چەرخیی ئەلندا دیرۆکی
 ژیاين جلیکین مە دبەرمە دا پرتپرت کرن و وەکی وئ
 روژی ئەم لی کرین؛ دەمی مە بو جارا ئیکی ل بەر
 دەهمەنن دایکین خوه کریه گری! ژ نشکانڤه
 دەستەک کەتە سەر پاتی چاڤین من و من زانی؛
 دگەل دەنگی چەڤینا کیری گلیزانکین پاتکا من

ڦه ڪرن! من ديت خووسارا من دهڦي وي گرتي به و
 چاڦين وي؛ مينا پين منن و ژ بنی پيان يا دکت ڦيڙي
 و ٽم ههردو پين د نيڦه ڪا هڙمارهيه ڪا زه بانين مينا
 د ناگري دا سوئين و ڪه نيا وان يا دچته به پهرين
 ٿاسمانان و فريشته پين پرسگه ها خودايي زي
 به رسڦي نادن! بهري ٽم پيڪولا روونشتنی بکين و
 پيروزيا لاشي خواه داپوش بکين؛ دهسٽين وان ل
 دهسٽين مه دا و ٽم هيلاينه ژ دهرفه و بهري مه دا
 بتلين د سه بي ره شڪاندين و گه فڪرن؛ هه چيئي
 ڦي جاري پيڪولا روونشتنی بکت، کورسيڪين وي
 پين باش دي بنه ٽهو جهي دستيشانڪري! يا ب
 مه مايي، ٽم بوينه ديلين فهرمانا خواه سه پاندي و
 مه هند ديت زه بانيه ڪي خري به ٽن بهو سٽڪي ب
 خه ملا ڪه في و عه گاله پين ل سهر ڪراسي و
 پهنته روئي فرهه ڪريئي هاته د ژورقه و وان
 زره زه بانين ب هه ڦرا خواه بو وي به ٽن بهو سٽڪي؛ ژ
 ته رزي باجانره شڪا نه ٿاڦدای چه ماند و وه ڪي
 په يڪه ران راهه ستيان و وي ژ تلفه دهستي خواه پراڪر
 و ب ڪه نيڦه ب زماني قورٿاني گوت:

- ب راستي ٽه ڦرو نيچيره ڪا باش هه وه ڪريه!

پاشي ژ سهري هه تا بنی مينا
 هه له سه نگينه ري ٽن نيشادانا جلكان
 هه له سه نگينت، ٿاڦرين خواه پين کولبه يي ل لاشين

مه یین ب تنی دهف گرتی گوهورین و وان ژی دگه ل
 دا هورک ل کولکا دکهفته سه پشستیکا خووسارا
 جانهمرگ نیری و سه رکی دارکی خوه گه هاندی و
 ژ بنی پیمان من دزانی یا دکته قیژی و من پتر قیژی
 رادهیلان! لی مخابن ژ پاتهی ویغه، هسکه قیژین
 مه دهرباز نه دبوون. داویی من زانی، دلی خوه ژ
 کولکا وی و لاشی وی یی نیزیکه وه کی هه یکه لین
 هه ستین مریان رهش کر و پتر ئاقرین وان ب
 لاشی منی ژ به فری سپترقه هاتنه بهستن؛ لی
 خاف و سستیا پرانیا راین ستور و چه رمی زکی ژ
 پینچی پایزان دهرباز بووی ب سه ردا هاتی و راقا
 نه خسهی خوه لی کری، وه لی کر داویی ئامازه یی
 بدتی پاتان ژی ژ ده قین مه فه کن.

من ژ بیرکر بیژم: بهری هینگی هوشداری دا مه،
 هه ر قیژییه کا هه بت، خودانا وی دی ل سه ر
 شووشان روونت. پشستی ده قین مه ئازاد کرین، نه ز
 شیا مه خوه و من قیژییا خوه پاشقه بر؛ لی
 خووسارا من، ب دروستی د زمانی وان
 نه گه هشتی قیژییه ک به ردا و من هندیت ژ وی
 که لی پاشی و پاشی ها قینه سه ر وان بتلین د
 سه بی ره کیلین وان برسیین لاشین مروقان و
 قیژییا وی چه رمین سه ران خولوله کرن و من لی
 فه گیرا!! زه بانى ژ وی که لی به زینه من ژى، دا من

ژی داننه ب ره خفه؛ لی به ژنبهؤستکی ددان
 هه پکی سه کسونین بیسمیل هیلین، دهستی
 خوه بلند کر و فه رمان کر راهستن! من دیت
 دهستین خووساری قژ بوون وجووبارین خوونی د
 بندا چوون و قیژیا من قیژین وی به رزه کرن و مه
 پیکول کر خوه دهه قودو وه رکین؛ لی زه بانیمان هه ر
 ئیک ژ مه دگهل که نیا سه ره ردایا به ژن بهؤستکی
 ل شوونا وی زفراند! من بهیست د بهر قیژیین
 مه ره، به ژنبهؤستکی فه رمان کر و جاره کا دی دهؤین
 مه وه کی بهری گریدان و د گاقی دا، فه رمانا وی
 چه سپاند.

وهی خووسارا جانه مه رگ، بلا ئیدی ئه ز بو ته
 نه مینم! من دیت میلاکا دایکا خوه گه له ک بزاڤ کرن
 رابت؛ لی هه ر وان ب دیده قانییا که نییا
 به ژنبهؤستکی، ژ وی که لی هه ر ل وان بتلان ددا؛
 هه تا من دیتی ستووی وی که تیه سه ر ملی و
 دهستین وی پیدا شو بووین؛ مینا ماسیین
 ده رماندای قازی بوون و چاقین وی وه رگه ریاین و من
 قیژیا مرنا وی راهیلا! وی فه رمان کر ئاقی لی بکن
 و هه ر وی گاقی سه تله کا سور، د ئاڤا به رمیلا ل
 پشت ده روکی هه لینا و پیدا کر... من زانی پشتی
 سه تلکا سییی لی کری، جاره کا دن لقلگی و بوو
 ناله نالا وی و دلی کافرین قوره یشیان پی دسوت!

پېچه كې د وې ته ننگاڅيې دا، ب راستې بو من
 خوهش بوو؛ ده مې من ديتې بو جارا ټيكي مرنا وې
 بوويه دره و. من هند دبهيست، به ژنبهوستكي
 ژپهل ل لاشې من دنيرت و سهركين تيلين خوه،
 عه بينه بت، ب باوين من و رازين من و پشتيكا من ره
 دهينت! بهري پتر دهستي وي ب ناف لاشې منغه
 بچت، ژنشكانغه پاشپاشكي هيديكا چوو و ب
 دهنگه كې بلندي مروف باوهر نهكت دهنگې وي يه:

-شه نسي ته ده فكي ته ژي دهركهت، وهكي
 قه سپي و ناف لنگين ته دهركهتن نهالا وهيلي،
 هاحاحاحا! نانكو مه رجين نه ميرئ نه ميران ژ ته
 گرتن و ده وين بتلان ژ ده ف شه كالي كچا ته و ناف
 لنگين وې بين مرار گرتن. يه للا گه لي مجاهدان،
 نه مري ب جه بينن!

من هنددیت ب وي دهستوداريفه، نهز چنگلكيش
 كرم و نهزا جه رگسوټي ل خووسارا خوه زفریم،
 ناله نالا وې بهرداوامه و دايكين بهر لاندكان دې پي
 يژن و داوين پرچي پرانيبا ديمي وې داپوشكريه!
 لي ته راتيبا پين هنگاقتين، نافرین من بهره ف خوه
 كيشان و من هنديت پين من پين د ناهه خوينا ويړه
 بهرزه بووين! هينگي هه كه؛ قيژيبا من ژ ده رقه ي
 وې بن دنيايي بايه، دبت هاره پيلين وان دا د باژيري
 خوه شتفي په رن! لي مخابن و هزار جار ان مخابن،

دیتنا من و خووسارا من یا د ژیبی بیست و دو
بهاریبی دا، هه ما بوو ئەو دیتنا ژ منغه خهون و ئیدی
نیاندرتالین هزاربیا سیی، ئەز راره قام!

من دیت ل هه موو ره خان مرووف، مینا بازاری
هه ره ج یین دهین و دچن؛ لی کته کا کیم نه بت،
ئه قین دی حه رامی رهش بت؛ هه ره کهس ل من
نا بترت... ده مه کی ئەز ل چه په کی زفراندم و من
دیت ل بهر چاقین زاروکه کی دکتە قیزی، دو زه بانین
ل بهر یین ئەو هینایه سه ری مه، ژنه کا چپلاق
فه له قه ددن! ل وئغه تر من دیت، یی لاشی
زه لامه کی ددنه بهر گووزانان و یی ئیکی دی ب
ره خفه، ئامیری وی یی ئیراتییی دیرن و دکه نه د ده
قی دا!! ل ره خی دی، من دیت یی زه لامان ل بتلان
ددن و ئامیرین وانین ئیراتی ب تیلین کاره بی قه
دهه لاویسن! تشتی سهیر! ئەو بوو، هه موو وه کی
خووسارا من نه ههش بوو بوون. د وی ده راقی دا، من
د مه ژیبی خوه دا وینه دکر، ئەز یا د ئەسرا و
معراجه کا دی دا، وه غه ری دشه قینم، یان ئەز
قاره مانه کا دانتییی شاعری نه مرئ ئیتالیمه، د
کو میدیا وی یا خودایی دا، ئەزا گه ریانه کی ل بن
دنیا یی دکم و نزا ئیدی چ ل من هات؟!!

د وی ره وشا مه ژی باوه نه کهن دا، من هند
دیت ئیدی که نیه کا چقیل تژی سینگی من کر؛

دهمى من ديتى يى پورتى مرارى ژنكه كى و
 زهلامه كى ل بهر چاڤين دو زاروكان ئاگرى د بهردنى
 و قيزيان رادهيلن! من هزر كر ئه و ژى د نوونه؛
 هيشتا پروقه يين دژوارتر نه ديتنه... ب وى
 دهستودارى، من هنديت ئه ز ژ چهند ديمه نين دى
 بوراندم و گه هاندمه بهر دهرؤكه كى، كومه كا
 زه بانينين ژ يين من بهرى هينگى د زهلامباشتر
 ديتين و ئيدى ب وى تداره كېفه، ئه ز كرمه د دهستين
 وان دا.

وان ژى ژ وى كهلى، ئه ز ب پشت دهرؤكان
 ئبخستم و دهرؤكى سيبى فه بوو و من ديت
 زه زهلامه كى خولكى مروڤين به هشتى دت، ل
 سه ر كورسيكه كى روونشتيه و پرتووكا پيروژ
 نيزيكه هندی نيغه كا ديواريه، د ناف ئارمه كى
 كفانه يى يى ژ شوورى و تفهنگى ل سه ر
 نه خشه يى جيهانا، ئاگر ب هر حه فت كيشوه رانقه
 چيكرى دا و ئه ز ل بهر سينگى راوه ستاندم و
 ژبه ل؛ مينا له شكره كى ئه سكه ندهرى، يى كو ئه و
 سى مه هه ژن ب چاڤين خوه نه ديتين ل من نيري
 و وى ژى؛ مينا زه لامى من وه سا ب بستيه يى
 لاشى من دهستفه دا و ب زمانى قورئاننى گوت:
 -ئه ز باوه ر دكم، د بهارا ژيى خوه دا، نوكه تو ژ
 وان حه فتى حوريبان خوه شتر بووى؛ به س نوكه ژى

هېشتا مېياتيهكا باش يا دران و كه ماخين ته مايي،
ها خانم تو چ ديڙي؟!

پشتي من ب هه ژاندنا سهري بهرسقا وي
دايي، ئيدي ب دهستي فهرمانا چولكرنا ژوري ژ
لايي زه بانين به نيغه كر. پاشي ب گرنژينه كا
ملعوونقه، ژ شهيي پيان؛ هه تا پرچا گزافژ
چاچهرينا لاشي من كر و راست رابوو؛ مينا ديكلي
ل دور مريشكي دزفرت، وهسا دوسي جاران ل دور
من زفري. پاشي من هنديت، دهستين وي ژ
پشتغه كه تنه سهر كه ماخين من و ب دهنگه كي نزم
هوشداري دا:

-سهحه كه دهستي خوه يي چه پي؛ ههر
لغينه كا دهنگه كي گوهان تيكبدت هه بت، دي دهرسا
كچا ته وهرگرتي، ل بهر داوهت بت!

د وي رهوشي دا، من ديت ب ديواريشه ب
قهباري متره كي فرهه يي و دو متران دريژايي
هه موو كي و خه نجه رين كيلبه قيچن! ب راستي
گياني شيرين د وي گافي دا هاته بهر چاوين من و
چاوين من نقيان و وي كره نه مردى و نه ز بلند كرم و
هاؤيتمه سهر ته ختي خورى په رين نه عامان و ل
پشت په رده يا دكه فته د ژورا دي دا و د گافي دا،
خوه چپلاق كر و ژ ته رزي گوه دريژه كي همشهرى
يي بياباني هيرش كره من و نه وا خواستى ل شهقا

بوو كينيئى هينايه سهرى من، وى ئەو ب سهرى من
هينا. گۆرهى دەمژمىرا ب ديوارى ژورېڤه
ههلاويستى؛ ههتا سپېدهيئى د كهلەخى من
چهرى و پاشى فەرمان كر، من بو ژوره كا دى
قەبگوهيژن.

هندى ئەو زهبانييىن من ديتين، ههكه ئەزا
سههوانه بىم، من ئاگه ه ژ خوه هه بوو؛ ههتا ههفت
نه فهران ژى من ههستېكر د كهلەخى من چهرين!
پشتى هينگى ئىدى نزا چ ل من هات و من هند
خوه ديت؛ وهكى نهخوه شترين خهون مروڤ تېدا
هشيار دبت، ئەزا د وئ شكهفتا ئاسنيڤه د ناف
گليشى دا و ئەو جامپر ل هنداق سهرى منه و
كوركى خوه دا من و روويئ خوه ژ من گرت!!)) ژ وئ
كەلى خواستىيئى دەستى خوه ب چاڤين خوه
قەنايى، دەستى خوه ل ريكوردى دا و دەنگى وئ
كپ كر! پيروئى تژى چاقان رۆندك بووين، هيفكرى و
پرس ژى كر:

-بوچى به و رهفتاره ته سجيله كهت كوژاندت؟!

يئى سهرى خوه راکت به رسقا وى دا:

دى بو من مه دحيئى وى گه وادى كت، ئەوئ ژ
كه پسولا گليشى هينايه دهر و برييه مالا خوه و
پاشى زڤراندى. ئەز باوهر ناکم شهريف دناف وان دا
ههبت؟

-راسته، بهلام له دووایی نالیت بوچی خو
سوئاندهوه؟!

-هه موو تشتی تیدا.

-جوانه، ئەم کاسیته پیمان بده، من لو خوئ
کوپی ده کم.

بهری بهرسقا وی بدت، دهنگهك ب دهنگی
زمانی پرتووکا پیروز؛ لی خوه ژ دهقووکا وهلاتین
مه غربستانا ئه ره بی رزگار نه کری، ب سه ره هه موو
دهنگان کهت و خووری:

-بلا هه موو کافر و خاچپه ریس بزانتن، دینی مه
دینی لیبورین و براینیی و پیکه ژیانی یه، چو
جاران جهی وان مه یموون و به رازان د ناڤ دا نینه.

خواستی و پیروئ ب چاقین تزی روئدکفه مه یزه
کری و دیت پتر خوه قز دکت و چاقین ل بهر یین
مه یموونان کوپیکرین، د سه ری خوه دا دله یزینت و ژ
هه موویان ل وان دزیرت و پیغه دجت:

-ئه م دزانین، هندهك یین ههین، دینی نه ته وهیا
مه یا خودان شارستانی و دیروکه کا دیرین و
ره سه ن، ب په یفا دیژنی: (تیروری) و پاشغه مانئ و
هوقاتییی ددنه نیاسین!

پاشی پتر خوه نژیك کر و دهنگی خوه بهردا:

-بلا ئەو باش بزانتن، ئەو کافر و مرتهدن و چو
جودایی د ناقه را وان و خاچپه ريسان دا نینه!

خواستی ل پیروټی بهری وی دیتی زفری و
ناخفتن بو خواستی ما:
-هروه کی ئەف خوږییه دیسا بهحسی من
دکت؟!

- ئەو کابرایه وا هەر سهیرمان ئەکات و قسه
ئەکات، ئەو دو کهسه چینیانە و نهیجریه پی
ئەکهن.

-وی پرۆژی، دا هنده کین خواهش لیدم؛ بهلی
هه فالان نه هیلا.

دهمی دیتی بهحسی وی دکن، پتر خوه نزیك
کر و خورینا وی دژوارتر لی هات:
-وه کی قان ههردو کافران، وی پرۆژی ئاینی مه
یی حه نیف ئیهانه دکر.

ئیدی ههردو رابوونه فه و وی ئیکسه ر کیرا خوه
فه کر و هیرش کری و بهرانبهر خواستی ژی گهرمتر
هیرش کر! لی یین دن هه موو د دهستان ئالیان و ژ
ههف دانه پاش. ئەوی سه ر زفرکی؛ مینا دفرنی دا
قه ماندی، چاؤین وی د مه ژی دا سپی بوون و
گه فین کوشتنی لی کرن و پیتزا پولیسان دا سه ر
هه موو دهنگان و هه ر ئیک ل شوونا خوه روونشت و
ههروه کی چو چینه بووی.

- ۲۱ -

نېرینا مه نېره

نۆستادی دهست ب نغیسینا پرسان کر و پرسا
نیکئی نغیسی (میکرنا ئابۆری کوردستانی د نابقه را
تیۆری و پراکتیزه کرنی دا، تو چاوا دبینی؟) ئیکسه ر
هزار خونا قی پتر ژ چار هه یقان پاشقه زقری؛ ده می
چلینییا دایکا وئ ژ لایی (ناقهندا ژنن خوه سه ر بو
سقیلکرنا جفاکی) هاتییه کرن و ده پی شانویا کرنا

چلينيى ب وان ره ننگه درووشمان و بهرگيى
 مه زنگريين هر سى پرتووكين دايكا وه غهر كرى ب
 ناوين (ئهرى مه ميبانه كرنا دهسته لاتى هه يه؟ كى
 دى لپه مشتا خوه سووتنا ژنى راوه ستينت؟! خه و نين
 كچه كا قه بره) خه ملاندين، نفيسينا ته ختى
 نفيسينى ب ئوستادقه بهرزه كرن و ما د ناڤ وى
 سه قايى هو لا ژ ره گه زى وى تژيكرى دا و گوهداريا
 دهنگى په يقين نازك و دلسوزين هه فچه په رين
 دايكى د رپوره سمه كين هه ژى دا كر... ده مه كى
 هند بهيست پيشكيشكه را برگه يين چلينيى ناڤى
 وى خواند. ئه و ژى ب لقينه كا خه مگين، چوو په يقا
 خوه يا ب هاريكاريا كفانى نفيسى پيشكيشى
 چاوين ب روئندك و گوهين فه چنى كر و ب زورى
 شيا په يقين خوه ژ گه ورييا گريى خه تماندى
 بده رينت!

پاشى ب وان سه رودلانقه، رپوره سمين خوه
 بهر هف گورستانى برن و چه ندين ده ستكين گولان
 پشتى خواندنا فاتحى ل گورى وى يى ب حه لانى
 ئافاكرى و ل سه ر نفيسى "كل نفس ژانقه الموت"
 - رهوشه ن گه يلان محو ناسيار ب دايكا خوناڤى، ل
 سالا ۱۹۵۵ ژ دايك بوويه و ل ۲۰۰۷/۸/۲ ب ئه گه رى
 ره فاندنا تيروستان؛ دگه ل وى و كچا وى خووسارى،
 يا كو هيشتا چاره نفيسى وى بهرزه خوه سووتيه. انا

لله و انا اليه راجعون) ئىدى سەرى وئ بى حەمدى
وئ؛ مينا ھېزەكا لاوازا كارەبى ھنگافتى قەلەرزى؛
دگەل دەنگى ئۆستادى، ژ جىھانا وئ زفراند؛ دەمى
گۆتى:

-خوناق بابۇ بەرسف دە!

ل سەيدايى ل پشت مېزەيى بەرچاڧكىن خوە
پاڧر دكت نېرى و بەرى بەرسفا وى بدت، سەيداي
جارەكا دى ئاخفتن كرە يا خوە:

-كچا من، ژيان خەباتە، مروڧى سەركەڧتى ئەوہ
ل سەر خەباتا خوە بەردەوام و خوە ب دەست
رەشېنىيى و ئالۆزېيڧقە بەرنەدت!

كڧان ژ لايى دى قەلەمى خوە راوہستاند و ب
تيەكى ل خوناقا داماي و نيشانېن رۆندكان د
چاڧاندا بەرزە نەبووين نېرى و سەرى خوە ھەژاند و
جارەكادى دەست ب نڧىسىنى كر! پشتى ئاڧرى
دگەل گوھورېن، ئىدى وئ ژى ھىدى ھىدى
دەستپىكر و ھندەك رەشرەشك ل سەر تېنوسكا
خوە نڧىسىن.

لى قەلەمى وئ گەلەك ھىدى ل سەر رووپەلېن
سپى پەيڧن خوە دارىشتن... دەمەكى يېحەمدى
خوە پېنڧىس دانا و چاڧېن وئ و سەيداي
تېكتشڧلېن؛ لى جارەكا دى بەرى سەيدا باخفت،
پىكولا خوە دياركرنى ب شېوہيەكى ھەچكۆھيى

کر. سەیدای ھیدی سەری خوە ھەژاند و ل سەری
 وئ یئ شوړ نیری. پاشی ل تەختە سپیی ئیزیکە
 نغیسانی ژ نیقەکی بۆراندی ئیری و دیت
 خویندکارەك ل پشتی رابوو و ئینوسا خوە دانا سەر
 مێزەیا ئۆستادی و دەرکەت. پشتی وئ ب چەند
 خۆلەکە کین کیم، ئیکی دی ژ ریزا پشت خوناڤی و
 کفانی، دگەل موزیکا کەنیا تامسارا ریبینی ل
 کوژیی دوماھیی رابوو و ئینوسا خوە دانا سەر یا
 وئ؛ ھیشتا ب دورستی دەرئەکەتی، خوناڤ ژ
 رابوو و دەنگی کفان یئ ھیدی نەبھیست:

-کچی نوکە دەرئەکەڤە!

چاڤین ب روڤدك دبن داڤین پەرچەمی ڤە نخاڤتن
 و ئینوسکا خوە دانا سەر یین دن و بیئ سەری
 خوە راکت دەرکەت و سەیدای مەیزەکر و سەری
 خوە ھەژاند و ئاڤری دگەل کفان و چەندین
 خویندکارین دی گوھورین... پشتی ژ نیقەکا پۆلی
 پتر دەرکەتین، کفانی پتیریا دەمی خوە ب ژیرنی
 ڤە بۆراندی، وی ژ ئینوسا خوە دانا سەر
 ئینوسان و دەرکەت و دیت خوناڤ ل سەر
 محەجەلی قاتی دووی یئ کولیزییە و دو ھەڤالین
 دی یین دگەل و ئینوسکین وان یین دەستان دا و
 یئ بەحسی پرسین وەرزی ئیکی دکن. پشتی
 سلاڤ گوھورینی، کفان ژ پشکداری د سوحبەتی

دا کر... سو حبه تا وان به رده و امبوو، ده می
هه قاله کی دی هاتی و ٹیکسه ر گوتی:

-مه چهو په یوه ندی ب ب میکرنا ده سته لاتئ فه
هه یه؟! ب راستی زیرینیا مه ب دورستی زیره؛ هه تا
ئه م بچینه ئه کادمیا میانه کرنئ؟ هه رو دوسی
ژنکین باژیری یئ خوه دسوژن، مه ناگه ه ژ چ
هه یه؟!

ناچاڤین خوناڤئ پتر ټیکچوون و هه مووان ئاڤری
یین کارتیکرنا ئاخفتنه کا نه د جهئ خوه دا ل هه ف
گوهوړین و ئه وئ وه گوتی، هند گه هشت ب
شیوه یه کی ئاسایی بیژت:

-ژ ده ستورا هه وه بت، دی چمه کافیتریایی من
ټیشت نه خواریه.

وی پشتدا و هه قاله کا خوناڤئ ب دیمه کی ب
سوژی دیار کری مه یزه کر و گوت:
-هه ما هنده ك نزانن باخفن و ب ده فی خوه پیس
دکن.

سه ری خوناڤئ پیچه کی چه میا و ژ نشکانفه
ده نگئ ژنکانی یئ کارگیرئ کاروبارین خویندکاران
راکر:

-سپیده باش گه لی هه قالان.
بی بی بیافی بدت به رسقا وی بدن، ب گه رمی ب
سه رقه کر:

-مسوگەر وه ئه فرۆ باش به رسف داینه؟
ئیکى ژ وان ب دهنگه کى بلند به رسف دا:
-هه ی مالاته.

پاشى خوه پتر نيزیک کر و کاغزا وه رگرتنا ئابوین
خویندکاران ژ بن که فشى خوه هینا ده ر و گهرمتر ب
ناقفه چوو:

-گه له ک باشه. دى پا هه ما هوون ژى پچه ک
ئابونه یین خوه بدن.
کفانى کره ترانه:
-مه وى پروژى داینه، ما دى هه ر ب ئابونه یان
قه بین؟

-لاوى من، وى پروژى وى پروژى بوو.
ئیکى دگه ل تێخه بتینا چانته ی دهنگى خوه به ردا:
-ئه رى پرس دبى عین، که کو ئه فه یین کیژ
هه یقى نه؟
-هه یفا ئیکن.

پشتى هه ر پینجان ئابونه یین خوه داین و ب
چاڤین گومانى ل ره فتارا وى زېرى و جو تکى وان
ده ستوور ژى خواستى بچن؛ ب پایسکان دا هاتنه
خوار و ل مهیدانا هندورى پیاسه یا خوه دگه ل ده هان
خویندکارین دى، ل سه ر مه رمه رى گه رم کر...
گه له ک ب ناف مزارین تیکه لبووینغه نه چوون، مزارى
بابى وى، ده مه کى دا سه ر مزارى دایکا وى و

کارتیکنی ل سہر خواندنا وی و دہرہ ہی کر کو
 شفیڈی بابی وی تہ لہ فون کر و زہرہ دیار کر: ((دبت
 ب وی کاسیتا بو ہنارتی و روژنامہ یا پھیامی کوشتنا
 مہیاسہ تی ژ لای مروفین ویغہ، ب زووترین دہم،
 ژہرہ پوسٹ کت، ب ہاریکاریا ہہ قالہ کی وی یی
 نقیسکار و روژنامہ فان؛ مافی پھناہریبی و ہرگرت)).
 بہری راپورا دہنگوباسین بابی دہزگری ب داوی
 بہیت، لقینا موبایل د بہریکا چاکیتی دا، ٹاخفتنا
 وان ہہزقاند و بالا کری و بہرسفا وی دا:
 -کہرہم کہ زہرہ فان، مسوگر تہ ترومیپلہ کا نوو
 کریہ.

زہرہ فانی ل نیغہ کا بازاری، ل بہر دوکانہ کا گرتی
 راوہستیای، ب دہنگہ کی نزم لی فہ گہرا:
 -تہ خہبری ہہ لاویستنا نہ شرہ یین شفیڈی
 بہیستیہ؟!
 -نہ شرین چ؟!

-تہری کورو، شفیڈی ہندہ کا دیوارین سووکی
 ہہ موو ب نہ شرہ یین ژ نہ نتریتی و ہرگرتین تژی
 کربون!
 -ہا تہری تہری، وہا فی سپیدہ یی ہندہ ک
 ہہ قالین مہ ژی سوحبہ تا ہندی کر؛ بہس من
 نہ زانی ب دورستی بہحسی چ دکن!
 پاشی زہرہ فانی چاچہرینہ ک د بہرہ ل

ره خوروویښن خوه کر و دهنگی خوه نزم تر لی کر:
-کورؤ هه تکا سهیدایي جه مشید قه لغان تیدا
بربوو!

-جه مشید هیزا کوماندؤ؟
-ما مه ژ وی جه مشید کوماندؤی پیڅه کی ده
هه یه؟

پاشی ب سه رڤه کر:
-کی باوهر دکر جه مشید کوماندؤ، هنده تاوان و
خرناقه د باژیږه کی بچووکي ژ ته رزی باژیږی
داسنیان دا کر نه؟!
-تو چ دیژی؟!

-سه حکي؛ هه تا باوهر نامه یا وی یا قانونی ژ
ده رڤه هینای، تو زوبا دهر که ت!
-نه بابؤ نه.

-ئه ڤه ژبلی ملک و ئه ملاکین ل سه ر ناؤین
وه همی و نه وه همی ته ملیک کرین. شه رمزارین وی
یین سیکسی؛ دگه ل خزمه تکارین وی یین بیانی ب
سه ر چ ڤه نه! هه که راستین وی ئه ڤه هه موو کرین،
دؤیت هزار جاران سزادانا سیداره دانی ل سه ر بهیته
دان!

-ب راستی ئه ڤه نه تشته کی بچووکه!
-مخابن، هه ر د گاقی دا زرته کین ته نزم کرنا
ته ناهیا باژیږی، به ردا بازاری و ئه و کاغه ز هه موو

ژېښه كړن و هندهك كهس ژى گرتن و ل بهر چاځين
جادهيى ئيهانه كړن!

-دياره مهسه له مهزن بوويه!

-ئهرى برا، نوكه چاځين دو ژ وانين هه ل هيرفه
دزلن؛ نوكه جارئ ب خپر بچى؛ هيشتا ئهم ژى
نه هنگاقتين!

پشتى دهستوورخواستنى، موبایل ما د دهستى
كفانى دا و پاشى چيروك بو دهزگرا مایه حيبهتى!
فه گيرا و پياسهيا وان بهردهوام بوو. دهمهكى كفانى
گوت:

-تو نه برسى؟!

-دلئ من ناچتى.

ل دهمژميرئ نيرى و پښه چوو:

-بچتى نهچتى، بهرى محازرهيا دووى
دهستپيكت، دئ رابين چين تشتهكى خون.

پاشى د گاقئ دا ليښه بوو و گوت:

-ئا ژ نوو بيرا من هات، سهيداي گوت: هندهك
ژېدهرين فهكولينا من يين بو پرتووكخانهيا مه هينان.
ب ههفره بهرهف پرتووكخانهيا دكهفته ههمبه
كافيتريايئ چهپدا و ب ژوركهتن و سلاق ل گهل
ئهميندارئ پرتووكخانهيئ گوهورين و پرسا ژېدهرين
خوه ژئ كر. ئهميندارئ ب خواندنا هندهك پهرين ژ
ئهنترنيتئ كويپكريفه مژوول، ئاگههداركرن كو

دوهی ئیکی ئەو پرتووک پڕینه. پشتی پرسی نافی
وی ئارەستە کری، ژێرە ژ تلغە دیار کر هەقالەکی
وی برن. کشان ب سەر هەژاندن گەشبینیا خوه
دیار کر کو ئەو دئ ئەقرو ل خانییڤ ژ خویندکاران ڤه
کری کرین بینت. پاشی ئافرین خوه یڤن بهروار
ئارەستە ڤه رین دخوینت کرن و مایی خوه تیکر و
گۆت:

-سەیدایی ئەدهەم، وهلا نه باشه ژی؛ بهس
دیاره تو یی تشته کی مهومی ئەنته رینتی دخوینی!
ب چاؤین بهرچاقکفه ژ بههل لی نیری و بهرسفا
وی دا:

-سوحبه تا گاڤی به.

پشتی ژ نافونیشانین دیار مسوگەر کرین، هەر
مزاری جه مشید قه لغانییه و پڤه چوو:
-ب راستی هه که وهسا بت، شه رمزاریه کا
مهزنه؛ دبت چو جارن جوړین ژ قان جه ریمه یان ل
باژیری داسنیا روونه دایه!

پشتی بهردانا خافه که نییه کا کورت، بهرچاقک ژ
به چاؤین خوه قه کر و جگاره یه ک بهردایی و په ر ل
به چاؤین خوه بلند کرن و چاڤچه رینه ک ل
ره خورووین خوه کر و ب دهنگه کی خه ساندی، وی
ژی یا خوه گۆت:

-ب سه ری من و ته، چیرۆکا هرچی و دهوسی

یہ۔

-هرچئ و دەوسئ؟! -

پشتی پیچہ کئ قہ مای؛ پاشی دەنگئ خوہ
بلند کر:

-ھا، ئەز تئگہ ہشتم.

-مامو قان ہند ئاخ نہ ہیلا مروؤف خوہ پی ب
قہ شیرت! تہ دیتیہ، مروؤف زہلام و خودان ناڤ و
ملیون سہک و زپر و زینہت، قان کافرہ بیئ
ئەخلاقیان بکت؟!

خوناقا ب چاقہ کئ ہہ چکوہہ یی ل ئەمینداری
دئیرت ب بیہنہ کا تہ نگہ قہ گوٹ:

-کقان دا بچین، ھا دئ دەمئ چوونا محازرئ
ہیت.

بہری بچن، ئەمینداری ب سہر قہ کر:

-باشہ ہہ موو چونہ، جہمشید قہ لغان، ہہ ی
کلئس، تو دئ چ ل پئنجی پارچہ یئ ئەردی، سیئ
شکەفتان، دەہ بیرئ ئرتوازی، بیست قہ بریقہ یان،
ب سەدان دۆنہ مئ ئەردی، شەش قەسروقوسوور
و نزانم چ کہ ی؟!

پاشی ب سہرہہ ژاندن قہ زقرین و بہرہ ق
کافیتیریا نئزیککی پرائیا کورسیکئ وئ تژی چوون و
جہئ خوہ ل رەخہ کی کر و دیت بەلاقوئین،
دانہ یہک ژئ د دەست ئەمینداری پرتوو کخانہ یئ دا،

ژ خوارنئ و فه خوارنئ پتر ل بهر سینگی
خویندکارانه و سه ریڼ وان پښه دشورن! پشتمی وان
ژی ئیکا بهری هینگی خواندی ب دهست خوه
ئېخستی و زانی ژ کیژ مالپه ری هینایه دهر و گوټ:
-ها! نه ف مالپه ری((سوپه ریڼ))ه، ب راستی
گه له کی ب جساره ته!

-تو وږدکه فی؟

-جار جار نه ز فه دکم، بهس نه فه چ د کیستی
که سی ناهیلت! ب راستی هنده ک جارن زیده زی
پښه دنت و دبت ته شهیری ژی دکت.
به رده ستمکی ل هنده ف سه ری، پشتمی ب
خپره اتنی پښه چوو:

-داخوازیڼ هه وه چنه؟

هه ردوکا شیر و کیک داخواز کرن... بهری بو بینت،
هند بهیست دهنگی نوونه ری کاروبارن خویندکاران،
ل دهر وکی ب سه ره موو دهنگان که ت:
-هیفی دکه ین پیروزییا کولیژی ژ گوټگوټکا سایت
و ده زگایڼ دن یڼ راگه هاندنا دره وین و ناژاوه چی
به پته پاراستن و پیروزییا ناساییشا نه ته وه یی؛ بلا ل
بهر چاف به پته وهرگرتن.

ئیدی دهنگی خویندکاران ب سه ر دهنگی وی
که ت و پرانییا وان رابوون! یا پښچیبووی هاته ناشی
هوور و ب دهنگه کی ناراتمیه کا چیکری دایئ پښه

چوو:

-خویندکارین هیژا: مه به ستا مه، ل سهر مه
خویندکارین کولیزان ئه وه، ئه م هه موو ئاخفتین
کۆلانکی باوه رنه کین. باش بزانی، ئه و نفیسارا وی
سایتی کرێگرتی، ل سهر به رپرسین مه یین هیژا و
خه باتکه ر به لافکری، چهو راستی ژ بوو نینه.
پاشی ب دهنگه کئی قه به تر ب سهرقه کر:

-ما هوون باوه ردکن، خه باتکه ره کئی مینا
جه مشید قه لغان، دئی فان تاوانین ژ بیبه ختی ب
دوووقه ناین، ل باژیری (داسنییا) کت؟! هه لبه ت،
هه رده م خه باتکه رین خودان هه لوپست و پاکژ؛ مینا
هونه رمه ند و داهینه ران تووشی فان رهنگه هه وین
بیبه ختی و نیفاقی دبن. ب تنی ئه قین هوون
دخوینن، دووکپله که دوژمنین ملله تی کورد، دژی
کیشه یا وی یا شه رعی به ردایی. ژ من وه رگرن،
ئه قه ل داسنییا نه بوویه و نابت.

دهنگه د ناڤ دهنگین تژی کافیتریایی کری دا
بلند بوو:

-ما تو بیژی دووکپله کا بی ئاگر هه بت؟!
ئیدی دهنگی خویندکارین بیهنا خوه نیشاندا نین
رژیمین دکتاتوری ب غه وغاو و ئاژاوه چی
دده نه نیاسین ژ کافیتریا یی هات و هند نوونه ری
خویندکاران گه هشت، ل دهروکی دا و ده رکه ت.

باوه‌نه‌کر گه‌هشتیه قاتی سییی د ژورا خوه‌فه و
فه‌رمانا چوونه د ژورقه، به‌ری ده‌ه خوله‌کان
محازه‌ره ده‌ستپیکت بهیست! ئیدی هه‌مووان ل
ده‌مژمیران زی‌ری و ده‌نگی وان بلندتر لی هات و
کس د که‌سی نه‌گه‌هشت. د وی گافی دا،
ده‌نگی هیزین پولیسان، ژ نشکانقه دا سه‌ر هه‌موو
ده‌نگان و ویجا لیهمشتا خویندکاران ب سه‌رئیکدا
چوو و و هه‌لی وی و بابی وی خوه د کونه‌کی‌را
باؤیژت و که‌سی خوه ل هیفیا که‌سی نه‌گرت!

- ۲۲ -

به‌رسفا زه‌نگلا دوویی

نه‌قیب دیار ل پشت میزه‌یی جهی خوه‌خوش
کر و پتر چاؤین به‌له‌ک د پشت به‌رچاکی‌را ب
په‌رین باده‌کا ل به‌ر سینگی خوه‌فه هه‌ورکرن و د
به‌ره چه‌کمه کیشا و تۆمارکه‌ر ژئ هینا ده‌ر و دوباره
گوهدارییا ده‌نگی دایکا خونا‌فی کر و بهیست یا
په‌سنا زه‌لامی ژناق گل‌یشی هینایه ده‌ر و بریه‌مالا

- 190 -

خوه دکت... پاشی ب فان په یغان سه رها تیا خوه
 ب داوی هینا: ((پشتی نه فه هه موو هاتییه سه ری
 من، نه ز ژی دی نافرؤکا پرتووکا خوه ب نا فی "کی
 دی لپه مشتا خوه سوئنا ژنی راوه ستینت؟"
 چه سپینم و ژماره یه کا دی ل فی لپه مشتا روژ بو
 روژی شلقین وی ل کوردستانی به رفره هتر لی
 دهین ب داوی هینم!)) پشتی دهنگی مشینه کا
 بی ئاخفتن، بهری نه قیب فه مرینت، تو مارکه ر ب
 خوه فه مری و نه قیبی پشتا خوه دا کورسیکی و بالا
 کره ته له فوئی و په یوه ندیا وی ب دهنگه کی نرم
 ده ستپیکر:

-کومیسهر دلپر بلا بهیت.

-به لی هیژا، نوکه دی ناگه هدارکم.

چاره کا دی د باده کا وی خه بتی... بهری په ری
 دووی و هریگرت، دهنگی دهروکی هات و رو ناهیا
 که سک دای و کومیسهری سلافا له شکری ژپره
 کر؛ بهری باخفت، ئاخفتن بوو یا نه قیبی ب له ز
 دئاخفت:

-نه ری ئیختی ساسیان، باش گوهداریا فی
 کاسیتی کریه؟!

-به لی هیژا، مه د راپورا خوه دا ب دریزی ئاماژه
 دای، ل دووف وان راپورن داینه مه وی خوه
 سوئییه. نه زبه نی، هه تا لایه نی نه فسی ژی د

راپورا سيبی دا، ب هووری دیار کریهه؛ کانئ بوچی
(رهوشه ن)ئ، وهك ژنه كا تیگه هشتی و خودان
هشیاری، ب قئ ریکئ خوه کوشتیه!

دگهل سه رهه ژاندنا نه قیب دیار، کومیسهر پتر
نکفه هات و پیکولا وهرگیرانا دابیشئ کر:
-هیژا، بهس ئەف مهسه لا سهیدایی جهمشید،
من گوټ: چ ئاقلئ ته ژئ دپرت؟!

پیچه کئ قه ما و بهرچاڤك ژبه ر چاؤین وهستیای
قه کر و بهرسفا وی ب گه شبینیفه دا:

-ئها نوکه سهیدای ته له فؤنا من کر و ته ئکید کر،
ئهفه ب تنئ دیعایهت و موئامه ره یه که؛ هندهك
نهفس زه عیفان، ب ریکا سایته کئ کریگرتی کری.
هه ر ل دووف ئاخفتنا جه نابئ سهیدایی، لیژنه یه کا
دووچوونئ ژ سلال هاتیبه و د فان روژاندا هه موو
تشت دئ دیاربت.

-ئه رئ هیژا، من ژ جه نابئ سهیدایی جهمشید
باوهره؛ بهس کی دئ ده قئ قئ خه لکی گرت؟!
پاشی گهرمتر ب سه رقه کر:

-وئ هزرئ بکه، بهری چار روژان، ئه و کورکه کئ
مه یئ ل کولیزئ گوټ: ((وئ روژئ هه که زوو
قوائین ئه منی نه هاتبانه، چو نه ما بوو، د کولیا
ئیقیتیسادی دا، مزاهه ره کا مه زن چبیت))!

-بو زانینا ته، ئه و غه و غاؤین ئه و فهوزه کری، نوکه

ته حقیق پی دھیتہ کرن.
-نه خیر، ئەو نوکە ل بن کپفل و توپزان نالەنالی
ناکن؟!

ب گرنزینقە:
-نه، دئ بریانی دئی.
پاشی نه قیبی جھئ خوه خوهش کر و پیقە
چوو:

-کومیسەر دلیر، تو ژى دزانى ئەوئ گەفال
ئەمن ئەلقەومى بکت، خوه ل سوپسرا بت، دئ ب
مافی شەعبئ ره گەهینین. بلا ئەم ژ ئەقرو، هەتا
هزار سالین دى ئەقئ بزانی و سابتە و مناقەشە
ل سەر ناھیت کرن.

پاشی دەستی خوه ل میزەیی دا و مزار وەرگیرا:
-یا ژ منقە ئەم وی ژى بگرین، ئەوئ ست
رەوشەن بریە مالا خوه، دبت ئەم پتر سەرکین
دەزین جەریمی ب دەستقە بینین.
-هیزا، یا ژ منقە ئەم خوه بگرین؛ هەتا ئەو شوؤپر
دزقرت، دئ گەلەك باشتەر بت.

-چەند روژ ماینە جەجی بزقرن؟
-ئەزبەنى، مانئ هەما سئ چار روژان پشتی
عەیدی، سەرفەراکین وان دەین.
-ئانکو پینچ شەش روژین دى دئ هین.
-ئەزبەنى، هندی گیرۆبین، گەلەك حەفتیەكە.

دهنگی لیدانا دەرۆکی ئاخفتنا وان ههزقاند و بابی کفان، وهك ئەندام پەرلهمان و ناسیار ب ((حاکم بایز)) کهتییه پێشیا کوری و دهزگری و ب گرنزینهکا تزی دلۆقانیغه سلاق کر. پشتی نهقیب ئیکهژنی خوه رابووی و ژ پشت میزهیی دهرکهتی و ب گهرمی خوه ل دهستی دای و سلاقا وان قهگیرای:

-یا ب خیرو سلامهت، حاکمی هیژا؛ ئەفه چ بیرهوهرییه ته سهرا مه دای؟! -

وی ژی دهستی وی ههژاند و نهقیبی ب گهرمی ههولدا کول جهی وی روونت؛ لی ئەندامی پەرلهمانی رهتکر و روونشته سهرکورسیکا بهرانهر و نهقیب ژی ل سهر کورسیکا دی روونشت و خوناف و کفان ل سهر قهنهپهیی بنی ژۆری، ب رهخێکغه روونشتن... پشتی ب خیرهاتنی و پێشکیشکرنا جگارهیان و کهسی نهکیشاین، داخوازا قهخوارنا ل سهر حهزا وان ژی کر. پشتی ههرسیکا قههوین بی شهکر داخواز کرین، کومیسهر دلیری ل بنی؛ مینا داری ئنجیلی چکلی، شیرهت کر بو وی ژی قههوهیهکی بینت.

پشتی ب خیرهاتنهکا دی و پتر ب ناق سوچهتیغه چووین، مزاری دایکا ب سوئنی وهغهرا داوییی کری قه بوو و ئاخفتن بوو کچا ساخلهتین

پیره ژنان لى دياربووين ما:
-سهيدا، ب راستى بيڤنا مه گه له كا تهنگ بووى!
دوهى ژى بابى من ته له فوونا كرى؛ كانى مه سه له
چ لى هات؟ ل من بيورن، نزا من به رسقين وى
نين.

نه قيب ديار هر د بهر ه سهرى خوه دهه ژاند و
نه گوټى: ((هېشتا كيشا مه ياسه تى و قومارى و
كيشه يه كا دى ل سهر بابى ته ل دهف مه د
تومار كرينه و باده كين وان ب دورستى نه هاتينه
گرتن)) شوونى گوت:

-هېشتا چو لچوؤ مالچوؤ، نه داينه بابى ته؟
-دبت ل فان روژان تشته كى بدنى.

-ئه كيد، يان ژى هه ما هاوېش كرنه؟

-ل دووڤ ټاخفتنا وى، پاريزه ره كى گرېنتى بو
خوه گرټيه، ب هاريكارييا هه قاله كى وى؛ وهك
ره حمه تيبى مسه قهف، دى دهنى.

-نه قيبى كره ترانه و نيرين خوه ل ناڤه را
دادوهرى و وى پارقه كرن:

-خوارزا، يا ژمنقه يين وهكى من و بابى ته نه يين
خارجن، يان حاكم دگه ل مه نينه؟!

پشتى خوه شكرنا كوڅكا ده مى وى نه هاتى،
به رسقا داىى:

-ئه و ب خوه گوهورينا جهوى و سه فهر كرن،

خراب نینن؛ ههکه د شه‌رعی بن.
 نه‌قیبی ب گهرمی پشته‌فانییا ئاخفتنا وی کر و
 ئاخفتنا وی دوباره‌کر... پاشی دادوهری ژئ خواست
 پتر دوو‌فچوونا باده‌کی بکن و مافی دایک و
 خووشکین سته‌م لی هاتییه کرن به‌رزه نه‌کن... ژ
 لایی خوه نه‌قیبی ژیره سوژدا، ئەوا د شیاندابت
 در‌یغیی نه‌کن و تاوانبار ب مافی خوه یئ ره‌و‌پرا
 بگه‌هن... پاشی دوباره به‌حسی ئەوا هینیاه
 سه‌رئ کچی و دایکی کر و رو‌ندکین خونا‌فی جاره‌کا
 دی؛ مینا شه‌مالکا سه‌رئ سالی د سوژت هینانه
 خوار و هه‌موویان ده‌ست د دلی نا و ژیره دیار کر
 شه‌هیدن و خودئ مافی وان به‌رزه نه‌کت!

د وی ره‌وشی دا، ده‌نگی موبایلا خونا‌فی د
 چانته‌کی ده‌ستی دا هات و ده‌ستی خوه کورانه ب
 ناف ئیخست و کپ کر. لی هه‌ر د گافی دا دوباره
 ده‌نگی زه‌نگا وی یا مه‌لوول بلند بوو‌فه. ((حاکم
 بایز)) لی زفیری و مینا بابه‌کی دلوفان رو‌ناهیا
 که‌سک دایی به‌رسفا موبایلی بدت. پشتی دیتی
 هژماره‌یا ته‌له‌فونا بابی وی یه، ئیکسه‌ر رابوو و
 به‌رسفا وی ب گهرمی‌فه دا:
 به‌لی باب که‌ره‌م که!
 لی ده‌نگه‌کی دی، ب ده‌فوکا کرمانجیا

ناڤه راست به رسقا وئ دا:
 -ببوره، من پيروتم ره فيقى باوكتم!
 -پا بابئ من كانبيه؟!
 -خوتان خوشبن، به داخه وه پيتان ئه ليم تيرور كرا؛
 به لام نازانين چوون؟!
 -وهى لا ل من خوه ليسه رئ! تو چ ديژئ؟!
 -ئيسنا ببوره خاتوون، دوايى قسه به دريژئ
 له سه مهوروعه كه ئه كه ين.
 ئيدى خوناڤئ قيژيهك راهيلا و د گاڤئ دا، كه ته
 سه ر قه نه پهى و دلگرتى بوو! نه قيبئ ل سه ر
 هشين خوه مايى، ته له فونا ژ ده ستى كه تيه سه ر
 قه نه پهى راکر؛ هپشتا ناخفتنا خودانئ ده نگی
 به رده وامه:
 -هه لو هه لو.
 -كه ره م كه برا، ئه ز مروڤئ خوناڤئ مه،
 مه سه له چيه؟!
 -كاكه گيان، ئه وه شهوى رابردو، كاك خواستى
 ل ناو كه مپه كه تيروريان كردووه!
 پشتى نه قيبئ مخابنيئ خوه ده برين و پيڤه
 چوو:
 -هوون نزانن كئ وه لئ كريبه؟
 -به خوا ته حقيقه كه جارئ له لايى پوليصى
 كه مپه كه به رده وامه.

-کاکه، پا ڦیجا چاره چیه؟

-چاره له لایه خوتانه.

-چاوا؟

-ئه گهر رازین، لیره جه نازه که ئه یسوئینین، چونکه
ئیمه ناتوانین جه نازه که له بهر گرانی کریمی ته یاره
بگه رینینه وه.

نه قیبی ئاقریهك ل خوناڤا هیشتا دلگرتی دا و
دادوهر کور ب ره خقه و لی زقارند:
سهیدا بیوره، ناڤی ته ب خیر؟
-کاک من ناوم پیروته.

-کاک پیروته، پاشی ئه م دی ئاگه هداریا ته کین.
پشتی دهستور ژۆ خواستی، مؤبایل بهردا
دچانته کی وئ دا و گووت:

-ئه زبه نی، نوکه باشتره بو نه خوه شخانه یی
بین.

حاکمی ب سه ره هژاندنی لی فه گیرا. بهری
پیکولا را کرنا خوناڤی بو نه خوه شخانه یی بکن،
هندهك چیکین ئاقی ل دیمی وئ ره شاندن و
پاشی گولاقهك ل دفنکا وئ کر و جنقینی هینانی و
چاڤین خوه؛ مینا نفستیین خه وئین نه خوهش دیتین
و رابووین زلقوتانندن و گریبا وئ یا بوویه دیلا
سه همی بلند بووقه و هه رژیکی ژ لایه خوه
دهست د دلی نا و هه ولدا هه دارا وئ بین و لهزا

ڦه ڳوهازتنا نه خوه شخانه يي ڪر!

- ۲۳ -

پيروٽ و ليڙنه

ڪڦان دڳه ل دهان خويندڪارڻن پرتووکڻن وان ل
به سڀنگي ڙ ٿاڦاهيئي ڪوليڙا ڪارڳڙي و ٿابوري
دهرڪه تن و شلوڦه يا چلي زڦستاني و ڪيلين سڙي
ديمي وي گهزتن و پاشپاشڪي زڦري د هولي ڦه و
پيچه ڪي ڦه ما. پاشي به ره ڦ پشڪا ڪومپيوٽهري و
ٺهنته رڙتي، ل ره خي ويڦه يي ڪافيتريايي ل دووڦ
سهري خوه چوو... پشتي دهروڪي ٽيڪي ڦه ڪري،
دهروڪي ل سهر نڦيسي (سه خيرييا ته ڪنيڪي)
ڪره ٿارمانج و ليڊا و ب ڙورڪهت و سلاڦه ڪا بسته ه
ٿاره ستهي ڪه ساڙين ڪه تينه بهرچاڦان ڪر و ڪتوماڙين
هه مبهه ڪومپيوٽه رڙن رڙن مائين سلاڦ ڙي وهرگرت و
چاڦچه رين ل ڙوري ڪر. بهري رڙت: ((چيائي ڪيڦه
چوويه؟)) چيائي ل قونجالڪا پشت دهروڪي و

دهست و چاؤين خوه ل سهر جلقئژكى همبهر
دولابان زوها دكت، سلاف و بهرسف ب گرنژينه
تېكهل كرن:

-وهعهلهيكو مهسسعلام، سهرچاقان كاك كقان
دى كه ره م كه.

پشتى وى ژى ب ديمهكى بشكورينه لى
قه گيراي، چيایی ناخفتن بهرى كره يا خوه:
-ئه فرؤ هوون زوو بهردان؟

-ئوستادان، كؤمبون دگهل سهروكى
زانينگه هئ ههيه. ئه فرؤ نخته كا دژواره. ب راستى
من ژى كاره كئ گرنگ، نوكه ب ئهنته رنئتي ههيه،
دبت ههتا بچمه مال گيرو بيم؛ ههكه دهستور بت،
ژ كه ره ما خوه نيغ ده مز ميره كئ چهته يه كا مهوم
بكم.

-شه نسي ته نوكه خهتي هاتى.
-گهلهك باشه، دهستوره؟
-مالا تهيه.

پشتى سوپاسيا وى كرى و پيلاف ئيخستى و
به ره ف ريزا كؤمپيوته ران چوو و چيایی، ل لايئ
سهرى ئيك ژيره دهستيشانكر و همبهر روونشت.
پشتى قه كرنا ئيمپلى، پهيوه ندى دگهل پيرؤت
قه كر. پشتى هه فگوهورينا سلاقان، هه فئيزيا ب
ريكا ماسنجهرى، به ره ف گهرم بوونئ چوو:

-كاك پيروت، ئەز كفانم ژ نېزىكىن ره حمه تى
 (خواستى) مه، ئەز شوونا كچا وى خوناڤى هاتيمه
 و وى ئەدرېسى دايه من، زه حمه ت نه بت،
 كورتېيه كى ژ حاديسى بۆ مه نايېژى؟
 -به سه رچاوم، كاكه گيان زۆر به خېرېيى.
 -زۆر سوپاس.

-كاكه، ئەوا من و خوا لى خوۆش بوو، له گه
 براده رېكمان، له ئيش گه رايه وه و خوۆمان شووشت
 و بۆ پياسه يېك دهرچووين. دوايى به خوۆشى و
 كامه رانى روويشتين بۆ قه هوه خانه يه ك و قاوه يېك
 مان خوار دووه و دوايى روويشتين بۆ سه ره دانى
 چه ند شو يېكى مېژوويى و مۆزه خانه يه كى
 به ناوبانگى شارى هانوۆفه ر مان كرد و دوايى
 گه رايه وه بۆ ماركي يېكى ناو شار و كاميره يه كى
 ديژه ته لى بۆ خوۆ كرى و ووتى: "ئەم كاميره يه، بۆ
 كچه كه مى ئە زېرم." ئېستاش ئەو كاميره يه كه
 جۆرى سانويى ۶ مېگا پېكسله و لايى خوۆم هه لم
 گرتووه. دوايى كه گه يشتين بۆ كه مپه كه و پېكه وه
 نان مان خوارد و شه و گاريكى خوۆش مان به
 يه كه وه مان برده سه ر؛ تا كو دووازده و نيوى شه و
 خه ريكي يارى كوۆنكان بووين. پېش ئەوه ي يار ييه كه
 مان ته واو كه ين، بۆ سه رئاو يك دهرچووه دهره وه.
 نه بوو به پېنچ ده قه، له پېكه پياو يكى پاكستانى

هاته ژووره وه و به زمانى ئنگليزى ووتى: ((پياوښك له بهر دهم دهرگايى W.C كه وتووه، زوو برون فريائى كه ون!)) ئيمه يش هر زوو به په له روويشتينه دهره وه، سهيره كه ين، خه لكښك پيشى ئيمه گه يشتونته سه رى. هر زوو پوليسى كه مپه كه ناماده بوون له وى و ده ستيان به تحقيقات كرد و ئيمه يان دوور خسته وه له جه نازه كه. دوايى ته و ابوونى ته حقيقاتى ئه وه لى ده ستيان كرد به ته حقيق له گه ل هر هه موو مان.

- جوانه. كاك پيروټ، ئه وښن گرتين وه شكه ك ل سهر هه بوو؟ مه ره ما من وى ناكوكييه ك دگه ل ئيكي يان، هنده كا ژ وان هه بوو؟

- ئه وه ى زانيمان، خوالښخوش بوو له گه ل دوسى كه سى مسلمانى سه له فى توندره و دهمه ته قيان بوو بوو و په كيان ته هديدى لى كردبوو. ته بعه ن ئهم شتانه شمان به پوليس ووتبوو له كاتى ته حقيق دا.

- چ ل سهر دهرنه كه ت؟

- بروا ناكم. كاك كقان، چونكه ئه زانى موشكيه چييه، لږه كه س ته عزيز ناده ن.

- ئارښه ئه وه، هه كه ل وږه بانه دا وى گافى پى دهنه ئه شكه را كرن.

- كاك كقان له وان هيه خوت باش ئه زانى، قانوونى ئږره ئه و هايه، هه نى كښه هه يه به سالان

دەخاینی و دوسیەکانیان، ھەر ئەمپنی و نای گرن.
-باشە، کاک پیرۆت، بەرئاقلە ئەو زرە زەلام ب
کیرەکی مەرت؟!
-کاک کقان، با لەبیرت نەچیت چەقۆیە کە لە دلی
دراوہ!

-خوینا وی گەلەک چوو بوو؟
-تەبەن سیرامیکی بەر دەرگایی دەستئاوہ کە
ھەموو سووربوو بەخوین!
- پەرسە کادی، باشە کەسی گومان ل سەر،
ھەوہ ل واران نەددیت؟

-وابزانم، دو کەسی نەناسراو بوون و ھەر
خەلکی مەنتیقەیی خۆتان بوون، بەراستی کاک
کقان، شکمان لی ھەبوو. چونگە چەند رۆژیک بوو
ھاتبوون، ھەر لەگەل روودانی ئەو مشکیلە یە
یە کسەر بزر بوون! ئیمە پۆلیسمان ئاگادار کرد بۆ ئەو
کەسانە، وەلامیان داینەوہ: ((ووتیان ئیمە
بەسەماتی ئەو کەسانەمان داخلی کۆمپیوتەر
کردوہ؛ بچنە ھەر شوینیک ئیمە ئەیان گرین)).

-کاک پیرۆت، تو نیشان و سالۆخەتین وان نزانی؟
-دواپی زیاتر مەعلۆمات لە سەر ئەو دو کابرایە
وہرئەگرم و پیت ئەلیم. بەلام من یەک سوئالم
ھە یە، من کەسم نەبینوہ لە خەلکی خۆمان بەم
شیوہ یە لەھەندەران پارە سەرفبکا! من شتیکم پی

سەيرە! ئەو ھەموو پارەيى خۆيى لە قومار و ئافرەت
سەرفە کرد.

-ئانكۆ ھەروەكى ھاتىنە سەيرانى، نە بۇ خوە
رەقین؟

-ئا بەلى ئەو ھابوون. پارە لايى ئەوان وەك كارتۆن
وا بوو! كەم جار، ئەگەر زۆر مەجبۇرنە بوونايە نانى
كەمپە كەيان نە ئەخوارد. من زۆرم پى سەير بوو!
ئەمانە بۇ ھاتوون بۇ ھاندەران؛ ئەگەر ئەم ھەموو
پارەيەيان پىيە؟! كاك كشان، بەراستى من لەو دوو
كەسە دلنيانە بووم.

-تو بېژى وان دەست دگەل جەرپمى ھەبت؟
-وەللاھى، بلېم چى؟ كە پياو شتېك بەچاوى
خۆيى نەبىنى! نازانم بلېم چى.

د وئ دەليقەيى دا، ھەژاندنا مۆبايلى كېلە كا وى
دا بەر كېلنجىيان و لى نېرى و بەرسقا وئ دا:
-كەرەم كە دلى من.

خوناقا ژ تەرزى رەبەنېن دېران، ب خەملا
پەنتەرۆنى و چاكيى رەش؛ دگەل مەتا ب ھەمان
خەملى، لى عەبا ل سەر جلكېن كوردى ب رەخقە،
د گەل گەلەكېن دى ل پرسگەھا سەيدايى
جەمشيد روونشتى ب دەنگەكى خەمگىنى زراف
پېقە چوو!

-ھوون دەرکەتن؟

ئەزى ل دەق چىيائى، ل پشكا سەخىررىيا
كومپيۇتەران، چەتى ل سەر بابەتى دگەل پىرۇت
دكم.

گەلەك باشە، ئەز دا وە يېژم، ئەو ل وېرى بوو؟
مانى مە ژفان دابوويى؛ ھەكە ئېكشەمب ژى
نەبايە؛ ھەر شەفتى وى يى كارى ل قى حەفتىيى
ل شەقى بوو.

تو ل كوودەرپى؟

ئەز و مەتا خوە چووينە دەق سەيدايى
جەمشيد قەلغان؛ بەلى رېكى نادەت بىنين!
خوناق، مخابن تو چووى. من زانبايە من
نەدھېلا تو بچى!

مەتا من گۆت: ھلۇ دابچين، گەلەك ھەقالى
رەحمەتى بوو؛ بەلكى تىشتەكى بو بكت.
ھەكە بدتە دلى خوە، دو رۇژىن دى، جەنازى
وى دى ھىنت و فلىسەك ژى لى ناچت؛ بەس
ناكت.

بۇچى ناکت؟!

خوناق، ما تو فان نانياسى؟!

بەلى وەلا، ئەز باش نياسم؛ بەلى پا شۆل
ھەموو د دەست فان تۇفاندايە.

پاشى ئەز دى بو تە مەلۇماتان ھىنم. بەس
بەرى تو دەستوورى بخوازى؛ من دۇيت يېژمە

تہ: بابوی ھہ قالین خوه یین حاکم و محامی، ھہ موو
ل سہر قہزیبی ئاگہ ھدار کرینہ. ئەز باوہر دکم، ئەو
ژی دی ھەر ھاریکاریہ کی کن.

-خودی ژھہ موویان رازیت.

-مروؤین وہ چو نہ کرہ؟!

-نزا. بەس یا ژمنقہ ئەو ژی دی تشتہ کی کن.

-وہلا دەفتەرەك چو نینہ؛ ھہما پیچہ کی بدەنہ
دلی خوه، دی لیکدن و تەرمی وی ھینن. ھہما
دلی من تو ژی بیژہ ھہ قالان؛ ھیشتا تەحقیقا وی
ب داوی نہ ھاتیہ.

-ئەری نی ئەز وہ دیژمی.

پشتی دەستوورا خوه ژھەف خواستی، خوناڤا ژ
ناڤ ریژی دەرکەتی، ژ پشت دەرۆکی زڤری و مەتی
پرسا وی ژی کر. وی چیرۆک ژپره ڤه گیرا و جارەکا
دی ب رەخڤە روونشت و مەتی جارەکا دن خوه
پیدڤی لاوکی لەشکر ل پشت میژہیا پرسگەھی کر
کو بچتہ ژور و وی ب زمانہ کی خوەش لی ڤه گیرا:

-دایکی، وەللا من گۆت: کچ و خووشکین
خواستیی رەحمەتی ھاتینہ و دۆیت جەنابئ تە
بینن گۆت: ((بیژی من شۆلی ھەیی)) ڤیجا نزا
خەلك چ ل خەلکی دکت؟

جارەکا دی لمتورین وان شور بوون و خونافی ب
دەنگە کی بلند گۆت:

-هلو مەتى دابچين، ئەو خېرا ژ فان خوينمېژان
ژى چىدېت مە نەقېت!

پرانيا روونشتيان ب دېمېن كامېرانى تەماشىا كر؛
هەرۈەكى وان يا دلئ خوه دگوت، وەسا كەيفا وان
دەت. د وئ دەلېفەيى دا، ژنەكا كەيسماقوولا
تەنۇرى وئ نېزىكە پېلاقا وئ ژى بەرزە كرى و كەفيك
ب سەر پرچا خوه يا رەشكرى دا بەرداى ب ژۆركەت
و لەشكرى پرسگەھى پېشقە رابوو و ب دېمەكى
بەنى بو ئاغا ديار دكن ب خېرھاتنا وئ كر و وئ
بەرى گوت:

-سەيدا ل ژۆرە؟!

-بەلئ خاتوون ل ژۆرە؛ يېژمى وارخواز خانى
ھاتى؟

-ھەكە زەحمەت نەبت؟

وان مروۆان ھەموويان ب ناچاۋېن گرى مەيزەكر
و بوو پىستەپىستا وان؛ دگەل چوونا ژۆرا لەشكرى
پرسگەھى و چاۋېن وئ و خوناۋى ۋېككەتن و ب
دلەكى خەم و كوۆانفە سلاق كرى و خوه ب وئ و
مەتى ھىنا دەر و پرسا رەوشا وان پىشتى
و ەغەركرنا بابى وى ژى كر... پاشى ب دەنگەكى
بلند د ئاق وان مروۆان دا گوت:

-ب راستى داىكا قى كچى ھزار رەحمە ل گورى
بن، د رېكخراوا مە دا شېرەژن بوو. رەوشەنبىرى و

نقیسکارییا وی ب سەر چ ڤه نه؛ لی مخابن، ئەو ژێ
وهکی هزاره هان، بوو قوربانا تیرورا ملعوون ! به لی ژ
بیر نه کن، ئەو هەر د دلی مه دا ساخه.

به ری پتر ب ناڤه بچت، هند دیت له شکه ری
پرسگه هی ژ ژور ده رکهت و چه ندین په ری ن سپی
ی ن د ده ست دا و ب ده ڤه کی که نی دیژت:

-خاتوونا وارخواز، به ری تو بچی، مزگینی ل ته
پشتی دووڤچوونا وی خه به ری دره و، ل سەر
جه نابی سه یدای د ئەنته ری نیتی دا، هاتییه
به لافکر ن؛ تو دزانی دووڤچوونه کا گه له ک مه زبووت ژ
لایی قیادیڤه، ب ری کا لیژنه یه کا پاڤر هاتییه کرن و
ده رکهت چو ئەساس بوو نه نینه، ب تنی هنده ک
که سارین نه فس زه عیف، ژ بهر مه سالحین خوه ی ن
گه نی کرییه. ها که ره م که ئەڤه نه سی ره سمی،
یی ناڤه روکا راپورا دووڤچوونی بخوینن.

پشتی وارخوازی و هه ڤالین وی ب گرنژین و
که یف په یام وه رگرتی و که یفخوه شییا خوه ده ربیری.
پاشی ژیره دیار کر، هەر ل ده ستپیککی وان دزانی
هه موو دره ون ب دووڤ سه یدایی جه مشید
ڤه ناین... گه له ک پڤه نه چوو، هه رسی چوونه د
ژورڤه و سه یدا ژ پشت میزه یی ده رکت و پڤشوازییا
وان کر... پشتی ب خیره اتن و گه رم بوونا ناخفتنی،
سوحبه تا بابه تی ل ئەنته ری نیتی به لاقبووی، پتر ژ

سى چارىكان قەكىشا و د بەرە شىرىنى و
قەخوارىن تايەت قەدخوارن و ب ناڧى كۆمبۈونى،
لەشكرى پرسگەھى وەنەدكر كەس بچتە د
ژۆرقە... پاشى دەمەكى ھاتە بىرا وارخوازى و
سوحبەتا خوناڧى و مەتا وى ل پرسگەھى كر.
ئېكسەر ناڧاڧىن وى ئېكچوون و لى زفراند:

-وارخواز خاتوون، ھەموو باش دزانن، من گەلەك
بۆرەحمەتى كرىيە. حساب كە، من دگەل
وہقەدەكى ھنارتە دەرڧە، من گوٹ: بەلكى ب كپر
خوہ بھىت، مخابن ب كپر نەھات؛ ھەتا سەرى خوہ
تېرى! ۆيچا نزا ئەز چ لى بكم!

-راستە، بەس ب خپرا خوہ بھپلە كچا وى و
خووشكا وى جەناپى تە بىنن. ژ بىرنەكە
رەحمەتيا داىكا وى كارگپرەكا مە يا ئەكتىڧ بوو و
گەلەكا بۆ ژن و كچپن باژپر داسنيا كرى. ئەو زرە
كارەسات ھاتە سەرى و سەرى خوہ و كچا خوہ دانا
سەر و مە بۆ چو نە كر؟!

-داىكا بەرخوہدانى، ئەز وى ھەمووى دزانم؛
بەس...

ئىدى رووى خوہ ژى گرت و وارخواز پڧتە چوو:
بەس چ سەيدايى بەرپز؟!
نە گوٹى: ((ئەڧ پڧزانىن د ئەنتەرنىتى دا
بەلاڧبووين، ب تنى ئەز و ئەو دزانىن))، شوونى

گۆت:

-خواستی ل کووری بایه، میس بوو و دا هەر
حاشا ل سەر پیساتیی دادت.

-بەس قی جاری ژی، ژ بەر خاترا من و
سەرکەفتنا تە د کێشەیا تە دا و روورەشکرنا
دوژمنان بەپێلە بەینە د ژۆرفە و دیمێ خوە لی قەکە
و هاریکاریا وان بکە. ئەز باوەر دکم ژی دئ
بیژن: ((تەرمی وان یی ل غەریبیا و نەشین بینین،
تو هاریکاریا وان بکە)).

-هەروەکی براین مە یین بسلمان دیژن: ((ئاخا
وی کەتە وپری)) وەکی دی؛ هەکە مروف مر، د
ئاخی پرا بت، یان ل سەر گووفکی بت؛ هەر مروف
خوارنا کرم و کیزانە.

-راستە سەیدا بەس دلی جفاکی روژەهلاتی وە
نایژت.

پاشی گران دەستی خوە ل زەنگلی دا و د
گافی دا لەشکری پرسگەهی ب ژۆرکەت؛ مینا
بەنبیەکی ل بەر دەرۆکی ما د خزمەتی دا و گۆت:
-شیردل مامۆ، بیژە وان هەردو ژنکان بلا بەین.
-وارخواری د دووقدا ب سەر قە کر:

-ئەو هەردو کین خەمل رەش؛ دەمی ئەز هاتیم
من کەیفخوەشی دگەل کری.

-باوەر بکە پشتی تە پیچەکی مان و چوون!

-ب راستا چوون؟!
سهيداي ب ديمه کي شاديغه گوت:
-خودي دگهل بت.
ٿيڊي لهشکري پشتي زاني چ ڪارين دن نينن،
پاشغه زفري و ژور بو وان هيلا و ديت ڪت وڪت
ميٺهڙين وي زي ب دهنگه کي بلندي تڙي گارنده،
قهه پهيڻ خواه چول ڪرن.

- ۲۴ -

گرنڙينه ڪا زي ڪورت

زهنگه زيمارا موبائيلي ليدا و بهرسفا وي ب
دهنگه کي دامايي دا:

-ڪهرهه ڪه.

ڪفاني ب دهنگه ڪيٰ خوينگه رهم تڙي گوهان ڪر:
-خوهشتفيا من، نه ز دئ په ياميٰ دو مزگينييا ب
ته ره گههينم!

-ما مه مزگيني مابنه؟!

-خوهزي ته خوه ژ في ره شبنينا ملعون دوور
ڪر بابه. مزگيني ل ته، شوڦيريٰ تاوانباري ره حمه تيٰ
هاته گرتن!

بيٰ حمه دي خوه خوناڦ ل سهه ته ختي رابوو
سهه ڪه ماخان و پرسين وي يين ژ مهنده هوشيني
بارڪرين ٽيڪئالزين:

-ڪهنگي، چاوا، ل ڪوودهري گرتيهه؟؟؟؟!!!

-نهها في گافي، نه قيب ديار تهله فونا بابيٰ من ڪر
و تهئڪيد ڪر ڪو شوڦيريٰ مجرم د دهستان دابه و
ته حقيقي دگهل دڪن!

-وهي بابو چهند خوه شهه؟! من زاني دهميٰ
حه جاج زفرين دي وي گرن. د سهه هندي ره، نزا
نهه هه را ب گومانم!

ڪفاني ب گرنڙينه لي زفراند:

-ل دووڦ پڙنننن گههاندينه بابوي، د مالقه
گرتيهه.

-وهي دهستين وان د خوهش بن. من هزرڪر،
هيشتا ژ تروميپليٰ په پانه بووي، دي د پستيڪان پرا

گرن.

-بو زانينا ته، هيشتا ب ريڙه، هاتبوو خوارى و
مالا خوه ڙى بار كربوو و ڪورين جوانميران دخانيبي
وى يى نووڦه پستيڪا وى گرت.

-دياره زانيه.

-دوورينه زانيت.

-مهوم تهڦنى شهبهڪا خوه يا تهرورستي
ئەشڪه را ڪت.

-بڦيٽ نه ڦيٽ دى ئەشڪرا ڪت.

پاشى ب سهرڦه ڪر:

-مزگينيا دووى، بابو ڙى ئەڦروڪه شيا بيست و
ئېڪ وهرهقان، بو زفراندنا جهنازه يى رهحمه تي، ڙ
ريڪخراوا پاريزهران و ههڦالين دى وهرگرت!

-دلى من، ههوجهى ڦي زهحمه تي نه بوو.

-جانى من، تو ب خودى وهنه بيڙه، باوهريا ته

بهڦيٽ، دبت دلى بابوى و دادى ڙ من پتر ب حالى
تهڦهبت.

-ئەز چو جارن قهنجيا وان ڙبيرناڪم.

-تهخيڙه، ما قهنجيى دگهل ڪي دڪن؟!

-ڪشان دلى من ئەفه خوهيى و خودانين من

بوونه هوون.

-مهوم سڪرتيري ڪاروبارين تلهبان ڙى سوڙهڪ

دايه.

-پا ئەز ژى مزگىنىي ددمە تە، ئەقرۆ ئىفارى
وارخواز خاتوون هاتبوو مالا مە؛ ھندەك ھارىكارى؛
دگەل دەھ وەرەقان ھىنابوون.
-گەلەك باشە! ئەفە ژ سىھ وەرەقان پتر خىرقە
بوون.

-من ژى بەيى پازدە بىستەكا زىر ھەنە، ئەفە ژ
پىنجىيان بۆرىن؛ ۋىجا مروۋىن مە دىمىن، كانى ئەو
دى چ كىن؟

پشتى ئاخىتتا وان بۇ جارا ئىكى، پشتى چوار
مەھان ب ناق جىھانا عشقەكا پىرى سۆز و
رۇمانسىقە چووى، كقانى دەمەكى گۆت:
-تو دزانى سەنتىن من ژى كىم مائىنە؟

ئىدى ب كەنىقە دەستورا خوە ژ ھەف خوازت و
بۇ جارا ئىكى پشتى پىنچ مەھان؛ مينا نەمامكەكا
ھەيامەكا خوەش، ل چلى ھاقىنى مایە نەئاقداى و
ئاق ل بن كرى؛ وەسا بشكورىنى بەردا سەر لىقنى
وى پىن سەرتووكى قەشاقىيى ژى بار نەكت. مەتا
نقىزا عەيشا ب داوى ھىناى، كەفىكا سپى ژ
سەرى خوە كر و ب كەنىقە پرسى:
-مەسەلە چىيە؟

ژ تەرزى كەوہەكا ژ رەكەھى رزگار بووى؛ وەسا
ب چەنگىن ئاشوپى ژ تەختى فرى و خوە د مەتى
وەركر و چىرۆك ب كەنىگىكقە ژىرە قەگىرا... مەتى

ژی کهنی و شادی دگهل گوهوری و نفرین
نارهستهی تاوانباران کرن و روئدکین خواه باراندن و
ب دلهکی پر کوؤان، دگهل دهرههیکرنا ئاخینکهکی!
گوٚت:

-کانی کهنگی ئهوروژ دی هیٚت، مجرمی
رهحمهتی دیاربیت؟! ما برایی من یی ناک کوفری
بوو؛ بهلی وی بی خودیی جهمشید پیقهکر و گوری
خوه کر؟! بهلی کس ژ خودی مهزتر نینه؛ هیقییا
من ئهوه هیقی دچنه بهر سینگی، ئهوخیری ژ خوه
نهبینن، یین وه ل برایی من کری.

-ژمنقه مهتی ههر ئهف ئهرهیین مهژی هسکن
وهلی کری.

-ما ته نه دگوٚت: هه قالی وی گوٚت: ((دو کهسین
ب زمانی مه دئاخفتن، ئهوه هیامهک بوو هاتینه
که میی و پشتی روودانی بهرزه بوون؟!)).

پشتی پیچهکی فه مایی و جارهکا دی ناچاؤین
وی تیکچووین، ب دهنگهکی دامایی، بهرسقا وی دا:
-وه دگوٚت. بهس نزا چ بهرزه وه ندیا مه تیدایه، دی
چن ل وی قیری وهلی کن؟!

د وی گافی دا بهرنامهیی ته لفریونا ناخوهیی
هاته برین و بیژهری خواندنا دهنگوباسان هات و
ئاخفتنا خوه ب قه بهیی دهستیپر و ستایشا رولی
دهزگارین پاراستنا ته ناهیی باژیری ژ هه موو دهروووزم

و تیرۆرستان کر و ڤیرا چوو:

- به لئی ته ماشه ڤازین هیژا و وه فادار، دهزگایین
پاراستنا ته ناهیی هه ویین هیژا، شیاینه ل ڤان روژین
داویی هژماره یه کا تیرۆرستین خوینا وه لاتییین بی
تاوان ب دهستین وازین چه په ل هاتییه رژتن، ب ریکا
تیرۆرسته کی سهره داننا مالا خودی کری، ب
به هانه یا چه جی بگرن و پیزانینین ب بها ژئی وه ربگرن
و مڤایه کی باش د خزمه تا ملله تی دا ب دهستفه
بینن. ئەم سوزی ددهینه خه لکی خوه یی خوه راگر؛
هه ده می دوو ڤچووین قانوونی ب داوی هاتن، ئەم
ئامادهینه تاوانباران و درژییا دانپیداين وان، ب ریکا
دهزگایین راگه هاندنی نیشا بینهری خوه یی هیژا
بدین و سه رکه فتن ل سه ر چه کچه کوولین شه ڤی
مسوگه ره.

ئیدی پتر بهرژه نگیین شادیی ل دیمی وئ و
مه تی سه ره لدا و خوه دئیکوه رکر و دهنگی
هه ڤاله کا وئ ل سه ر کورسیکه کا پرتوو کخانه یا
زانکویی ژ جیهانا هزر و گومانین وئ زڤراند:

- چیه دیسا تو هؤسا کوور داغان لی ددی؟!
خونافی ژ بهه ل ب چاڤین دامایی هیف کری و
خوه ب شیویه کی هه چکووه پی، ل بهر چاڤان دیار
کر و بهرسفا وئ دا:
- باوه ر بکه دیلان، هه ما من ئەف پرتووکه

پیچہ کی ل سہر تیوڑا ئادام سمیسی دخواند و من
ہزرا خوه دکر، ئہری مہ ژى کہسائین وہ کی وی
ہینگى نہ بوون؟!

ہہروہ کی دیلانی ئاگہہ ژ ئارہستہ کرنا پرسى
نہ، پشتی کاغہزہ کا سپی ژ ناف پرتووکین خوه
ہینایہ دہر، وی ژى پرسا د مہژیی خوه دا ئاراستہ
کر:

-گرنگ ئہوہ، تہ نووترین پنیکن خواندیہ؟
خوناقى چاوخشاندنہ کا ب لہز ل پەرکى نیف
(ئہی فؤر) کر و بہرسفا وی دا:

-فایدى وان ناکت. شاہدى رووقى کوریا
رووقیہ. دنیا ہہموو دزانت ئہو رہفتارین جہمشید
قہلغان و ہہقالین خوه د قى باژیری دا دکن؛ گہلہک
ژ وان پترہ ئہوا وی جامیری د ئنتہرنیتى دا بہلاق
کری.

-پانى یین دیژن: ((لیژنہیا ژ سى کہسین بى
لایہن پیکہاتی گہہشتنہ وی ئہنجامى، ہندی
بہلافکرین ہہموو درہون و.....

خوناقى ئاخفتنا وی قوت کر:
-دیلان، تو ژ من باشتر دزانی؛ ہہکہ ئہو قى
نہدنہ بہر روویں خوه، ما دى چ یژن؟! ب دیتنا من
باشترین بہرسف بو وی جہمشید قہلغانى ئہو بوو
بہرسف نہ دابا.

هند دیت ژ نشکانفه کفان ژی ب ژورکته،
 پشتی ئارهسته کرنا سلاقی و لئغه گیرانی ب
 دهنگه کی سرهوی گوت:
 -ساره ئه قرۆ ساره!
 دیلانی لی فه گیرا!
 -ژ نوو چله ب نیقی بوو.
 خوناقی پیکولا وهرگیرانا سوحبه تی کر:
 -ته باش به رسف دا؟
 -پا مه ژی بهرکا خوه ژ ئافی هینا دهر.
 -ئه ز ب خوه فی وهرزی ههر یا تیچوویمه.
 کفان روونشت و پرتووکیڤ خوه دانانه ب رهخ یین
 وانقه و لی َقه گیرا:
 -ههما ته ژ قهستا یا ب خوه قه خواندی.
 دیلانی ئاخفتن کره یا خوه:
 -باوهر بکه کفان، ئیک ژ مه شوونا وئ بایه،
 نه دشیا دهوامی بکت. د سهر فان کاره ساتان را ل
 دووف شیانان، یا دهواما خوه دکت.
 -دیلان هه موو تشت ئیراده په، یا ژمنقه نوکه ژی
 خوه زیخ کت دئ ههر سهرکه فتنی هینت.
 -باری وئ ژ هیزا وئ گرانتیره.
 پاشی ژ نشکانفه سوحبهت وهرگیرا:
 -باشه ئه وین شغیدی ته له فزیونی به حس ژئ
 دکر، نه ئه و مجرم بن ئه وین ره حمه تیا دایکا ته و

خووشكا ته برين؟
 خوناڦى و دهزگرى ئاڦرى ل هه ف گوهوڦرين و
 ئاخفتن بوو وى ما:
 -دبت ئه و بن.
 -خوهزى.
 پاشى ديلانى ب دلهكى تڙى دلوقانى:
 -خودى يا ڦى دهستى بو ڦى دهستى ناهيلىت.
 كڦان د پرتووكان خهبتى و پڙقه چوو:
 -مهوم قاتلين رهحمهتى ڙى دياربانه.
 -ئه و ڙى دى ديار بن.
 -من باوهرييا ب قانونا غهبرى ههپى، ئه و قورتال
 نابن.

پاشى ديلان پڙقه چوو:
 -پا نه دگوت:هندهكڙن مهغربى وه لى كريبه؟!
 هيشتا نهدياره. راسته هندهك ڙ وان گرتينه و
 دووڦچوونا بهردوامه. گرنگ ئهوه، نوكه تهرمى وى
 هينابايه.

ديلان پتر ب نافقه چوو:
 -پانى ئهڦرو رڙبازى بهرپرسى كاروبارڙن تهلهبان،
 داخوازييا بيشهكى بو رهحمهتى ڙ ههڦالان دكر!
 ئيكسهه سههري خوناڦى چهميا، پشتى
 نافچاڦين كڦان بين تيكچووى ديتين، زانى ڙ دهست
 دهركهت و پڙكولا پنيكرنا ئاخفتنا ڙ دهڦى دهركهتى ب

شېۋە يەككى شەپرزەيى كىر:
 -يا ژ منقە ئابوونە داستاندىن.
 زانى ھەر سەرى خوناڧى رانەبوو، پاشى ب
 دەڧەكى ئالزى پېڧە چوو:
 -كڧان، تە تە، ژى ژېدەر بو ڧەكۆلينا خوە پەيدا
 كىرن؟
 -ھندەكېن باش ھاتبوون، لى ھەڧالان برېنە،
 ئەڧرۇ سوبە دى زڧرىن؛ دېت ھەتا سەرى ھەيڧى
 خلاس كىم.
 -ئى باشە.
 بېى خوناڧ سەرى خوە ھەلېنت، رابوو و ب
 دلەكى خەمگېنڧە گۆت:
 -كڧان، درەنگە ھاھا دى خويندكار چنە د ژۆرڧە.
 دېلانى دەستى وى گىرت و داخوازىيا لېبۆرىنى
 ژى كى كو وى ژ چوڧە وە نەگۆتېيە. راستە ب دەڧى
 داخوازىيا وى پەسند كىر و سېمايېن دېمى خوە ب
 ھەچكۆھەيى نېشادان؛ وەكى دن، دېت شوونا
 برېنېن ئاخڧتنا وى نەھاتېنە دەرمان كىرن و ئېدى ب
 وان سەر و دلانڧە د ناڧ ھەشامەتا ھەڧلان را
 دەرکەتن.

دانپېداڼېن نه واف شايوش زياد

دهرؤك فه كر و رؤناهييى چاؤين وي يين زيق،
مينا لايتا شوورت كه تييى، د پاشييا كونجا رؤناهييهك
ژ كوله كا دهرؤكى ل پشت شفشيڼ ئاسنى دچتى
مرمراندىن و قيژييا وي رمه كى ژ ئاخى بلند كر و
چاؤين وي تارى كرن و ل جنگلى دا و دهرئبخست و
ل چهندين وهرچهپ و قولاچكان بؤراند و ب پشت دو
دهرؤكان ئبخست و زره زهلامى پشتا ميژهيى قه پات
كرى، ب چهپله ليدانه كى ب خيرهاتنا وي كر و ب
ئامازه دانى فهرمانا زيره قانى دا چاؤين وي فهكت.
رؤناهييى چاؤين وي زلقوتاندىن و زره زهلامى پى

دگرنژت که ته بهر چاڤین وی یین؛ هیشتا دیمئ ل
پشت کورسیکی ل بهر چاڤان شیلی و ب دهستین
قهید کری جیهنیکا سپی خوراند و سهیدا ژ پشت
میژهیی دهرکت و ل دۆر زقری و ب لقینه کا دفن
بلند و ژ سفکاتییی بارکری گوٲ:

-نه واف شاویش زیادا!

-به لی سهدی.

-ته هزرا خوه کر؟

چاڤین سوٲ مرمراندن و ب دیمه کی مه لوول
به رسفا وی دا:

-ئه زبه نی، وه للا مه ناگه ه ژ چو نینه، جه نابئ
ته بلا بیژت: شه خسه ک هه ره بهیتا خودئ و ژین
به ریء به رزه بکه؟!

پاشی خوه پتر ره زیل کر و دیمئ به شووشئ
سهیدای کره نیچیرا دهلیقهیی و ویره کی پتر بو خوه
چیکر و دهنگئ وی بلندتر لی َهات:

-سهیدی تو ب خودئ ته باوهره شه خسه ک ئه ف
جه ریمه بکه؟! ئه فه قهت مومکن نینه.

سهیدای ب که نییه کا سه ربه ردای به رسفا وی دا
و پیڤولین وی به ره ف سه رکوتکرنئ برن:

-نه واف، دئ وه سا مه رازیکت، هه چییئ چوو
به ری رهش ماچی کر، خلاس بوو مه لائیکهت؟!
پاشی ب سه رقه کر:

-نوکه تاوانبارین مهزن نهون، نهوین خوه ب
ماسکئ وی بهری داپوش دکن.

-نهستهغفورهللا، نهزبهنی وهللا نهز بو وی
خودایی چوویمه بهیت نهلحهرام.

سهیدا ل بهر سینگی راوهستیا و ژ وی کهلی
سینگی وی گرت و ب نیرینهکا چریسکین غهیدینی
ژئ دپهشن لی نیری و دهنگی وی؛ مینا سهیهکی
داروبهر تیوهر کرین کره د ناؤیکرا:

-نهواف، نهفه دو حهفتیه نه م ب زمانئ
دهموکراسی دگهل ته جهنابی ته یئ سهی
دپهیین، تو ههرئ خوه بو مه ب لباسئ وهلیان
دیاردکی؛ نوکه ههفالین ته ئیعتیراف ب جهریمین
خوه کر و نه م لیبورین. نهفه ب مهرجهکی، ب
کهفالهت بو مه ئیدی دگهل وان شول بکن؛ ههکه
دی حوکمی شهعبا خوه یا مهزلوم ل سهر وه
تهتبیقکین! ئوو نه بیژه: نهفه گهلهک جاران ههوه نهف
تهلهبه ژ مه کر و نه م نهشین تهتبیقکین.

پاشی پشتا خوه دایی و بهری بگههته سینگی
میژهیی، ل سهر پی خوه زفری و ب تلی خوری
ناچاقان:

-فی دهقیقی دی پیریای دی؛ ههکه دی یا ته
نه دیتی ب سهرئ ته ئینین. یهلا زوو؛ هیشتا تو ژئ
ب کاروانئ بی داوی پرا نهگههشتی!

ئېدى سەرى ئەوافى چەميا و زانى گەھشتىيە
سەر ھەستى و ئەوا دېژن: دى ب كرىار
چەسپىنن. پىشتى چەند ھەناسەيەكان، ھېدى
لقلقى و دەنگى وى يى نزم ب زورى بھىست:
-بلا سەيدى، ئەز دى بېژم بو وە؛ بەلى ب
شەرتەكى، ھوون ب موقەددەساتىن خوە سووند
بخون؛ چونكە ئەز دزانم، مقەددەستال جەم وە
ھەموو تىشتە.

پىشتى سەيدايى سەرى خوە ھەژاندى، ژېرە
سووند خواری و فەرمان دايى ل سەر كورسىكا
ھەمبەر روونت و دەستپىكر:

-يەقىن كە سەيدى، ھەكە ئەز علاقەت دگەل
وان نەبايە، دا من ب عائىلەقە ئىعدام كن، ھوون
باش دزانن، ئەو چەند زەمىر خەشەنن! من گەلەك
محاوہلە كرن، ئەز بچم مەدينى داسن؛ لى خانى
نەمان، ئە سەيدى نەبوو. باشترە بېژم، ئەز نە
شىام، وى كرى بدم بو دو عائىلان و ئەوا وان
تەلەبكرى.

-بۆچى دو خېزان؟

-سەيدى مانى من....

سەيداي ئاخفتنا وى پرى:

-ئا تە گۆتبوو: من ژنا برايى خوە يى ل شەرى
دووى دكتاتورى ھەلكرى، ھاتىيە كوشتن مارەكر

بوو.
 - به لئى سەيدى، ئها ژ بەر ھندى ئەز مەجبۇر بووم
 ۋە بكم.
 - كينه ھەقالين تە، خاس ئەوى ل گەراجى دگەل
 تە شۆل دكن؟
 - سەددقنى سەيدى، ھەكە ھەبن ژى ئەز
 نازانم.
 - ھا جارەكا دى تو خەتمى؟!
 - ب تەلاق ۋ ھەموو كىتابى مقەددەس، درەو ژ
 بن دەقى من نينه.
 - دى يەللا نەمشكىلەبە.
 - ئەف مجرمين ھاتينه پيشيا تە، دەمى تە داىك
 ۋ كچ تەسليم كرين كى بوون؟
 - سەيدى، ب خودى نازانم. ھەموو د ملەسەح
 بوون. واجبا من ئەوبوو، ئەز بگەھينمە بەر دەرى ۋى
 بينايەتى كريبە ۋەرشا تەسليح كرنا سەياران ۋ
 ئىدى دەورى من خلاس، من چ عەلاقە پېقە يۆختەر،
 بەلى ۋەللا سەيدى ماكو نينه.
 - دى باشە، ئەو ئاقاھى ل كوودەرپبە؟
 - ل پشت غاباتى لايى دى يى پرى. تەقريبى
 كىلو مترەكى، ئيتيجاھى شيمال، دى ب بەر
 رووبارقه چى ۋ دى زقرى بو غەربى ۋ نيزىكى كىلو
 مترەكا دى چى ۋ گەھيى؛ بەس مشكىلە وان ئەو

جھ۔ ب تنی نینہ۔

-ٹانکوؤ تو نہ چوویہ وپری ب تنی؟

-بہلی سہیدی، ژبلی وان ہہردوکا من و
شہشپن دی، چار زہلام و حرمہ تہک و جہالہک یین
بو جھین دی برین۔

-تو دشپی بو ماہ دست نیشان کہی؟

پشتی ئەو شوون ژی ب هوووری ژبرہ دیارکرین،
سہیدایی خوی دخوت و ناقی ب سہردا نہکت،
سہری خوہ ہہژاند و پرسہکا ژ میژہ د سہری دا
نہحہ جمتی نارہستہ کر:

-باشہ ئەوی کورتکی ل بنی وی ئا قاہیی مہزن
ژ کی بوو؟

-ئەز یی دیژمہ سہیدای، ئەز نازانم، شہخسین
من تہ سلیم کرین بو وان، ملہ سہمپن و ہجہ گرتی
بوون۔

-مسوگہر دی بیژی، ئەز کابراییی مہزن ژ
نانیاسم۔

-بہلی سہیدی، ب تہ لاق و قورٹان ئەز نازانم۔
-باشہ عہلاقہ تین تہ، و ہک خەت بلا بیژین، دگہل
کی نہ؟

عہلاقہ من دگہل ئیکی مہحہلی مہ ب ناقی
ئەمپیر ((عقبہت بن نافع)) نیزیکہ د ژیی بیست
سالیی دا ہنہ۔ ئەو تہوجیہات و ئەوامر ددہتہ من

تەتبیق کم.

پشتی سەیدای پتر پیزانین، سەبارەت گروپیی
ئەمیری ژئی وەرگرتین و ب دەنگەکی نیشازین کەیفای
ب سەرھەلبوونا ئارمانجی ددت پیڤه چوو:
-نەواف، بەری تە چ شۆل دکر؟
-سەیدی، ل فی مەنتەقی، ئەز مولازمی
پۆلیسان بووم!

پشتی دەفەرین ئەرکین پۆلیسییی لی کرین،
وہک جیگری نافەندا پۆلیسان ژ سەیدای را؛ مینا
فلمەکی دوکیۆمینتی دەستنیشان کرین و ہندەک
تاوازین خوە یین ہینگی ئەنجامداین ژیرە
ئەشکراکرین، ژ نوو پیرا سەیدای ہات؛ دەمی بەری
بیست و پینچ سالان، نافودەنگی و ی ب (معاون
نەواف شەدداد) ل دەفەری ب ہوفاتی چووین
بہیستی و دوسی جاران؛ دگەل ہەفالان، ژیرا
کەمین داناین و ئەو، مینا رووقییی فیلباز ژئی
رزگاربووی، سەیدای ب سەرھەژاندنقە گۆت:
-ئاھاا، ئانکو تو (معاون نەواف شەددادی) بەری
بیست و پینچ سالان بووی؟!

ب سەرھەژاندنقە بەرسقا وی دا و پاشی ژ
نشکانقە دەنگی خوە بەردا:
-ئەفە دو مەحکەمە کەتتە سەر تە!
-سەیدی، ژبیرنەکە پشتی تەغیری وەزەع، بەری

سى سال، ئەز ئىكسەر چوومە دگەل تەنزىماتى
تەحرىرى...

ئاختىنا وى پاشقە بر:
-باشە پا كى گۆتە تە، ھەرە دگەل قان
ئىرھايىن قاتل و جەبان؟
پشتى پىچەكى قەماى، پاشى پىقە چوو:

-سەيدى، تە راستى بقت، بۆ مە بوو عەجىبى!
خوداين قەزىين شەرىف و رىسالەين تەحرىر كرن،
پتر ژ بىست مليونان خوداين خوه و قى ئەخلاقى
بن!

-كورۆ دەقى خوه پىس نەكە!
-ئەلەفو سەيدى، ئەقە راستىيە. باوهرىكە، من
شەرارەك رۇناھى ژى ل جەم دىتبايە، دىت ئەز
نەدچووم.

-كورۆ تو يى دىيژى گەف ل من كرن!
-نوكة ژى ئەز لىقە نەبوويمە. يچۆز، ھەكە دلى
من ژ وان سار نەببايە، وەسا ب سھۆلە من
ئىلتىحاق نەكربايە.

-گەلەكا ب زەحمەتە، تو بشىيى ھزرا پۆلىسىيا
بەرى بىست سىھ سالان بگوھۆرى!
-بەلى سەيدى، تىشتى باشتر تىشتى دى نەفى
دكت!

-وەھ، يى بۆ من ب نەزەرىين علمى ژى

دئاخفت؟!

-باوهر بکه سهیدی، ب لایونیا خوه ئهز موئهیدی
شیووعیان بووم. ئهز گهلهك ب هوشیمین، جیقارای
و پاتریس لومبوا موتهئهسر بووم. ب دههان کوراسه
و کیتاب، من ل سهر وان خواندینه!

-ب راستی تهفنی ته ژ تهفنی قی وهلاتی
ئالۆزتره! کوמוئنست، فاشی، شورهشگیر، شوؤفیر،
سهلهفی، حهجی؛ چ مایه تو نهبووی؟!

-بهس ههون ماینه ئهز نهبوویمی!

سهیدای و زیرهقانی ژتهرزئ پهیکهران هینایه د
ژورقه، کهنی ل ههف گوهورین و پاشی جارهکا دی
ناچاؤین وی بوونه گری و دهنگی خوه بهردا:
-تو دزانی ته چهند خیزان، مینا خانین تی ئین
تی دکن لی کرنه؟!

ب سهرهکی شورقه دبن لیقانه بهرسقا وی دا:
-ئینسان کۆری زرؤفین خوهیه.
-ههلبهت مروقی دهمی وژدان هاؤیت، دی بته
کۆری زرؤفین خوه و دووماهیی دی بته ئیخسیری
وهحشییهتا کۆره.

پاشی ب سهرقه کر:

-تو دزانی، ئهو رهوشهنا خوه سوئی چ بوو؟!
-نه سهیدی، من نهزانی یا زقری و یا خوه
سوئی!

-ئانكۆ ھەكە دا رەقى.

-ئەكىد.

پشتى سەيداي چەندىن پرسىن دن ئارەستەى
نەوافى كرىن و ۋى بەرسف داین، سەيداي فەرمان
كر چاره كا دى بزقرىنت. پشتى ژ سەيدايى سەرى
ۋى بوۋىه وارگەھى پرسان پېقە ل ۋىرى نەمايى،
ئېكسەر لاوكەك ژ دەرۆكى پشت سەيداي دەرکەت
و كامىرەيەكا ل سەر مىلى و شاشەيا ۋى قەكر و
دووچوونا تۆماركرى نىشادا. سەيداي لى نىرى و
گۆت:

-گەلەك باش ھاتىيە ۋىنە كرن. يا گرنگ دەنگ
ۋەكى جارىن دى نە يى خەربتى بت.

لاوكى دەنگى دووچوونا ۋى زىدەكر و گۆت:

-گوھى خوە بدە دەنگى سترىۋى.

سەيداي سەرى خوە بادا و د بەرە گۆت:

- مەھوم ھەموو ۋەسابت.

د ۋى گاقى دا، دەنگى لىدانا دەرۆكى ھات و
سكرتىرى ۋى ب ژۆركەت و مۆبايل يا د دەستى دا و

دىپژت:

-ئەزبەنى، سەيدايى جەمشىدە.

د بن لىقلايىقكەنقە گۆت:

سەيدايى جەمشىد، قى نىقەكا شەقى چ

دۆيت؟!

پاشى دەنگى خوه بلند كر:
 -بهلى كاك جه مشيد، كه ره م كه.
 پشتى سلاڤ گوهورين و فه كرنا ڀيكي ب
 ناخفتنى، سه دايى جه مشيد ڀيغه چوو:
 -كاك كه فر.
 -بهلى برا.
 نه ز حه زد كم نو كه هوون ته حقيقا وى نه واف
 شاو پشى پاشغه بين!
 -بوچى سه ديا؟
 -من هنده ك شول پى هه يه.
 پشتى سه دياى چيروكا دوو چوونا وى ب كورتى
 ژيره ديار كرى، نه و هه ر ژد بوو بهيلنه ب هيقييا
 ويغه؛ لى كه فر ب زمانى خوه يى له بله بان
 دانوستاندن؛ دگه ل دريژ كر و گه هانده چره ده قى و
 نه و بياق نه دايى، نه و وه كه له شكه ره ك مايى خوه د
 مايى وى يى پاراستنا ته ناهييا باژيري دا بكت...
 داويى نيزيكه ب سلبوون ده ستور ژ هه قدو خوازتن!

بەرسفا ھار

دەنگى كەنىيا رېينى ھەرجار ژ نشكانفە
دكەنت، ل كورسيكا پشتى خوناڧ ژ جىھانا
مالخوليانېن ئالۆز زڧراند و ناڧچاڧېن وى بوونە گرى و
دیت ئۆستاد بزار، ب گيانەكى نۆرمال، بەردەوامە ل
سەر شروڧەكرنا مزارى و پرانىيا خویندكاران ژ
گوهدارانە. پاشى ئاڧرىيەكا نەعيمشین ل
خویندكارى كەنىيا وى ب داوى نەھاتى دا و پاشى
جھى كڧانى يى ڧالا نېرینېن وى بەروار كرن! پتر
سینگى وى تەنگ بوو و ل دەمژمېرى نېرى؛ ھېشتا
نېزىكى چارىكەكى ماية دەمى محازەرەيى ب داوى
بھیت و د دل دا پېڧە چوو: ((بەس من زانىبايە، ئەو
بۆجى ئەڧرۆ نەھاتىيە، من چ دى نەدڧىيا؟! مشكىلە
ئەو، مۇبايلا وى ژى گرتىيە!)) د وى گاڧى دا،

چاره کا دی فلمیٰ خوه سوٽنا دايكى و رپوره سمین زفراندنا تهرمی بابی ژ ئوروپایی هاتته بهرچاقان و ژ سهری دهستیپر و ههول دا ههر زوو ژ بیرا خوه بیت؛ لی روودانین فلمی ژ نافهندا هزرکرنا نهساخ د پایتهختی مهژیی وئ دا، ب هیزتر بوو. قرالی هه دارنه هاتنی خوه ب سهر لقینین وئ دادا و ئوستاد بزار ژ نشکانفه، ب زمانه کی دهموکراسی داخواز ژئ کر؛ هه که بغیت بچته دهرفه، بایه کی باقر هه لکیشته باشتره. خوناڤی باوهر نه کر ئوستادی روٺاھیا که سک دایی و ل بهر چاڤین هه ڤالین بووینه ته ماشه ڤانین ژبانا وئ یا تیکچوویی، ب لقینه کا بالکیش رابوو و چاره کا دی ل بن سهره ده ری، دهنگی که نییا رینینی، ناڤاڤین وئ تیکبرن و گوھین خوه گرتن و ل دووڤ سهری خوه بهره ڤ کافیتریایی چوو.

پشتی ل کوژییه کی کافیتریایی هه ناسه یه کا کوور هه لکیشای، دیمه نی بهری سی روژان، نه و ده زگر، ل باخچه یی کولیژی هاته بهرچاقان (دهمی ل دووڤ داخوازییا وی، بهری مههر کرنی بچن پشکنینین پیدڤی ل نه خوه شخانه یی بکن... پشتی پشکنینین خوه کرین، ژ نشکانفه دیار بوو جوړین خوینین وان ناکه ڤته ئیک و ههر دو ژ جوړی (ماینه رن) و هنده ک ژ زاروکیڼ وان دی تووشی نه خوه شیا

(سه لاسیمیایی) بن و دادوهر مههر ناکت! د سهر
هندی پرا، زانینا فی پهیامی، نه بوو ئاسته ننگه کا
مه زن د رییا عشقا وانا دژوار دا!) نازکه دهنگی
هه قالا ژ نشکانفه بهیستی، وه نه کر پتر ب ناف
جیهانا هزر و گومانانفه بچت و ژیهه ل میزه کر و
گرنژینه کا ب زوری ل سهر لیقان دیار کر. پاشی
سوحبه تا وان د بهر فه خوارنا خو شاقا پرته قالان پرا
گهرم بوو و ناخفتن یا هه قالا وی بوو:

-عه زیزا من، یا چووی چوو، مهوم هه وه
خه به رهك ژ خووشکا ته زانیایه.

-دیلان ما ژ نوو دی تشته کی ژی زانین! یا دی
ژی، هه تا من گرتی مه ژی زانی ژی، ما تو پیژی
ئه و ژ ره حمه تییا دایکا من خرابتر ل خوه نه کت؟!
-ئه و نه شه رته. تو ژی دزانی ئه فرؤ بیافی چاره
کرنا فان نه وعه مشکیلین جفاکی، گه لهك ژ بهرئ
ب ساناهیترن. مهوم ئه وه، بهس مه تشتهك ژئ
زانیبایه، ژ ویرئ وئغه مشکيله نه بوو.

بهری هه قالا وی لی بزقرینت، ناخفتن هه ر بو
خوه هیلا:

-بهس من زانیبایه، چ مه سله حه تا وی شوؤیرئ
زالم د کرنا فی جه ریمئ دا هه بوویه؟!
-خوناف ژ بیر نه که نه یاره تی پاله تییه.
-بهس مه بابئ وی نه کوشتییه.

-بهلى ھەكە مە نەكوشتابە ۋەنەدكر.
-مە ژى كوشتبىن ژى ھەقى مەيە، ئەو
داگىركەرىن ئاخا مە يا پىرۇژن.
-ئەو ژى بۇ خوە ۋە دىيژن.

-دىلان، تو ب خودى من زەقى مناقشەيا
بىزەنتيا نىنە، كانى ھېك ژ مريشكى بوويە، يان
مريشك ژ ھېكى بوويە؟!

دەر كەنى و ئاخقتىن خويندكارىن نيزىكە
كافىتريا تژى كرى را، سوحبەتا خوناڧى و دىلانى
ژى، ل سەر مژارى ئازراندى گەلەك درىژ نەبوو و د
دووقدا، پتر ژ بادەكەكى ڧەكرن... بەرى ژ ناڧەرۇكا
بادەكىن ڧەكرى تېرىبن، ژڧانى محازەرەيا داويى ھات
و بەرەڧ سەمتا دەرۇكى، مينا ب دەھان خويندكاران
چوون.

بەرى ب دورستى بچنە د پۇلى ڧە، پەيامى
نەھاتنا ئۇستادى مژارى محازەرەيا داويى گەھشت
و بەرى وان بەرەڧ سەمتا دەرۇكى دەرکەتنى
چەپدا. گەلەك پېڧە نەچوو، ژ ((كولىژى)) دەرکەتن و
رۇناھىيا زىقە چاڧى رۇژا نڧىرۇيەكا نىسانى چاڧىن
وى راشكاندن و ب لڧىنەكا شەپلى مۇبايل ژ
چانتەكى ھىنا دەر و پرتووڧىن خوە دانە بەر سىنگى
دبن كراسى شىنڧە كىل بووى و پەيوەندىيەكا دى
دەستپىكر. مۇبايل ما ب گۇھىڧە و بەرسڧا وى ژ

دهنگی مؤزیکا بچاندنی پڙه نه بوو... بهری بهرسفا
وی ب دهنگه کی تو مارکری بدت، کو په یوه ندیا وی
بهرسفی نادت، ٹیکسه په یوه ندیا خوه ب لښه کا ژ
سلبوونی نه قالا گرت و دیلانی ناخفتن ل دهستی
وی یی راستی کره یا خوه:
-هر بهرسف نینه؟

ب هه ژاندنا سه ری بهرسفا وی دا! دیلانی داځین
پرچا قه مه ژ سه ر دیمی ئه سمه ری گرتین ژی بار
نه کت لادان و ناخفتن هر بوو یا وی:
-دبت کو مبوننه هه بت، یان کاره کی دی
هه بت.

پاشی ب له زتر پڙه چوو:
-ئو مقه ده ری و نه ساخییی دوور نه دانه.
ب نه عیمه کا ئالوژیی گرتی، سه ری خوه مینا
که سین ژ جغه یا هه چکوه هیی ده رکه تین لقاند و
به رسفا وی ب دهنگه کی نرمی شه پرزه یی گرتی
دا:

-زا، ل بهر من ژی بهرزه بوویه! دیلان قهت
مه عقوول نینه، کفان بهرسفا من هنده گیرو کت!
کی بیژته من، ئه و بی بهلا نینه؟!
پاشی دهستی خوه ب دیمی پوسیده یی
ئنه فالگری دا هینا و هه مبهر دیلانی راوه ستیا و ب
سه رقه کر:

-نه هاتنا وی بو کولیژی دانه لایه کی، بهرئاقله ژ
 دوھی وهره چ په ویوه ندی ب من نه کرین؟!
 -بوچی تو ب ته له فوئا مالی یان....
 ئاخفتنا وی هیلا د ده فی دا:
 -مشکیله، ژ ته له فوئا وی پښه من نینه.
 دیلانی مه یزه کره هه قالین ل ترومیپلان سوار دین
 و بهر هف سه متا کوسته ری چوو و ئاخفتنا ل سهر
 ده فی ((چاوا ژبلی هژماره یا موبایلا وی، چ
 هژماره یین دی یین مالا وان ته نین؟!)) پاشفه
 زفراند و شوونی گوت:
 -جاری دابچین، هیشتا جهین خواهش ژ مه
 نه چووین.
 خونا ف پیچه کی فه ما و پاشی ب نیرینه کا
 مه لول لی نیری:
 -دیلان، دی هیی بیهنه کی بچین سهر خاتوون
 وارخوای بدین؟
 -خاتوون وارخوای َ؟ ته شول پی هه یه؟
 -ئه کید.
 -جاری دا په یوه ندییی ب مال بکم. بهس ئهم
 گه له ک گیرؤ نابین؟
 -ژ سه عه ته کی کیتر؛ هه که چ شولین دن په یدا
 نه بن.
 پشته دیلانی په یوه ندی ب مال کری و

دهستووری ژ هه قالین سواربووین خواستی، ئیدی که تنه لیڤا جادهیا کتوماتین په یاده یان لی دهنودچن و بهره ف روژ ئاقایی، ب ناف باژیریه چوون. هه موو پینجی متره کان ژ کولیژئ دوورنه که تن و ل تاکسیه کی سواربوون. پشتی ژ شوڤیری ل ژییی بابی خوه داخواز کری بگه هینته جهی دهستنیشان کری، چاقی وی ب فوټوی سترانیژا وه غه ر کری ((عیشاشانا)) نیزیکی ل ژییی دایکا وی، ب هنداقی شوڤیری هلاویستی که ت و ئیکسه ر بیرا وی پروژئ د بیردانکا مه ژی هلدا، ده می پشته وه غه کرنا دایکی دچوو د ئه لیومین وی دخه بتی و وینه یین وی و خووشکی و ئه ندامین دن یین خیزانی و هه قال و هوگران دیری و روئدک د بهره دباراندن! د وی رهوشی دا، دهنگی رادیوی بهیست و دهست ب خواندنا دهنگوباسان کر. په یامی دگه ل راوهستیانا ل ترافیکان بهیستین:

-ژنده ره کی بهرپرس نه قییا ناڤی خوه بیژت، بو (رادیویا نه وا) گوټ: (شقیدی درهنگی شهقی، تاوانبارئ ب ره فاندنا ژنه کا نفیسه ر و چالاکفان د بیاقی مافی ژنی دا ل هه ریما کوردستانی، ب ناڤی رهوشه ن گهیلان محو ناسیار ب (دایکا خوناڤی) و کچا وی خووساری رابووی و ل لایی دی یی پری، داینه دهست کوومه کا چه کدارین نه نیاس، شیان ژ

زیندانی برهفن؛ بهلی زوو هیزا زیره قانییا زیندانی
دکت زانی و ڤیراگه هشتن و شیان تاوانباری
سه ره کی، ب نافی نه و اف شاییش زیاد بکوژن و
هه ردو هه فالین وی یین قاچاخیا زیبه قی و تشتین
که فنار و که ره سته یین بهوشکه ر بگرن!. پشتی مه
پرسا قی روودانی، نارسته ی خه لکه کی دی کری،
بوچووین وان ب قی ره نگی د قی ریپورتاژی دا
دیاربون:

-ئه ز قهت باوهر ناکم، مه سئوله کی ده ست
دگه ل نه بت، ئه ف زره مجرمه بشین وه سا ب
ساناهی بره فن!

-کی دیژت ره قینه و وان شانوگه ریبه ک بو خوه
چینه کریبه، دا زیره کییا خوه یا دونکیشوتی بو
خه لکی دیار کن؟!

-باوهر که ئه ز نزانم.

ره وشه ن کییه؟

-نزا، ژ منقه گه له کا ب زه حمه ته ئیک بشیت ژ
وی زیندانی بره فت!

برا ئه و نه و اف ب خوه به ردای بوو، هه ما ژ بهر
خه لکی دگوت: د زیندانی قه یه!

-پاره ژی خوارن و کوشت! هه ما به یلن وی ماری
ب ده ستی مه نه دنه کوشتن!

-برا بیوره، ئه ز چه ز سیاستی ناکم.

-خودئ ههقی كهسى بهرزه ناکت.
-بلا وه ل رهوشوکی بکن، ژنن زناکه ره موو ل
دهف خوه دقهشارتن! حح، یا ژ وئغه دئ بو وی
مینت!

-ئهز ناخقم
-ههکه راسته گرته و کوشتنه؛ بوچی ل سه
تهلهقزیوئی نیشا مه نادن؟
-ئهز نه دگه ل ویمه، عهرز کرن ب ریکین مه دیاپین
راگه هاندنی، رهنگه خه رقه کا مافی مروقییه.
-پرسا جه مشید قه لغانی و دهسته کا وی بکه!
پشتی ناقیره کا کورت، په یامی د دووقدا دهستیپر و
خوناقا گرنژینی لئقین وی گرتین ل دیلانی زقری و ژ
وی که لی خوه تیکوه کر و دهربرینه کا بیسنور ژ
بهیستنا په یامی کر و شووپیری ب چافه کین
حیه تیئ! گرتین د خودیکی را لی نیپی و پرسا
گوهورینا گیلوی وان ژ نشکانغه ئارهسته کر! پاشی
به رانبه به رسقا بهیستی پیروزی لی کر و کرییا
تاکسییی ژئ وهرنه گرت. پاشی سه ره رایبی
هه ولدانا کری، ب تنی پاره یی پانزینی وه رگرت.
داوییی شووپیری سوونده کا مه زن خوار وهرنه گرت و
ناخفتنا گوئی:

-بابو هوون ژی شوونا کچین منن و خودئ
ههقی بزنا ب شاخ بو یا بی شاخ ناهیلت!

ئاخفتنا شوۋىرى، ئېكسەر بېرا بابى خوناڧى
هېنا بېرى و دامانى جاره كا دى دېمى وى تېكېر... د
وى رهوشى دا، گههشتنه بهر دهرى ئاڧاهىيى؛
په يۋىن (ناڧه ندا ژنېن سه ريخو) ل سه ر نفيسى.
پشتى ده ستورخوازتنى ژ زېره ڧانى ل بهر دهرى ب
ژوركه تن.

پشتى ب پشت دهروكى سىي كه تين، داخواز ژ
قهيره كچا، دېم ئەسمه را، بهژن كوندا لام ته بقيا،
پرچا وى ل سه ر ملان بژاله بوويى و ل بهر سينگى
نفيسى (پرسگه ه) كر كو ب كاره كى فه ر هاتنه
وارخواز خاتوونى بېينن. كچى ب دېمه كى
هه ستيسك و ب گر نژينه كا سيمارېن نياسان ددت،
د گاڧى دا ده ستور داىي.

وارخوازى بهرچاڧك ژ بهر چاۋىن گه شېن نېرگى
ڧه كر و بهژنا خرا تژى، مينا وه رزشفانه كا سڧك ژ
پشت مېزه يى ده ركه ت و ب دېمه كى تژى گر نژين ب
خېره اتنا وان كر.

پشتى ب ناڧ ئاخفتنى ڧه چووين، د بهر
ڧه خوارنا چاىي را، ئاخفتنېن وان وهك كه لو تڧين
به ران هلوه شيان و باده كا بابى ل غه ربيا هاتيه
كوشتن و ناڧه روكا په يامى د ته كسييى دا بهيستين
بوونه مژارى گه رم و ئاخفتن بوو خوناڧا سه ره كانيا
ئاخفتنا وى په نكيايى په قى ما و ب گه رمى

ئاخفتنېن خوه ئېخستنه دووڦيڭ:

-ب راستى وارخواز خاتوون، ڦى پەيامى
شەھيدكرنا بابى من ژ بيرا من بر!
-ئەكيد كچا داىكا خوه، دەمى مروڦ پەيامى
تولڦه كرنى ل نەيارى خوه دبەيست، هەموو تشت ژ
بيرا مروڦى دچن.
-ئەرى داىكى، ئەو نينه، ئەا نوڦه دى ژ كەيفان
دا فرم!

پاشى د بەردەوامىيا سوحبەتى دا، بادەكا ئينانا
تەرمى بابى وى ژ دەرقەى وەلاتى ڦەبوو و ئاخفتن
يا وى بوو:

-بەلى وارخواز خاتوون، ب دورستى چل و سى
روژان و دانەكى تەرمى بابى من ما ل وەلاتى
غەريب و غوربەتى؛ هەتا ئەم شيان ب خيرا مروڦين
مە و خەلكەكى خيرخواز بينين. خودى خيرا
هەموويان بنڦيست، ب راستى جاميران تەخسير
نەكر. خاتوونا هېژا، خوەزى تە وى روژى ل
ڦرينگەھى دىتبايه، حەشامەتا مروڦان چاوا
پېشوازييا جەنازەيى رەحمەتى دكر؛ دا سەھم
سەرى تە گرت؟! وەى بى خودانى، ئەز بو هەوہ
نەمىنم! ب راستى من ب خوه قەت باوہر نەدكر، مە
ھندە مروڦ ھەنە! بەس مخابن، مروڦى مروڦين،
پشتى مرنى، ژ نوو د ھەوارا مروڦى بەين؛ يا ژ

منڤه، چو جودایی ل ناقبهرا وان و یین بیانی نینه.
ئیدی دهسئین خوندکارا سیوی، کهتنه
شهره نیخه کا دژوارتر و چاؤین وئ جارہ کا دی تژی
رؤندک بوون و گهها ئاخفتنی ب دهست کهسیڤه
بهرنه دا و گهرمتر پیڤه چوو:

-د سهره مووی پرا، خودی خیرا وان ژی
بنقیست. ئه ری، پشتی مه ته سلیمی ئاخا پیروژ
کری و سیروژک و حهفتیین وی داین، پاشی چلینیا
وی ژی مه وه کی خوه کری؛ ئیدی هه ر ئیک چوو
مالا خوه و کول خه م ب تنی بو من و مه تا من
دهوله تی مان!

پاشی خوناڤا چاف لی سور بووین، ژ نشکه کپڤه
سه ری خوه بلند کر و پیلا دهنگی خوه خورتتر لی
کر:

-تشتی باشتر، نه قیب دیاری بو بابی کفانی
(حاکم بایزی) گۆتی: ((ب هه ڤکاریا هه ڤه یمانین
مه یین باژیری پرا، گۆره ی پیزانین شوڤیری داینه
مه، ئه م ل دووچووین، ب تنی مه هه رفتیی
خانیی جارا ئیک برینه ویری، ب سهرئیکدا هینای
وی ئافاهیی ژئ دگۆت، ل رخی دی یی پری دیت.
پشتی مه پیزانین داینه هه ڤه یمانان کو قاته کی
دی دبن ئافاهیه هه به. شه فله و ئامیرین دی یین
میکانیکی هینان و کۆلان و ب کریار ده رکهت قاته کی

دی، دو جاران هندی قاتی َ ههرافتی د بن
 وپښه په و جهپن زیندان کرن و ته عزیدانا جه هه نه می
 لی هه نه. هه ل دوو ف گوئنا وان: قاته کی دی یین
 د بن وی دا هه ی، ب ده رجه یان پښا د چنه خوار! ثم
 نیزیکی دو سه د متران، ب هشیاری و ترس د بنغه
 چووین، وه کی قاره مانین فلمین هولیو دی، مه هند
 دیت مه د قه سیسه کی کره ده ر و ثم ل سه ر
 رووباری دیجله نه و ژپهل ب دووریا نیزیکی پینچ
 سه د متران، پرا ناقبر که ته به رچاؤین مه! تشتی
 باش مه گه له ک به لگه نامه یین موهم ب چالاکیین
 تیرورستانغه گرتن. لی مخابن کوژه کین ره حمه تیئی
 د کاسیتی دا به حس کری، ب ده ستین مه ب خوه،
 ب مافی خوه یی شه رعی را نه گه هشتن. مهوم
 دیژن: هنده ک ژ وان ب مافین خوه یین شه رعی را
 گه هشتینه. ل دوو ف گوئین وه لاتین هه فیه یمان: وان
 پرانییا وان تاوانبارین ساخله تین وان د کاسیتی دا
 هاتینه دیار کرن، یان کوشتینه، یان گرتینه.

وارخواز خاتوونی، پشنا خوه دا کورسیکی و
 ده ستین تژی گوستیرکین زپری تیکراس کرن و دگهل
 سه ره ژاندنی ئاخفتنا وی قوت کر:

-ئو هه وه چ ژ جه ریما ره حمه تی زانی؟!

-ئه و ژ هه روه سا. ئانکو هه ل ده ستیکی
 هنده کین بیانی ژ لایی پولیسانغه هاتنه گرتن. نوکه

ژی هندهك ژ وان دگرتينه. مشكيله نهوه، چو دهليلين گومانبر نينن كو وان وه كرييه. تشتي بهردهست، بهري هينگي ئيك دوويهك ژ وان مهژيهشكين سهلهفي و رهحمهتي سهرا تهروئي ب جره چويينه.

-چو سوحبهتا نهوين مه و كهمپي ل ويري و پшти كوشتنا وي و بهرزهبووني دكن؟

-بهلي خاتوون نهو ژي ههيه. بهلي چو تشتي گومانبر بو وان ژي نينه؛ كاني نهو كينه وهكري و بهرزه بووين؟ د كوودهري را هاتن و د كوودهري غهواره بوون؟ نارمانجا وان ژ كوشتنا وي چ بوو؟ نهز باوهر ناكم، مهياسهتي نهو مروف ههبن بچن ل ويري وي جهريمي بكن. زانين ل جهم خوديه. هيفيا من نهوه خودي ههقي وي ژي، وهك يي داিকা من بهرزه نهكت.

وارخوازي تزي دهفي خوه كر بيژت: ((پاني وي روژي جهنابي سهيدايي جهمشيد قهلغان نهكاميا وي دكر!)) لي د چركهيين داوييي دا، ناخفتنا خوه داعوورا و كوخرهكا چيكري هينا و بهردهوامي ب گوهداريا ناخفتنين دبهيست دا:

-د سهره رايي ههموويض را، وهسا دياره، ههكه نهز نهف ساله نهكهقم، ئيكمالييا من شك تيدا نينه.

پاشی سوحبت بهرهف بادهکا وی و دهزگری
وی کفانی چوو و پهيامی ئارېشهيا لابوری ژېره
چېکری کو، ب تهگری ههبوونا (سهلاسیمیا جوړی
ماینه پوژتف) ل دادگههی نههیته مههرکرن، ب
هووری ژیره فهگیرا! وارخواز ئیکسه ر ژ جهی خوه
خولو له بوو و ناچاؤین وی بوونه گری و پرسا وی ب
له ز ژ دهقی ده رکته:

-تهحم، وهیلا فی شهنسی رهش! پاشی وه چ
کر؟!

-مه خوهلی ب خوه وهرکر!
-ب راستی مسیبهتهکا ژ ههردوکین دن کیمتر
نینه.

هه ر دگافی دا پیکولا زفراندنا گهشبینیی کر و
ب دهنگه کی تزی دلوفانی گوته:

-ببوره کچا دایکا خوه، دلی خوه نهخوهش نهکه،
دی ئه و زی چیت. ئی پاشی هه وه چ کر؟
خونافی روندکین ب هناروکین روویان دا دزه لیین
پاکر کرن و بهرسقه کا خه مگین تر دا:

-پشتی چهندين محاوهلان، ئه ز و ئه و
گه هشتینه بریاره کی کو بیی دووندهه، دهرفه ی
قانونا دادگه هی ئه م ب مرادا خوه را بگه هین.
هه موو رازیبوون؛ لی مخابن دایکا وی و خووشکا وی
یا مه زن پین خوه دانه رستی و دایکی ده قیده ق

گۆت: ((ب قى ھالى ب قى سووندى، تىشتەكى
وہسا بھپتہ کرن، ئىك ژ مہ د قى ئافاھىقہ نابت))!
-ئوو نوکە چ لى ھات؟

مہسەلہ راوہستيايہ. ب راستى خاتوون، ئەم
ژى نزانين دى چ کين؟! ئەم ھەر چاقھرينہ، بەلکى
چيروک چارہ ببت. مہشروعى ھەقىشكى ئەم
ھەردو ل قى داويى گەھشتينى؛ ئەم رىکخراوہكى
قەكين کو ھاریکاريا زاروکين سەميانين وان بووينہ
قوربانين تيرور و دژواريى بکن. مشکيلہ، ژ دوھى
وہرہ ئەز تەلەفونى بو لاوى خوہ دکم، تەلەفوناً وى
گرتيہ!

- ديارہ وى مشکيلہکا ھەيى. ئا تە بەھسى
قەکرنا رىکخراوہکا ngo کر؛ ئەرى ھەوہ پەيرەو و
پروگرامين خوہ نقيسينہ؟

خوناقى رەشنقيس ژ ناف پرتووکين خوہ ھينا
دەر و نيشادا. پشتى خاتوونى بەرچاقکا خوہ کريى
و چاقچەرينەك لى كرى، سەرى خوہ ھەژاند و
دەست خوہشى لى کر و پيڤە چوو:

-ب راستى پينگاقەکا پيروژە ھەوہ ھاڤيتى و
داخوازييا سەرکەفتنى بو ھەوہ دکم.

-سوڤاس. ب راستى مروڤ دى مرت، ملياکەتین
وى حازرن، جەنابى ((حاکم بايز)) گەلەك ھاریکارى
مە بوو.

-ئەكىد، دادوهرى پەرلەمانتار، گەلەك فەكرى و
خودان ھزرېن پېشەنگە.

-ۋىجا خاتوون، ئەز ھاتىمە، دا تو دەولەتسەرى
خوہ بو مە بىيە پايتەختى و ئىجازا رەسمى پى
بىنى پاشى فەكىن.

پىشتى ژفانەك دانايى كۈہ بچنە پايتەختى و
فەرمانا رېكخراوا خوہ بىنن، جارەكا دى پەيوەندى ب
مۇبايلى ب كفانى كر. قى جارى، مۇبايلا وى
خووشكا وى ئافانى ژ سەر بوڧىيا تەلەفزيونى راکر و
بەرسقا وى دا:

-بەلى.

- رۆژ باش. زەحمەت نەبت، كانى تەلەفونى
نادىە كفانى؛ كانى بوچى ئەڧرۇ نەھاتىيە؟

-ھى ھى جانى، كفانى چ؟! بو زانىنا تە،
شڧىدى يى مە ھەموويان دەرکەتتە و نامەيەك
ھىلايە و چوونا دەرڧەى وەلاتى تېدا نڧىسيە!
خوناق، بى حەمدى خوہ رابوو و دەنگى وى ژ
دەست دەرکەت:

-بو دەرڧەى وەلاتى چوويە؟!

-ئەم ژى زنانين، ھند مە زانى ئىكى تەلەفون كر
و ئەم ئاگەھداركرين:((پرسا كفان نەكن، دەرکەتتە؛
ھەتا قاچاخچى پەيوەندى ب وە دكت))!
د وى دەلىڧەيى دا، داىكا ئافانى ھات و پرس ژى

کر و ژیره دیار کر ده زگرا (کغان) په په یوه نندیی دکت
 و ژ ده ست هینا دار و هیرش کر:
 -جه ننگه نه یی، ته به لا خوه ژ مه فه نه کر؛ هه تا
 ته کورئ مه ژی ل بهر پیښ خوه دایي! جاره کا دی
 ته له فوونا مه نه کی، ته زانی!
 ژیدی ژ وئ که لی مؤایل گرت و هاقیته سهر
 بو فیی و ب چاقه کین سور ل کچا خوه نیری و
 خوری ناچاقان! ل ره خئی دی، خوناقا ل هنداق
 وارخواری ته له فوون مایه د دهستی دا و لیف لی
 پووش بووین، ب زوری قورچا خوه داعوورا و وارخواری
 پیتر خوه نیزیك کرو ب چاقه کین روئدکفه دهستی
 خوه دانا سهر ملی و پرسا به رسقا هار ژئ کر،
 پشتی ب ده ننگه کی کزگریوکی گرتی ژیره دیار
 کری، بزاقا هه دار ئینانا وئ کر و وهك کچا خوه
 هه مپیز کر و دیلان ژی رابوو و دهستی خوه دانا
 سهر ملی و پشکداری د کو فاین وئ دا کر.

۲۰۰۸ - کورا

ژ وەشانين ئىكەتيا نقيسەرىن كورد

- (۱) نقيزەك مەستانە ل دۆر گونبەدا جزيرى/ فەكۆلين، د. فازل عومەر - ۲۰۰۴
- (۲) خەونين تازى/ ھەلبەست، روخوشى زىقار - ۲۰۰۴
- (۳) وەغەرەك د نھينين دەقى دا/ رەخنە و فەكۆلين، ياسرى حەسەنى - ۲۰۰۴
- (۴) بياقى خواندنى/ فەكۆلين، جەلال مستەفا - ۲۰۰۴
- (۵) لېەر دەرازينكا تىكستان/ خواندنين وئزھى، سەلام بالايى - ۲۰۰۴
- (۶) خواندنگەھا برسېكرنى/ چىرۆك، صديق حامد - ۲۰۰۴
- (۷) ھزر و ديتن/ ھزر و رەوشەنبىريا گشتى، د. عارف حىتو - ۲۰۰۴
- (۸) چەند رپيەك بۇ دەقى/ فەكۆلين، صبيح محمد حسن - ۲۰۰۴
- (۹) بەرپەرەكى وندا ژ ژيانناما سەلىمى ئەسمەرى/ چىرۆك، انور محمد طاھر - ۲۰۰۴

- ۱۰) چەند خواندەنەك شېۋەكارى/ فەكۆلېن، ستار على - ۲۰۰۵
- ۱۱) ژانىن سىناھىيى/ رۆمان، تحسېن نافشكى - ۲۰۰۵
- ۱۲) قصص من بلاد النرجس، حسن سليقانى(الطبعة الثانية) - ۲۰۰۵
- ۱۳) گۆتارىن رەخنەيى/ كۆمەلە وتار، ھۆشەنگ شېخ محمد - ۲۰۰۵
- ۱۴) گەريانەك د ناف باغى ئەدەبى كوردى دا، رەشىد فندى - ۲۰۰۵
- ۱۵) سۆتنگەھ/ رۆمان، بلند محمد - ۲۰۰۵
- ۱۶) سىياپوشى زىمارى/ چىرۆك، د. فازل عمر - ۲۰۰۵
- ۱۷) شانۇيا ھەفچەرخ و چەند دىتن/ سيار تمر - ۲۰۰۵
- ۱۸) فيان د دەمەكى ژاندار دا/ رۆمان، محسن عبدالرحمن - ۲۰۰۵
- ۱۹) تەكنىكا فەگىرانى د كورته چىرۆكىن (فازل عومەرى) دا/ فەكۆلېن،
نەفيسا ئىسماعيل - ۲۰۰۵
- ۲۰) مېرى و كەفۆك/ چىرۆكىن زارۆكان، د. عبدى حاجى - ۲۰۰۵
- ۲۱) ھەژدە چىفانۆكىن گورگا/ چىرۆك، ب: محمد عبدالله (چاپا دووى) -
۲۰۰۵
- ۲۲) روستەمى زالى/ د. عارف حىتو(چاپا دووى) - ۲۰۰۵
- ۲۳) شەينا جىايى سىي/ چىرۆك، نزار محمد سعيد - ۲۰۰۵
- ۲۴) جەمسەرى سىي/ كورته چىرۆك، خالد صالح - ۲۰۰۵
- ۲۵) ئەى رۆژ نەچە ئافا/ پەخشان، سەلام بالايى - ۲۰۰۵
- ۲۶) ژ رەوشەنبىريا كوردى/ فەكۆلېن - گۆتار، ناجى طە بەروارى - ۲۰۰۵
- ۲۷) زارۆكىن جىھانا ئاشتى و ئاشۆپى/ فەكۆلېن، ھزرقان عبدالله - ۲۰۰۵
- ۲۸) دھۆك د سەربۇران دا/ بىرەوهرى، صديق حامد - ۲۰۰۵
- ۲۹) جاك درېدا و ھەلوەشاندىن/ فەكۆلېن، د. فازل عمر - ۲۰۰۵

- (۳۰) داوایا شەرفانەکی / رۆمان، عصمت محمد بادل - ۲۰۰۵
- (۳۱) پیلاین رەخنەیی / رەخنە، نعمت الله حامد نەیللی - ۲۰۰۵
- (۳۲) دەما هێشتا گیانەوەر دشیان باخفن / چیفانوکیڤن مللی، و: حجی جعفر
- ۲۰۰۵
- (۳۳) بەر ب دەقی خۆمالی / دەق و شروڤەگرن، ئیبراهیم ئەحمەد سمو، ۲۰۰۵
- (۳۴) مېمیتیکس، ژ هزرکرنی تاکو ئایدیۆلۆجیایی / د. فازل عمر، ۲۰۰۵
- (۳۵) کەلتۆر.. ناسیۆنالیزم و عەرەبکرن / فەکوۆلین، عەبدال نوری، ۲۰۰۵
- (۳۶) پەیفین بی پەردە / فەکوۆلینین رەخنا ئەدەبی، عبدالخالق سولتان،
۲۰۰۵
- (۳۷) نغستن د چافین نیرگزی دا / هەلبەست، بەشیر مزویری، ۲۰۰۵
- (۳۸) ژ فەلسەفا بەر خودانی / هەلبەست، رەمەزان عیسا، ۲۰۰۵
- (۳۹) ئەوی دژی هەمیا / کورتە چیرۆک، صبیح محمد حسن، ۲۰۰۵
- (۴۰) نژیارگەری / د. فازل عمر، ۲۰۰۵
- (۴۱) بیست سال و ئیڤارەك / رۆمان، صبری سلێفانە، ۲۰۰۵
- (۴۲) نغیسین د نافبەرا نغیسەرین خوداوەند و لیگەریان ل ئازادیی /
فەکوۆلین، هۆشەنگ شیخ محمد، ۲۰۰۵
- (۴۳) ژ چیرۆکیڤن مللی یین فلکلۆری / جمیل محمد شیلازی، ۲۰۰۵
- (۴۴) جواهر المبدعین / مناقشات ادبیه، اسماعیل بادی، ۲۰۰۵
- (۴۵) دیمەنین پەچنی / چیرۆک، کیفی عارف، ۲۰۰۵
- (۴۶) تیر ژ کفانا دوەشیین و بەر تیڤنە من / هەلبەست، سەلمان کوۆلی، ۲۰۰۵
- (۴۷) کەفالهکی رویس / هەلبەست، شوکری شەهباز، ۲۰۰۵
- (۴۸) دەولەت و عشقەکا کەفتار / هەلبەست، دەیکا دالیایی، ۲۰۰۵

- (۴۹) شەفین بی خەو / ھەلبەست، بەیار باقی، ۲۰۰۵
- (۵۰) ئازراندنا بەندەمانی / ھەزرقان، ۲۰۰۵
- (۵۱) چاخى رۇژ دپەيقيت / ھەلبەست، شەمال ئاكرهیی، ۲۰۰۵
- (۵۲) دوو چەمكىن ھافیبوون یاخیبوون / ئەمین عبدالقادر، ۲۰۰۵
- (۵۳) راستى و تالان، صبحى مراد، ۲۰۰۵
- (۵۴) دەفتەرا بی گونەھی / ھەلبەست، عبدالرحمن بامەرنى، ۲۰۰۵
- (۵۵) زمان و زمانقانى / عبدالوھاب خالد، ۲۰۰۵
- (۵۶) ئەقین، خەم و مرن / ھەلبەست، طیب دەشتانى، ۲۰۰۵
- (۵۷) زیندانا بچویك / ھەلبەست، عزیز خەمجقین، ۲۰۰۵
- (۵۸) عشق د بەھشتەكا یوتوبیایی دا / ھەلبەست، مصطفى سلیم، ۲۰۰۵
- (۵۹) ئەزى د ھەمییزا ھەناسین تە دا / چیرۆك، اسماعیل مصطفى، ۲۰۰۶
- (۶۰) رۆمان ل دەفتەرا بەھدینان / فەكۆلین، رەمەزان حەجى، ۲۰۰۶
- (۶۱) رایا گشتى، تیگەھ و پیناسین و گوھۆرین و پیقانا زانستی / فەكۆلین، مسلم باتیلی، ۲۰۰۶
- (۶۲) ھەلبەستین رەنگین / ھۆزان، و: تەنگەزارى مارینی، ۲۰۰۶
- (۶۳) تەفتكەرا كورد، ھونەر مەندا بەرزە / فەكۆلین، و: مەسعود خالد گولى، ۲۰۰۶
- (۶۴) چاپەمەنییت رەوشەنیریت دەفتەرا بەھدینان (۱۹۳۵-۲۰۰۰) / بیلوگرافیا، وصفی حسن ردینی، ۲۰۰۶
- (۶۵) شەفا فریشتە رەقین / چیرۆك، اسماعیل سلیمان ھاجانى، ۲۰۰۶
- (۶۶) گولوكا ئالۆزیای / خالد صالح، ۲۰۰۶
- (۶۷) نقيژەكا بارانى / ھۆزان، ھەفال فەندى، ۲۰۰۶

- (۶۸) رۆژ/ ھۆزان، ھىيار رېكانى، ۲۰۰۶
- (۶۹) عشق ل ژېر پرا چينودى/ بلند محمد، ۲۰۰۶
- (۷۰) وەرزی ئەفینى/ نۇقلېت، يونس احمد، ۲۰۰۶
- (۷۱) ئەفسانەيا سترانىن بىندەستى/ نجيب بالايى، ۲۰۰۶
- (۷۲) خەونەكا ئەمىرىكى، چىرۆكىن عزیز نىسین/ و: خىرى بوزانى، ۲۰۰۶
- (۷۳) ھزرىنەك د زمانى كوردى دا/ رشيد فندى، ۲۰۰۶
- (۷۴) خانى مامۇستايى سېيەمىن/ مەم شەرەف، ۲۰۰۶
- (۷۵) ژ ئاوازىن جوانىي/ ھۆزانىن، ناجى طە بەروارى، ۲۰۰۶
- (۷۶) پېداچوونەك لىسەر ھىندەك بەلگەنامەيىن تايىبەت ب كوردانقە/
قەگۈلېن، د. صلاح ھىرورى، ۲۰۰۶
- (۷۷) مەشا بۆكان/ ھۆزان، ھىقى بەروارى، ۲۰۰۶
- (۷۸) ئەو زەلامى دگەل خۇ لىك جودا/ شانۇ، سيار تەمەر، ۲۰۰۶
- (۷۹) پەلېن عشقى/ ھۆزان، درياس مستەفا، ۲۰۰۶
- (۸۰) شەفېن سار/ رۆمان، ھەسەن ئىبراھىم، ۲۰۰۶
- (۸۱) ھۆزان بۇ دەلانى/ ھۆزان، خالد حسين، ۲۰۰۶
- (۸۲) بالۆلكا شەكرى/ چىرۆك، حسن سلىقانى، ۲۰۰۶
- (۸۳) ھەيرانۆك نامەيىن ئەقىنداران/ ئەدىب عبدالله، ۲۰۰۶
- (۸۴) مرن د قشلەيا پادشاھى دا/ چىرۆك، محسن عبدالرحمن، ۲۰۰۶
- (۸۵) چىشانۆكا گايى سۆر/ فلكلور، جمىل محمد شىلازى، ۲۰۰۶
- (۸۶) سەلوا ھىش بەلالىسكە/ ھەلبەست، لقمان ئاسھى، ۲۰۰۶
- (۸۷) بىلجان/ رۆمان، پەروىز جىھانى، ۲۰۰۶
- (۸۸) لەعلېخانا گۆقەيى/ چىرۆك، مصطفى بامەرنى، ۲۰۰۶

- ۸۹) فەگەپ / رۇمان، شاھىن بەكر سورەكلى، ۲۰۰۶
- ۹۰) قەدەرا من / ھۆزان، سەلمان شىخ مەمى، ۲۰۰۶
- ۹۱) بېھنشىك / فولكلۇر، محمد حسن بناقى، ۲۰۰۶
- ۹۲) ئارمانج / ھۆزان، سەبرىيە ھەكارى، ۲۰۰۶
- ۹۳) باكورئ دل / ھۆزان، دلشا يوسىف، ۲۰۰۶
- ۹۴) خەونەك بىنەفشى / چىرۇك، عصمت محمد بىدل، ۲۰۰۶
- ۹۵) نەيىن خامەي / ھۆزان، سەبرى نەيلى، ۲۰۰۶
- ۹۶) ھەناسەك د پەرسىتگەھا شعرى دا / خواندنىن ويژەيى، سەلام بالايى،
۲۰۰۶
- ۹۷) شۇرشىن بارزان / ھۆزان، ھەيدەر مەتىنى، ۲۰۰۶
- ۹۸) عەشقا مە چىرايەكى زەرادەشتى يە / كورتەچىرۇك، ئىسماعىل مستەفا،
۲۰۰۶
- ۹۹) تەنھىستان / ھەلبەست، كەمال سلىقانى، ۲۰۰۶
- ۱۰۰) رۇستەمى زال / فولكلۇر، جەمىلى حاجى، ۲۰۰۶
- ۱۰۱) مقالاتى نقدىيە / مجموعە الكتاب، ۲۰۰۶
- ۱۰۲) بەرگۈتتىيىن كۆچەرەكى دەشتىنەبوويى / ھۆزان، اسماعىل تاھا شاھىن،
۲۰۰۶
- ۱۰۳) دەقچ نابھىسن! / كورتەچىرۇك، تىلى سالىح موسا، ۲۰۰۶
- ۱۰۴) شەفەكا بى نقيز / ھۆزان، لايىق جەمال كوريمەي، ۲۰۰۶
- ۱۰۵) پارادوكسىزم و تىگەھى وئ د ھۆزانا نويخوازا كوردى دا ل دەقەرا
بەھدىنان / فەكۈلەين، عىسمەت خابوور، ۲۰۰۶
- ۱۰۶) دۇسىيا بارزانى د سىندۇقا پىلايى يا ستالىنى دا / فەكۈلەين، وەزىرى

عەشۇ، ۲۰۰۶

- (۱۰۷) ھەلەبچە / ھەلبەست، سەيدايى كەلەش، ۲۰۰۷
- (۱۰۸) چافىن سىتافكى / رۇمان، تەحسىن نافشى، ۲۰۰۷
- (۱۰۹) باكورى ھەلبەستى / ھەلبەست، ئارژەن ئارى، ۲۰۰۷
- (۱۱۰) گەريانەكا بى ھۆدە / چىرۆك، نەفيسا ئىسماعىل، ۲۰۰۷
- (۱۱۱) سوره برىنا شەفا من / ھەلبەست، سەلوا گولى، ۲۰۰۷
- (۱۱۲) عەشق د خلوەگەھا مرنى دا / ھەلبەست، ئاشتى گەرمافى، ۲۰۰۷
- (۱۱۳) سرودىن رۇژھەلاتى / چىرۆك، جەلال مستەفا، ۲۰۰۷
- (۱۱۴) ئارايانا سىنورىن دوور / ھەلبەست، مەسعود خەلەف، ۲۰۰۷
- (۱۱۵) ئاوازىن خامەبى / لىكۆلین، نعمت الله حامد نەبىلى، ۲۰۰۷
- (۱۱۶) بەيتا سىسەبانى / ھزرفان، ۲۰۰۷
- (۱۱۷) فەكۆلانا زمانى / فەكۆلین، د. فازل عومەر، ۲۰۰۷
- (۱۱۸) لەشى شەفى / ھەلبەست، سەلام بالايى، ۲۰۰۷
- (۱۱۹) دالەھى يىن كەسەكى ب تنى / چىرۆك، د. عارف حىتو، ۲۰۰۷
- (۱۲۰) چەند ھزرىن رەوشەنبىرى / گۆتار، ناجى تاھا بەرۋارى، ۲۰۰۸
- (۱۲۱) ھەلكولىنا زمانى / فەكۆلین، د. فازل عمر، ۲۰۰۸
- (۱۲۲) خەونەكا كىشى / ھەلبەست، دەپكا دالبايى، ۲۰۰۸
- (۱۲۳) ژبو رىنقىسەكا چىتر، ئىسماعىل تاھا شاھىن، ۲۰۰۸
- (۱۲۴) پەترۆمەكرنا گونەھان / چىرۆك، محسن عبدالرحمن، ۲۰۰۸
- (۱۲۵) رۇژانىن شىتەكى / تىكىستىن ئەدەبى، ادیب عبدالله، ۲۰۰۸
- (۱۲۶) رۇژ ئاڧا دبىت دا بەھلىت / ھەلبەست، صدیق خالد ھرۋرى، ۲۰۰۸
- (۱۲۷) باژىرى دىنا و چەند چىرۆكىن دن / كارىكاتۇرە چىرۆك، تىلى صالح،

۲۰۰۸

- ۱۲۸) ئەفەن و ستران / ھۆزان، فیصل مصطفی، ۲۰۰۸
- ۱۲۹) گۆفەندا ژینى / ھۆزان، د. خیری نعمو شیخانى، ۲۰۰۸
- ۱۳۰) كەپەزى خەونان / ھەلبەست، خەمگىنى رەمۆ، ۲۰۰۸
- ۱۳۱) بەندەر / ھەلبەست، دیا جوان، ۲۰۰۸
- ۱۳۲) سپهستان / كورته چیرۆك، خالد صالح، ۲۰۰۸
- ۱۳۳) حیچبوون / ئەحمەد یاسین، تىكستىن ئەدەبى، ۲۰۰۸
- ۱۳۴) تىكست د نافیەرا گۆتارا رەخنەبى و رىبازىن ئەدەبى دا، ئەمىن عبدالقادر، ۲۰۰۸
- ۱۳۵) پايیزەكا شین / ھەلبەست، تریفە دۆسكى، ۲۰۰۸
- ۱۳۶) دى چاوان پەرتوكان چىكەين / فەكولین، ھوشەنگ شىخ محەمەد، ۲۰۰۸.
- ۱۳۷) شەقىن براگ / رۆمان، حەسەن ئىبراھىم، ۲۰۰۸.
- ۱۳۸) beyond the red mountins ل پشت چىياى سور / چیرۆك، لقمان ئاسیھى، وەرگىران ژ كوردى بۆ ئنگلیزى، ۲۰۰۸.
- ۱۳۹) دەھ خەون / ھەلبەست، كومەكا ھەلبەستقاران، ۲۰۰۸.
- ۱۴۰) راپرسین و راوەرگرتن / فەكولین، مسلم باتىلى، ۲۰۰۸.
- ۱۴۱) فارى / تىكستىن ئەدەبى، خالد حسین، ۲۰۰۸.
- ۱۴۲) پرا ئارتا یان بەھايى گران / سى شانوگەرپىن وەرگىراى ، ئەنوەر محەمەد تاھر، ۲۰۰۸.
- ۱۴۳) ترسا بى ددان / رۆمان، حەلیم یوسف، ۲۰۰۸.
- ۱۴۴) بىرئانىن سەر خوەش / ھەلبەست، سىروان قچو، ۲۰۰۸.

- ۱۴۵) پائيزا پەيغان / خواندېن ھزرى و رەخنەيى، سەبرى سەيئانەي،
۲۰۰۸.
- ۱۴۶) مەيدانا كووچكان / ئىسماعيل سەيئان ھاجانى، كورتە چىرۇك، ۲۰۰۸.
- ۱۴۷) چەند ستېرېن گەش د ھەلباستە نوو يا كوردى دە (كرمانجيا
ژېرى)/خەلېل دھۆكى، فەكۆلېن ، ۲۰۰۸.
- ۱۴۸) ديوانېن بۇتانى / سەبرى بۇتانى، ھەلبەست، ۲۰۰۸.
- ۱۴۹) زمان و ئەدەب و مېژوويا كورد د (رۇژى كورد) دا ۱۹۱۳/حجى جعفر،
فەكۆلېن، ۲۰۰۸.
- ۱۵۰) لاقرا كەفئەوارەكى خەمبار/گولنار عەلى، ھەلبەست، ۲۰۰۸.
- ۱۵۱) سنورېن فەكرى / ئىسماعيل بادى، چافېكەفتن، ۲۰۰۸.
- ۱۵۲) پەسنېن نامەدخانى / حەنىف يوسىف، ھەلبەست، ۲۰۰۸.
- ۱۵۳) توافا يارى / عەمەرى لەلى، ھەلبەست، ۲۰۰۸.
- ۱۵۴) تىۋورا ويژەيى / و: د. عارف حىتو، فەكۆلېن، ۲۰۰۸.
- ۱۵۵) سالۇخت د حەيرانۇكان دا / جەمىل محەمەد شىلازى، فەكۆلېن، ۲۰۰۸.
- ۱۵۶) شانۆ... / سيار تەمەر، فەكۆلېن، ۲۰۰۸.
- ۱۵۷) من نەفئىت ژ لەشى تە ببارم / بەيار زاويتەي، ھۆزان، ۲۰۰۸.
- ۱۵۸) سېئەبەندى يا بەردەوام(زمانى چامەيى) / فازل عەمەر، فەكۆلېن،
۲۰۰۸.
- ۱۵۹) ساكو / نوزاد مزورى، كورتە چىرۇك، ۲۰۰۸.
- ۱۶۰) فەرھەنگا كلاسېكېن كورد / مەسعود خالد گولى، فەكۆلېن، ۲۰۰۹.

- (161) ئەو پياۋەدى بە لامەۋە رت بوو/ بەھر موفتى، ۲۰۰۹
- (162) چەند بابەت و لىكۆلىنن زمانى/ عبدالوھاب خالد، فەكۆلىن، ۲۰۰۹
- (163) سىمىاء الخطاب الشعرى، ۲۰۰۹
- (164) رۇژانن ئەدەبىياتا كوردى – چىكى، ۲۰۰۹
- (165) ل بەرسفا مە بەفر بارى/ محسن قوچان، ھۆزان، ۲۰۰۹
- (166) دەنگ و ھەلنگفتن/ ئازاد دارتاش، خويندنن رەخنەبى، ۲۰۰۹
- (167) الشواف... واليله الاخيره/ و: سامى الحاج، چىرۆك، ۲۰۰۹
- (168) كىمىياگەر/ و: د. لەزگىنى ئافدرەھمانى، رۇمان، ۲۰۰۹
- (169) ئەو پياۋانەى لە ناو رەنگى تابلۆكانم سەما دەكەن/ نالە
عەبدولرەھمان، چىرۆكان، ۲۰۰۹
- (170) ۱۰۰ ساليا زانا و نقىسەرى كورد قاناتى كوردو/ توسنى رەشىد،
كۆمەلەكا فەكۆلىنان، ۲۰۰۹
- (171) ھەلۋەسەيىن زىنى/ د. عارف حىتۆ، ھەلبەست، ۲۰۰۹
- (172) باخورە/ محسن عبدالرحمن، رۇمان، ۲۰۰۹
- (173) پىلا رەش/ ھىيار رىكانى، ژ بىرەۋەرىيىن پىشمەرگەبەكى، ۲۰۰۹
- (174) كىمىدى گەور/ صدىق حامد، رۇمان، ۲۰۰۹
- (175) دەمى نىچە ب خۆ دىبىزىت/ و: سالىح يوسف سوڧى، فەكۆلىن، ۲۰۰۹
- (176) بابى منۆ/ محمد سلیم سيارى، چىرۆك، ۲۰۱۰
- (177) مقهى العميان/ انور محمد طاهر، قصص كوردىە مترجمه، ۲۰۰۹

- ١٧٨) ئەو خانما هەنى/ حەسەن سلیقانی، هەلبەست، ٢٠١٠
- ١٧٩) سەوداسەری/ خالد سەندوری، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٠) هەناسەییڤ شەری/ عبدالرحمن بامەرنی، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨١) شەفۆژی د ئاخقن/ دەمەت دێرکی، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٢) فەرین د پەنجەریدا/ هەزرقان، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٣) ستافکین ئەفرۆ و دوھی/ شەمال ئاکرەیی، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٤) ئەز و تو ب دیتنەکا دی/ ناجی تاها بەرواری، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٥) نە هەفال نە...! / ئەحمەدی شۆشی، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٦) چەند گولەك بۆ یارا من/ سەلمان شەیخ مەمی، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٧) دارا چل ئاواز/ ئەدیب چەلکی، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٨) بیلگە سوومەر/ پەیاڵەگە دن تارى، هەلبەست، ٢٠١٠.
- ١٨٩) وەغەرەك ل نەف پێرەبەستین زمانی كوردی (كرمانجی)/ فاضل
عەر، زمانناسی، ٢٠١٠.
- ١٩٠) سەیی هیژا/ عەزیز نەسین، وەرگیان: ئەحمەدی زەرۆ، (چیرۆك)،
٢٠١٠.
- ١٩١) حەكیم عبدالله/ مەیدان، چیرۆك/ ٢٠١٠.
- ١٩٢) مەقالات لئەخبة من النقاد/ دراسات نقدية عن الادب الكوردي، ٢٠١٠.
- ١٩٣) لیکولینین كوردی/ لیکولین، ٢٠١٠.

۱۹۴) خەونىن ھەلاويستى / سەلوا گولى، ھۆزان، ۲۰۱۰.

۱۹۵) لايى دى يى پرى، تەحسىن نائىشىكى، رۆمان، ۲۰۱۰.